

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan NOWAK

Tom III

Campsis
Carpinus
Cassiope
Castanea
Catalpa
Ceanothus
Cedrus
Celastrus
Cephalotaxus
Cercidiphyllum
Cercis
Chaenomeles
Clerodendrum
Colutea
Coriaria
Cudrania
Cunninghamia

Wojśławice, 2021

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan NOWAK

Tom III

Campsis
Carpinus
Cassiope
Castanea
Catalpa
Ceanothus
Cedrus
Celastrus
Cephalotaxus
Cercidiphyllum
Cercis
Chaenomeles
Clerodendrum
Colutea
Coriaria
Cudrania
Cunninghamia

Wojśławice, 2021

Projekt graficzny i skład: Tomasz J. Nowak

Korekta: autorska

Fotografie: T.J. Nowak, str. 306 H. Grzeszczak-Nowak

Wydawca: T.J. Nowak

[e-mail: nowaktj@nowaktj.pl](mailto:nowaktj@nowaktj.pl)

Druk: Colorand Photobook

190, Zaczernie, 36-062 Zaczernie; ww.colorland.pl

ISBN 000-00-000000-0-0

Nakład: jednostkowy, na prawach maszynopisu

Kopiowanie fotografii i tekstów dla celów komercyjnych
wyłącznie za zgodą autora

Nie przeznaczone do sprzedaży

Niemcza, Wojsławice, 2021

Campsis – Milin, rodzina Bignoniaceae – Bignoniowate

Do rodzaju należą tylko 2 gatunki występujące w Azji Wschodniej i Ameryce Północnej. Są to pnącza niezupełnie odporne na mrozy, o długich, trąbkowatych kwiatach i pędach owijających się oraz wytwarzających korzonki czepne.

Campsis grandiflora – Milin wielkokwiatowy

Występuje w Chinach i Japonii. Jest to pnącze w ojczyźnie dorastające do 10 m wysokości, owijające się pędami i prawie pozbawione korzonków czepnych. Rośnie bardziej krzaczasto niż *Campsis radicans*. Liście ma sezonowe do 30 cm długości, złożone z 7–9 jajowatych listków 4–7 cm długości, drobno ząbkowanych brzegiem i całkowicie nagie na spodzie. Kwiaty mają 6 cm średnicy i 8 cm długości, pojawiają się w sierpniu-wrześniu i są szerokolejkowatodzwonkowate, na zewnątrz szkarłatne lub karminowoczerwone, wewnątrz żółtawe. Są krótsze i szersze niż u milina amerykańskiego. Zebrane bywają po 6–12 sztuk w zwisające, szczytowe wiechy. Mało mrozoodporny, do minus 20 °C (USDA 6b). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1990 roku. Wymaga zacisznego stanowiska i okrywania na zimę. Ma bardziej dekoracyjne kwiaty od milina amerykańskiego.

Campsis radicans – Milin amerykański

Ogród Botaniczny, Wrocław

Lednice

Występuje w naturze w południowo-wschodnich stanach USA. Jest to pnącze dorastające do 20 m (!) wysokości, o pędach owijających się. Tworzy liczne rozłogi i późno wytwarza korzonki czepne. Liście ma sezonowe, późno rozwijające się w maju, 30–50 cm długości, nieparzystozłożone z 7–13 listków z kilkoma dużymi ząbkami i wydłużonym wierzchołkiem; od spodu jasnozielone, na nerwach pokryte białymi włoskami. Kwitnie w lipcu i sierpniu. Kwiaty są trąbkowate, 8–10 cm długości i 4–5 cm średnicy u wylotu, wewnątrz czerwone, a w rurce pomarańczowo prążkowane, na zewnątrz u podstawy pomarańczowo nabiegłe; rurka ma 7–8 cm długości, łatki korony są zaokrąglone i wywnięte na zewnątrz, wcięte do 1/3; nitki pręcików i pylniki żółte. Od 1 do 4 pręcików często jest zdegenerowanych. Kwiaty zebrane są po 17–22 w gęstych pęczkach na końcach tegorocznych pędów i rozkwitają się stopniowo. Owocem są długie torebki, 8–12 cm długości, z podłużną przegrodą wewnątrz. Jest mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2014 roku., a na ciepłych, osłoniętych ścianach nawet bardzo mrozoodporny. Wymaga gleb żyznych, świeżych, głębokich i przepuszczalnych, miejsc ciepłych, słonecznych i zacisznych. Najlepiej rośnie przy południowych ścianach murów. Wymaga, szczególnie na początku, pomocy z listew lub lin przy wspinaniu się na podpory. Wskazane jest cięcie ograniczające rozwój wegetatywny i wzmagające kwitnienie tak jak u winorośli. Jest to jedno z najpiękniejszych pnączy w okresie kwitnienia o oryginalnych, trąbkowatych kwiatach zawieszonych na roślinie jak wspinałe świeczniki.

***Campsis radicans* 'Flamenco'** – Milin amerykański 'Flamenco'

Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale kwiaty, już na młodych roślinach, są pomarańczowo-czerwono-malinowe, a liście ma ciemniejsze. Kwitnie stopniowo od lipca do września. Kwiaty zebrane są w gęstych pęczkach po 10-32. Roczne przyrosty wynoszą od 1 do 2 m. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 roku. W młodości wymaga podwiązki. Pnącze można ciąć ograniczając jego wzrost. Jest to egzotyczna i bardzo ciekawa odmiana.

***Campsis radicans* 'Flava'** – Milin amerykański 'Flava'

Odmianę otrzymano przed 1842 rokiem. Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale ma kwiaty krótsze, 6–7 cm długości, w pąku, a także na zewnątrz i wewnątrz żółte z nalotem barwy pomarańczowej i bez prążków w rurce; nitki pręcików i pylniki jasnożółte, znamię słupka zielone. Kwiaty zebrane są po 10–32 w pęczki na końcach pędów. Wegetacja rozpoczyna dopiero w maju. Roczne przyrosty od 1 do 2 m. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2000 roku. Pnącze można ciąć ograniczając jego wzrost. W młodości wymaga podwiązki. Jest to egzotyczna i bardzo ciekawa odmiana.

***Campsis radicans* 'Florida'** – Milin amerykański 'Florida'

Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale liście ma krótsze, do 20–30 cm długości, także listki są krótsze i węższe od 4 do 6 cm długie i do 2,5 cm szerokie, z wierzchu ciemnozielone i lekko błyszczące. Kwiaty rozwijają się do 2 tygodni wcześniej od gatunku, w pąku są pomarańczowe, później rurka na zewnątrz staje się wiśniowoczerwona, u podstawy pomarańczowa, wewnątrz

z grubymi licznymi żyłkami jak kwiat na zewnątrz; kielich żółtopomarańczowy, po zawiązaniu owoców jasnożółty; nitki pręcików i pylniki żółte. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). Pnącze można ciąć ograniczając jego wzrost. W młodości wymaga podwiązania. Jest to egzotyczna i bardzo ciekawa odmiana.

***Campsis radicans* 'Ursynów'** – Milin amerykański 'Ursynów'

Polska odmiana wyselekcjonowana w warszawskiej dzielnicy Ursynów przez Szczepana Marczyńskiego przed 1998 rokiem. Selekcjoner opisał także i wprowadził ją do handlu 1998 roku. Rozpoczyna kwitnienie już w lipcu, wcześniej od gatunku i innych odmian. Kwitnie już w 2-3 roku od posadzenia. Kwiaty są trąbkowate, 3-4 cm średnicy i ciemnopomarańczowe. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2013 roku. Pnącze można ciąć ograniczając jego wzrost. W młodości wymaga podwiązania.

***Campsis* × *tagliabuana* 'Madame Gallen'** – Milin pośredni 'Madame Gallen'

Odmianę uzyskano w XIX wieku ze skrzyżowania *Campsis grandiflora* i *Campsis radicans*. Jest to pnącze o umiarkowanie silnym wzroście do 2 m na rok, dorastające do 5 m wysokości. Liście ma sezonowe do 45 cm długości, złożone z 7-15 ciemnozielonych listków, od spodu na nerwach rzadko pokryte włoskami. Rozpoczyna kwitnienie w 3-4 roku od posadzenia. Kwitnie obficie od lipca do września. Kwiaty są rurkowate, duże, do 8 cm długości i 7 cm średnicy, na zewnątrz pomarańczowe, wewnątrz szkarłatnoczerwone; zebrane po 6-12 w luźne i liczne kwiatostany. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku. Może być uprawiany w cieplejszych regionach Polski. W młodości wymaga podwiązania.

Tab. 40. Wykaz gatunków i odmian różnych prowienencji żywych roślin z rodzaju *Campsis* – Milin uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 015/2016					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa rodzaju	Nazwa gatunku lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Źródło mat. roślin.
006422	<i>Campsis</i>	<i>grandiflora</i> (Thunb.) K.Schum.	"	05	Phenian (Pyohgyang)
006422	<i>Campsis</i>	<i>grandiflora</i> (Thunb.) K.Schum.	"	90	Phenian (Pyohgyang)
003668	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i> (L.) Seem.	"	14	Konieczko, P.
008916	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Flamenco'	99	Esveld
008916	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Flamenco'	93	Marczyński, S.
008916	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Flamenco'	14	Marczyński, S.
008917	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Flava'	00	Marczyński, S.
008918	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Florida'	14	Konieczko, P.
017467	<i>Campsis</i>	<i>radicans</i>	'Ursynów'	14	Konieczko, P.
008920	<i>Campsis</i>	x <i>tagliabuana</i>	'Madame Gallen'	99	Esveld
008920	<i>Campsis</i>	x <i>tagliabuana</i>	'Madame Gallen'	93	Marczyński, S.

Tab. 41. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Campsis* – Milin *

Oznaczenia: * autor opisu, rok {hodowca, selekcjoner, rok/wprowadzenie}; (Grupa); [pochodzenie, rodzice ♀ x ♂];

** barwa zielona – nazwa akceptowana, barwa czerwona – nazwa nie akceptowana - dotyczy wszystkich tabel

Nazwa akceptowana **	Nazwy synonimowe, historyczne I inne
<i>Campsis</i> Lour. 1790	<i>Bignonia</i> , <i>Tecoma</i>
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> (Vis.)Rehder 1932 [<i>C. grandiflora</i> × <i>C. radicans</i>]	<i>Tecoma tagliabuana</i> Vis. 1859 <i>Tecoma hybrida</i> hort. ex Dipp.1889
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Coccinea'	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Guilfoylei' DANCING FLAMES	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Huidan' DANCING FLAME	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Kudian' INDIAN SUMMER { <i>Tagliabuana</i> Nur.<1889}	<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Indian Summer' <i>Campsis</i> 'Kudian' <i>Campsis radicans</i> 'Indian Summer'
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Mme Galen' {Sahut (<i>Tagliabuana</i> Nur ok. 1889)}[<i>C. grandiflora</i> × <i>C. radicans</i>]	<i>Campsis</i> × <i>grandiflora</i> 'Mme Galen' <i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Madame Galen' <i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Mme. Galen'

<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Rouge Orange'	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Takarazuka Freza' SUMMER JAZZ FREE {HinesNur.}	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Takarazuka Variegated' {HinesNur.}	<i>Campsis radicans</i> 'Summer Snowfal' <i>Campsis radicans</i> 'Takarazuka Variegated'
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Takarazuka Yellow' SUMMER JAZZ GOLD, SUMMER GOLD {HinesNur.}	<i>Campsis</i> 'Takarazuka Yellow'
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Takarazuka Zujin' TANGERINE, SUMMER FIRE {HinesNur.}	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Tarantella'	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> 'Tracamp' ORANGEADE	
<i>Campsis</i> × <i>tagliabuana</i> (Vis.) Rehder 1932	<i>Campsis</i> × <i>intermedia</i> C.K.Schneid. 1911 <i>Tecoma</i> × <i>tagliabuana</i> Vis. 1895
<i>Campsis grandiflora</i> (Thunb.)K.Schum. 1894	<i>Bignonia chinensis</i> Lam. 1785 <i>Bignonia grandiflora</i> Thunb. 1784 <i>Campsis adrepens</i> Lour. 1790 <i>Campsis chinensis</i> (Lam.)K.Koch <i>Campsis chinensis</i> (Lam.)Voss 1894 <i>Gelsemium grandiflorum</i> (Thunb.) Kuntze 1891 <i>Incarvillea chinensis</i> Spreng. ex DC. 1845 <i>ncarvillea grandiflora</i> Poir. 1821 <i>Tecoma chinensis</i> (Lam.) K.Koch 1872 <i>Tecoma grandiflora</i> (Thunb.)Loisel. 1821 <i>Tecoma sinensis</i> Spach 1840
<i>Campsis grandiflora</i> 'Morning Calm'	
<i>Campsis grandiflora</i> 'Thunbergii'{Japonia <1856}	<i>Tecoma thunbergii</i> Carrière 1857
<i>Campsis radicans</i> (L.)Seem.1867	<i>Bignonia coccinea</i> Steud. 1821 <i>Bignonia florida</i> Salisb. 1796 <i>Bignonia radicans</i> L. 1753 <i>Bignonia radicans</i> var. <i>coccinea</i> Pursh 1814 <i>Bignonia radicans</i> var. <i>flammea</i> Pursh 1814 <i>Bignonia radicans</i> var. <i>minor</i> Castigl. 1790 <i>Campsis curtisii</i> Seem. 1867 <i>Campsis radicans</i> (L.) Bureau 1864 <i>Campsis radicans</i> var. <i>praecox</i> C.K.Schneid. 1911 <i>Gelsemium radicans</i> (L.) Kuntze 1891 <i>Tecoma radicans</i> (L.) Juss. 1789 <i>Tecoma radicans</i> Juss. 1779 <i>Tecoma radicans</i> var. <i>minor</i> DC. 1845 <i>Tecoma radicans</i> var. <i>praecox</i> Rehder 1902
	
<i>Campsis radicans</i> 'Apricot'	
<i>Campsis radicans</i> 'Atropurpurea'	<i>Campsis radicans</i> 'Grandiflora Atropurpurea'
<i>Campsis radicans</i> 'Atrosanguinea'	<i>Campsis atrosanguinea</i>
<i>Campsis radicans</i> 'Belle des Jardins'	
<i>Campsis radicans</i> 'Brother Ariel'	
<i>Campsis radicans</i> 'Crimson Trumpet'	
<i>Campsis radicans</i> 'Flamenco' 1988 {Niemcy <1988}	
<i>Campsis radicans</i> 'Flamingo'	

<p><i>Campsis radicans</i> 'Flava' {<1842}</p> 	<p><i>Campsis radicans</i> 'Yellow Trumpet' <i>Campsis radicans</i> f. <i>flava</i> (Bosse)Rehder <i>Tecoma radicans flava</i> Bosse 1842</p>
<i>Campsis radicans</i> 'Florida'	
<i>Campsis radicans</i> 'Gabor'	
<i>Campsis radicans</i> 'Gamecock'	
<i>Campsis radicans</i> 'Huitan' TANGO	
<i>Campsis radicans</i> 'Jersey Peach'	
<i>Campsis radicans</i> 'Judy' {Woodlanders Nur.}	
<i>Campsis radicans</i> 'Mayday'	
<i>Campsis radicans</i> 'Minnesota Red' {ok. 1999 ?}	
<i>Campsis radicans</i> 'Minor'	<i>Campsis radicans</i> 'Coccinea' in part
<i>Campsis radicans</i> 'Monbal' {?/2002}	<i>Campsis radicans</i> 'Balboa Sunset'
<i>Campsis radicans</i> 'Orange Trumpet'	
<i>Campsis radicans</i> 'Praecox'	<i>Campsis radicans</i> 'Sanguinea Praecox' <i>Bignonia radicans</i> var. <i>praecox</i> Jäger 165
<i>Campsis radicans</i> 'Red Sunset'	
<i>Campsis radicans</i> 'Southern Belle'	
<i>Campsis radicans</i> 'Speciosa'	<i>Bignonia radicans</i> var. <i>minor</i> C.F.Ludwig 1783 <i>Tecoma speciosa</i> Pars. 1887
<i>Campsis radicans</i> 'Speciosa Lutea'	
<i>Campsis radicans</i> 'Speciosa Rubra'	
<i>Campsis radicans</i> 'Stromboli'	
<i>Campsis</i> 'Ursynów' Marczyński <1997 {Marczyński Sz. 1997/1998}	

Carpinus L. 1753 – Grab, rodzina Betulaceae (Carpinaceae) – Brzozowate

Do rodzaju należy (przy obecnej klasyfikacji) 41 gatunków, 2 podgatunki, 9 odmian botanicznych i 1 mieszańiec występujących na naturalnych stanowiskach w strefie klimatu umiarkowanego półkuli północnej. W Polsce na stanowiskach naturalnych rośnie 1 gatunek, a uprawianych jest kilkanaście. Są to niewielkie drzewa i krzewy, wiatropylne, rozdzielнопłciowe, jednopienne, o liściach sezonowych, skrętoległych eliptycznych do jajowatych, piłkowanych z prostymi, rozgałęzionymi nerwami bocznymi wyraźnie zaznaczonymi („harmonijkowate”) i kwiatach zebranych

w kotkowate kłosa. Wymagają gleby dość żyznej, próchnicznej, ciepłej. Dobrze rosną na glebach gliniastych lub piaszczysto-gliniastych. Mają dużą zdolność do regeneracji. Znoszą bardzo silne oświetlenie i formowanie. Drewno wysoce kaloryczne (bardziej od dębu i buka) ma szerokie zastosowanie w różnych dziedzinach rzemiosła. Jest bardzo twarde stąd często jest wykorzystywane do produkcji strugów, pałeczek perkusyjnych i klocków fortepianowych.

Carpinus betulus L. 1753 – Grab pospolity

Występuje w Europie poza Półwyspem Iberyjskim, północną Anatolią, Kaukazem i południowym wybrzeżem Morza Kaspijskiego. Jest pospolity w całej Polsce i tworzy lasy mieszane zwane grabami. Dorasta do około 20 m wysokości, o szerokiej, miotlastej koronie z niskim pniem, zanikającym ku górze. Liście ma sezonowe, eliptyczne lub wąskojajowate do 10 cm długości, ostro podwójnie piłkowane, nerwy zwykle pokryte włoskami. Drewno jest beztwardzielowe, rozpierchłonacyniowe, żółtawe lub szarobiałe, o jednolitej barwie, bardzo sprężyste, ciężkie, twarde, trudno łupliwe i mało ścieralne, często ze skrętem włókien i niekiedy z fałszywą twardzielą, granice rocznych słoików lekko faliste. Dawniej używane było do wyrobu trzonków, drewnianych części maszyn, suwaków i przewodnic oraz w kołodziejstwie. Jest bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice rośnie od ponad 100 lat. Najlepiej rośnie na glebach świeżych, żyznych i wapiennych, źle na suchych lub podmokłych i zakwaszonych. Wyjątkowo cienioznośny i tolerujący formowanie. Nie należy ciąć grubszych gałęzi na wiosnę, gdyż „płacze”, podobnie jak brzozy, buki, klony i winorośle. W ogrodnictwie od dawna stosowany był na żywopłoty i szpalery. Drzewo to jest cenne do zadrzewień krajobrazowych i śródpolnych ostoj dla zwierzyny. Orzeszki grabowe są między innymi przysmakiem ptaków grubodziobów. Grab jest rośliną o wyjątkowych, podobnie jak lilak, cis i różanecznik, zdolnościach regeneracyjnych. Stare, przez wiele dziesiątków lat zaniedbane, żywopłoty i szpalery można „reanimować” stosując dwustopniowe cięcia. Pierwsze na wysokości około 1,5 – 3 m i w następnym roku drugie na ostatecznej wysokości.

Na grabach żerują różne owady, które w uprawach leśnych lub szkółkarskich są szkodnikami. Na owocach i nasionach spotkamy: *Zygobia carpini* Loew. – Muchówka i *Contarina trotteri* Kieff. – Muchówka paciornica; na korzeniach: *Phyllobius orborator* Hbst. – Naliściak drzewiarz, *Vesca crabro* L. – Szerszeń pospolity; na pączkach i liściach: *Operophtera boreata* Hbst. – Pędzik siewierak, *Operophtera brumata* L. – Pędzik przedzimek, *Erannis defoliaria* (Cl.) – Zimówek ogołotniak, *Dasychira putibunda* L. – Szczotecznicza szarawka, *Phalera bucephala* (L.) – Narożnica zbrojówka; pod korą – *Leipopus nebulosus* L. – Capoń mglisty, *Scolytus carpini* (Ratz.) – Ogłodek grabowiec; głęboko w drewnie żywym i martwym: *Anobium rufipes* Fabr. – Kołatek rudonogi, *Anaglyptus mysticus* (L.) – Cioch barwny i inne.

Największe okazy w Polsce rosną w Warszawie, Gołuchowie, Kowarach i w okolicach Wrocławia w Rakowie gmina Długołęka, Goli Wielkiej gmina Twardogóra, Brzostowie gmina Krośnice i Kołędzie gmina Milicz. Jeden z grabów w Arboretum Wojsławice jest jednym z największych w Polsce. W 2000 r. miał 21 metrów wysokości i 280 cm obwodu w pierśnicy, czyli na wysokości 130 cm od podłoża. W Arboretum Wojsławice rosną na naturalnych stanowiskach.

Carpinus betulus 'Albert Beeckman' – Grab pospolity 'Albert Beeckman'

Mutację otrzymał Albert Beeckman z Belgii. Jest to drzewo szybko rosnące do około 6-8 metrów wysokości i 2 metrów szerokości o kolumnowym, zwartym pokroju. Liście ma sezonowe, jajowate, 5-10 centymetrów długości, podwójnie ząbkowane, ciemnozielone, jesienią przebarwiają się na żółto. Owoce są szeroko jajowate, spłaszczone, do 1 centymetra długości, początkowo jasnozielone później brązowieją. Bardzo mrozoodporny, poniżej minus 29 °C i tolerancyjny do gleby. Wrażliwy na suszę. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2011 r. Jest to jedna z piękniejszych, kolumnowych form grabu. Polecana na żywopłoty i szpalery. Lubi być przycinany.

***Carpinus betulus* 'Albo-variegata'** – Grab pospolity 'Albo-variegata'

Odmianę otrzymano prawdopodobnie w Niemczech przed 1904 rokiem. Jest podobna do 'Variegata' i 'Wratislavia', ale liście ma na całej powierzchni nieregularnie biało pstre. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 ° (USDA 4) i tolerancyjny do gleby. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2005 r. Odmiana kolekcjonerska, rzadko spotykana w Polsce.

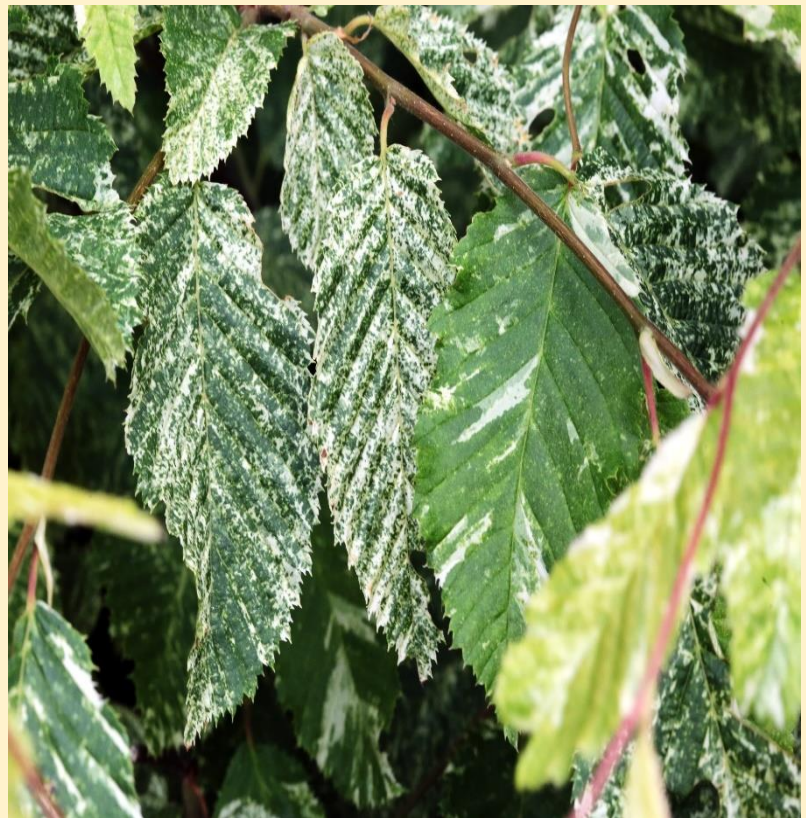
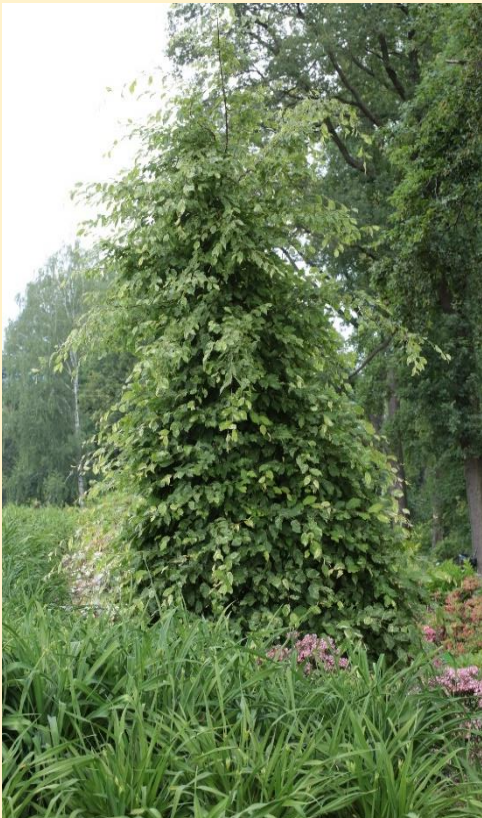
***Carpinus betulus* 'Columnaris'** – Grab pospolity 'Columnaris'

Odmianę wprowadzono do handlu w szkółkach Spätha w Niemczech w 1891 roku. Jest to drzewo powoli rosnące do 10 m wysokości, młode o pokroju regularnym, kolumnowym, z wiekiem staje się szerokojawatostożkowate, nigdy nie kolumnowe (!), bez wyraźnego pędu wierzchołkowego. Korona ugałęziona jest od samego dołu, gęsta, wygląda jak formowana. Wewnątrz z wyraźną osią pionową i licznymi, lekko falistymi, ukośnie ustawionymi gałęziami. Starsze okazy zaokrąglają się i ich wierzchołki stają się bardziej płaskie. Liście ma sezonowe, różnej długości od 7 do 15 cm, jesienią wspaniale żółte. Nie kwitnie i nie owocuje. Bardzo mrozoodporny powyżej minus 29 °C (USDA). W Arboretum Wojsławice w uprawie od prawie 100 lat. Jest to jedna z najpiękniejszych, szerokokulistych odmian wśród drzew, wspaniale prezentująca się pojedynczo oraz

w kompozycji jesiennej z klonami palmowymi. Cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich. Okaz w Wojsławicach jest pięknym, wzorcowym typem dla tej odmiany. W 2000 roku miał 13 m wysokości i 200 cm obwodu w pierśnicy. Po 1945 roku opisywany był także jako *Carpinus betulus* 'Globosa', ale w literaturze nie ma takiej odmiany.

***Carpinus betulus* 'Fastigiata'** – Grab pospolity 'Fastigiata'

Odmianę otrzymano w Niemczech przed 1883 rokiem. Jest to średniej wielkości drzewo, podobne do *Carpinus betulus* 'Columnaris', ale o pokroju regularnie stożkowatym lub wrzecionowatym i z długim pędem wierzchołkowym (!), którego u tej odmiany nie ma. Rośnie szybciej i w przeciwieństwie do 'Columnaris' wydaje nasiona (!). W późniejszym wieku korona jest nadal zwarta, ale poszerza się. Zbudowana jest z wielu skośnie ku górze skierowanych gałęzi. Bardzo mrozooodporny, powyżej minus 29 °C USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 r. Jest to cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich.
← Wrocław, Panorama Raławicka

***Carpinus betulus* 'Foliis Argenteovariegatis Pendula'** – Grab pospolity 'Foliis Argenteovariegatis'

Polska odmiana grabu otrzymana przez Feliksa Rożyńskiego i wprowadzona do handlu w 1905 roku przez „Szkółki Leśno-Ogrodnicze Hr. Andrzeja Zamoyskiego” w Podzamczu. Korona parasolowata, przewisająca o pędach ułożonych poziomo i zwisających końcach. Liście ma sezonowe jak u 'Albo-variegata', młode atrakcyjnie biało pstre, starsze mniej wybarwione. Bardzo

mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2010 r. Cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich.

***Carpinus betulus* 'Frans Fontaine'** – Grab pospolity 'Frans Fontaine'

Jest to drzewo o kolumnowym, bardzo zwartym pokroju dość silnie rosnące do 10 m wysokości i 3 m szerokości. Liście ma jasnozielone, jesienią żółte. Bardzo mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2003 r. Cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich.

***Carpinus betulus* 'Lucas'** – Grab pospolity 'Lucas'

Odmianę wyhodowano w 1889 roku w Laakdal w Holandii. Jest o silnie rosnące, kolumnowe drzewo do 6-10 m wysokości i 2 m szerokości. Liście ma ciemnozielone, jesienią żółto-pomarańczowe. Pozostają na drzewie brązowe aż do wiosny. Bardzo mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2011 r. Doskonały na żywopłoty, szpalery

i topiary. Dostyc cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich, ale liście ma długo wiszące na drzewie i utrudniają prace porządkowe.

***Carpinus betulus* 'Lockglo' ROCKHAMOTON RED** – Grab pospolity 'Lockglo' ROCKHAMOTON RED

Została otrzymana przez Geoffa Locke'a w Rockhampton, Gloucestershire, U.K. Dorasta do 4-5 m wysokości. Sezonowe liście są intensywnie zielone, jesienią atrakcyjnie jaskrawo pomarańczowej czerwone podobnie jak u klonów. Zimą brązowieją i utrzymują się na drzewie nawet do wiosny. Prawdopodobnie bardzo mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2015 r. Odmiana przyszłościowa do nasadzeń miejskich.

***Carpinus betulus* 'Pendula'** – Grab pospolity 'Pendula'

Odmiana wprowadzona została do uprawy we Francji przed 1853 rokiem. Jest to drzewo wolno rosnące, do 3-5 m wysokości i podobnej szerokości o półkolistej lub parasolowatej, przewisającej koronie. Po 10 latach uprawy osiąga 3 m wysokości i 2 m szerokości. W zależności od klonu, rośliny matecznej z której jest mnożony, przewodnika nie ma lub jest słabo zaznaczony. Jeżeli jest, to po osiągnięciu żądanej wysokości należy go usunąć i ograniczyć wzrost do góry. Jeżeli nie ma to jeden z pędów należy podwiązywać do palika tak długo, aż osiągnie żądaną wysokość. Gałęzie początkowo rosną poziomo, później zwisają jak u *Betula pendula* 'Youngii'. Bardzo mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 r. Stosunkowo wrażliwy na zanieczyszczenia miejskie i przemysłowe. Odmiana ta bywa szczepiona

na wysokim pniu. Najlepiej wygląda posadzony pojedynczo (soliter) w miejscach eksponowanych oraz nad wodą.

***Carpinus betulus* 'Punctata'** – Grab pospolity 'Punctata'

Jest jak gatunek, ale liście ma od 3 do 5 cm długości i mają białe plamki, w połowie zielone, w połowie białe. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4).

***Carpinus betulus* 'Purpurea'** – Grab pospolity 'Purpurea'

Jest taki sam jak gatunek, ale najmłodsze liście są z odcieniem czerwonym, szybko stają się ciemnozielone i jesienią żółte. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4) W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2010 r. Cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich.

***Carpinus betulus* 'Quercifolia'** – Grab pospolity 'Quercifolia'

Odmianę otrzymano w Niemczech przed 1783 rokiem. Liście ma wąskie i bardzo nieregularnie powcinane, różnokształtne. Na młodych długopędach wcięcia są głębokie, na starszych krótkopędach znacznie płytsze. Obok liści powcinanych mogą występować liście normalnie wykształcone, owalne i ząbkowane. Odmiana spotykana jest tylko w kolekcjach. Prawie identyczny jak 'Incisa'. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2010 r.

***Carpinus betulus* 'Variegata'** – Grab pospolity 'Variegata'

Jest jak gatunek, ale większość liści ma żółto lub kremowo upstrzonych. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2010 r. Cenna odmiana do terenów zieleni w dużych aglomeracjach miejskich.

***Carpinus betulus* 'Wratislavia'** – Grab pospolity 'Wratislavia'

Siewka znaleziona przez Hannę Grzeszczak-Nowak w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego w 1998 roku. Odmiana nieco podobna do 'Albo-variegata', ale liście ma intensywniej biało pstre i z białymi fragmentami pomiędzy nerwami. Prawdopodobnie bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2009 r.

***Carpinus cordat* Blume 1851** – Grab sercowaty

Jest to bardzo charakterystyczny gatunek występujący w Chinach, Japonii i na Półwyspie Koreańskim. Drzewo wolno rosnące do 15 m wysokości, zaokrąglone z gęsto ugałęzioną koroną. Liście ma sezonowe, duże, jajowate, wyraźnie sercowate, podwójnie ząbkowane, 2-3 dolne pary

nerwów są rozgałęzione. Jesienią nie przebarwiają się atrakcyjnie. Kotki i pąki zimowe atrakcyjnie duże. Mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2011 r. Jeden z ładniejszych gatunków, unikatowy w kolekcjach polskich.

Carpinus japonica Blume 1851 – Grab japoński

Jest to endemiczny gatunek występujący tylko w Japonii. Drzewo nisko ugałęzione, często wielopniowe, w naturze dorasta do 15 m wysokości, w uprawie nie przekracza 10 m. Korona luźna, szeroka z konarami ułożonymi regularnie wokół pnia. Pączki prawie zielone. Liście ma sezonowe, najmłodsze na wiosnę czerwone, później ciemnozielone, błyszczące, wąskie, długokończyste, na spodzie z długimi włoskami. Owocostany są walcowate, „chmielowe”, do 10 cm długości. Mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b) *carpinus japonica*. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1998 r. Gatunek ten jest spotykany tylko w nielicznych kolekcjach.

Carpinus laxiflora (Siebold & Zucc.) Blume 1851 – Grab luźnokwiatowy

Występuje na naturalnych stanowiskach w Japonii i Korei. Jest to drzewo powoli rosnące, w ojczyźnie do 15 m wysokości, w uprawie często krzaczaste i o cienkich pędach. Kotki żeńskie do 15 cm długości. Liście ma sezonowe, małe, 4–7 cm długości, jajowate do jajowatoeliptycznych, na wierzchołku długo zaokrąglone, u podstawy zaokrąglone lub sercowate, brzeg ząbkowany; nerwów 15–17 par, od spodu biało omszone. Jesienią są żółte i czerwone. Zimą pędy dekoracyjnie przewisają. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1993 r. Podobnie jak inne gatunki i odmiany bywa stosowany w sztuce miniaturyzacji roślin.

Tab. 42. Wykaz gatunków i odmian różnych prowienencji żywych roślin z rodzaju *Carpinus* - Grab uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2015/2016					
nr Katalog, oferta:.. OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Źródło mat. roślin.
003673	<i>Carpinus</i>	betulus L.	"	02	Wojśławice - Arboret.
003673	<i>Carpinus</i>	betulus L.	"	85	Wojśławice - Arboret.
027053	<i>Carpinus</i>	betulus	'Albert Beeckman'	11	Szewczykowie, M. J.
017870	<i>Carpinus</i>	betulus	'Albo-variegata'	05	Szmit, Ciechanów
007879	<i>Carpinus</i>	betulus	'Columnaris'		Oheimb
014071	<i>Carpinus</i>	betulus	'Fastigiata'	93	Boskoop - giełda

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2015/2016					
nr Katalog, oferta: OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Źródło mat. roślin.
014071	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Fastigiata'	15	Grzeszczak, H.
025427	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Foliis Argenteovariegatis Pendula'	10	Szmit, Ciechanów
016442	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Frans Fontaine'	03	Kulas, K.
026853	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Lucas'	11	Hajdrowski, B.
023323	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Monumentalis'	08	Szmit, Ciechanów
009064	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Pendula'	93	Boskoop - giełda
032853	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Pinocchio'	16	Szmit, Ciechanów
016904	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Purpurea'	10	Szmit, Ciechanów
010750	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Quercifolia'	17	Dymny, T.
010750	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Quercifolia'	10	Szmit, Ciechanów
016905	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Variegata'	10	Szmit, Ciechanów
025264	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i>	'Wratislavia'	09	Wrocław (O.B.U.Wr)
032419	<i>Carpinus</i>	<i>betulus</i> ROCKHAMPTON RED™	'Lockglo'	15	Plantmar
014072	<i>Carpinus</i>	<i>cordata</i> Blume	"	11	Sęktas, St.
014073	<i>Carpinus</i>	<i>japonica</i> Blume	"	98	Kanagawa-ken
034732	<i>Carpinus</i>	<i>japonica</i>	'Chinese Lantern'	17	Dymny, T.
009279	<i>Carpinus</i>	<i>laxiflora</i> (Siebold & Zucc.) Blume	"	93	Kjoto (1)

Tab. 43. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Carpinus* - Grab

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Carpinus</i> L. 1753 f.	<i>Distegocarpus</i> Siebold et Zucc. 1846
<i>Carpinus</i> × <i>schusckuensis</i> H.Winkl. 1904	<i>Carpinus</i> × <i>grosseserrata</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus</i> × <i>hybrida</i> H.Winkl. 1904 <i>Carpinus</i> × <i>oxycarpa</i> var. <i>betuloides</i> H.J.P. Winkl. 1904 <i>Carpinus</i> × <i>oxycarpa</i> H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus</i> × <i>geokcaica</i> Radde-Fom. 1929 <i>Carpinus cordata</i> var. <i>oxycarpa</i> Grossh. <i>Carpinus</i> × <i>geokcaica</i> Radde-Fom. 1929 <i>Carpinus</i> × <i>hybrida</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus schuschaensis</i> var. <i>grosseserrata</i> Grossh.
<i>Carpinus</i> 'A. Beeckman'	<i>Carpinus betulus</i> 'Albert Beeckman' <i>Carpinus betulus</i> 'A. Beeckman'
<i>Carpinus americana</i> Michx. 1803	
<i>Carpinus betulus</i> 'Albovariegata' {Niemcy ? <1904}	
	
<i>Carpinus betulus</i> 'Argenteovariegata Pendula' hort. {Podzamcze}	<i>Carpinus betulus argenteo variegata pendula</i> hort.
<i>Carpinus betulus</i> 'Asplenifolia'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Aureovariegata Pendula' Rożyński 1905 {Rożyński <1905/1905}	<i>Carpinus betulus</i> 'Foliis Argenteovariegatis Pendula'
<i>Carpinus betulus</i> 'Columnaris' {Späth 1891}	<i>Carpinus betulus</i> 'Globosa' (błędnie)

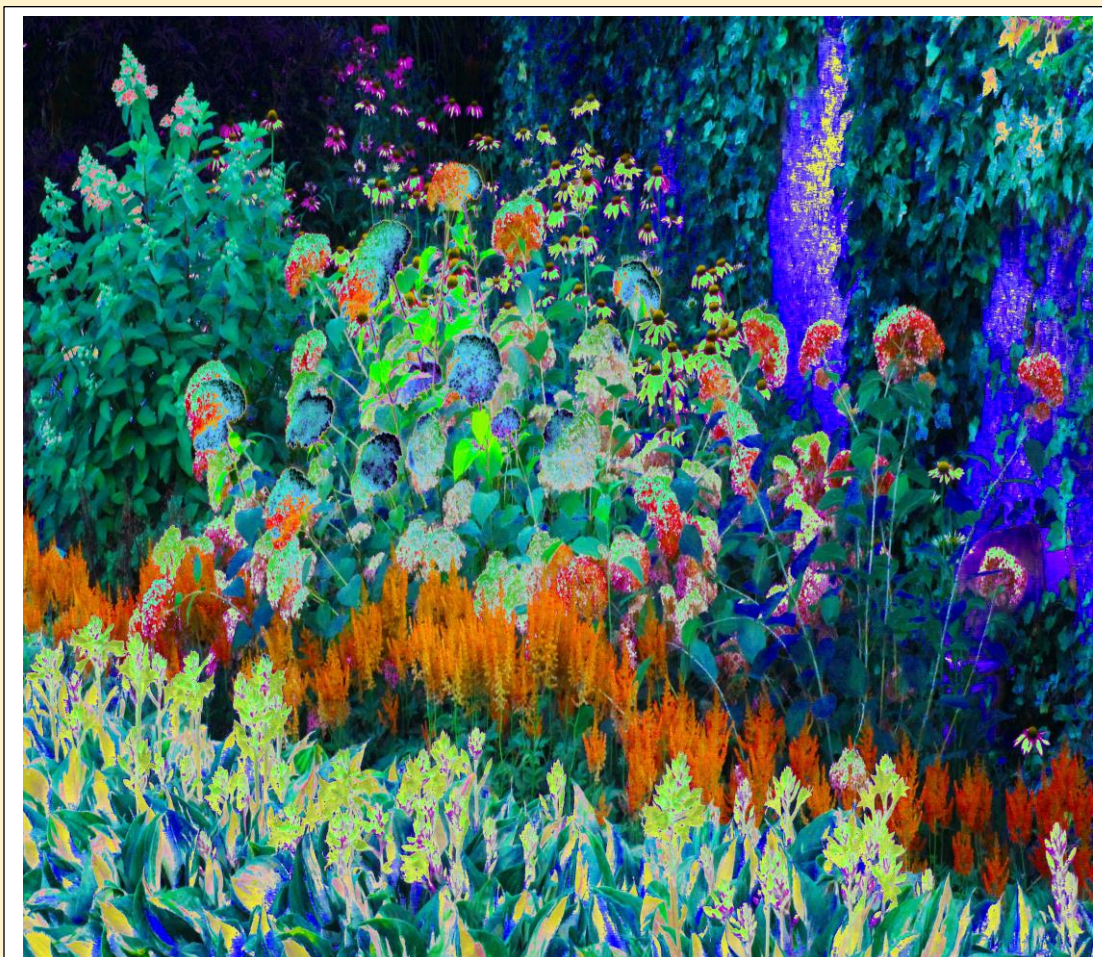
<i>Carpinus betulus</i> 'Columnaris Nana'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Cucullata'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Fastigata Monument'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Fastigiata' {Niemcy <1883}	<i>Carpinus Betulus fastigiata</i> hort. ex G.Nicholson 1883 <i>Carpinus betulus pyramidalis</i> Jägg. ex Beissn. 1884 <i>Carpinus erecta</i> hort. ex Späth 1921 <i>Carpinus betulus</i> 'Erecta Nova' ? <i>Carpinus betulus</i> 'Pyramidalis'
<i>Carpinus betulus</i> 'Follis Argenteovariegatis Pendula'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Frans Fontaine'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Horizontalis'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Incisa'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Japonicum'	
<i>Carpinus betulus</i> L. 175	<i>Carpinus betulus f. cucullata</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus betulus f. horizontalis</i> Simon-Louis 1902 <i>Carpinus betulus f. incisa</i> Aiton 1789 <i>Carpinus betulus f. obtusifolia</i> Petz. & G.Kirchn. 1864 <i>Carpinus betulus f. pendula</i> Petz. et G.Kirchn. 1864 <i>Carpinus betulus f. purpurea</i> Dippel 1891 <i>Carpinus betulus f. pyramidalis</i> Dippel 1891 <i>Carpinus betulus f. quercifolia</i> Desf. 1804 <i>Carpinus betulus f. variegata</i> Dippel 1891 <i>Carpinus betulus</i> subsp. <i>carpinizza</i> (Kil.)O.Schwarz 1949 <i>Carpinus betulus</i> subsp. <i>serrata</i> (Beck)O.Schwarz 1949 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>carpinizza</i> (Kil.)Nyman 1881 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>pendula</i> Petz. & G.Kirchn. 1864 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>provincialis</i> Gay ex Gren. & Godr. 1856 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>quercifolia</i> (Desf.) Tzvelev 2004 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>serrata</i> Beck 1890 <i>Carpinus betulus</i> var. <i>typica</i> Koehne 1893 <i>Carpinus carpinizza</i> Kil. 1831 <i>Carpinus caucasica</i> Grossh 1940 <i>Carpinus compressus</i> Gilib. 1792 <i>Carpinus intermedia</i> Wierzb. ex Rchb. 1850 <i>Carpinus nervata</i> Dulac 1867 <i>Carpinus quercifolia</i> Desf. ex Steud. 1840 <i>Carpinus sepium</i> Lam. 1779 <i>Carpinus ulmifolia</i> Salisb. 1796 <i>Carpinus ulmifolia</i> St.-Lag. 1889 <i>Carpinus ulmoides</i> Gray 1821 <i>CarpiValticensis vulgaris</i> Mill. 1768
	
Przerzeczyn Zdrój Arboretum Wojsławice Korowina	Przerzeczyn Zdrój Sieroszów
	
	
	
	
	
	
	Schwetzingen, na górze Valtice
<i>Carpinus betulus</i> 'Laciniata' Rożyński 1911 {Rożyński <1911/1911}	<i>Carpinus betulus laciniata</i> Rożyński 1911

<i>Carpinus betulus</i> 'Lockglo' ROCKHAMPTON RED	
<i>Carpinus betulus</i> 'Lucas'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Marmorata' {Holandia 1867}	<i>Carpinus betulus albomarmorata</i> hort. <i>Carpinus betulus argenteomarmorata</i> hort.
<i>Carpinus betulus</i> 'Moonlight'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Monumentalis'	<i>Carpinus betulus</i> 'Monument'
<i>Carpinus betulus</i> 'Nana Compacta'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Nord'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Pendula' {Francja <1853}	<i>Carpinus pendula</i> Massé 1853 <i>Carpinus Betulus</i> f. <i>pendula</i> G.Kirchn 1864
<i>Carpinus betulus</i> 'Pinnocheo'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Pinocchio'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Punctata'	
	
<i>Carpinus betulus</i> 'Purpurea' {Niemcy <1873}	<i>Carpinus betulus</i> f. <i>purpurea</i> K.Koch 1873
<i>Carpinus betulus</i> 'Quercifolia'	<i>Carpinus betulus</i> var. <i>quercifolia</i> C.F.Ludwig 1783 nom. nud.
<i>Carpinus betulus</i> 'Rogów' Tumiłowicz 1994 {RogówArb. ok. 1970}	<i>Carpinus betulus</i> 'Rogov'
<i>Carpinus betulus</i> 'Sity-shader'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Stegemanns Primus'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Streetwise'	
<i>Carpinus betulus</i> 'Variegata' {Anglia <1770}	<i>Carpinus betulus</i> var. <i>variegata</i> West. <i>Carpinus betulus</i> var. <i>aureovariegata</i> Nichols.
<i>Carpinus betulus</i> 'Vienna Weeping'	
<i>Carpinus caroliniana</i> 'Ascendens'	
<i>Carpinus caroliniana</i> 'Pyramidalis'	
<i>Carpinus caroliniana</i> 'Red Fall'	
<i>Carpinus caroliniana</i> 'Sentinels Dries'	
<i>Carpinus caroliniana</i> ssp. <i>virginiana</i> (Marshall)Furlow 1987	<i>Carpinus betulus</i> var. <i>virginiana</i> Marshall 1785 <i>Carpinus caroliniana</i> var. <i>virginiana</i> (Marshall)Fernald 1935
<i>Carpinus caroliniana</i> Walter 1788	<i>Carpinus caroliniana</i> subsp. <i>caroliniana</i> <i>Carpinus americanus</i> Michx. 1803 <i>Carpinus ostryoides</i> Raf. 1811 <i>Carpinus americana</i> var. <i>tropicalis</i> Donn. Sm. 1890
<i>Carpinus caucasica</i> Grossh.	
<i>Carpinus chuniana</i> Hu 1932	
<i>Carpinus cordata</i> Blume 1851	<i>Carpinus cordata</i> var. <i>cordata</i> <i>Carpinus erosa</i> Blume 1851 <i>Ostrya mandsHurica</i> Burdischtschew ex Trautv. 1884 <i>Carpinus cordata</i> var. <i>brevistachyus</i> S.L.Tung 1981 <i>Carpinus cordata</i> var. <i>brevistachyus</i> S.L.Tung 1981 <i>Distegocarpus cordatus</i> (Blume)A.DC. 1864 <i>Distegocarpus erosa</i> (Blume)A.DC. 1864 <i>Ostrya mandshurica</i> Burdischtschew ex Trautv. 1884
<i>Carpinus cordata</i> var. <i>chinensis</i> Franch. 1899	<i>Carpinus chinensis</i> (Franch.)S.J.Pei 1948
<i>Carpinus cordata</i> var. <i>mollis</i> (Rehder)W.C.Cheng ex C.Chen 1937	<i>Carpinus mollis</i> Rehder 1930

<i>Carpinus dayongiana</i> K.W.Liu et Q.Z.Lin 1986	
<i>Carpinus eximia</i> Nakai 1914	
<i>Carpinus faginea</i> Lindl. 1830	
<i>Carpinus fangiana</i> Hu 1929	<i>Carpinus wilsoniana</i> Hu 1929
<i>Carpinus fargesiana</i> H.J.P.Winkl. 1914	<i>Carpinus daginensis</i> Hu 1964 <i>Carpinus fargesiana</i> var. <i>fargesiana</i>
<i>Carpinus fargesiana</i> var. <i>hwai</i> (Hu et W.C.Cheng)P.C.Li 1979	<i>Carpinus hwai</i> Hu & W.C.Cheng 1948
<i>Carpinus hebestroma</i> Yamam. 1932	
<i>Carpinus henryana</i> (H.J.P.Winkl.)H.J.P.Winkl. 1914	<i>Carpinus tschonoskii</i> var. <i>henryana</i> H.J.P.Winkl 1904 <i>Carpinus hupeana</i> var. <i>henryana</i> (H.J.P.Winkl.)P.C.Li 1979
<i>Carpinus henryana</i> var. <i>oblongifolia</i> (Hu)Rushforth 1987	<i>Carpinus huana</i> W.C.Cheng 1933 <i>Carpinus hupeana</i> Hu 1933 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>oblongifolia</i> Hu 1933 <i>Carpinus oblongifolia</i> (Hu)Hu et W.C.Cheng 1948 <i>Carpinus longipes</i> Hu 1964 <i>Carpinus funiushanensis</i> P.C.Kuo 1974
<i>Carpinus henryana</i> var. <i>simplicidentata</i> (Hu)Rushforth 1987	<i>Carpinus simplicidentata</i> Hu 1948 <i>Carpinus hupeana</i> var. <i>simplicidentata</i> (Hu)P.C.Li 1979
<i>Carpinus japonica</i> Blume 1851	<i>Carpinus carpinoides</i> var. <i>cordifolia</i> (H.Winkl.)Makino <i>Distegocarpus carpinoides</i> Siebold et Zucc. 1846 <i>Distegocarpus carpinus</i> Siebold et Zucc. 1846 <i>Carpinus carpinus</i> (Siebold et Zucc.)Sarg. 1893 <i>Carpinus distegocarpus</i> Koidz. 1913 <i>Carpinus japonica</i> var. <i>cordifolia</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus carpinoides</i> var. <i>cordifolia</i> (H.J.P.Winkl.)Makino 1912 <i>Carpinus carpinoides</i> Makino 1912 <i>Carpinus japonica</i> var. <i>caudata</i> H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus japonica</i> var. <i>cordifolia</i> H.J.P.Winkl. 1904
	
<i>Carpinus japonica</i> 'Chinese Lantern'	
<i>Carpinus kawakamii</i> Hayata 1913	<i>Carpinus hogoensis</i> Hayata 1916 <i>Carpinus kawakamii</i> var. <i>kawakamii</i> <i>Carpinus sekii</i> Yamam. 1932
<i>Carpinus kawakamii</i> var. <i>minutiserrata</i> (Hayata)S.S.Ying 1988	<i>Carpinus minutiserrata</i> Hayata 1913
<i>Carpinus kweichowensis</i> Hu 1931	<i>Carpinus austroyunnanensis</i> Hu 1949
<i>Carpinus laxiflora</i> (Siebold & Zucc.)Blume 1851	<i>Distegocarpus laxiflora</i> Siebold et Zucc. 1846 <i>Carpinus laxiflora</i> f. <i>lacera</i> Hayashi 1974 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>longispica</i> Uyeki 1924 <i>Carpinus laxiflora</i> f. <i>macrophylla</i> (Nakai)W.Lee 1996 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>macrophylla</i> Nakai 1931 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>macrothyrsa</i> Koidz. 1940 <i>Distegocarpus laxiflora</i> Siebold & Zucc. 1846
<i>Carpinus laxiflora</i> 'Pendula'	
<i>Carpinus lipoensis</i> Y.K.Li 1983	
<i>Carpinus londoniana</i> H.J.P.Winkl. 1904	<i>Carpinus londoniana</i> var. <i>londoniana</i> <i>Carpinus poilanei</i> A.Camus 1930 <i>Carpinus poilanei</i> var. <i>chevalieri</i> A.Camus 1930
<i>Carpinus londoniana</i> var. <i>lanceolata</i> (Hand.-Mazz.)P.C.Li 1979	<i>Carpinus lanceolata</i> Hand.-Mazz. 1931
<i>Carpinus londoniana</i> var. <i>latifolius</i> P.C.Li 1979	
<i>Carpinus londoniana</i> var. <i>xiphobracteata</i> P.C.Li 1979	
<i>Carpinus luochengensis</i> J.Y.Liang 1986	
<i>Carpinus mengshanensis</i> S.B.Liang & F.Z.Zhao 1991	
<i>Carpinus mianningensis</i> T.P.Li 1992	

<i>Carpinus microphylla</i> Z.C.Chen & Y.S.Wang & J.P.Huang 1985	
<i>Carpinus mollicoma</i> Hu 1949	
<i>Carpinus monbeigiana</i> Hand.-Mazz. 1924 publ. 1925	<i>Carpinus densispica</i> Hu 1964 <i>Carpinus likiangensis</i> Hu 1964 <i>Carpinus monbeigiana</i> var. <i>weisiensis</i> Hu 1964 <i>Carpinus monbeigii</i>
<i>Carpinus omeiensis</i> Hu et W.P.Fang 1964	
<i>Carpinus orientalis</i> Mill. 1768	<i>Carpinus duinensis</i> Scop. 1772 <i>Carpinus macrocarpa</i> Browicz 1972 <i>Carpinus minor</i> Pall. 1773 <i>Carpinus nigra</i> Moench 1785 <i>Carpinus orientalis</i> subsp. <i>orientalis</i>
<i>Carpinus orientalis</i> subsp. <i>macrocarpa</i> (Willk.)Browicz 1972	<i>Carpinus orientalis</i> var. <i>macrocarpa</i> Willk. 1887 <i>Carpinus macrocarpa</i> (Willk.)H.J.P.Winkl. 1904
<i>Carpinus paohsingensis</i> W.Y.Hsai 1934	<i>Carpinus falcatribracteata</i> Hu 1964 <i>Carpinus tschonokii</i> var. <i>falcatribracteata</i> (Hu)P.C.Li 1979 <i>Carpinus obovatifolia</i> Hu 1964
<i>Carpinus polyneura</i> Franch. 1899	<i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>polyneura</i> (Franch.)H.J.P.Winkl. 1904
<i>Carpinus polyneura</i> var. <i>polyneura</i>	<i>Carpinus handelii</i> Rehder 1919 <i>Carpinus polyneura</i> var. <i>glandulosopunctulata</i> C.J.Qi 1984
<i>Carpinus polyneura</i> var. <i>sunpanensis</i> (K.C.Hsia)P.C.Li 1979	<i>Carpinus sunpanensis</i> W.Y.Hsai 1934
<i>Carpinus polyneura</i> var. <i>tsunyahensis</i> (Hu)P.C.Li 1979	<i>Carpinus tsunyahensis</i> Hu 1964
<i>Carpinus pubescens</i> Burkill 1890	<i>Carpinus austrosinensis</i> Hu 1931 <i>Carpinus kweitingensis</i> Hu 1931 <i>Carpinus kweiyangensis</i> Hu 1948 <i>Carpinus lancilimba</i> Hu 1948 <i>Carpinus marlipoensis</i> Hu 1949 <i>Carpinus parva</i> Hu 1964 <i>Carpinus pilosinucula</i> Hu 1948 <i>Carpinus pinfaensis</i> H.Lév. et Vaniot 1905 <i>Carpinus pingpienensis</i> Hu 1948 <i>Carpinus pubescens</i> var. <i>pubescens</i> <i>Carpinus seemeniana</i> Diels 1900 <i>Carpinus tsiangiana</i> Hu 1931 <i>Carpinus tsoongiana</i> Hu 1948 <i>Carpinus tungtzeensis</i> Hu 1931 <i>Carpinus wangii</i> Hu et W.C.Cheng 1948 <i>Carpinus marlipoensis</i> var. <i>angustifolia</i> Hu 1864 <i>Carpinus pubescens</i> var. <i>kweitingensis</i> (Hu)Hu 1964 <i>Carpinus pubescens</i> var. <i>pubescens</i> <i>Carpinus pubescens</i> var. <i>seemeniana</i> (Diels)Hu 1964
<i>Carpinus pubescens</i> var. <i>firmifolia</i> (H.J.P.Winkl.)Hu 1979	<i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>firmifolia</i> H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus firmifolia</i> (H.J.P.Winkl.)Hu 1948 <i>Carpinus pubescens</i> var. <i>bigiehensis</i> Hu 1964
<i>Carpinus purpurinervis</i> Hu 1964	
<i>Carpinus putoensis</i> W.C.Cheng 1932	
<i>Carpinus rankanensis</i> Hayata 1916	<i>Carpinus rankanensis</i> var. <i>rankanensis</i>
<i>Carpinus rankanensis</i> var. <i>mutsudae</i> Yamam. 1932	
<i>Carpinus rupestris</i> A.Camus 1929 publ. 1930	
<i>Carpinus shensiensis</i> Hu 1948	<i>Carpinus shensiensis</i> var. <i>paucineura</i> S.C.Qu et K.Y.Wang 1988
<i>Carpinus shimenensis</i> C.J.Qi 1981	
<i>Carpinus tientaiensis</i> W.C.Cheng 1932	<i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>tientaiensis</i> (W.C.Cheng)Hu 1933
<i>Carpinus tropicalis</i> (Donn.Sm.)Lundell 1939	
<i>Carpinus tropicalis</i> ssp. <i>mexicana</i> Furlow 1987	
<i>Carpinus tsaiana</i> Hu 1948	<i>Carpinus sichourensis</i> Hu 1949

<i>Carpinus tschonoskii</i> Maxim. 1881	<i>Carpinus yedoensis</i> Maxim. 1881 <i>Carpinus coreensis</i> Koidz. 1940 <i>Carpinus fauriei</i> Nakai 1912 <i>Carpinus tschonoskii</i> var. <i>tschonoskii</i>
<i>Carpinus turczaninowii</i> Hance 1869	<i>Carpinus chowii</i> Hu 1932 <i>Carpinus coreana</i> Nakai 1926 <i>Carpinus paxii</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus stipulata</i> H.J.P.Winkl. 1904 <i>Carpinus tanakaeana</i> Makino 1914 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>chungnanensis</i> P.C.Kuo 1974 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>coreana</i> (Nakai)W.Lee 1996 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>ovalifolia</i> H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>stipulata</i> (H.J.P.Winkl.) H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>stipulate</i> (H.J.P.Winkl.)H.J.P.Winkl. 1914 <i>Carpinus turczaninowii</i> var. <i>turczaninowii</i>
<i>Carpinus turczanowi</i> 'Koro-bijin'	
<i>Carpinus viminea</i> Wall. ex Lindl. 1830	<i>Carpinus davidii</i> (Franch.)C.K.Schneid. 1912 <i>Carpinus davidii</i> (Franch.)C.K.Schneid. 1912 <i>Carpinus fargesii</i> C.K.Schneid. 1912 <i>Carpinus fargesii</i> C.K.Schneid. 1912 <i>Carpinus fargesii</i> Franch. 1899 <i>Carpinus fargesii</i> var. <i>latifolia</i> S.Y.Wang & C.L.Chang 1980 <i>Carpinus kenpukwan</i> Koidz. 1940 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>davidii</i> Franch. 1899 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>fargesii</i> (Franch.)Burkill 1899 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>macrostachya</i> Oliv. 1891 <i>Carpinus laxiflora</i> var. <i>macrostachya</i> Oliv. 1891 <i>Carpinus macrostachya</i> (Oliv.)Koidz. 1940 <i>Carpinus tehchingensis</i> Hu 1964 <i>Carpinus viminea</i> var. <i>chiukiangensis</i> Hu 1964 <i>Carpinus viminea</i> var. <i>viminea</i>

Cassiope D.Don 1834 – Kasjopeja, rodzina Ericaceae – wrzosowate

=Do rodzaju należy 16 (17 ?) gatunków, 2 odmiany botaniczne, 1 mieszańiec roślin występujących na naturalnych stanowiskach w arktycznej części Europy, Azji i Ameryki Północnej, w górach Japonii oraz w Himalajach oraz 22 odmiany uprawne. Rosną w tundrze, na piaszczystych wrzosowiskach w miejscach wilgotnych oraz na skałach węglanowych. Są to zawsze zielone, dywanowe krzewinki dorastające do 30 cm wysokości. Pędy płożą się, czasem wznoszą lub są wyprostowane. Liście ułożone są skrętolegle lub naprzeciwlegle, często w 4 rzędach. Błazka liściowa jest drobna, owłosiona lub naga i gruczołowata. Kwiaty pojedyncze, korona dzwonkowata, biała z kremowym lub różowym odcieniem.

Cassiope 'Edynburg' – Kasjopeja 'Edynburg'

Pierwszy opis podano w 1980 r. w Ogrodzie Botanicznym w Edynburgu. „Niska, zawsze zielona krzewinka o gęstym, poduszkowatym pokroju i bardzo powolnym wzroście. Dorasta zaledwie do 0,15-0,20 m wysokości i takiej samej szerokości. Liście bardzo drobne, do 2 mm długości, łuskowate, soczycie zielone, na wierzchołkach pędów jasnozielone, ściśle, dachówkowato przylegające do pędów, ułożone na sztywnych i wyprostowanych pędach w czterech rzędach, przypominające nieco pędy cyprysów. Kwiaty dzwoneczkowatego kształtu, białe, czasem lekko zaróżowione, dość duże, około 6-7 mm średnicy, wyrastające pojedynczo z kątów liści, osadzone na bardzo krótkich szypułkach, zebrane po około 12 sztuk na wierzchołkach pędów. Kielich kwiatów jest zielony. Kwiaty podobne są do kwiatów konwalii, dlatego często kasjopeja nazywana jest 'wrzosem konwaliowym'. Kwiaty rozwijają się pod koniec kwietnia i w maju”. (Ulińska D.) Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29°C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2017 roku.

Tab. 44. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cassiope* - Kasjopeja

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cassiope</i> D.Don 1834	<i>Andromeda</i>
<i>Cassiope</i> × <i>anadyrensis</i> Jurtzev 1980	
<i>Cassiope abbreviata</i> Hand.-Mazz. 1925	
<i>Cassiope argyrotricha</i> T.Z.Hsu 1982	
<i>Cassiope</i> 'Askival' [<i>C. wardii</i> × <i>C. fastigiata</i>]	
<i>Cassiope</i> 'Askival Strain' [<i>C. wardii</i> × <i>C. fastigiata</i>]	
<i>Cassiope</i> 'Badenoch' [<i>C. fastigiata</i> × <i>C. lycopodioides</i>]	<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Badenoch'

<i>Cassiope</i> 'Bearsden' [<i>C. fastigiata</i> x <i>C. lycopodioides</i>]	<i>Cassiope fastigiata</i> 'Bearsden'
<i>Cassiope</i> 'Beatrice Lilley'	
<i>Cassiope</i> 'Edinburgh' [<i>C. fastigiata</i> x <i>C. tetragona</i> var. <i>saximoniana</i>]	
<i>Cassiope ericoides</i> (Pall.)D.Don 1834	<i>Andromeda ericoides</i> Pall. 1789 <i>Erica asiatica</i> Waitz 1805
<i>Cassiope fastigiata</i> (Wall.)D.Don 1834	<i>Andromeda fastigiata</i> Wall. 1820
<i>Cassiope</i> 'George Taylor' [<i>C. wardii</i> x <i>C. fastigiata</i>]	
<i>Cassiope</i> 'Inverleith'	
<i>Cassiope</i> 'Kathleen Dryden' [<i>C. lycopodioides</i> x <i>C. fastigiata</i>]	<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Kathleen Dryden'
<i>Cassiope lycopodioides</i> (Pall.)D.Don 1834	<i>Anromeda lycopodioides</i> Pall. 1788
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Beatrice Lilley'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Jim Lever'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Major'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Minor'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Rigida'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> 'Rokujô'	
<i>Cassiope lycopodioides</i> var. <i>crispilosa</i> (Calder & R.L.Taylor) B.Boivin 1996	<i>Cassiope lycopodioides</i> var. <i>crista-pilosa</i> <i>Cassiope lycopodioides</i> subsp. <i>crispilosa</i> Calder & Roy L.Taylor 1963
<i>Cassiope</i> 'Medusa' [<i>C. fastigiata</i> x <i>C. lycopodioides</i>]	<i>Cassiope fastigiata</i> 'Medusa'
<i>Cassiope membranifolia</i> R.C.Fang 1999	
<i>Cassiope mertensiana</i> (Bong.)D.Don 1834	<i>Andromeda cupressina</i> Hook. 1834 <i>Andromeda mertensiana</i> Bong. 1833 <i>Cassiope mertensiana</i> subsp. <i>californica</i> Piper 1907 <i>Cassiope mertensiana</i> subsp. <i>ciliolata</i> Piper 1907 <i>Cassiope mertensiana</i> subsp. <i>gracilis</i> Piper 1907 <i>Cassiope mertensiana</i> subsp. <i>mertensiana</i> 1907 <i>Cassiope mertensiana</i> var. <i>ciliolata</i>
<i>Cassiope mertensiana</i> 'California Pink'	
<i>Cassiope</i> 'Muirhead' [<i>C. lycopodioides</i> x <i>C. wardii</i>] [<i>C. wardii</i> x <i>C. fastigiata</i>]?	
<i>Cassiope myosuroides</i> W.W.Sm. 1917	
<i>Cassiope nana</i> T.Z.Hsu 1982	
<i>Cassiope palpebrata</i> W.W.Sm. 1914	<i>Cassiope pulvinalis</i> T.Z.Hsu 1982
<i>Cassiope pectinata</i> Stapf 1924	<i>Cassiope dendrotricha</i> Hand.-Mazz. 1925 <i>Cassiope macrantha</i> Hand.-Mazz. 1925
<i>Cassiope</i> 'Randle Cooke' [<i>C. fastigiata</i> x <i>C. lycopodioides</i>]	<i>Cassiope fastigiata</i> 'Randle Cooke'
<i>Cassiope</i> 'Red Lakes'	
<i>Cassiope redowskii</i> (Cham. & Schltl.) G.Don 1834	<i>Andromeda redowskii</i> Cham. & Schltl. 1826
<i>Cassiope selaginoides</i> Hook. f. & Thomson 1855c	<i>Cassiope mairei</i> H.Lév. 1914
<i>Cassiope selaginoides</i> 'LS&E 13284'	
<i>Cassiope selaginoides</i> 'McB 1124'	
<i>Cassiope stelleriana</i> (Pall.)DC. 1839 ?	<i>Harrimanella stelleriana</i> 1901 <i>Andromeda stelleriana</i> Pall. 1789 <i>Bryanthus stelleri</i> D.Don 1834 <i>Erica stelleriana</i> Willd. 1799 <i>Menziesia stelleriana</i> Fisch. ex Hook. 1834
<i>Cassiope tetragona</i> (L.)D.Don 1834	<i>Anromeda tetragona</i> L. 1753 <i>Cassiope tetragona</i> var. <i>tetragona</i> <i>Cassiope tetragona</i> subsp. <i>tetragona</i>
<i>Cassiope tetragona</i> var. <i>saximontana</i> (Small) C.L.Hitchc. 1959	<i>Cassiope saximontana</i> Small 1914 <i>Cassiope tetragona</i> subsp. <i>saximontana</i> (Small) Porsild 1940
<i>Cassiope wardii</i> Marquand 1929	

Castanea Mill. 1754 – Kasztan, rodzina Fagaceae – bukowate

Rodzaj obejmuje 7 gatunków, 8 mieszańców (w tym 7 o nie ustalonym statusie), co najmniej 700 odmian uprawnych, w tym w około 300 Chinach, drzew występujących w Azji Mniejszej i Ameryce Północnej. W Polsce spotykamy głównie gatunek typowy dla rodzaju, *Castanea sativa* – Kasztan jadalny. Drzewa jednopienne, rzadziej krzewy. Pączki okryte 3-4 łuskami. Liście sezonowe ułożone skrętolegle, pojedyncze, brzegiem ostro i ościście ząbkowane. Kwiaty męskie zebrane są w długie, kotkowate kłosy. Kwiaty żeńskie są niepozorne u podstawy kotek męskich. Owocem jest duży orzech zamknięty w kolczastej okrywie pękającej na 2 lub 4 kłapy. Mrozoodporność na ogół dostateczna. Są to drzewa sadownicze o dużym znaczeniu gospodarczym. Produkcja kasztanów wyniosła w 2012 r. w Chinach 1 266 510 ton, Korei 77 524, Turcji 55 100, we Włoszech 50 000 i w Bolivii 42801 (FAOSTAT.FAO. 2012). W Polsce nie mają większego znaczenia, chociaż nasze „rodzime” kasztany można kupić we Wrocławiu.

Castanea pumila (L.) Mill. 1768 – Kasztan karłowaty

Gatunek ten pochodzi ze wschodniej części Ameryki Północnej, gdzie często rośnie na terenach wyżynnych, na suchych, piaszczystych i kamienistych glebach. W ojczyźnie jest dużym krzewem lub niewielkim drzewem od dwu do ośmiu metrów wysokości. Liście ma podobne do *Castanea dentata*, ale mniejsze i mniej ząbkowane, wydłużone, spodem jaśniejsze i owłosione. Zwykle nie przekraczają 15 cm długości. Kwiaty męskie są małe, jasnożółte do białych, zebrane w

wyprostowane kotki około 10 cm. Miniaturowe kwiaty żeńskie, do 3 mm długości, znajdują się u podstawy niektórych kwiatostanów męskich. Młode pędy są gęsto owłosione. Kora młodych pni jest gładka, u starszych łuszczy się. Owoce mają od 2 do 3 cm średnicy, są słodkie, smaczne i uważane za lepsze od innych kasztanów. Stanowią cenny pokarm dla wielu ptaków i ssaków. Indianie stosowali w lecznictwie napar z liści w celu łagodzenia bólu głowy i gorączki. Ze względu na powolny wzrost, drewno tego kasztana nie ma większego znaczenia handlowego. Dość mrozoodporny do minus 23°C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2008 roku.

***Castanea sativa* Mill. 1768– Kasztan jadalny**

Arboretum Wojsławice, pokroje i kasztan

Kwiatostany męskie

W Arboretum Wojsławice

Pochodzi z Azji Mniejszej. Już w starożytności jego uprawa rozpowszechniła się w południowej Europie. Zazwyczaj jest to długowieczne, duże drzewo dorastające do 20-30 m wysokości, gęstej, rozłożystej i zaokrąglonej koronie. Z wiekiem pień drzewa staje się bruzdowany, często spiralnie. Sezonowe liście są pojedyncze, twarde, błyszczące, skórzaste, o dł. do 18 cm. Ich brzegi są głęboko ząbkowane. Luźne, zielonkavo-białe lub żółtawe kwiatostany o dł. 15 cm pojawiają się w połowie lata. Sterczące, kłosowate kwiaty męskie rosną w górnej części kwiatostanu, natomiast wiaty żeńskie - w części dolnej. Długie, jasnożółte kwiatostany rozwijają się w lipcu i specyficznym pachną. Jesienią pojawiają się wyjątkowo kolczaste owoce. Każdy zawiera zwykle jeden dojrzały, jadalny orzech zwany kasztanem i dwa nie wykształcone (cztery okrywy). Owoce znalazły zastosowanie przede wszystkim w kuchni. Najbardziej znane się pieczone kasztany, które można kupić na ulicach francuskich czy włoskich miast i w kultowym filmie na placu Pigale. Są one bogate w składniki pokarmowe oraz witaminy B i K. Spożywane bywają na surowo lub pieczone oraz w różnych wyrobach cukierniczych. Szlachetne odmiany sadownicze, zwane maronami, uprawiane są w klimacie cieplejszym od naszego. Pełnię owocowania osiągają po około osiemnastu latach. Cenne drewno wykorzystuje się w meblarstwie i garbarstwie. W Polsce kasztany sadzone są, jako drzewa ozdobne, tylko w miejscach o łagodnym klimacie. Obecnie, naturalne lasy kasztanowe, zachowały się jedynie na Kaukazie. Niewielkie, leśne powierzchnie kasztana jadalnego, założone w końcu dziewiętnastego wieku, znajdują się na obrzeżu Arboretum Wojsławice na Ostrej Górze oraz na górze Gromnik w okolicach Strzelina. Mrozoodporny do 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1975 roku. Dobrze rośnie na glebie, świeżej, kwaśnej, głęboko przepuszczalnej, piaszczystej z domieszką gliny. Nie toleruje gleb wapiennych. Drzewo jest wrażliwe na wczesne wiosenne i jesienne przymrozki, szczególnie w młodości. Wymaga stanowisk ciepłych i zacisznych. Nie toleruje gleb wapiennych. Drzewo to bywa mylone z popularnym u nas kasztanowcem zwyczajnym – *Aesculus hippocastanum*, którego niesmaczne nasiona nazywane są także kasztanami. Podobieństwo nazw nie wynika jednak z pokrewieństwa botanicznego, gdyż drzewa te należą do dwóch różnych rodzajów i rodzin.

Castanea sativa 'Aureomarginata' – Kasztan jadalny 'Aureomarginata'

Liście ma podługne, lancetowate, ząbkowane, ok. 20 cm dł. i 6 cm szer., zielone z kremowożółtym, nieregularnym obrzeżeniem. Pozostałe właściwości jak gatunek, ale rośnie trochę wolniej. Mrozoodporny do 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2008 roku.

Tab. 45. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Castanea* – Kasztan uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojślawice 2017/2018					
nr Katalog, oferta: . OBUWr	Nazwa Rodzaju	Nazwa odmiany lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Źródło mat. rośl.
008385	<i>Castanea</i>	<i>dentata</i> (Marsh.) Borkh.	"	92	Tharandt
028788	<i>Castanea</i>	<i>mollissima</i> x ?	"	13	Carya
015369	<i>Castanea</i>	<i>pumila</i> (L.) Mill.	"	08	Rogów
003679	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i> Mill.	"	75	Wojślawice -Arboret.
003679	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i> Mill.	"		Oheimb
003679	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i> Mill.	"	88	Wojślawice -Arboret.
023324	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i>	'Anny's Summer Red'	07	Szmit, Ciechanów
016443	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i>	'Aspleniifolia'	07	Szmit, Ciechanów
029537	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i>	'Ecker 1'	13	Carya
023325	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i>	'Siroje'	07	Szmit, Ciechanów
016907	<i>Castanea</i>	<i>sativa</i>	'Vincent van Gogh'	16	Plantmar

Tab. 46. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Castanea* - Kasztan

Nazwy akceptowane	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Castanea</i> Mill. 1754	<i>Castanophorum</i> Neck. 1790
<i>Castanea</i> × <i>burbankii</i> A. Camus 1929 [<i>C. dentata</i> × <i>C. mollissima</i>]	
<i>Castanea</i> × <i>coudercii</i> A. Camus 1929 [<i>C. crenata</i> × <i>C. sativa</i>]	
<i>Castanea</i> × <i>endicotti</i> [<i>C. crenata</i> × <i>C. dentata</i>] ?	<i>Castanea endicottii</i> A. Camus 1929
<i>Castanea</i> × <i>fleetii</i> A. Camus 1929 [<i>C. crenata</i> × <i>C. pumila</i>]	
<i>Castanea</i> × <i>morrisii</i> A. Camus 1929 [<i>C. dentata</i> × ?]	
<i>Castanea</i> × <i>neglecta</i> Dode 1908 [<i>C. dentata</i> × <i>C. pumila</i>]	<i>Castanea margaretta</i> f. <i>dormaniae</i> Ashe 1927
<i>Castanea</i> × <i>pulchella</i> A. Camus 1929 [<i>C. dentata</i> × <i>C. sativa</i>]	
<i>Castanea</i> '07 x Daebo' {Bendabout Farm, McDonald} ['07' x 'Daebo']	
<i>Castanea</i> 'Abvar'	<i>Castanea</i> 'MP-30'
<i>Castanea</i> 'Amy' {Greg Miller, Ohio}	
<i>Castanea</i> 'Arima' {Korea} [<i>C. crenata</i> × <i>C. mollissima</i>]	
<i>Castanea</i> 'AU-Homestead' {HARC Missouri, USA}	
<i>Castanea</i> 'Aveleira'	
<i>Castanea</i> 'Belle Epine'	
<i>Castanea</i> 'Bendabout b2f2'	
<i>Castanea</i> 'Bermella'	
<i>Castanea</i> 'Bisalta'	
<i>Castanea</i> 'Bouche de Bétizac' {INRA Malemort-sur-Corrèze, 1962} [<i>C. sativa</i> × <i>C. crenata</i> CAO4]	
<i>Castanea</i> 'Bournette' [<i>Castanea crenata</i> × <i>Castanea sativa</i>]	
<i>Castanea</i> 'Bournette CA 112' {Rumunia}	
<i>Castanea</i> 'Bracalla'	
<i>Castanea</i> 'Buffalo Queen'	
<i>Castanea</i> 'Byron'	
<i>Castanea</i> 'Cambell'	
<i>Castanea</i> 'Castaña de Galicia'	
<i>Castanea</i> 'Colossal' [<i>C. sativa</i> × <i>C. crenata</i>]	
<i>Castanea</i> 'Comballe'	
<i>Castanea crenata</i> '550-40'	

<i>Castanea crenata</i> 'Akachiu' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Arima' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Bonguri' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Byunggo' {Korea}	
<i>Castanea crenata</i> 'Choubei' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Danteack' {Korea}	
<i>Castanea crenata</i> 'Ederra'	
<i>Castanea crenata</i> 'Ederra N° 5'	
<i>Castanea crenata</i> 'Eun San'	
<i>Castanea crenata</i> 'Ginyose' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Ipharra'	
<i>Castanea crenata</i> 'Ipharra N° 16'	
<i>Castanea crenata</i> 'Ishizuchi'	
<i>Castanea crenata</i> 'Jahong' {KFRI, Maegokkri, Korea 2001} [naturalny select]	
<i>Castanea crenata</i> 'Katayama' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Mikuri' 2015 {Japonia, 1995/1999} ['Ishizuchi' x 'Shuuhou']	
<i>Castanea crenata</i> 'Odai' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Okkwang' {Korea}	
<i>Castanea crenata</i> 'Porotan' {Japonia 2006} ['550-40' x 'Tanzawa']	
<i>Castanea crenata</i> 'Sandae' {Korea}	
<i>Castanea crenata</i> 'Seokchu' {Korea}	
<i>Castanea crenata</i> 'Shougatsu' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Shuuhou'	

<i>Castanea crenata</i> Siebold & Zucc. 1846	<i>Castanea castanea</i> var. <i>pubinervis</i> Sarg. 1896 <i>Castanea chinensis</i> Hassk. 1844 <i>Castanea crenata</i> var. <i>canescens</i> (Blume)Koidz. 1926 <i>Castanea crenata</i> var. <i>caudata</i> Miyoshi 1927 <i>Castanea crenata</i> var. <i>dulcis</i> Nakai 1934 <i>Castanea crenata</i> var. <i>elongata</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>femina</i> Makino 1926 <i>Castanea crenata</i> f. <i>femina</i> (Makino)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> f. <i>gigantea</i> Makino1926 <i>Castanea crenata</i> var. <i>imperfecta</i> Makino1928 <i>Castanea crenata</i> f. <i>imperfecta</i> (Makino)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> var. <i>japonica</i> (Blume)Koidz. 1926 <i>Castanea crenata</i> var. <i>kawasei</i> Sugim. 1968 <i>Castanea crenata</i> var. <i>kusakuri</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>longispina</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>microcarpa</i> Makino 1940 <i>Castanea crenata</i> var. <i>obtexta</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>ookasi</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> f. <i>pendula</i> (Miyoshi)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> var. <i>pendula</i> Miyoshi 1919 <i>Castanea crenata</i> var. <i>pleiocarpa</i> Makino 1926 <i>Castanea crenata</i> f. <i>pleiocarpa</i> (Makino)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> var. <i>pulchella</i> Honda 1943 <i>Castanea crenata</i> f. <i>pulchella</i> (Honda)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> var. <i>quercina</i> (Blume) A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>siba-kuri</i> (Blume)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>stricta</i> (Siebold & Zucc.)A.Camus 1929 <i>Castanea crenata</i> var. <i>syakacephala</i> Makino 1929 <i>Castanea crenata</i> f. <i>syakacephala</i> (Makino)Sugim. 1961 <i>Castanea crenata</i> var. <i>tamba</i> A.Camus 1929 <i>Castanea japonica</i> Blume 1851 <i>Castanea japonica</i> var. <i>canescens</i> Blume 1851 <i>Castanea japonica</i> var. <i>elongata</i> Blume 1864 <i>Castanea japonica</i> var. <i>kusakuri</i> Blume 1851 <i>Castanea japonica</i> var. <i>obtexta</i> Blume 1864 <i>Castanea japonica</i> var. <i>ookasi</i> Blume 1851 <i>Castanea japonica</i> var. <i>quercina</i> Blume 1864 <i>Castanea japonica</i> var. <i>siba-kuri</i> Blume 1864 <i>Castanea japonica</i> var. <i>stricta</i> (Siebold & Zucc.)Blume 1851 <i>Castanea kusakuri</i> (Blume)Koidz. 1926 <i>Castanea pubinervis</i> C.K.Schneid. 1904 <i>Castanea sativa</i> var. <i>japonica</i> (Blume) Seemen 1900 <i>Castanea sativa</i> var. <i>pubinervis</i> (C.K.Schneid.)Makino 1909 <i>Castanea stricta</i> Siebold & Zucc. 1846 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>elongata</i> A.DC. 1864 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>japonica</i> (Blume) A.DC. 1864 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>kusakuri</i> (Blume) A.DC. 1864 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>subdentata</i> A.DC. 1864
<i>Castanea crenata</i> 'Tanabata' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Togenashi' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Tzukuba' {Japonia}	<i>Castanea crenata</i> 'Tsukuba'
<i>Castanea crenata</i> 'Yakko' {Japonia}	
<i>Castanea crenata</i> 'Yourou' {Japonia}	
<i>Castanea</i> 'Crou'	
<i>Castanea</i> 'Daebo' {Korea} [<i>C. crenata</i> x <i>C. mollissima</i>]	
<i>Castanea</i> 'De Coppi Marrone'	
<i>Castanea</i> 'Demanda'	
<i>Castanea dentata</i> (Marshall)Borkh. 1800	<i>Castanea americana</i> (Michx.) Raf. 1817 <i>Castanea sativa</i> var. <i>americana</i> (Michx.)Sarg. 1889 <i>Castanea sativa</i> var. <i>pendulifolia</i> Lavallée 1885 <i>Castanea vesca</i> var. <i>americana</i> Michx. 1803 <i>Castanea vesca</i> var. <i>denuda</i> Alph.Wood 1881 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>americana</i> (Michx.)A.DC.1864 <i>Fagus castanea</i> var. <i>dentata</i> Marshall 1785 <i>Fagus dentata</i> Marshall 1785
<i>Castanea dentate</i> 'Paragon'	
<i>Castanea</i> 'Dunstan'	

<i>Castanea</i> 'Eaton' {HARC Missouri, USA} [<i>C. mollissima</i> x <i>C. crenata</i>]	
<i>Castanea</i> 'Eaton River' { <i>C. mollissima</i> x <i>C. dentata</i> }	
<i>Castanea</i> 'Eaton x OP' [siewka z <i>C.</i> 'Eaton']	
<i>Castanea</i> 'Eurobella' [<i>C. crenata</i> x <i>C. pumila</i>]	
<i>Castanea</i> 'Ever - Fresh'	
<i>Castanea</i> 'Frattona'	
<i>Castanea</i> 'Gabiana'	
<i>Castanea</i> 'Garrida' {Hiszpania}	
<i>Castanea</i> 'Garrone Nero'	
<i>Castanea</i> 'Garrone Rosso'	
<i>Castanea</i> 'Gentile'	
<i>Castanea</i> 'Gioviasca'	
<i>Castanea</i> 'Gureni' {Rumunia}	
<i>Castanea henryi</i> (Skan)Rehder & E.H.Wilson 1916	<i>Castanea fargesii</i> Dode 1908 <i>Castanea henryi</i> var. <i>henryi</i> <i>Castanea henryi</i> var. <i>omeiensis</i> W.P.Fang 1964 <i>Castanea sativa</i> var. <i>acuminatissima</i> Seemen 1900 <i>Castanea vilmoriniana</i> Dode 1908 <i>Castanopsis henryi</i> Skan 1890
<i>Castanea</i> 'Heritage' {R.T.Dunstan, USA}	
<i>Castanea</i> 'Hershel' {Charles Webb, Madison Co. - /2006} [<i>C. alnifolia</i> var. <i>floridiana</i> x <i>C. mollissima</i>]	
<i>Castanea</i> 'Hobita'	
<i>Castanea</i> 'I-8' { Bendabout Farm, McDonald, USA}	
<i>Castanea</i> 'Iharosberényi 2' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Iharosberényi 29' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Injerta'	
<i>Castanea</i> 'Ishizuki x OP' {Japonia} [otwarte zapylenie <i>C.</i> 'Ishizuki']	
<i>Castanea</i> 'Ishuzuki' {Japonia}	
<i>Castanea</i> 'Iza' {Rumunia}	
<i>Castanea</i> 'J3 x OP' [(<i>C.</i> Bendabout J# x <i>C.</i> Clapper) x <i>C.</i> Meadowview]	
<i>Castanea</i> 'Jersey Gem' {Henry Hartman, New Jersey 2003} ['Orrin' x 'Nanking']	
<i>Castanea</i> 'Judia' {Portugalia}	
<i>Castanea</i> 'Kohr'	
<i>Castanea</i> 'Kőszegszerdahelyi 29 ' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Kozjak-1' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'Kuling'	
<i>Castanea</i> 'Labor Day'	
<i>Castanea</i> 'Laga'	
<i>Castanea</i> 'Layeroka' [<i>C. mollissima</i> x <i>C. sativa</i>]	
<i>Castanea</i> 'Lewis Acker'	
<i>Castanea</i> 'L-Frelih' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'Lindstrom-99' {Jerry Payne}	
<i>Castanea</i> 'LL3'	
<i>Castanea</i> 'LL9'	
<i>Castanea</i> 'Longal'	
<i>Castanea</i> 'Loura'	
<i>Castanea</i> 'Loza' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'Lusench'	
<i>Castanea</i> 'Luval's Monster'	
<i>Castanea</i> 'L-voda' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'Madonna'	
<i>Castanea</i> 'Mahogany' {Artur Grave, Brooklyn BG & CAES}	<i>Castanea</i> 'TM778'
<i>Castanea</i> 'Mara' {Rumunia}	

<i>Castanea</i> 'Maraval' {INRA Lalevade-d'Ardèche, Francja 1986} [<i>C. sativa</i> x <i>C. crenata</i>]	<i>Castanea</i> 'CA 74'
<i>Castanea</i> 'Marco Morris'	
<i>Castanea</i> 'Marigoule ' {1986 Migoule w Ussac w Corrèze, Francja} [<i>C. sativa</i> x <i>C. crenata</i>]	<i>Castanea</i> 'M. 15' <i>Castanea</i> 'CA 15'
<i>Castanea</i> 'Marisard OP' {Rumunia} ['Marisard' x nn]	
<i>Castanea</i> 'Marissard' {Rumunia} [<i>C. crenata</i> x 'Laquepie']	
<i>Castanea</i> 'Marissard CA 122' {Rumunia}	
<i>Castanea</i> 'Marlhac'	
<i>Castanea</i> 'Maron Goujounac'	
<i>Castanea</i> 'Marron du Var'	
<i>Castanea</i> 'Marrone de Chuisa Pesio x OP' ['Marrone de Chuisa Pesio' x nn]	
<i>Castanea</i> 'Marrone del Mugello'	
<i>Castanea</i> 'Marrone di Borgovelino' {Włochy}	<i>Castanea sativa</i> 'Marrone di Borgovelino' {Włochy}
<i>Castanea</i> 'Marrone di Caprese Michelangelo' {Włochy}	<i>Castanea sativa</i> 'Marrone di Caprese Michelangelo' {Włochy}
<i>Castanea</i> 'Marrone di Castel del Rio'	
<i>Castanea</i> 'Marrone di Chiusa di Pesio' {Włochy}	<i>Castanea sativa</i> 'Marrone di Chiusa di Pesio'
<i>Castanea</i> 'Marrone di Marradi' {Włochy}	<i>Castanea sativa</i> 'Marrone di Marradi'
<i>Castanea</i> 'Marrone di Valle Castellana' {Włochy}	<i>Castanea sativa</i> 'Marrone di Valle Castellana'
<i>Castanea</i> 'Marrubia'	
<i>Castanea</i> 'Marsol' {INRA, Lalevade-d'Ardèche, Francja} [<i>C. sativa</i> x <i>C. crenata</i> 'CA 07']	
<i>Castanea</i> 'Marsol CA 07' (Rumunia)	
<i>Castanea</i> 'Martáinha' {Portugalia}	
<i>Castanea</i> 'Martin' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'Meiling'	
<i>Castanea</i> 'Miller's B-99' {Greg Miller}	
<i>Castanea</i> 'MO-23' {Słowenia}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Abundance'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Arima' {Korea}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Armstrong'	
<i>Castanea mollissima</i> 'AU-Homestead'	
<i>Castanea mollissima</i> 'AY-Cropper'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Benton Harbor'	
<i>Castanea mollissima</i> Blume 1851	<i>Castanea bungeana</i> Blume 1851 <i>Castanea duclouxii</i> Dode 1908 <i>Castanea formosana</i> (Hayata)Hayata 1917 <i>Castanea hupehensis</i> Dode 1908 <i>Castanea mollissima</i> var. <i>pendula</i> X.Y.Zhou & Z.D.Zhou 1982 <i>Castanea sativa</i> var. <i>bungeana</i> (Blume)Pamp. 1910 <i>Castanea sativa</i> var. <i>formosana</i> Hayata 1911 <i>Castanea sativa</i> var. <i>intermedia</i> Pamp. 1915 <i>Castanea sativa</i> var. <i>mollissima</i> (Blume)Pamp. 1910 <i>Castanea sinensis</i> Perr. 1825 <i>Castanea vulgaris</i> var. <i>yunnanensis</i> Fr. 1899
<i>Castanea mollissima</i> 'Carolina'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Carr'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Changcibanhong' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Cheshuh' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Chushuhong' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Crano'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Dongmiwu Wuhua' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Duanci'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Duancibanhong' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Duanza' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Ershuizao' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Ford's Sweet'	

<i>Castanea mollissima</i> 'Ford's Tall' {John Britain}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Gideon' {Greg Miller, Ohio USA} [siewka]	
<i>Castanea mollissima</i> 'Hejfeng' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Henry Vill' [C.m.'Orrin' x C.m.'Crano']	
<i>Castanea mollissima</i> 'Hongguang' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Ishizuchi' {Japonia 1952}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Jianding' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Jiaozha' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Jinadingyouli' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Jinfeng' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Jiujiazhong' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Little Giant'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Liuyuebao' {Chiny}{Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Mifengqiu' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Mossbarger' {Kentucky, USA}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Orrin'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Peach' {Greg Miller, HARC Missouri, USA}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Qing' {Bond Chesnut Farm}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Qingza' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Red Leaf'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Revival'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Shangguang' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Shing'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Simpson'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Tsukuba' {Japonia}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Weeping Shoot'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Willamette'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Yanchang'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Yangmaoli' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Yanhong'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Yanhong' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Yelicang' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Zaozhuang' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Zhongguohongpi' {Chiny}	
<i>Castanea mollissima</i> 'Zipo'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Zundali'	
<i>Castanea mollissima</i> 'Zunyu'	
<i>Castanea</i> 'Mondarina'	
<i>Castanea</i> 'Morigoule CA 15' {Rumunia}	
<i>Castanea</i> 'Nagymarosi 22' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Nagymarosi 37' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Nagymarosi 38' {Węgry}	
<i>Castanea</i> 'Nanking'	
<i>Castanea</i> 'Nei-rana Exilles'	
<i>Castanea</i> 'Nevada' {C. sativa x C. crenata}	
<i>Castanea</i> 'Norris' Greg Wiliams {ITCA Norris}	
<i>Castanea</i> 'Okei' {Kay Ryugo, UC Davis} [C. crenata x C. pumila]	
<i>Castanea</i> 'Okkwang' {Korea} [C. crenata x C. mollissima]	
<i>Castanea ozarkensis</i> Ashe 1923	<i>Castanea alabamensis</i> Ashe 1925 <i>Castanea arkansana</i> Ashe 1923 <i>Castanea ozarkensis</i> var. <i>arkansana</i> (Ashe)Ashe 1924 <i>Castanea pumila</i> subsp. <i>ozarkensis</i> (Ashe)A.E.Murray 1983 <i>Castanea pumila</i> var. <i>ozarkensis</i> (Ashe)G.E.Tucker 1975

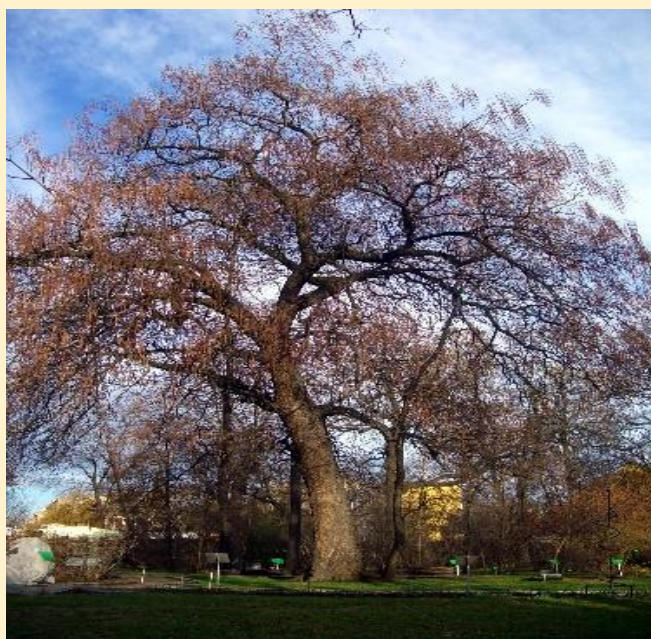
<i>Castanea</i> 'Paragon' {C.K. Sober, Northumberland Co.}	
<i>Castanea</i> 'Paragon x OP' ['Paragon x nn']	
<i>Castanea</i> 'Parede' {Hiszpania}	
<i>Castanea</i> 'Payne' {Dr. Jerry Payne, USDA's Fruit & TNRS, Bayron, 1999}	
<i>Castanea</i> 'Payne x <i>C. pumila</i> ' ['Payne' x nn]	
<i>Castanea</i> 'Payne x OP' ['Payne' x <i>C. pumila</i>]	
<i>Castanea</i> 'Pelosa'	
<i>Castanea</i> 'Pelosa Grossa Cumiana'	
<i>Castanea</i> 'Pelosa Grossa Villar Pellice'	
<i>Castanea</i> 'Pelouset'	
<i>Castanea</i> 'Pilonga'	
<i>Castanea</i> 'Pilonga de Jubrique'	
<i>Castanea</i> 'Pilonga de Parauta'	
<i>Castanea</i> 'Polovragi'	
<i>Castanea</i> 'Precoce di Brignola'	
<i>Castanea</i> 'Precoce Migoule' {J. Dufrenoya Brive-la-Gaillarde, Francia} [<i>C. sativa</i> x <i>C. crenata</i>]	<i>Castanea</i> 'CA 48'
<i>Castanea</i> 'Prigorie'	
<i>Castanea</i> 'Primato' [<i>C. sativa</i> x <i>C. crenata</i>]	
<i>Castanea pumila</i> (L.) Mill. 1768	<p><i>Castanea alnifolia</i> Nutt. 1818 <i>Castanea alnifolia</i> subsp. <i>floridana</i> (Sarg.)A.E.Murray 1982 <i>Castanea alnifolia</i> var. <i>floridana</i> Sarg. 1919 <i>Castanea alnifolia</i> var. <i>pubescens</i> Nutt. 1857 <i>Castanea ashei</i> (Sudw.) Sudw. ex Ashe 1922 <i>Castanea chincapin</i> K.Koch 1873 <i>Castanea floridana</i> (Sarg.)Ashe 1922 <i>Castanea floridana</i> var. <i>angustifolia</i> (Ashe)Ashe 1925 <i>Castanea floridana</i> var. <i>arcuata</i> (Ashe)Ashe 1925 <i>Castanea floridana</i> var. <i>margaretta</i> (Ashe)Ashe 1925 <i>Castanea margaretta</i> (Ashe)Ashe 1923 <i>Castanea margaretta</i> var. <i>angustifolia</i> Ashe 1924 <i>Castanea margaretta</i> var. <i>arcuata</i> Ashe 1924 <i>Castanea nana</i> Muhl. 1813 <i>Castanea paucispina</i> Ashe 1926 <i>Castanea pumila</i> subsp. <i>ashei</i> (Sudw.)A.E.Murray 1982 <i>Castanea pumila</i> var. <i>ashei</i> Sudw. 1922 <i>Castanea pumila</i> var. <i>margaretta</i> Ashe 1922 <i>Castanea pumila</i> var. <i>nana</i> (Muhl.)A.DC. 1864 <i>Castanea pumila</i> var. <i>pumila</i> <i>Fagus nana</i> Du Roi ex Steud. 1840 <i>Fagus pumila</i> L. 1753 <i>Fagus pumila</i> var. <i>serotina</i> Walter 1788</p>
	
<i>Castanea pumila</i> 'Copper'	
<i>Castanea</i> 'Purton's Pride'	
<i>Castanea</i> 'Qing' {Mike Nave, Hickory, 1998}	
<i>Castanea</i> 'Quing x OP' ['Qing' x nn]	
<i>Castanea</i> 'Rebordã'	
<i>Castanea</i> 'Red Spanish'	
<i>Castanea</i> 'Revival'	
<i>Castanea</i> 'Riheiguri' {Korea} [<i>C. crenata</i> x <i>C. mollissima</i>]	
<i>Castanea</i> 'Ruiana'	
<i>Castanea</i> 'S-15/b' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'S-248' {Słowenia}	
<i>Castanea</i> 'SA 331'	
<i>Castanea</i> 'SA319' [USA]	
<i>Castanea</i> 'SA319 x Ginyose'	
<i>Castanea</i> 'SA319 x Ishizuki'	

<i>Castanea</i> 'SA319 x OP' ['SA319' x nn]	
<i>Castanea</i> 'SA319 x Tanzawa'	
<i>Castanea</i> 'SA330'	
<i>Castanea</i> 'SA333'	
<i>Castanea</i> 'SA333 x I-8' ['SA333' x 'I-8']	
<i>Castanea</i> 'SA408'	
<i>Castanea</i> 'SA408 x Daebo' ['SA408' x 'Daebo']	
<i>Castanea</i> 'SA408 x OP' ['SA408' x nn]	
<i>Castanea</i> 'SA416'	
<i>Castanea</i> 'SA553'	
<i>Castanea</i> 'SA606'	
<i>Castanea</i> 'Sandae x OP' ['Sandae' x nn]	
<i>Castanea sativa</i> 'Albomarginata'	<i>Castanea sativa</i> var. <i>argenteomarginata</i> <i>Castanea sativa</i> var. <i>argenteovariiegata</i>
<i>Castanea sativa</i> 'Alimolla'	
<i>Castanea sativa</i> 'Anny's Summer Red'	
<i>Castanea sativa</i> 'Argenteovariiegata' Loudon J.C. 1838 {Loddiges Nursery}	
<i>Castanea sativa</i> 'Arizinca' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Asplenifolia' Loudon J.C. 1838	<i>Castanea sativa</i> 'Comptonifolia' <i>Castanea sativa</i> 'Salicifolia'
<i>Castanea sativa</i> 'Aureomaculata'	
<i>Castanea sativa</i> 'Aureomarginata' {ok. 1755}	<i>Castanea sativa</i> 'Variegata' <i>Castanea sativa</i> <i>aureomarginata</i> <i>Castanea sativa</i> var. <i>aureovariiegata</i>
<i>Castanea sativa</i> 'Aveleira' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Belle Epine' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Boa Ventura'	
<i>Castanea sativa</i> 'Bouche Rouge' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Châtaigne de Laguepie' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Cochleata'	<i>Castanea sativa</i> 'Bullata' <i>Castanea sativa</i> 'Monstrosa'
<i>Castanea sativa</i> 'Dissecta'	
<i>Castanea sativa</i> 'Dissecta Nova'	
<i>Castanea sativa</i> 'Dorée de Lyon' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Duro Italiano'	
<i>Castanea sativa</i> 'Ecker 1'	
<i>Castanea sativa</i> 'Erfelek' {Węgry}	
<i>Castanea sativa</i> 'Ersinol'	
<i>Castanea sativa</i> 'Eryayla' {Węgry}	
<i>Castanea sativa</i> 'Famosa'	
<i>Castanea sativa</i> 'Fastigiata' {ok. 1866}	
<i>Castanea sativa</i> 'Ferraduel'	
<i>Castanea sativa</i> 'Ferragnes'	
<i>Castanea sativa</i> 'Filipendula'	
<i>Castanea sativa</i> 'Fiorentino' {Włochy}	
<i>Castanea sativa</i> 'Gabiana'	
<i>Castanea sativa</i> 'Garrida'	
<i>Castanea sativa</i> 'Garrone nero'	
<i>Castanea sativa</i> 'Garrone rosso'	
<i>Castanea sativa</i> 'Gentile'	
<i>Castanea sativa</i> 'Gioviasca'	
<i>Castanea sativa</i> 'Glabra'	
<i>Castanea sativa</i> 'Globosa'	
<i>Castanea sativa</i> 'Gloriette'	
<i>Castanea sativa</i> 'Haciömer '	
<i>Castanea sativa</i> 'Heterophylla'	
<i>Castanea sativa</i> 'Holtii'	
<i>Castanea sativa</i> 'Hulsdonk'	

<i>Castanea sativa</i> 'Inxerta'	
<i>Castanea sativa</i> 'Judia'	
<i>Castanea sativa</i> 'Laciniata'	
<i>Castanea sativa</i> 'Lada' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Lemos'	
<i>Castanea sativa</i> 'Linearifolia'	
<i>Castanea sativa</i> 'Little Corkscrew'	
<i>Castanea sativa</i> 'Longal' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Lusenich'	
<i>Castanea sativa</i> 'Marcona'	
<i>Castanea sativa</i> 'Mercedes'	
<i>Castanea sativa</i> Mill. 1768	<i>Castanea castanea</i> (L.)H.Karst. 1881 <i>Castanea prolifera</i> (K.Koch)Hickel 1924 <i>Castanea sativa</i> f. <i>discolor</i> Vuk. 1880 <i>Castanea sativa</i> var. <i>hamulata</i> A.Camus 1929 <i>Castanea sativa</i> var. <i>microcarpa</i> Lavalie 1910 <i>Castanea sativa</i> var. <i>prolifera</i> K.Koch 1873 <i>Castanea sativa</i> var. <i>spicata</i> Husn. 1924 <i>Castanea vesca</i> Gaertn. 1788 <i>Castanea vulgaris</i> Lam. 1785 <i>Fagus castanea</i> L. 1753 <i>Fagus castanea</i> var. <i>variegata</i> Weston 1770 <i>Fagus procera</i> Salisb. 1796
<i>Castanea sativa</i> 'Negral'	
<i>Castanea sativa</i> 'Padrela' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Parede'	
<i>Castanea sativa</i> 'Pegarinhos'	
<i>Castanea sativa</i> 'Pelosa grossa'	
<i>Castanea sativa</i> 'Peluda'	
<i>Castanea sativa</i> 'Pendula'	
<i>Castanea sativa</i> 'Praga d'Afora'	
<i>Castanea sativa</i> 'Prolifera'	<i>Castanea sativa</i> 'Discolor'
<i>Castanea sativa</i> 'Prtuguesa'	
<i>Castanea sativa</i> 'Purpurea'	
<i>Castanea sativa</i> 'Pyramidalis'	
<i>Castanea sativa</i> 'Redondo'	
<i>Castanea sativa</i> 'Rouse de Nay' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Ruiana'	
<i>Castanea sativa</i> 'Sardonne' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Sariaslama'	
<i>Castanea sativa</i> 'Sautos da Lapa'	
<i>Castanea sativa</i> 'Savoie' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Serdar'	
<i>Castanea sativa</i> 'Siroje'	
<i>Castanea sativa</i> 'Soutogrande'	
<i>Castanea sativa</i> 'Soutos da Lapa' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Tempuriva' {Włochy}	
<i>Castanea sativa</i> 'Terra Fria' {Portugalia}	
<i>Castanea sativa</i> 'Toumive' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Ural'	
<i>Castanea sativa</i> 'Ventura'	
<i>Castanea sativa</i> 'Verdale' {Francja}	
<i>Castanea sativa</i> 'Vincent van Gog'	
<i>Castanea</i> 'Schrader' {Michael Dolan, Harry Lagerstedt, Iniversity of Oregon}	
<i>Castanea seguinii</i> Dode 1908	<i>Castanea davidii</i> Dode 1908
<i>Castanea</i> 'Skioka' ['Layeroka' x 'Cambell']	
<i>Castanea</i> 'Skokum x OP' ['Skokum' x nn]	
<i>Castanea</i> 'Sleepin Giant' {HARC Missouri, USA}	
<i>Castanea</i> 'Sleeping Diant' [<i>C. mollissima</i> x (<i>C. crenata</i> x <i>C. dentata</i>)]	

dwuwargowe, obupłciowe, zygomorficzne, korona zrosłopłatkowa, dzwonkowata, z 5 łatkami fryzowanymi na brzegach; zebrane w kwiatostany 30–50 cm wysokości. Owocem są długie, wąskie, cylindryczne, strąkowształtne torebki zwisające aż do wiosny, a czasem i dłużej. W czasie surowych zim niektóre gatunki i odmiany przemarzają. Liście surmii są jedynym żywicielem dla gąsienic ćmy *Ceratomia catalpae*. Prowadzi to nawet do całkowitej defoliacji. Drzewo ma jednak zdolność do dużej regeneracji i „gąsiennicowy” cykl się powtarza. Gąsienice tej ćmy są świetną, żywą przynętą na ryby. Niektórzy wędkarze zakładają nawet mini sady by mieć prywatne źródło „wędkarskich robaków”.

Catalpa bignonioides Walter 1788 – Surmia zwyczajna

Zima, lato, jesień, Ogród Botaniczny UW.

Ogród Botaniczny Leida

Luisen Park, Mannheim

Luisen Park, Mannheim

Buchlovice

Występuje w południowo-wschodnich rejonach Stanów Zjednoczonych. Jest to drzewo o regularnej, kulistej koronie osadzonej na niskim i grubym pniu. Dorasta w naturze do 20 m wysokości, u nas jest o połowę niższa. Liście ma sezonowe, szerokojąkowe do 20 cm długości, krótko zaokrąglone, u nasady sercowate, na ogół bez kłap. Od spodu, głównie na nerwach owłosione

i z zielonkawymi gruczołkami w kątach nerwów. Po roztarciu nieprzyjemnie pachną. Kwitnie na przełomie lipca i sierpnia. Kwiaty są duże, do 4 cm średnicy, białe, w gardzieli fioletowo nakrapiane i z 2 pomarańczowymi paskami. Zebrane są okazałe, szerokie wiechy do 20 cm

długości. Atrakcyjne łuszczyzny, do 35 cm długości, utrzymują się na drzewie przez całą zimę i nierównomiernie opadają aż do maja. Drzewa starsze zadawalająco mrozoodporne, do minus 26 °C (USDA 5a). Drzewa młode, do 5-10 lat, są niedostatecznie mrozoodporne, do minus 18 °C (USDA 7a). Młode przyrosty, niedostatecznie zdrewniałe, przemarzają i drzewo przyjmuje formę krzaczastą. Jest to jedno z piękniejszych drzew w naszej dendroflorze. Gdyby nie strąkowe „wiosenne śmieci” byłoby ideałem dla zieleni miejskiej.

***Catalpa bignonioides* 'Aurea'** – Surmia zwyczajna 'Aurea'

Odmianę otrzymano we Francji przed 1877 rokiem. Jest to wspaniałe, egzotyczne drzewo z zaokrągloną, rozłożystą koroną nisko osadzoną na pniu, dość szybko rosnące do 10 m wysokości. Liście są sezonowe, bardzo oryginalne, charakterystyczne i ozdobne. Są duże do 20 cm długości, wydłużone, szerokojajowate, zwykle bez kłap, spodem pokryte włoskami, krótko zastrzone, u nasady sercowate; młode są intensywnie żółte (!), później stają się jasnozielone. Kwiaty są mało liczne, białe pojawiają się w sierpniu i wrześniu. Zadawalająco mrozoodporna do minus 26 °C (USDA 5b), ale w młodości jest dużo bardziej wrażliwa. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2008 roku. Jest to cenna odmiana do sadzenia pojedynczo w zestawieniach kolorystycznych. Obecnie często produkowana jako drzewo alejowe. Jest wtedy szczepiona na wysokim pniu.

***Catalpa × erubescens* 'Japonica'** – Surmia pośrednia 'Japonica'

Odmiana powstała ze skrzyżowania, prawdopodobnie *Catalpa bignonioides* i *Catalpa ovata* 'Flavescens', przez J.C. Teasa w 1874 roku w Indianie w USA. Znana też była w Japonii przed 1907 rokiem. Jest to średniej wielkości drzewo powoli rosnące do 10 m wysokości, o szerokiej, stożkowatej, w starszym wieku owalnej i nisko osadzonej koronie. Korowina jest szarobrązowa i głęboko spękana. Liście ma sezonowe, bardzo duże do 30–35 mm długości, połyskliwe zielone, z małymi bocznymi kłapami, od spodu w różnym stopniu pokryte włoskami. Kwitnie w sierpniu i wrześniu. Kwiaty bardzo liczne, większe od *Catalpa × erubescens*, białe z żółtym odcieniem, wewnątrz

z purpurowymi cętkami. Zebrane są w liczne, bardzo duże i pachnące kwiatostany do 60 cm długości. Strąkowształtne, długie, ozdobne torebki do 35 cm długości są wypełnione tylko puchem i opadają z drzewa nierównomiernie aż do późnej wiosny (!) Mrozoodporna do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1920 roku.

***Catalpa × erubescens* 'Purpurea'** – Surmia pośrednia 'Purpurea'

Odmianę otrzymał Anthony Waterer w Anglii przed 1886 rokiem w wyniku skrzyżowania *Catalpa ovata* z *Catalpa bignonioides* i dodatkowo z nieznanym osobnikiem. Jest to średniej wielkości drzewo dość powoli rosnące do wysokości 8 m wysokości i 6 m szerokości, o koronie szerokokorzystej. Kora jest barwy zielono-brązowej. Liście są sezonowe, podobne do *Catalpa ovata*, jajowate 20–40 cm długości, z 3 płytkimi, szpiczastymi kłapami, młode czarnopurpurowe, potem ciemnozielone, z wierzchu z ciemnymi gruczołowatymi plamami. Kwitnie od czerwca do sierpnia. Kwiaty są dwuwargowe, 3–3,5 cm średnicy, białe z żółtymi i purpurowymi cętkami, liczne, zebrane w proste wiechy do 20–30 cm długości. Strąki są długie do 40 cm. Zadawalająco mrozoodporny do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 1996 roku.

Catalpa ovata G.Don. 1837 – Surmia żółtokwiatowa

Występuje na naturalnych stanowiskach w Chinach. Jest drzewem do 10 m wysokości o luźnej i szerokiej koronie. Liście ma sezonowe, szerokojajowate, 25 cm długości, płytko 3-5 kłapowe, krótko zastrzone. Od spodu, wzdłuż owłosionych nerwów, są czerwono-brązowe plamki gruczołków. Kwiaty ma drobne, żółtawe z dwoma pomarańczowymi paskami oraz fioletowymi

plamkami w gardzieli. Kwiatostany do 25 cm długości, owoce do 30 cm. Mrozoodporna do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2009 roku.

***Catalpa speciosa* 'Pulverulenta' – Surmia wielkokwiatowa 'Pulverulenta'**

Odmianę otrzymano w szkółkach „B.Paul & Son” w Wielkiej Brytanii i wprowadzono do handlu w 1908 roku. Jest to nisko ugałęzione, o szerokiej koronie i krótkim pniu drzewo do kilku metrów wysokości. Liście ma wyjątkowo dekoracyjne, sezonowe 15–30 cm długie i 10–20 cm szerokie, drobno biało nakrapiane (!), wydłużone i długo zastrzone, u nasady sercowate lub zaokrąglone, zwykle bez klap, z wierzchu nagie i błyszczące, od spodu pokryte miękkimi włoskami; ogonki liściowe zielone. Kwitnie w czerwcu i lipcu. Kwiaty ma największe wśród surmii, do 5–6 cm długości, nieliczne, białe, nieznacznie cętkowane w gardzieli; zebrane w skąpokwiatowe kwiatostany. Zadawalająco mrozoodporna do minus 26 °C (USDA 5b), ale nie zdrewniałe pędy mogą cierpieć od jesiennych przymrozków. Jej liście „warzą” się od zimna jako pierwsze w ogrodzie. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1999 roku.

Tab. 47. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Catalpa* – Surmia uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
nr Katalog, oferta:.. OBUWr	Nazwa rodzaju	Nazwa odmianowa lub(i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	ROK	źródło mat. roślin.
003680	<i>Catalpa</i>	<i>bignonioides</i>	'Aurea'	08	Szewczykowie, M. J.
027981	<i>Catalpa</i>	<i>bignonioides</i>	'Variegata'	12	Plantmar
003681	<i>Catalpa</i>	x <i>erubescens</i>	'Japonica'	20	Oheimb
010751	<i>Catalpa</i>	x <i>erubescens</i>	'Purpurea'	96	Esveld
015371	<i>Catalpa</i>	<i>fargesii</i> Bur.	"	12	Wrocław (O.B.U.Wr)
003682	<i>Catalpa</i>	<i>ovata</i> G.Don	"	15	Wrocław (O.B.U.Wr)
003682	<i>Catalpa</i>	<i>ovata</i> G.Don	"	09	Stuttgart
033584	<i>Catalpa</i>	<i>ovata</i> forma pstra	"	16	Kalisz, J.
003683	<i>Catalpa</i>	<i>speciosa</i> Warder.	"	02	Wrocław (O.B.U.Wr)
003683	<i>Catalpa</i>	<i>speciosa</i> Warder.	"	09	Stuttgart
014596	<i>Catalpa</i>	<i>speciosa</i>	'Pulverulenta'	99	Boskoop - giełda

Tab. 48. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Catalpa* – Surmia

Nazwa akceptowna	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Catalpa</i> Scop.1771	<i>Bignonia</i>
<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> Carrière 1869 [<i>C. bignonioides</i> × <i>C. ovata</i>]	<i>Catalpa</i> × <i>hybrida</i> hort. ex Späth 1898 <i>Catalpa teasii</i> Dode <i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> f. <i>purpurea</i> Dode 1907
<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> 'Adina'	
<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> 'J.C.Teas'	<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> 'Hybrida'
<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> 'Japonica' [Japonia <1907 ?] (prawd. <i>C. bignonioides</i> × <i>C. ovata</i> 'Flavescens')	<i>Catalpa japonica</i> Dode 1907
<i>Catalpa</i> × <i>erubescens</i> 'Purpurea' {A. Waterer <1886} [[<i>C. ovata</i> × <i>C. bignonioides</i>] × ?]	<i>Catalpa bignonioides</i> var. <i>purpurea</i> hort. ex Rehder 1900 <i>Catalpa Kaempferi</i> <i>Catalpa ovata atropurpurea</i> hort. <i>Catalpa bignonioides</i> 'Purpurea' <i>Catalpa teasii</i> Dode
<i>Catalpa</i> × <i>galleana</i> Dode [<i>C. ovata</i> × <i>C. speciosa</i>]	
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Aurea' {Francja <1877}	<i>Catalpa bignonioides</i> var. <i>aurea</i> Lavallée 1877 <i>Catalpa Bungei</i> var. <i>nana</i> Lav. 1877 <i>Catalpa Bungei</i> var. <i>pumila</i> Lav. 1877
<i>Catalpa</i> 'Catambra'	<i>Catalpa bungei</i> 'Catambra' <i>Catalpa</i> 'Ambrogio'
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Globosa'	
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Koehnei' [Niemcy <1903]	<i>Catalpa syringaefolia Koehnei</i> Hesse 1903 <i>Catalpa bignonioides</i> 'Aureomarginata'

<i>Catalpa bignonioides</i> 'Nana' [MassonNur., Francja ok. 1850]	<i>Catalpa Bungei</i> hort. non C.A.Mey 1837 <i>Catalpa bignonioides</i> 'Dwarf Weeping'
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Pulverulenta'	
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Purpurea'	
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Rehderi'	
<i>Catalpa bignonioides</i> 'Variegata'	
<i>Catalpa brevipes</i> Urb. 1927	<i>Catalpa brevipes</i> var. <i>ekmaniana</i> (Urb.) Paclt 1952 <i>Catalpa brevipes</i> subsp. <i>ekmaniana</i> (Urb.) Borhidi 1971 <i>Catalpa brevipes</i> var. <i>oblongata</i> (Urb. & Ekman) Paclt 1952 <i>Catalpa brevipes</i> subsp. <i>oblongata</i> (Urb. & Ekman) Borhidi 1971 <i>Catalpa ekmaniana</i> Urb. 1929 <i>Catalpa oblongata</i> Urb. & Ekman 1929
<i>Catalpa duclouxii</i> Dode 1907	<i>Catalpa fargesii</i> f. <i>duclouxii</i> (Dode) Gilmour 1936 <i>Catalpa duclouxii</i> (Dode) Gilim. 1936
<i>Catalpa bungei</i> 'Purpurea'	
<i>Catalpa bignonioides</i> Walter 1788	<i>Catalpa catalpa</i> (L.) Karst. <i>Bignonia catalpa</i> L. 1753 <i>Bignonia spectabilis</i> Salisb. 1796 <i>Catalpa arborea</i> Baill. 1872 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>aurea</i> Bureau 1894 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>koehnei</i> (Hesse) Dode 1907 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>nana</i> Bureau 1894 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>pulverulenta</i> Bean 1914 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>rehderi</i> Paclt 1952 <i>Catalpa bignonioides</i> f. <i>variegata</i> Bureau 1894 <i>Catalpa catalpa</i> (L.) H. Karst. 1882 <i>Catalpa communis</i> Dum. Cours. 1802 <i>Catalpa cordifolia</i> Moench 1794 <i>Catalpa syringifolia</i> Sims 1908 <i>Catalpa ternifolia</i> Cav. 1801 <i>Catalpa umbraculifera</i> Ugolini 1888 <i>Catalpium amena</i> Raf. 1817
	
<i>Catalpa bungei</i> C.A.Mey 1837	<i>Catalpa bungei</i> f. <i>heterophylla</i> C.A.Mey. 1837 <i>Catalpa bungei</i> var. <i>Bungei</i> <i>Catalpa heterophylla</i> (C.A.Mey.) Dode 1907 <i>Catalpa heterophylla</i> Dode 1907 <i>Catalpa syringifolia</i> Bunge 1833
<i>Catalpa fargesii</i> Bureau 1894	<i>Catalpa vestita</i> Diels 1901 <i>Catalpa bungei</i> var. <i>intermedia</i> Pamp. 1910 <i>Catalpa fargesii</i> f. <i>alba</i> Q.Q.Liu & H.Y.Ye 1993 <i>Catalpa fargesii</i> f. <i>fargesii</i> <i>Catalpa sutchuenensis</i> Dode 1907
<i>Catalpa longissima</i> (Jacq.) Dum.-Cours. 1802	<i>Bignonia longisiliqua</i> Jacq. 1780 <i>Bignonia longissima</i> Jacq. 1760 <i>Bignonia pseudoquercus</i> Tussac 1827 <i>Bignonia quercus</i> Lam. 1785 <i>Bignonia tenuisiliqua</i> Vahl 1798 <i>Catalpa longisiliqua</i> (Jacq.) Cham. 1832 <i>Macrocatalpa longissima</i> (Jacq.) Britton 1918
<i>Catalpa macrocarpa</i> (A.Rich.) Ekman ex Urb. 1924	<i>Catalpa domingensis</i> Urb. & Ekman 1929 <i>Catalpa obovata</i> Urb. 1929 <i>Catalpa pubescens</i> (Griseb.) Bisse 1975 <i>Catalpa punctata</i> Griseb. 1866 <i>Catalpa punctata</i> var. <i>domingensis</i> (Urb. & Ekman) Paclt 1952 <i>Catalpa punctata</i> subsp. <i>domingensis</i> (Urb. & Ekman) Borhidi 1971 <i>Catalpa punctata</i> var. <i>pubescens</i> Griseb. 1866 <i>Catalpa punctata</i> f. <i>urbanii</i> Paclt 1952 <i>Echites macrocarpus</i> A.Rich. 1850 <i>Macrocatalpa punctata</i> (Griseb.) Britton 1918 <i>Macrocatalpa tomentosa</i> Bisse 1981 <i>Robbia macrocarpa</i> (A.Rich.) Miers 1878

<i>Catalpa ovata</i> G.Don 1837	<i>Bignonia Catalpa</i> Thunb. 1784 non L. 1753 <i>Catalpa bignonioides</i> var. <i>kaempferi</i> DC. 1845 <i>Catalpa bungei</i> Dippel 1889 <i>Catalpa henryi</i> Dode <i>Catalpa henryi</i> Dode 1907 <i>Catalpa himalayaca</i> Dippel 1889 <i>Catalpa himalayensis</i> Dippel 1889 <i>Catalpa kaempferi</i> (DC.) Siebold & Zucc. 1846 <i>Catalpa kaempferi</i> Siebold et Zucc. 1846 <i>Catalpa nana</i> Dippel 1889 <i>Catalpa ovata</i> 'Flavescens' <i>Catalpa ovata</i> var. <i>flavescens</i> Bean 1914 <i>Catalpa wallichiana</i> auct. 1890
<i>Catalpa ovata</i> 'Slender Silhouette'	
<i>Catalpa purpurea</i> Griseb. 1866	<i>Catalpa denticulata</i> Urb. 1927 <i>Catalpa purpurea</i> f. <i>denticulata</i> (Urb.) Paclt 1952 <i>Macrocatalpa purpurea</i> (Griseb.) Britton 1918
<i>Catalpa speciosa</i> (Warder ex Barney) Warder ex Engelm. 1880	<i>Catalpa bignonioides</i> var. <i>speciosa</i> Warder ex Barney 1878 <i>Catalpa cordifolia</i> J.St.-Hil. 1804 <i>Catalpa cordifolia</i> St.-Hill 1804 non Moench. 1794 <i>Catalpa speciosa</i> (Warder ex Barney) Engelm. 1880
<i>Catalpa speciosa</i> 'Albovariegata'	
<i>Catalpa tibetica</i> Forrest 1921	
<i>Catalpa speciosa</i> 'Pulverulenta' {B.Paul & Son <1908/1908}	<i>Catalpa pulverulenta</i> <i>Catalpa bignonioides</i> 'Pulverulenta'

***Ceanothus* L. 1753 – Prusznik, rodzina Rhamnaceae – Szakłakowate**

Do rodzaju należy około 55 gatunków, 16 podgatunków, 24 mieszańce (w tym 13 o nie ustalonej pozycji) i krzewów, rzadziej drzew, występujących w zachodniej części Ameryki Północnej, głównie w Kalifornii. Dzięki współżyciu z promieniowcami mogą wiązać azot z powietrza.

***Ceanothus americanus* L. 1753 – Prusznik amerykański**

Jest to krzew do 1 m wysokości z cienkimi, wyprostowanymi pędami i intensywnie czerwonymi korzeniami. Liście ma sezonowe, w cieplejszym klimacie wielosezonowe, skrętoległe, 3–8 cm długości, jajowate, ciemnozielone, matowe, drobno piłkowane. Kwitnie na tegorocznych pędach od lipca do września. Kwiaty są białe, 5-krotne, drobne, liczne, zebrane w 2–3 cm długie, wiechowate kwiatostany na długich „łodyżkach”. Mało mrozooporny do minus 20 °C (USDA 6b). Lubi miejsca ciepłe, gleby lekkie i przepuszczalne. W uprawie jest od 1713 roku, w Polsce od 1813, w Arboretum Wojśławice od 1994 roku Jest to bardzo dekoracyjny, późno i obficie kwitnący krzew, atrakcyjny w każdym ogrodzie.

***Ceanothus* × *delilianus* 'Gloire de Versailles' – Prusznik Delilea 'Gloire de Versailles'**

Odmiana została otrzymana we francuskich szkółkach „Louis-Somon Metz” w 1830 roku ze skrzyżowania *Ceanothus americanus* i *Ceanothus coeruleus*. Jest to krzew dorastający do około 1 m wysokości. Liście ma owalne, ciemnozielone, błyszczące do 8 cm długie i od spodu pokryte

filcowatymi włoskami. Kwitnie od lipca do października. Kwiaty wyjątkowej urody są drobne, pięciokrotne, początkowo fioletowe, później ciemnoniebieskie i zebrane w pachnące, okazałe, lekko przewisające wiechy. Po przekwitnięciu wskazane jest ich usunięcie. Odmiana ta jest dostatecznie mrozoodporna do minus 23 °C (USDA 6a) i może być uprawiana w najcieplejszych regionach Polski na stanowiskach starannie wybranych. Jest to na tyle atrakcyjna roślina, że warto ją przechowywać w zimie w pomieszczeniach z temperaturą około zera stopni.

Tab. 49. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Ceanothus* – Prusznik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr Katalog, oferta:..	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro	Pochodzenie
006421	<i>Ceanothus</i>	<i>americanus</i> L.	"	94	Tübingen
006421	<i>Ceanothus</i>	<i>americanus</i> L.	"	10	Wrocław (O.B.U.Wr)
015514	<i>Ceanothus</i>	<i>x delilianus</i>	'Gloire de Versailles'	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
021095	<i>Ceanothus</i>	<i>impressus</i>	'Victoria'	17	Dymny, T.
021606	<i>Ceanothus</i>	<i>x pallidus</i>	'Marie Simon'	08	Grochowski, T.
019017	<i>Ceanothus</i>	<i>thyrsiflorus</i> Eschw. var. <i>repens</i> McMinn	"	08	Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 50. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Ceanothus* - Prusznik

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Ceanothus</i> L.1753	
<i>Ceanothus x arcuatus</i> McMinn 1942	
<i>Ceanothus x arnoldii</i> Dippel 1891 ?	<i>Ceanothus arnouldii</i> Carrière <i>Ceanothus x arnouldii</i> K.Koch 1871
<i>Ceanothus x bakeri</i> Greene ex McMinn 1942 ?	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Bijou'	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Charles Diétriché'	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Comtesse de Paris'	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Gloire de Plantières'	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Gloire de Versailles'	<i>Ceanothus</i> 'Gloire de Versailles'
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Henri Defossé'	
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Indigo'	<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Indego'
<i>Ceanothus x delilianus</i> 'Pinguet-Guidon'	

<p><i>Ceanothus</i> × <i>delilianus</i> Spach 1834 {Francja} [<i>C. americanus</i> × <i>C. coeruleus</i>]</p> 	<p><i>Ceanothus arnouldii</i> Carrière <i>Ceanothus</i> × <i>arnouldii</i> K.Koch 1871</p>
<p><i>Ceanothus</i> × <i>lobbianus</i> (Hook.)McMinn [<i>C. dentatus</i> × <i>C. griseus</i>]</p>	<p><i>Ceanothus dentatus</i> hort.</p>
<p><i>Ceanothus</i> × <i>lobbianus</i> 'Russellianus'</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>mendocinensis</i> [<i>C. thyrsiflorus</i> × <i>C. velutinus</i> var. <i>laevigatus</i>]</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Cérès'</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Golden Elan'</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> Lindl. 1840 {<1830} [<i>C. × delilianus</i> × <i>C. pallidus</i>]</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Perle Rose'</p>	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Plenus'</p>	<p><i>Ceanothus</i> 'Albus Plenus'</p>
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Roseus'</p>	<p><i>Ceanothus ovatus roseus</i> Carrière <i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> var. <i>roseus</i> Rehder</p>
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Snow Flurries'</p>	<p><i>Ceanothus rigidus</i> 'Snow Flurries' ?</p>
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Marie Simon'</p> 	
<p><i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> 'Winmarose' MARIE ROSE</p>	

<i>Ceanothus</i> × <i>regius</i> (Jeps.)McMinn. [prawd. <i>C. papillosus</i> × <i>C. thyrsoiflorus</i>]	
<i>Ceanothus</i> × <i>veitchianus</i> Hook. [<i>C. griseus</i> × <i>C. rigidus</i>]	<i>Ceanothus</i> 'Brilliant'
<i>Ceanothus</i> × <i>cyam</i> L.W.Lenz 1954 ?	
<i>Ceanothus</i> × <i>delilianus</i> Spach	
<i>Ceanothus</i> × <i>flexilis</i> McMinn 1942	
<i>Ceanothus</i> × <i>humboldtensis</i> Roof 1973 ?	
<i>Ceanothus</i> × <i>intermedius</i> Koehne 1893 ?	
<i>Ceanothus</i> × <i>lobbianus</i> Hook. 1854	<i>Ceanothus dentatus</i> subsp. <i>lobbianus</i> (Hook.) Trel. 1888 <i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>lobbianus</i> (Hook.) Jeps. 1925
<i>Ceanothus</i> × <i>lorenzenii</i> (Jeps.) McMinn 1942	<i>Ceanothus</i> × <i>glaber</i> Trel. 1897 <i>Ceanothus velutinus</i> var. <i>lorenzenii</i> Jeps. 1925
<i>Ceanothus</i> × <i>mendocinensis</i> McMinn 1942	
<i>Ceanothus</i> × <i>otayensis</i> McMinn 1942	
<i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> Koehne 1893 ?	
<i>Ceanothus</i> × <i>pallidus</i> Lindl. 1840 ?	
<i>Ceanothus</i> × <i>rugosus</i> Greene 1891	
<i>Ceanothus</i> × <i>serrulatus</i> McMinn 1933	
<i>Ceanothus</i> × <i>vanrensselaeri</i> Roof 1967	
<i>Ceanothus</i> × <i>veitchianus</i> Hook. 1859	
<i>Ceanothus</i> 'A.T. Johnson' [<i>C. thyrsoiflorus</i> × ?]	
<i>Ceanothus</i> 'Albus Plenus'	
<i>Ceanothus americanus</i> 'Fincham'	
<i>Ceanothus americanus</i> L. 1753	<i>Ceanothus americanus</i> var. <i>americanus</i> <i>Ceanothus americanus</i> var. <i>glaber</i> Alph.Wood 1861 <i>Ceanothus americanus</i> var. <i>intermedius</i> (Pursh) Torr. & A.Gray 1897 <i>Ceanothus americanus</i> var. <i>pitcheri</i> Torr. & A.Gray 1838 <i>Ceanothus decumbens</i> Steud. 1840 <i>Ceanothus dillenianus</i> K.Koch 1869 <i>Ceanothus ellipticus</i> Raf. 1838 <i>Ceanothus glomeratus</i> Raf. 1838 <i>Ceanothus hybridus</i> K.Koch 1869 <i>Ceanothus intermedius</i> Pursh 1813 <i>Ceanothus latifolius</i> Raf. 1838 <i>Ceanothus levigatus</i> Raf. 1838 <i>Ceanothus macrocarpus</i> Steud. 1840 <i>Ceanothus macrophyllus</i> Desf. 1815 <i>Ceanothus macrophyllus</i> Dippel 1891 <i>Ceanothus milleri</i> Tausch 1838 <i>Ceanothus multiflorus</i> Dippel 1891 <i>Ceanothus officinalis</i> Raf. 1830 <i>Ceanothus ovalifolius</i> Wender. 1830 <i>Ceanothus perennis</i> Pursh 1813 <i>Ceanothus pitcheri</i> Pickering ex Torr. & A.Gray 1838 <i>Ceanothus procumbens</i> K.Koch 1869 <i>Ceanothus reclinator</i> Bosc ex Steud. 1840 <i>Ceanothus sanguineus</i> Nutt. 1818 <i>Ceanothus tardiflorus</i> Hornem. 1813 <i>Ceanothus trinervus</i> Moench 1794 <i>Ceanothus virgatus</i> Raf. 1838
<i>Ceanothus</i> 'Anchor Bay'	
<i>Ceanothus arboreus</i> Greene 1896	<i>Ceanothus arboreus</i> var. <i>glaber</i> Jeps. 1925 <i>Ceanothus soledatus</i> Lyon 1886 <i>Ceanothus velutinus</i> var. <i>arboreus</i> (Greene) Sarg. 1889
<i>Ceanothus arboreus</i> 'Island'	
<i>Ceanothus arboreus</i> 'Owlswood Blue'	
<i>Ceanothus arboreus</i> 'Trewithen Blue'	
<i>Ceanothus</i> 'Autumnal Blue' [<i>C.thyrsoiflorus</i> × ?]	
<i>Ceanothus</i> 'Azureus Grandiflorus'	
<i>Ceanothus</i> 'Basil Fox'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Boy'	

<i>Ceanothus</i> 'Blue Buttons'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Cushion'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Jeans'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Mist'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Moon'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Mound'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Pacific'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Sapphire'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Spring'	
<i>Ceanothus</i> 'Blue Star'	
<i>Ceanothus bolensis</i> S.Boyd & J.E.Keeley 2003	
<i>Ceanothus</i> 'Burkwoodii' [<i>C. dentatus</i> 'Floribundus'x <i>C. × delilianus</i> 'Indigo']	<i>Ceanothus</i> × <i>burkwoodii</i> auct. 1931
<i>Ceanothus</i> 'Burtonensis' [<i>C. impressus</i> x <i>C. thyrsoiflorus</i> ?]	<i>Ceanothus</i> × <i>burtonensis</i> Renss. 1941 <i>Ceanothus</i> × <i>burtonensis</i> hort.
<i>Ceanothus buxifolius</i> Willd. ex Schult. & Schult.f. 1829	<i>Ceanothus ferox</i> Standl. 1923
<i>Ceanothus</i> 'Carmel Creeper'	
<i>Ceanothus</i> 'Cascade'	
<i>Ceanothus</i> 'Celestial Blue'	
<i>Ceanothus</i> 'Centiano'	
<i>Ceanothus</i> 'Clasic Like'	
<i>Ceanothus coeruleus</i> Lag. 1816	<i>Ceanothus</i> 'Azureus' <i>Ceanothus azureus</i> Ker-Gawl. <i>Ceanothus axillaris</i> Carrière 1876 <i>Ceanothus azureus</i> Desf. 1815 <i>Ceanothus bertinii</i> Carrière 1872 <i>Ceanothus bicolor</i> Willd. ex Schult. & Schult.f. 1829 <i>Ceanothus candolleanus</i> Rose 1909 <i>Ceanothus glandulosus</i> Schldl. 1841
<i>Ceanothus</i> 'Concha'	
<i>Ceanothus connivens</i> Greene 1889	
<i>Ceanothus cordulatus</i> Kellogg 1863	
<i>Ceanothus</i> 'Coronado'	
<i>Ceanothus crassifolius</i> 'Plenus'	
<i>Ceanothus crassifolius</i> Torr. 1857	<i>Ceanothus crassifolius</i> var. <i>crassifolius</i> <i>Ceanothus crassifolius</i> var. <i>planus</i> Abrams 1910 <i>Ceanothus verrucosus</i> var. <i>crassifolius</i> (Torr.) K.Brandege 18894
<i>Ceanothus cuneatus</i> (Hook.)Nutt. 1838	<i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>cinerascens</i> Hook. & Arn. 1838 <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>cuneatus</i> <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>dubius</i> J.T.Howell 1943 <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>ramulosus</i> Greene 1891 <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>rufescens</i> Hook. & Arn. 1838 <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>submontanus</i> (Rose) McMinn 1942 <i>Ceanothus ramulosus</i> (Greene) McMinn 1939 <i>Ceanothus submontanus</i> Rose 1909 <i>Nestronia cuneata</i> Raf. 1838 <i>Rhamnus cuneata</i> Douglas 1831 <i>Rhamnus cuneatus</i> Hook. 1831
<i>Ceanothus cuneatus</i> 'Buckbrush'	
<i>Ceanothus cuneatus</i> subsp. <i>fascicularis</i> (McMinn)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>fascicularis</i> (McMinn) Hoover 1966 <i>Ceanothus ramulosus</i> var. <i>fascicularis</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus cuneatus</i> subsp. <i>rigidus</i> (Nutt.)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>rigidus</i> (Nutt.) Hoover 1966 <i>Ceanothus rigidus</i> Nutt. 1838 <i>Ceanothus rigidus</i> var. <i>albus</i> Roof 1967 <i>Ceanothus rigidus</i> var. <i>pallens</i> Sprague 1915 <i>Ceanothus verrucosus</i> var. <i>rigidus</i> (Nutt.) K.Brandege 1894
<i>Ceanothus cuneatus</i> subsp. <i>sonomensis</i> (Howell)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus sonomensis</i> J.T.Howell 1940
<i>Ceanothus cyaneus</i> Eastw. 1927	
<i>Ceanothus</i> 'Cynthia Postan'	
<i>Ceanothus</i> 'Dark Star'	

<i>Ceanothus</i> 'Delight' [<i>C. papillosus</i> x <i>C. rigidus</i>]	
<i>Ceanothus dentatus</i> 'Floribundus'	<i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>floribundus</i>
<i>Ceanothus dentatus</i> 'Microphyllus'	
<i>Ceanothus dentatus</i> 'Prostratus'	
<i>Ceanothus dentatus</i> 'Sandscrub'	
<i>Ceanothus dentatus</i> 'Superbus' Torr. & A.Gray	
<i>Ceanothus dentatus</i> Torr. & A.Gray 1838	<i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>dentatus</i> <i>Ceanothus dentatus</i> subsp. <i>floribundus</i> (Hook.) Trel. 1888 <i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>floribundus</i> (Hook.) Trel. 1888 <i>Ceanothus floribundus</i> Hook. 1854 <i>Ceanothus papillosus</i> var. <i>dentatus</i> (Torr. & A.Gray) Parry 1889 <i>Ceanothus papillosus</i> var. <i>floribundus</i> (Hook.) Parry 1889
<i>Ceanothus depressus</i> Benth. 1839	<i>Ceanothus durangoanus</i> Loes. 1910 <i>Ceanothus huichagorare</i> Loes. 1910 <i>Ceanothus pueblensis</i> Standl. 1923
<i>Ceanothus</i> 'Diamond Heights'	
<i>Ceanothus</i> 'Dignity'	
<i>Ceanothus divergens</i> 'Calistoga'	
<i>Ceanothus divergens</i> Parry 1968	
<i>Ceanothus diversifolius</i> Kellogg 1855	<i>Ceanothus decumbens</i> S.Watson 1875
<i>Ceanothus</i> 'Edinburgh' [<i>C. griseus</i> x <i>C. papillosus</i> ?]	<i>Ceanothus</i> 'Edinensis'
<i>Ceanothus</i> 'Edward Stevens'	
<i>Ceanothus</i> 'Elan'	<i>Ceanothus</i> x <i>pallidus</i> 'Elan'
<i>Ceanothus</i> 'Eleanor Taylor'	
<i>Ceanothus</i> 'Emily Brown'	
<i>Ceanothus</i> 'Fallen Skies'	
<i>Ceanothus fendleri</i> A.Gray 1849	<i>Ceanothus endlichii</i> Loes. 1910 <i>Ceanothus fendleri</i> var. <i>fendleri</i> <i>Ceanothus fendleri</i> var. <i>venosus</i> Trel. 1897 <i>Ceanothus fendleri</i> var. <i>viridis</i> A.Gray ex Trel. 1897 <i>Ceanothus subsericeus</i> Rydb. 1904
<i>Ceanothus ferrisiae</i> McMinn 1933	
<i>Ceanothus</i> 'Filden Park'	
<i>Ceanothus</i> 'Floribunda'	<i>Ceanothus floribundus</i> Hook.
<i>Ceanothus foliosus</i> Parry 1889	<i>Ceanothus austromontanus</i> Abrams 1910 <i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>dickeyi</i> Fosberg 1942 <i>Ceanothus foliosus</i> var. <i>foliosus</i> 1942
<i>Ceanothus foliosus</i> subsp. <i>medius</i> (McMinn)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus foliosus</i> var. <i>medius</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus foliosus</i> subsp. <i>vineatus</i> (McMinn)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus foliosus</i> var. <i>vineatus</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus foliosus</i> var. <i>austromontanus</i>	<i>Ceanothus austromontanus</i> Abrams
<i>Ceanothus foliosus</i> var. <i>vineatus</i> McMinn.	
<i>Ceanothus fresnensis</i> Dudley ex Abrams 1912	<i>Ceanothus rigidus</i> var. <i>fresnensis</i> (Dudley) Jeps. 1925
<i>Ceanothus</i> 'Frosty Blue'	
<i>Ceanothus</i> 'Gentian Plume'	
<i>Ceanothus</i> 'Gerda Isenberg'	
<i>Ceanothus gloriosus</i> 'Anchor Bay'	
<i>Ceanothus gloriosus</i> 'Emily Brown'	<i>Ceanothus</i> 'Emily Brown'
<i>Ceanothus gloriosus</i> 'Heart's Desire'	
<i>Ceanothus gloriosus</i> J.T.Howell 1937	<i>Ceanothus gloriosus</i> var. <i>gloriosus</i> 1937 <i>Ceanothus prostratus</i> var. <i>grandifolius</i> (Torr.) Jeps. 1925 <i>Ceanothus rigidus</i> var. <i>grandifolius</i> Torr. 1857 <i>Ceanothus verrucosus</i> var. <i>grandifolius</i> (Torr.) K.Brandegee 1894
<i>Ceanothus gloriosus</i> 'Mt. Vision'	
<i>Ceanothus gloriosus</i> 'Point Reyes'	
<i>Ceanothus gloriosus</i> subsp. <i>exaltatus</i> (Howell)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus gloriosus</i> var. <i>exaltatus</i> J.T.Howell 1937

<i>Ceanothus gloriosus</i> subsp. <i>masonii</i> (McMinn)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus masonii</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus gloriosus</i> subsp. <i>porrectus</i> (Howell)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus gloriosus</i> var. <i>porrectus</i> J.T.Howell 1944
<i>Ceanothus</i> 'Golden Elan'	
<i>Ceanothus greggii</i> A.Gray 1853	<i>Ceanothus australis</i> Rose 1909 <i>Ceanothus greggii</i> var. <i>greggii</i> <i>Ceanothus greggii</i> var. <i>orbicularis</i> E.H.Kelso 1937 <i>Ceanothus verrucosus</i> var. <i>greggii</i> (A.Gray) K.Brandege 1894 <i>Ceanothus perplexans</i> Trel. 1897
<i>Ceanothus greggii</i> 'Desert'	
<i>Ceanothus greggii</i> subsp. <i>franklinii</i> (S.L.Welsh)Kartesz & Gandhi 1995	<i>Ceanothus greggii</i> var. <i>franklinii</i> S.L.Welsh 1993
<i>Ceanothus greggii</i> subsp. <i>perplexans</i> (Trel.)R.M.Beauch. 1986	<i>Ceanothus perplexans</i> Trel. <i>Ceanothus greggii</i> var. <i>perplexans</i> (Trel.)Jeps 1925 <i>Ceanothus goldmanii</i> Rose 1909
<i>Ceanothus greggii</i> subsp. <i>vestitus</i> (Greene)Thorne 1981	<i>Ceanothus greggii</i> var. <i>vestitus</i> (Greene) McMinn 1939 <i>Ceanothus vestitus</i> Greene 1890
<i>Ceanothus griseus</i> (Trel. ex B.L.Rob.)McMinn 1942	<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>griseus</i> Trel. 1897 <i>Ceanothus griseus</i> (Trel.)McMinn <i>Ceanothus griseus</i> var. <i>griseus</i> <i>Ceanothus griseus</i> var. <i>horizontalis</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus griseus</i> 'Bamico'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Bright Eyes'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Diamond Heights'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Hurricane Point'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Kurt Zadnik'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Louis Edmunds'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Silver Surprise'	
<i>Ceanothus griseus</i> 'Yankee Point'	<i>Ceanothus</i> 'Yankee Point'
<i>Ceanothus hearstiorum</i> Hoover & Roof 1966	<i>Ceanothus</i> 'Hearstiorum'
<i>Ceanothus</i> 'Heart's Desire'	
<i>Ceanothus</i> 'Henry Desfossé'	
<i>Ceanothus herbaceus</i> Raf. 1808	<i>Ceanothus americanus</i> var. <i>herbaceus</i> (Raf.) Torr. & A.Gray 1838 <i>Ceanothus baumannianus</i> Spach 1834 <i>Ceanothus fontanesianus</i> Spach 1834 <i>Ceanothus glandulosus</i> Raf. 1838 <i>Ceanothus grandiflorus</i> Dippel 1891 <i>Ceanothus herbaceus</i> var. <i>pubescens</i> (Torr. & A.Gray ex S.Watson) Shinnery 1951 <i>Ceanothus intermedius</i> Hook. 1831 <i>Ceanothus ovalis</i> Bigelow 1824 <i>Ceanothus ovatus</i> Desf. 1809 <i>Ceanothus ovatus</i> var. <i>pubescens</i> Torr. & A.Gray ex S.Watson 1878 <i>Ceanothus ovatus</i> f. <i>pubescens</i> (S.Watson) Soper 1841 <i>Ceanothus pubescens</i> (Torr. & A.Gray ex S.Watson) Rydb. 1903 <i>Pomaderris ovata</i> Nois. ex Steud. 1821
<i>Ceanothus</i> 'Hurricane Point'	
<i>Ceanothus impressus</i> 'Cool Blue'	
<i>Ceanothus impressus</i> 'Mesa Lilac'	<i>Ceanothus impressus</i> var. <i>nipomensis</i> 'Mesa Lilac'
<i>Ceanothus impressus</i> 'Santa Barbara'	
<i>Ceanothus impressus</i> Trel. 1888	<i>Ceanothus impressus</i> var. <i>impressus</i> <i>Ceanothus impressus</i> var. <i>nipomensis</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus impressus</i> 'Victoria'	<i>Ceanothus</i> 'Victoria' <i>Ceanothus</i> 'Skylark'
<i>Ceanothus incanus</i> Torr. & A.Gray. 1838	<i>Ceanothus incanus</i> f. <i>spinossimus</i> F.K.Klein 1970

<i>Ceanothus integerrimus</i> Hook. & Arn. 1838	<i>Ceanothus andersonii</i> Parry 1889 <i>Ceanothus californicus</i> Kellogg 1855 <i>Ceanothus californicus</i> Keller ex K.Brandege 1894 <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>californicus</i> (Kellogg) G.T.Benson 1930 <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>integerrimus</i> <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>macrothyrsus</i> (Torr.) G.T.Benson 1930 <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>mogollonicus</i> (Greene) McMinn 1942 <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>peduncularis</i> Jeps. 1925 <i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>puberulus</i> (Greene) Abrams 1910 <i>Ceanothus macrothyrsus</i> (Torr.) Greene 1904 <i>Ceanothus mogollonicus</i> Greene 1904 <i>Ceanothus myrianthus</i> Greene 1904 <i>Ceanothus nevadensis</i> Kellogg 1863 <i>Ceanothus peduncularis</i> Greene 1904 <i>Ceanothus puberulus</i> Greene 1904 <i>Ceanothus thyrsoflorus</i> var. <i>macrothyrsus</i> Torr. 1874
<i>Ceanothus intergerrimus</i> 'Deerbrush'	
<i>Ceanothus</i> 'Italian Skies' [<i>C. foliosus</i> x ?]	
<i>Ceanothus jepsonii</i> Greene 1894	<i>Ceanothus jepsonii</i> var. <i>jepsonii</i> 1925
<i>Ceanothus jepsonii</i> subsp. <i>albiflorus</i> (Howell) C.L.Schmidt	<i>Ceanothus jepsonii</i> var. <i>albiflorus</i> J.T.Howell 1943
<i>Ceanothus</i> 'Joan Mirov'	
<i>Ceanothus</i> 'John Phelps'	
<i>Ceanothus</i> 'Joyce Coulter'	
<i>Ceanothus</i> 'Julia Phelps'	
<i>Ceanothus</i> 'Ken Taylor'	
<i>Ceanothus lanuginosus</i> (M.E.Jones) Rose 1909	<i>Ceanothus greggii</i> var. <i>lanuginosa</i> M.E.Jones 1895
<i>Ceanothus lemmonii</i> Parry 1889	<i>Ceanothus diversifolius</i> var. <i>foliosus</i> (Parry) K.Brandege 1894
<i>Ceanothus</i> 'Lemon and Lime'	
<i>Ceanothus leucodermis</i> Greene 1895	<i>Ceanothus divaricatus</i> Bol. 1870 <i>Ceanothus divaricatus</i> var. <i>eglandulosus</i> Torr. 1857 <i>Ceanothus divaricatus</i> var. <i>grosseserratus</i> Torr. 1857 <i>Ceanothus divaricatus</i> var. <i>laetiflorus</i> Jeps. 1825 <i>Ceanothus eglandulosus</i> (Torr.) Trel. 1888
<i>Ceanothus</i> 'Logan'	
<i>Ceanothus</i> 'Marie Simon'	
<i>Ceanothus maritimus</i> 'Dr. Leiser's Dark'	
<i>Ceanothus maritimus</i> 'Point Sierra'	
<i>Ceanothus martimus</i> Hoover 1953	
<i>Ceanothus megacarpus</i> 'Big Pod'	
<i>Ceanothus megacarpus</i> Nutt. 1846	<i>Ceanothus macrocarpus</i> Nutt. 1838 <i>Ceanothus megacarpus</i> Brandege 1894 <i>Ceanothus cuneatus</i> var. <i>macrocarpus</i> K.Brandege 1894 <i>Ceanothus megacarpus</i> subsp. <i>megacarpus</i> <i>Ceanothus megacarpus</i> var. <i>megacarpus</i> <i>Ceanothus megacarpus</i> var. <i>pendulus</i> McMinn 1942
<i>Ceanothus megacarpus</i> subsp. <i>insularis</i> (Eastw.) P.H.Raven 1963	<i>Ceanothus insularis</i> Eastw. 1927 <i>Ceanothus megacarpus</i> var. <i>insularis</i> (Eastw.) Munz 1932
<i>Ceanothus microphyllus</i> Michx. 1803	<i>Ceanothus glaber</i> Dum.Cours. 1811 <i>Ceanothus hypericoides</i> L'Hér. ex DC. 1825
<i>Ceanothus</i> 'Millerton Point'	
<i>Ceanothus</i> 'Mills Glory'	
<i>Ceanothus</i> 'Mountain Haze' [<i>C. cyanes</i> x ?]	
<i>Ceanothus</i> 'Nuée Bleue'	
<i>Ceanothus ochraceus</i> Suess. 1940	<i>Ceanothus azureus</i> var. <i>parvifolius</i> S.Watson 1888 <i>Ceanothus parvifolius</i> (S.Watson) Rose 1909
<i>Ceanothus oliganthus</i> 'Hairy'	
<i>Ceanothus oliganthus</i> Nutt. 1838	<i>Ceanothus divaricatus</i> Nutt. 1838 <i>Ceanothus hirsutus</i> Nutt. 1838 <i>Ceanothus hirsutus</i> var. <i>orcuttii</i> Trel. 1894 <i>Ceanothus oliganthus</i> var. <i>hirsutus</i> K.Brandege 1894 <i>Ceanothus oliganthus</i> var. <i>oliganthus</i> <i>Ceanothus oliganthus</i> var. <i>orcuttii</i> (Parry) Jeps. 1936 <i>Ceanothus orcuttii</i> Parry 1889

<i>Ceanothus oliganthus</i> subsp. <i>sorediatus</i> (Hook. & Arn.)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus hirsutus</i> var. <i>glaber</i> (S.Watson) S.Watson 1875 <i>Ceanothus intricatus</i> Parry 1889 <i>Ceanothus nitidus</i> Torr. 1857 <i>Ceanothus oliganthus</i> var. <i>sorediatus</i> (Hook. & Arn.) Hoover 1966 <i>Ceanothus sorediatus</i> Hook. & Arn. 1938 <i>Ceanothus sorediatus</i> var. <i>glaber</i> S.Watson 1871
<i>Ceanothus ophiochilus</i> S.Boyd, T.Ross & Arnseth 1991	
<i>Ceanothus ovatus</i> Desf.	<i>Ceanothus glandulosus</i> Raf. 1838, <i>Ceanothus ovalis</i> Bigelow <i>Ceanothus herbaceus</i> Raf.
<i>Ceanothus</i> 'Owlswood Blue'	
<i>Ceanothus palmeri</i> Trel. 1888	<i>Ceanothus palmeri</i> Torr. et Gray <i>Ceanothus spinosus</i> var. <i>palmeri</i> (Trel.) K.Brandege 1894
<i>Ceanothus parryi</i> Trel. 1888	<i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>parryi</i> (Trel.) K.Brandege 1894
<i>Ceanothus parvifolius</i> (S.Watson)Trel. 1888	<i>Ceanothus integerrimus</i> var. <i>parvifolius</i> S.Watson 1888 <i>Ceanothus parvifolius</i> Coult. 1893
<i>Ceanothus papillosus</i> Torr. & A.Gray 1838	<i>Ceanothus papillosus</i> var. <i>papillosus</i> <i>Ceanothus dentatus</i> var. <i>papillosus</i> (Torr. & A.Gray) K.Brandege 1894 <i>Ceanothus papillosus</i> var. <i>regius</i> Jeps. 1925 <i>Ceanothus papillosus</i> var. <i>roweanus</i> McMinn 1939 <i>Ceanothus papillosus</i> subsp. <i>roweanus</i> (McMinn) Munz 1974 <i>Ceanothus regius</i> (Jeps.) McMinn 1942 <i>Ceanothus</i> × <i>regius</i> (Jeps.) McMinn 1942 <i>Ceanothus roweanus</i> (McMinn) Renss. 1942
<i>Ceanothus</i> 'Perado' EL DORADO	
<i>Ceanothus</i> 'Percy Picton' [prawd. <i>C. impressus</i> × <i>C. papillosus</i>]	
<i>Ceanothus</i> 'Perle Rose'	
<i>Ceanothus</i> 'Pershore Zanzibar' ZANZIBAR	<i>Ceanothus thyrsoiflorus</i> 'Pershore Zanzibar'
<i>Ceanothus</i> 'Pin Cushion'	
<i>Ceanothus pinetorum</i> Coult. 1893	<i>Ceanothus prostratus</i> var. <i>pinetorum</i> (J.M.Coult.) K.Brandege 1894
<i>Ceanothus</i> 'Pinguet Guindon'	
<i>Ceanothus</i> 'Point Millerton'	
<i>Ceanothus prostratus</i> 'Pinemat'	
<i>Ceanothus prostratus</i> Benth. 1849	<i>Ceanothus divergens</i> subsp. <i>occidentalis</i> (McMinn) Abrams 1951 <i>Ceanothus megacarpus</i> f. <i>albiflorus</i> J.T.Howell 1975 <i>Ceanothus prostratus</i> var. <i>divergens</i> K.Brandege 1894 <i>Ceanothus prostratus</i> var. <i>laxus</i> Jeps. 1924 <i>Ceanothus megacarpus</i> var. <i>occidentalis</i> McMinn 1942 <i>Ceanothus prostratus</i> var. <i>profugus</i> Jeps. 1936 <i>Ceanothus megacarpus</i> var. <i>megacarpus</i>
<i>Ceanothus prostratus</i> subsp. <i>confusus</i> (Howell)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus divergens</i> subsp. <i>confusus</i> (J.T.Howell) Abrams 1951
<i>Ceanothus prostratus</i> subsp. <i>pumilus</i> (Greene)C.L.Schmidt	<i>Ceanothus pumilus</i> Greene 1893
<i>Ceanothus</i> 'Puget Blue' [<i>C. impressus</i> × <i>C.papillosus</i>]	
<i>Ceanothus purpureus</i> Jeps. 1901	<i>Ceanothus jepsoni</i> var. <i>purpureus</i> (Jeps.)Jeps. 1925
<i>Ceanothus purpureus</i> subsp. <i>divergens</i> (Parry) C.L.Schmidt	<i>Ceanothus divergens</i> Parry 1889
<i>Ceanothus ramulosus</i> (Greene)McMinn	
<i>Ceanothus ramulosus</i> var. <i>fascicularis</i> McMinn	
<i>Ceanothus</i> 'Ray Hartman' [<i>C. arboreus</i> × <i>C. griseus</i>]	
<i>Ceanothus</i> 'Rempte Blue'	
<i>Ceanothus rigidus</i> 'Albus'	
<i>Ceanothus rigidus</i> 'Monterey'	
<i>Ceanothus rigidus</i> Nutt.	
<i>Ceanothus rigidus</i> 'Pallens'	<i>Ceanothus rigidus</i> var. <i>pallens</i> Spargue
<i>Ceanothus rigidus</i> 'Snowball'	
<i>Ceanothus sanguineus</i> Pursh 1813	<i>Ceanothus oreganus</i> Nutt. 1838
<i>Ceanothus serpyllifolius</i> Nutt. 1818	<i>Ceanothus microphyllus</i> var. <i>serpyllifolius</i> (Nutt.) Alph.Wood 1861

<i>Ceanothus</i> 'Sierra Blue'	
<i>Ceanothus</i> 'Silver Surprise'	<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Silver Surprise' <i>Ceanothus griseus</i> 'Silver Surprise'
<i>Ceanothus</i> 'Snow Flurries'	<i>Ceanothus</i> x <i>pallidus</i> 'Snow Flurries' <i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Snow Flurry'
<i>Ceanothus sorediatus</i> Hook. & Arn.	
<i>Ceanothus</i> 'Southmead' [C. x <i>lobianus</i> x ?]	
<i>Ceanothus spinosus</i> 'Greenbark'	
<i>Ceanothus spinosus</i> Nutt. 1838	
<i>Ceanothus</i> 'Tassajara Blue'	
<i>Ceanothus</i> 'Theodore Payne' [C. <i>arboreus</i> x C. <i>spinosus</i>]	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Blue Mound'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Cascade'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Creeping Blueblossom'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Crisseus Horizontalis'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Edinensis'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'El Dorado'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> Eschw. 1856	<i>Ceanothus elegans</i> Lem. 1860 <i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>thyrsiflorus</i> <i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>chandleri</i> Jeps. 1925 <i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>repens</i> McMinn 1942 <i>Forrestia thyrsoides</i> Raf. 1806
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Logan'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Millerton Point'	<i>Ceanothus</i> 'Millerton Point'
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Prostratus'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Repens'	<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> var. <i>repens</i> McMinn <i>Ceanothus repens</i> ?
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Skylark'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Tilden Park'	
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Topaze'	<i>Ceanothus</i> x <i>delilianus</i> 'Topaze'
<i>Ceanothus thyrsiflorus</i> 'Tuxedo'	
<i>Ceanothus tomentosus</i> 'Woollyeaf'	
<i>Ceanothus tomentosus</i> Parry 1889	<i>Ceanothus azureus</i> Kellogg 1885 <i>Ceanothus oliganthus</i> var. <i>tomentosus</i> (Parry) K.Brandege 1894 <i>Ceanothus tomentosus</i> var. <i>olivaceus</i> Jeps. 1925 <i>Ceanothus tomentosus</i> subsp. <i>olivaceus</i> (Jeps.) Munz 1974 <i>Ceanothus tomentosus</i> var. <i>tomentosus</i>
<i>Ceanothus</i> 'Topaz' [C. x <i>dedelilianus</i> x ?]	<i>Ceanothus</i> x <i>delilianus</i> 'Topaze'
<i>Ceanothus</i> 'Trewithen Blue'	
<i>Ceanothus velutinus</i> Douglas	
<i>Ceanothus velutinus</i> Douglas ex Hook. 1831	<i>Ceanothus grandis</i> Douglas ex Hook. 1831 <i>Ceanothus velutinus</i> var. <i>velutinus</i>
<i>Ceanothus velutinus</i> subsp. <i>laevigatus</i> (Torr. & A.Gray)Piper & Beattie 1915	<i>Ceanothus laevigatus</i> Hook. 1831 <i>Ceanothus velutinus</i> var. <i>laevigatus</i> Torr. & A.Gray 1838
<i>Ceanothus velutinus</i> 'Tobacco Brush'	
<i>Ceanothus velutinus</i> var. <i>laevigatus</i> Torr. et Gray	
<i>Ceanothus verrucosus</i> Nutt. 1838	
<i>Ceanothus verrucosus</i> 'White Coast'	
<i>Ceanothus</i> 'Victoria'	
<i>Ceanothus</i> 'Wheeler Canyon'	
<i>Ceanothus</i> 'White Cascade'	
<i>Ceanothus</i> 'Yankee Point'	
<i>Ceanothus</i> 'Zanzibar'	

B

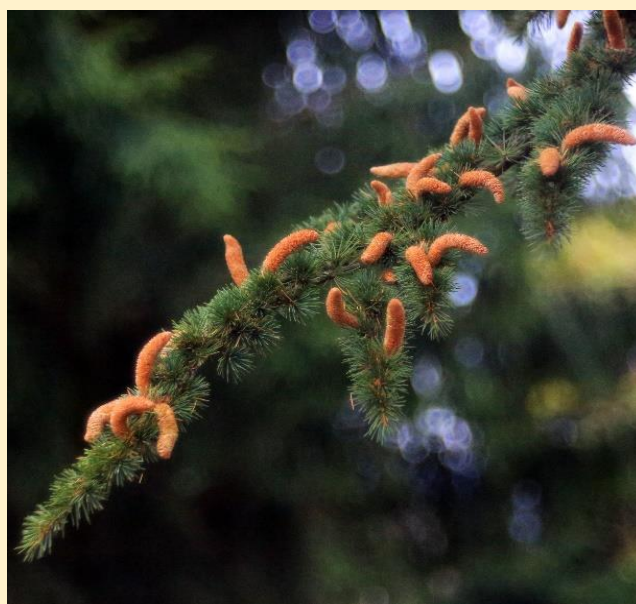
Cedrus Trew 1753 f. – Cedr, rodzina Pinaceae - Sosnowate

Do rodzaju należą 3 gatunki, 1 odmiana botaniczna i ponad 200 odmian uprawnych. Są to niezbyt odporne na warunki klimatyczne panujące w Polsce, długowieczne, zawsze zielone drzewa dorastające do 40 (60) m wysokości o szeroko rozłożystych gałęziach. Rosną w Himalajach i basenie Morza śródziemnego na wysokości od 1500 do 3200 m n.p.m. Drewno było bardzo cenione i miało wielorakie zastosowanie – Świątynia Jerozolimska z X w p.n.e., Świątynia Artemidy w Efezie, łodzie i statki, deski, parkiet, ołówki, sprzęt sportowy, instrumenty muzyczne i humidory (pudełka do cygar). Doprowadziło to do znacznego zniszczenia lasów cedrowych. Liście cedru (*Cedri folium*) i drewno (*Cedri lignum*) zawierają olejek eteryczny z borneolem i wykazują działanie wykrztuśne. Olejek eteryczny może być stosowany w nieżycie dróg oddechowych jako przeskórny środek wykrztuśny.

Cedrus libani A.Rich. 1823 (*Cedrus libani* subs. *stenocoma* - Cedr libański (*Cedr turecki*), rodzina Pinaceae – sosnowate

Korowina

Kwiatostany męskie

Szyszka

Cedrus libani – samosiew w Arboretum Wojśławice

młoda szyszka

Cedrus libani– łuski nasienne i resztki kwiatostanów żeńskich

Według dawniejszej nomenklatury jest bardzo bliskim krewniakiem długowiecznego Cedru libańskiego (dzisiaj ten podgatunek jest włączony do gatunku), drzewa herbowego Libanu, które rośnie na skałach wapiennych w górach Turcji, Libanu i Syrii. Osiąga potężne rozmiary, 50 wysokości i 2 m średnicy pnia. Aromatyczne drewno, niegdyś niezwykle cenne, uważano za niezniszczalne. Sztywne igły utrzymują się na drzewie od 3 do 6 lat. Duże, jajowate, stojące szyszki, do 11 cm wysokości, dojrzewają w drugim lub trzecim roku i stopniowo rozsypują się na drzewie. Cedr rosnący w Wojsławicach to obecnie największy i najstarszy okaz w Polsce. Jest to także pierwsza udana aklimatyzacja tego gatunku, nazywanego drzewem królów. A oto historia najstarszego i najpiękniejszego polskiego cedru. „Późną jesienią 1965 roku doktor Władysław Bugała, kierownik Arboretum Polskiej Akademii Nauk w Kórniku, późniejszy profesor i dyrektor Instytutu Dendrologii PAN, wybrał ze szkółki kilka gatunków drzew iglastych uważanych za nie w pełni odporne na mróz w naszym klimacie. Młodemu stażycie polecił zapakować je do podróży. Na następny dzień zaplanował wyjazd do parku w Wojsławicach. Na wyprawę zabrał rośliny i zaopatrzonego w szpadel i notes, Tomasza Bojarczuka – swego młodego stażystę, późniejszego następcę profesora Bugały w kórnickim Arboretum. W Wojsławicach przy rozładunku pomagał zasłużony ogrodnik Czesław Terlecki, opiekun wojsławickiej kolekcji od 1949 roku. Wśród szydlic *Cryptomeria*, cedrzyńców *Calocedrus*, głowocisów *Cephalotaxus* i kuningamii *Cunninghamia* znajdowała się jedna, czteroletnia siewka cedru. Pochodziła z Ogrodu Botanicznego w Göteborgu. To szwedzcy koledzy zebrali nasiona w zachodniej Anatolii, w Turcji, w najwyższym paśmie gór Taurus, na wysokości 1800 m n.p.m. Dziesięć uzyskanych z nich siewek przesłano do Kórnika, ale przetrwały tylko dwie. Jedną profesor posadził w swoim Arboretum, drugą przeznaczył dla Wojsławic, wierząc, że znajdzie tu ona lepsze warunki do wzrostu. I nie pomylił się.” (Grzeszczak-Nowak H.)

W 1989 roku wojsławicki cedr zawiązał pierwsze 60 szyszek. Były mniejsze od szyszek *Cedrus libani* – Cedru libańskiego, a większe od *Cedrus atlantica* – Cedru atlaskiego. Przede wszystkim jednak bardziej stożkowaty pokrój drzewa, utrzymujący się nadal przewodnik i wolniejszy wzrost wskazywały, że jest to endemiczny *Cedrus libani* subsp. *stenocoma* – Cedr turecki. Nazwa ta pochodzi z języka greckiego, gdzie *stenos* znaczy wąski, a *coma* – czub, wierzchołek, i wskazuje na charakterystyczny pokrój. Spośród znanych gatunków cedrów ten podgatunek uważany jest za najbardziej mrozoodporny. W naturalnym środowisku dorasta do 40 m wysokości, a w Europie Zachodniej jest zwykle dwukrotnie niższy. Wojsławicki cedr ma obecnie 23 m wysokości i 215 cm obwodu w pierśnicy. Początkowo wojsławickie nasiona miały bardzo niską zdolność kiełkowania, około pięć procent, ale z biegiem lat ich jakość się poprawiała. W marcu 2000 roku zaobserwowano po raz pierwszy także liczne samosiewy o charakterystycznych, czerwonych kiełkach.

W większości polskich ogrodów botanicznych rosną już dzisiaj kilkumetrowe, wojsławickie, cedrowe „dzieci”, między innymi w Ogrodzie Roślin Leczniczych w Gdańsku, w Ogrodzie Botanicznym w Powsinie, w Arboretach w Glinnej, Sycowie oraz w Rogowie. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1965 roku.

Tab. 51. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Cedrus* – Cedr uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
034044	<i>Cedrus</i>	<i>deodara</i>	'Bushes Electra'	17	Dymny, T.
028528	<i>Cedrus</i>	<i>deodara</i>	'Gold Cone'	08	Nawój
020758	<i>Cedrus</i>	<i>deodara</i>	'Golden Horizon'	07	Belgia - zakupione
017083	<i>Cedrus</i>	<i>deodara</i>	'Karl Fuchs'	17	Kostka z Chudowa
004180	<i>Cedrus</i>	<i>libani</i> A.Rich. 1823	"	89	Byczkowscy, J. & Z.
004180	<i>Cedrus</i>	<i>libani</i> A.Rich. 1823	"	89	Rogów
012945	<i>Cedrus</i>	<i>libani</i> A.Rich. 1823	'Glauca Pendula'	89	Warszawa - Powsin
021213	<i>Cedrus</i>	<i>libani</i> A.Rich. 1823	"	04	Wojsławice -Arboret.
021213	<i>Cedrus</i>	<i>libani</i> A.Rich. 1823	'Stenocoma' ?	65	Göteborg

Tab. 52. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cedrus* – Cedr

Nazwa obowiązująca	Nazwa synonimowa, historyczna i inna
<i>Cedrus</i> Trew 1753 f.	
<i>Cedrus atlantica</i> (Endl.)Manetti ex Carrière 1855	<i>Abies atlantica</i> (Endl.)Lindl.&Gordon 1850 <i>Cedrus africana</i> A.Murray 1867 <i>Cedrus africana</i> Gordon ex Knight et Perry 1850 <i>Cedrus argentea</i> Loudon ex Gordon 1855 <i>Cedrus argentea</i> Renou 1854 <i>Cedrus atlantica</i> f. <i>argentea</i> (Renou)Rehder 1949 <i>Cedrus atlantica</i> f. <i>fastigiata</i> (Carrière)Rehder 1949 <i>Cedrus atlantica</i> f. <i>glauca</i> (Carrière) Beissn. 1887 <i>Cedrus atlantica</i> f. <i>pendula</i> (Carrière)Rehder 1949 <i>Cedrus atlantica</i> Manetti 1844 <i>Cedrus atlantica</i> var. <i>argentea</i> (Renou)A.Murray 1867 <i>Cedrus atlantica</i> var. <i>glauca</i> Carrière 1867 <i>Cedrus atlantica</i> var. <i>pendula</i> (Carrière)Carrière 1875 <i>Cedrus atlantica</i> var. <i>variegata</i> Carrière 1867 <i>Cedrus elegans</i> Knight 1850 <i>Cedrus libani</i> A.Rich. subsp. <i>atlantica</i> (Endl.)Batt.&Trab. 1905 <i>Cedrus libani</i> A.Rich. var. <i>atlantica</i> (Endl.)Hook.f. 1862 <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> (Endl.)Batt. et Trab <i>Cedrus libani</i> var. <i>africana</i> A.Murray bis 1867 <i>Cedrus libani</i> var. <i>glauca</i> Carrière 1855 <i>Cedrus libani</i> f. <i>glauca</i> (Carrière)Beissn. 1887 <i>Cedrus libani</i> f. <i>glauca</i> (Carrière)Geerinck 2003 <i>Cedrus libanitica</i> Trew ex Pilg. subsp. <i>atlantica</i> (Endl.)O.Schwarz 1944 <i>Cedrus libanotica</i> subsp. <i>atlantica</i> (Endl.)Jahand. & Maire 1931 <i>Cedrus libanotica</i> var. <i>glauca</i> Carrière 1855 <i>Cedrus libanotica</i> Link subsp. <i>atlantica</i> (Endl.)Holmboe <i>Pinus atlantica</i> Endl. 1847 <i>Pinus cedrus</i> var. <i>atlantica</i> Parl. <i>Pinus cedrus</i> var. <i>atlantica</i> (Endl.)Parl. 1868
<i>Cedrus atlantica</i> 'Albospica' Seneclauze 1844 {<1884}	<i>Cedrus atlantica</i> 'Albospicata'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Argentea' (Renou)A.Murray 1867	<i>Cedrus atlantica</i> 'Aurea' non Kent 1900
<i>Cedrus atlantica</i> 'Argentea Fastigiata' {HillierNur. 1958}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Argentea Fastigiata'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Aurea Prostrata' hort. Holandia 1987 {EsveldNur. <1987}	<i>Cedrus atlantica</i> 'Aurea Robusta'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Aurea Robusta' Den Ouden 1937 {DenOudeNurs. 1932}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Aurea Robusta'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Cheltenham' {CedarNur. 1990}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Cheltenham'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Cinerea' Seneclauze 1868 {SeneclauzeNur. 1868}	<i>Cedrus atlantica</i> 'Cinereascens'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Columnaris' Otin 1889	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Compacta'	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Fastigiata' Carrière 1890 [Francja ?]	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Fastigiata'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Fez' hort. Anglia {Mason <1985}	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca' Carrière 1867 {Francja}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Glauca'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Fastigiata' hort. USA 1972 {WellsNur. <1972}	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Globosa'	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Pendula' Paillet et Beisn. 1900 {PailletNur. <1900}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Glauca Pendula' <i>Cedrus deodara</i> 'Glauca Pendula' hort. 1988
<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Pyramidalis'	

<i>Cedrus atlantica</i> 'Green Wave'	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Horstmann'	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Horstmann'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Liliput'	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Liliput'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Morocco' J.Iseli 1986 {IseliNur. <1986}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Morocco'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Mount St. Catherine' Don Tesse 1985 {Taverna 1977}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Mount Saint Catherine' <i>Cedrus atlantica</i> 'Saint Catherine' hort. USA
<i>Cedrus atlantica</i> 'Pendula Contorta'	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Pyramidalis'	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Robusta Green' hort. Niemcy 1984 {HachmannNur. <1984}	
<i>Cedrus atlantica</i> 'Rustic' Monrovia 1962 {MonroviaNur. <1962}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Rustic' <i>Cedrus atlantica</i> 'Rustica' <i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca Rustica'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Sapphire Nymph'	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Sapphire Nymph'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Silberspitz' G.Horstmann 1992 {HorstmannNur. <1992]}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Silberspitz' <i>Cedrus atlantica</i> 'Horstmanns Silberspitz'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Silver Dust' L.Sampson 1988 {GordonI <1988}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Silver Dust'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Taverna' Welch 1992 {Taverna 1977}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Taverna'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Uwe' hort. Niemcy 1966 {HorstmanG. <1966}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Uwe'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Variegata' Carrière 1867 {Seneclauze Nur. <1867}	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Variegata'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Vink Golden'	<i>Cedrus libani subsp. atlantica</i> 'Vink Golden'
<i>Cedrus atlantica</i> 'Wilkman' hort. USA {IseliNur.}	<i>Cedrus atlantica</i> 'Wilkman's Green' ?
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Bergman' Iseli 1985	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Bergman' <i>Cedrus brevifolia</i> 'Bergmanii' <i>Cedrus brevifolia</i> 'Bergmann'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Blau'	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Blau'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Compacta' Dallimore & Jackson 1966 non hort. Anglia 1964	
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Epstein' Welch 1979 {Epstein <1979}	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Epstein'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Gracilis' Seneclauze 1868 {SeneclauzeNur.}	
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Hillier Compact' Den Ouden et Boom 1965 {Archer <1965}	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Hillier Compact'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Horizontalis' DenOude at Boom 1965 {Hillier}	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Horizon' <i>Cedrus brevifolia</i> 'Horizontalis' hort. Anglia <i>Cedrus brevifolia</i> 'Horizon'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Kenwith' 1992 {KenwithNur. <1992}	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Kenwith'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Rosemor' hort. Anglia 1983 {KenwithNur. <1983}	<i>Cedrus libani subsp. brevifolia</i> 'Rosemor'
<i>Cedrus brevifolia</i> 'Treveron' hort. Kanada 1984 {Goddard <1984}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Annesley'	<i>Cedrus deodara</i> 'Albospicata'

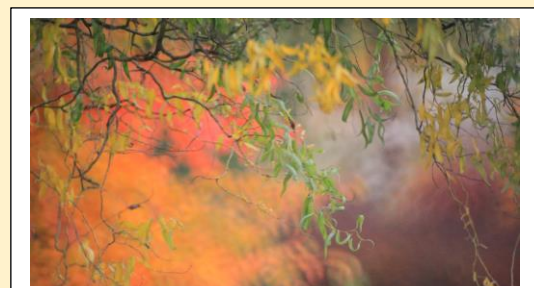
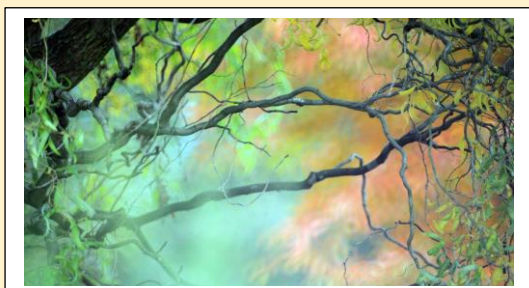
<i>Cedrus deodara</i> (Roxb. ex D.Don) G.Don 1830	<i>Cedrus libani</i> var. <i>deodara</i> (Roxb.)Hook. f. 1854 <i>Pinus deodara</i> Roxb. 1814 <i>Abies deodara</i> (Roxb.)Lindl. 1833 <i>Larix deodara</i> (Roxb.)K.Koch 1867 <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>deodara</i> (Roxb.)P.D.Sell 1990 <i>Cedrus indica</i> Chambray 1845 <i>Cedrus deodara</i> (Roxb.)G.Don 1830 <i>Abies deodara</i> (Roxb. ex D.Don)Lindl. 1833 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>argentea</i> J.Nelson 1866 <i>Cedrus deodara</i> f. <i>argentea</i> (J.Nelson)Beissn. 1887 <i>Cedrus deodara</i> f. <i>aurea</i> (J.Nelson)Rehder 1949 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>aurea</i> J.Nelson 1855 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>compacta</i> Carrière 1867 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>fastigiata</i> Carrière 1867 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>flava</i> Carrière 1867 <i>Cedrus deodara</i> f. <i>pendula</i> Beissn. 1900 <i>Cedrus deodara</i> f. <i>robusta</i> (C.Lawson)Beissn. 1887 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>tristis</i> Carrière 1867 <i>Cedrus deodara</i> var. <i>variegata</i> Carrière 1867 <i>Cedrus indica</i> Chambray 1845 <i>Cedrus libani</i> var. <i>deodara</i> (Roxb. ex D.Don) Hook.f. 1854 <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>deodara</i> (Roxb. ex D.Don) P.D.Sell 1990 <i>Larix deodara</i> (Roxb. ex D.Don)K.Koch 1867 <i>Pinus deodara</i> Roxb. ex D.Don 1824 <i>Pinus deodara</i> Roxb. 1814 <i>Pinus deodara</i> var. <i>robusta</i> C.Lawson 1851
<i>Cedrus deodara</i> 'Albospica'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Argentea'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Aurea' Nelson 1866 {nn}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Aurea Pendula' hort. USA {RarafloraNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Bewley's Variegated' hort. Australia 1991 {Bewley <1991}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Dwarf' H.J.van de Laar 1983 {Huizer 1965}	<i>Cedrus deodara</i> 'Bold Dwarf'
<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Globe'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Mountain Broom'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Snake' H.J.van de Laar 1990 {Vergelt 1962}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Triumph' hort. Holandia	
<i>Cedrus deodara</i> 'Bob'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Bracken's Best'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Bushes Electra'	<i>Cedrus deodara</i> 'Bush's Electra'
<i>Cedrus deodara</i> 'Clarke' Den Ouden et Boom 1965 {ClarkeNur. 1928}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Cream Puff' G. Bentham 1981 {Goddart}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Crystal Falls'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Deep Cove' G. Bentham 1981{Goddart}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Descancio Dwarf' Mitsch 1977	<i>Cedrus deodara</i> 'Descanso Dwarf' <i>Cedrus deodara</i> 'Derancio Dwarf'
<i>Cedrus deodara</i> 'Devinely Blue'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Eisgregren'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Eisregen' Krüssmann 1983 {JedelochNur. <1983}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Eiswinter' Krüssmann 1983 {JedelochNur. <1983}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Emerald Spreader' hort. USA 1985 {Wells/IseliNur.}	<i>Cedrus deodara</i> 'Well's Prostrate' <i>Cedrus deodara</i> 'Viridis Prostrate'
<i>Cedrus deodara</i> 'Feelin'	

<i>Cedrus deodara</i> 'Feelin Blue' H.J. van de Laar 1987 {Trimp& <1987}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Glacial Blue'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Glauca'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Gold Cascade'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Gold Cone' C.Bentham {GoddardNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Gold Mound' hort. USA {GoddardNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Gold Rush' hort. USA 1986 [GoddardNur.]	
<i>Cedrus deodara</i> 'Gold Strike' Iseli 1986 [Goddard 1982]	
<i>Cedrus deodara</i> 'Golden Horizon' H.J. van de Laar 1975 {VlietNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Golden Jubilee' G.J. van de Laar	
<i>Cedrus deodara</i> 'Golden Nugget'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Groster' STERLING FROST	
<i>Cedrus deodara</i> 'Harvest Gold' hort. USA {CoenosiumGard.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Hesse' Hesse ex Meyer 1963 {HesseNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Hollandia' hort.USA {CoenosiumGard.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Ibridio' hort. Niemcy {JeddelohNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Inversa Pendula'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Karl Fuchs' Krüssmann 1979 {HorstmannNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Kashmir' 1968 {Styer 1934}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Kelly Gold'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Klondike' G.Bentham 1981 {GoddardNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Lime Glow' ArnoldArb. 1980 {Tesse 1970}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Limelight' Iseli 1985 {IseliNur./GoddardNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Lohbrunner's Weeper' hort. USA {GoddardNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'MacPenny's Seedling' hort. USA	
<i>Cedrus deodara</i> 'Maxima Pendula' hort. USA {RarafloraNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Miles High'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Mon Kinn' FEELING SUNNY	
<i>Cedrus deodara</i> 'Mountain Beauty' P.C.Nitschke 1989 {WiltonG. 1985}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Mt Buffalo'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Mylor' DonnTesse 1985 {Mylor/DrueNur.}	<i>Cedrus deodara</i> 'Warrakilla' hort. Australia 1987?
<i>Cedrus deodara</i> 'Nana Aurea'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Nana' Hornibrook 1939 {RBGGard. 1934}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Nana Pendula'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Nivea' {Castlewellan <1899}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Nugget' hort. USA {GoddardNur.}	

<i>Cedrus deodara</i> 'Paktia' Krüssmann 1979 {Fuchs}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Pendula' Beissner 1900 (Grupa Pendula)	<i>Cedrus deodara</i> 'Prostrata' Nelson 1866 ? non H.G.Hillier 1964 non Krüssmann 1983
<i>Cedrus deodara</i> 'Pendula' H.G.Hillier 1964 (Grupa Pendula)	
<i>Cedrus deodara</i> 'Pendula' Krüssmann 1983 {Moreau} (Grupa Pendula)	
<i>Cedrus deodara</i> 'Polar Winter' Krüssmann 1983	<i>Cedrus deodara</i> 'Polarwinter'
<i>Cedrus deodara</i> 'Procumbens' hort. Francja	
<i>Cedrus deodara</i> 'Prostrata' H.G.Hillier 1964 non Nelson 1866 {HillierH.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Prostrate Beauty'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Pygmy' DenOuden/Boom 1965	<i>Cedrus deodara</i> 'Pygmaea'
<i>Cedrus deodara</i> 'Raraflora Gold Prostrate' hort. USA 1986	
<i>Cedrus deodara</i> 'Raywoods Prostrate Dwarf' hort. Tasmania 1990	
<i>Cedrus deodara</i> 'Raywords Contorted' Don Tesse 1985 {Wollaston 1978}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Repandens' hort. USA 1986	
<i>Cedrus deodara</i> 'Robusta Glauca'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Robusta' Lawson 1852	<i>Cedrus deodara</i> 'Gigantea' hort.
<i>Cedrus deodara</i> 'Roman Candle'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Sahara Frost'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Sahara Ice'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Samson'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Sander's Blue' hort USA {IseliNur. 1986}	<i>Cedrus deodara</i> 'Blue Velvet'
<i>Cedrus deodara</i> 'Scott' Don Tesse 1985 {Taverna/DrueNur. 1977/>1977}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Shalimar' G.L.Koller 1982	
<i>Cedrus deodara</i> 'Sharp's Golden Weeping' hort. USA 1984 {IseliNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Silver Mist' G.Bentham 1981 {Goddard William, Floravista Garden, Victoria, 1960.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Silver Spring'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Snow Sprite' G.Bentham 1981 {Goddard William, Floravista Garden, Victoria, 1960.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Tristis' Carrière 1855	
<i>Cedrus deodara</i> 'Twisted Growth'	
<i>Cedrus deodara</i> 'Uncinata' Zederbour 1907	
<i>Cedrus deodara</i> 'Variegata Alba' Seneclauze 1868	
<i>Cedrus deodara</i> 'Variegata' Carrière 1867	<i>Cedrus deodara</i> 'Variegated' hort. Australia 1989 {Emery} ?
<i>Cedrus deodara</i> 'Veronica' H.J.van de Laar 1986	
<i>Cedrus deodara</i> 'Verticilata' de Vos 1887 {LaMaulevriArb.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Verticillata Glauca' R. Smith 1867	
<i>Cedrus deodara</i> 'Victoria' hort. USA 1984 {GoddardNur.}	

<i>Cedrus deodara</i> 'Vink's Golden' hort. Tasmania 1985 {Radford}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Viridis' Lawson 1852	
<i>Cedrus deodara</i> 'Waverly Ridge' Don Tesse 1985 {Taverna 1979}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Well's Golden' hort. USA 1978 {WellsNur./MitschNur.}	<i>Cedrus deodara</i> 'Aurea Wells' <i>Cedrus deodara</i> 'Wells Golden'
<i>Cedrus deodara</i> 'White Imp' hort USA 1982 {Goddard William, Floravista Garden, Victoria, 1960}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Wiesemannii' P.Moll 1936 {MollNur.}	
<i>Cedrus deodara</i> 'Yellow Fountain'	
<i>Cedrus</i> 'Green Prince'	
<i>Cedrus</i> 'Kenwith'	
<i>Cedrus libani</i> A.Rich. 1823	<i>Abies cedrus</i> (L.)Poir.1805 <i>Cedrus cedrus</i> (L.)Huth 1893 <i>Cedrus effusa</i> (Salisb.)Voss 1907 <i>Cedrus elegans</i> Knight 1895 <i>Cedrus libanensis</i> Juss. ex Mirb. 1825 <i>Cedrus libani</i> (Trew)Laws. 1836 <i>Cedrus libani</i> f. <i>nana</i> (Loudon)Beissn. 1887 <i>Cedrus libani</i> f. <i>pendula</i> (Carrière)Beissn. 1887 <i>Cedrus libani</i> 'Stenocoma' <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>stenocoma</i> (O. Schwarz)P.H. Davis 1949 <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>stenocoma</i> (O.Schwarz)Greuter & Burdet 1981 <i>Cedrus libani</i> var. <i>pendula-sargentii</i> Hornibr. 1823 <i>Cedrus libani</i> var. <i>argentea</i> Antoine & Kotschy 1855 <i>Cedrus libani</i> var. <i>libani</i> <i>Cedrus libani</i> var. <i>nana</i> Loudon 1838 <i>Cedrus libani</i> var. <i>pendula</i> Carrière 1855 <i>Cedrus libani</i> var. <i>stenocoma</i> (O.Schwarz)Frankis 2001 <i>Cedrus libanitica</i> subsp. <i>libani</i> (A.Rich.)O.Schwarz 1944 <i>Cedrus libanitica</i> subsp. <i>stenocoma</i> O.Schwarz 1944 <i>Cedrus libanitica</i> Trew ex Pilg. 1926 <i>Cedrus libanitica</i> Trew ex Pilg. 1926 <i>Cedrus libanitica</i> var <i>pendula</i> (Carrière)L.H.Bailey 1933 <i>Cedrus libanotica</i> f. <i>pendula</i> (Carrière)Rehder 1925 <i>Cedrus libanotica</i> Link 1831 <i>Cedrus libanotica</i> subsp. <i>libani</i> (A.Rich.)Holmboe 1914 <i>Cedrus libanotica</i> var <i>pendula</i> (Carrière)Rehder 1927 <i>Cedrus patula</i> K.Koch 1873 <i>Larix cedrus</i> (L.)Mill. 1768 <i>Larix cedrus</i> Mill. 1768 <i>Larix patula</i> Salisb. 1807 <i>Peuce cedrus</i> (L.)Rich. 1810 <i>Pinus cedrus</i> L. 1753 <i>Pinus effusa</i> Salisb. 1796
<i>Cedrus libani</i> 'Argentea Fastigiata'	
<i>Cedrus libani</i> 'Atlantica Aurea' Kent 1900 {Holandia <1900?}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Aurea' <i>Cedrus atlantica</i> 'Aurea' Kent 1900
<i>Cedrus libani</i> 'Atlantica Glauca'	
<i>Cedrus libani</i> 'Atlantica Pendula'	<i>Cedrus atlantica</i> 'Pendula'
<i>Cedrus libani</i> 'Aurea Prostrata'	
<i>Cedrus libani</i> 'Aurea Robusta'	
<i>Cedrus libani</i> 'Aurea' Seneclauze 1868	
<i>Cedrus libani</i> 'Beacon Hill' hort. USA {GoddardNur.}	
<i>Cedrus libani</i> 'Blue Fountain'	
<i>Cedrus libani</i> 'Candelabrum' Carrière 1859	
<i>Cedrus libani</i> 'Columnaris'	
<i>Cedrus libani</i> 'Conica Nana'	
<i>Cedrus libani</i> 'Compact Gem'	

<i>Cedrus libani</i> 'Comte de Dijon' Barbier 1908 {BarbierNur.}	
<i>Cedrus libani</i> 'Decidua' Seneclauze et Carrière 1867 {SenecaluzeNur.}	
<i>Cedrus libani</i> 'Elizabeth'	
<i>Cedrus libani</i> 'Fastigiata'	
<i>Cedrus libani</i> 'Fastigiata Aurea'	
<i>Cedrus libani</i> 'Glauca' Carrière 1855	<i>Cedrus atlantica</i> 'Glauca'
<i>Cedrus libani</i> 'Glauca Fastigiata'	
<i>Cedrus libani</i> 'Glauca Pendula'	
<i>Cedrus libani</i> 'Glauca Pyramidalis'	
<i>Cedrus libani</i> 'Gold Tip' Welch 1979 {Bergman}	<i>Cedrus libani</i> 'Gold Tip' hort. Australia 1990 ?
<i>Cedrus libani</i> 'Golden Dwarf' Den Ouden/Boom 1965	<i>Cedrus libani</i> 'Aurea Prostrata'
<i>Cedrus libani</i> 'Green'	
<i>Cedrus libani</i> 'Green Knight' hort. USA 1981	<i>Cedrus libani</i> 'Minuta' hort. USA
<i>Cedrus libani</i> 'Hedgehog'	
<i>Cedrus libani</i> 'Heemstede' H.J. van de Laar 1986	
<i>Cedrus libani</i> 'Home Park'	
<i>Cedrus libani</i> 'Jacoba'	
<i>Cedrus libani</i> 'Mount Tripylos'	
<i>Cedrus libani</i> 'Multicaulis' Seneclauze 1868 {Audiber Nur.}	
<i>Cedrus libani</i> 'Nana' Loudon 1838	
<i>Cedrus libani</i> 'Nana Piramidalis' Carrière 1858	
<i>Cedrus libani</i> 'Pendula' {MoreauNur. <1875}	<i>Cedrus libani</i> subsp. <i>atlantica</i> 'Pendula' <i>Cedrus atlantica</i> 'Pendula' Moreau ex Carrière 1875
<i>Cedrus libani</i> 'Pendula' Knight & Perry 1850	
<i>Cedrus libani</i> 'Purdue Hardy' 1988 {Schuder}	
<i>Cedrus libani</i> 'Pyramidalis'	
<i>Cedrus libani</i> 'Sapphire Nymph'	
<i>Cedrus libani</i> 'Sargentii' Hilliers 1977	
<i>Cedrus libani</i> 'Sargentii' Hornibrook 1923 {ArnoldArb. ok. 1910}	
<i>Cedrus libani</i> 'Stricta' Carrière 1859	
<i>Cedrus libani</i> 'Stricta Glauca'	
<i>Cedrus libani</i> 'Taurus' H.J. van de Laar 1988 {Vergeer}	
<i>Cedrus libani</i> 'Tortuosa' Henry 1908	
<i>Cedrus libani</i> 'Turkish Delight'	
<i>Cedrus libani</i> var. <i>brevifolia</i> Hook.f. 1880	<i>Cedrus brevifolia</i> (Hook. F.)A.Henry 1908 <i>Cedrus brevifolia</i> (Hook.f.) Elwes & A.Henry 1908 <i>Cedrus brevifolia</i> 'Compacta' <i>Cedrus libani</i> A, Rich var. <i>brevifolia</i> Hook. f. 1880 <i>Cedrus libani</i> subsp. <i>brevifolia</i> (Hook. f.)Meikle 1977 <i>Cedrus libanotica</i> Trew ex Pilg. subsp. <i>brevifolia</i> (Hook. F.)O.Schwarz 1944 <i>Cedrus libanotica</i> subsp. <i>brevifolia</i> (Hook.f.) Holmboe 1914
<i>Cedrus libani</i> 'Viridis' Carrière 1867	
<i>Cedrus libani</i> 'Wells Romab Gold'	

Celastrus L. 1753 - Dławisz, rodzina Celastraceae – Dławiszowate

Do rodzaju *Celastrus* należy około 30 gatunków pnączy owijających się pędami, nawet do 50 m wysokości, występujących głównie w południowej i wschodniej Azji, w Ameryce Północnej, Australii i na Madagaskarze. Rośliny z rodzaju *Celastrus* słyną ze swojego pozytywnego wpływu na funkcjonowanie mózgu: poprawiają zdolności myślenia, kojarzenia i zapamiętywania, wzmacniają pamięć, wystrzają koncentrację i umożliwiają długie skupienie się, odświeżają zmęczony umysł i podnoszą nastrój. W ujęciu ajurwedyjnym zwiększają Pitta, uspokajają Vata i Kapha oraz przeciwdziałają zaburzeniom Pitta.

Celastrus orbiculatus Thunb. 1784 - Dławisz okrągłolistny

Występuje w naturze w północno-wschodnich Chinach, na Półwyspie Koreańskim i w Japonii. Jest to bardzo silnie i bujnie rosnące pnącze dwupienne osiągające około 12 m wysokości. Jego pędy pokryte są licznymi, jasnymi przetchlinkami. Liście ma sezonowe, 5–10 cm długości, zmienne – na krótkopędach kwitnących i owocujących okrągławe do odwrotnie jajowatych z krótkim czubkiem, natomiast na długopędach są one bardziej wydłużone, zastrzone i bardziej klinowate u nasady, jasnozielone, nagie. Jesienią stają się intensywnie żółte. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty są niepozorne, miododajne, zebrane po 3–5 w kątach liści. Barwne owoce dojrzewają w październiku i utrzymują się niekiedy aż do wiosny. Są one kuliste, 6–8 cm średnicy, żółte z jasnobrązowymi nasionami w czerwonych osnówkach. Bardzo mrozooporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1988 roku. Jest tolerancyjny w stosunku do gleby i dobrze rośnie w warunkach miejskich. Lubi miejsca nasłonecznione i toleruje półcień. Jest to gatunek o najbardziej dekoracyjnych owocach, wśród pnączy uprawianych w Polsce. Zaleca się sadzić blisko siebie okazy żeńskie, intensywnie owocujące, np. żeński klon 'Diana' i męskie odmiany zapylające, np. klon 'Hercules'. Należy pamiętać, że pnącza posadzone przy młodych drzewach mogą utrudnić ich rozwój. Rośliny te „duszą” i „dławią” sąsiednie rośliny – stąd wywodzi się polska nazwa tego pnącza – dławisz oraz ludowe „dławirośl” i „kat drzewny”. Jeżeli nie znajdzie podpór inwazyjnie tworzy bardzo gęste zarośla i jest silnym konkurentem dla innych roślin. Należy pamiętać, że atrakcyjne dla dzieci owoce zawierają trującą substancję czynną o nieznanym bliżej składzie i działaniu. Mogą być także stosowane jako środek leczniczy.

Celastrus orbiculatus 'Diana' – Dławisz okrągłolistny 'Diana'

Pochodzenie odmiany jest nieznanne. Jest to klon żeński dorastający do 12 m wysokości, bardzo silnie owijający się pędami. Liście ma sezonowe, 5–12 cm długie, szerokoeliptyczne, jesienią intensywnie żółte. Kwiaty są w kątach liści, ukazują się w maju i czerwcu na pędach tegorocznych i są zebrane w wiechowate kwiatostany. Owoce dojrzewają w październiku i listopadzie, mają

6-10 mm średnicy, są kuliste, żółte; szczególnie liczne, gdy w pobliżu znajduje się zapylający klon męski. Nasiona są białe, otoczone jaskrawo czerwonymi osnówkami. Jest to pnącze szczególnie ozdobne jesienią z liści i owoców, które utrzymują się aż do wiosny. Odmiana bardzo mrozoodporna powyżej minus 29 stopni Celsjusza (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2000 roku. Nie ma specjalnych wymagań, rośnie dobrze na stanowiskach słonecznych i półcienistych oraz każdej średnio wilgotnej glebie. Nie powinna być sadzona w pobliżu krzewów, małych drzew i roślin iglastych, gdyż może je zagłuszyć. Powinna być sadzona tylko w ogrodach botanicznych. Należy pamiętać, że atrakcyjne dla dzieci owoce zawierają trującą substancję czynną o nieznanym bliżej składzie i działaniu.

***Celastrus orbiculatus* 'Hercules'** – Dławisz okragłolistny 'Hercules'

Pnącze bujnie rosnące do ok. 14 m wysokości. Jest to klon męski (!) będący zapylaczem dla żeńskich odmian np. 'Diana'. Pędy ma szaroczarne; młode jasnobrązowe z szarym nalotem i jasnymi przetchlinkami. Liście są sezonowe, zmienne: na krótkopędach kwitnących szeroko odwrotnie jajowate, od 4 do 9 cm długości i do 5,5 cm szerokości, karbowano piłkowane, u podstawy klinowate, na wierzchołku z krótkim czubkiem; jesienią intensywnie żółte. Na długopędach bardzo wydłużone-eliptyczne 5-8 cm długości i 3-4,5 szerokości i długo zaostrome. Kwitnie w maju i czerwcu na tegorocznych pędach w kątach liści. Kwiaty zebrane są w wiechy. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 stopni Celsjusza (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1999 roku. Należy sadzić wyselekcjonowane, obficie owocujące okazy żeńskie wraz z zapylającymi klonami męskimi. Sadzić należy tylko przy silnych podporach lub starszych drzewach, pamiętając, że jest to silne, inwazyjne pnącze nazywane dawniej katem drzew, a w Niemczech „mordercą drzew”.

Tab. 53. Wykaz gatunków i odmian różnej prowienencji żywych roślin z rodzaju *Celastrus* – Dławisz uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Inde3x Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
Nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa (lub) i HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
016405	<i>Celastrus</i>	<i>hypoleucus</i> (Oliv.) Loes.	"	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
016405	<i>Celastrus</i>	<i>hypoleucus</i> (Oliv.) Loes.	"	03	Przelewice
003684	<i>Celastrus</i>	<i>orbiculatus</i> Thunb.	"	14	Konieczko, P.
003684	<i>Celastrus</i>	<i>orbiculatus</i> Thunb.	"	88	Byczkowscy, J. & Z.
017720	<i>Celastrus</i>	<i>orbiculatus</i>	'Diana'	00	Marczyński, S.
008921	<i>Celastrus</i>	<i>orbiculatus</i>	'Hercules'	99	Esveld
014078	<i>Celastrus</i>	<i>rosthornianus</i> Loes.	"	09	Wilno (2)
016037	<i>Celastrus</i>	<i>rugosus</i> Rehder & E.H.Wilson	"	09	Tharandt

Tab. 54. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Celastrus* – Dławisz

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Celastrus</i> L. 1753	<i>Celastrus</i> Thunb.
<i>Celastrus aculeatus</i> Merr. 1934	<i>Celastrus aculeatus</i> var. <i>oblanceifolius</i> (F.T.Wang & P.C.Tsoong) P.S.Hsu 1965 <i>Celastrus oblanceifolius</i> F.T.Wang & P.C.Tsoong 1936
<i>Celastrus angulatus</i> Maxim. 1881	<i>Celastrus latifolius</i> Hemsl. 1886
<i>Celastrus caseariifolius</i> Lundell 1939	
<i>Celastrus cuneatus</i> (Rehder & E.H.Wilson) C.Y.Cheng & T.C.Kao 1999	<i>Celastrus articulatus</i> var. <i>cuneatus</i> Rehder & E.H.Wilson 1915 <i>Celastrus orbiculatus</i> f. <i>microphyllus</i> Loes. 1902
<i>Celastrus flagellaris</i> Rupr. 1857	<i>Celastrus ciliidens</i> Miq. 1865 <i>Celastrus clemacanthus</i> H.Lév. 1910
<i>Celastrus franchetianus</i> Loes. 1902	
<i>Celastrus gemmatus</i> Loes. 1902	<i>Celastrus lokchongensis</i> Masam. 1935
<i>Celastrus glaucophyllus</i> Rehder & E.H.Wilson 1915	<i>Celastrus rugosus</i> <i>Celastrus glaucophyllus</i> var. <i>rugosus</i> (Rehder & E.H.Wilson) C.Y.Wu ex Y.C.Ho 1981 <i>Celastrus rugosus</i> Rehder & E.H.Wilson 1915

<i>Celastrus hindsii</i> Benth. 1851	<i>Celastrus approximatus</i> Craib 1926 <i>Celastrus axillaris</i> Ridl. 1923 <i>Celastrus cantonensis</i> Hance 1885 <i>Celastrus hindsii</i> var. <i>henryi</i> Loes. 1900 <i>Celastrus marianensis</i> Koidz. 1916 <i>Celastrus merrillii</i> Tardieu 1948 <i>Celastrus oblongifolius</i> Hayata 1913 <i>Celastrus racemulosus</i> Hassk. 1858 <i>Celastrus venulosus</i> Wall. 1831 <i>Flueggea serrata</i> Miq. 1850
<i>Celastrus hirsutus</i> Comber 1934	<i>Ilex leiboensis</i> Z.M. Tan 1988 <i>Ilex serrata</i> subsp. <i>cathayensis</i> T.R. Dudley 1991
<i>Celastrus hookeri</i> Prain 1904	
<i>Celastrus hypoleucus</i> (Oliv.) Warb ex Loes. 1900	<i>Celastrus hypoglaucus</i> Hemsl. 1895 <i>Celastrus hypoleucus</i> f. <i>argutior</i> Loes. 1900 <i>Celastrus hypoleucus</i> f. <i>genuinus</i> Loes. 1900 <i>Erythrospermum hypoleucum</i> Oliv. 1889
<i>Celastrus</i> 'KR 1269'	
<i>Celastrus kusanoi</i> Hayata 1911	<i>Celastrus glaber</i> (Hatus.) T.Yamaz. 1973
<i>Celastrus lenticellatus</i> Lundell 1940	
<i>Celastrus liebmannii</i> Standl. 1931	<i>Celastrus mainsianus</i> Lundell 1939 <i>Celastrus racemosus</i> (Reissek) Loes. 1897 <i>Celastrus racemosus</i> var. <i>trinitensis</i> Urb. 1904 <i>Ilex scandens</i> Cuatrec. 1948 <i>Maytenus racemosa</i> Reissek 1861
<i>Celastrus madagascariensis</i> Loes. 1936	
<i>Celastrus membranifolius</i> Prain 1904	
<i>Celastrus microcarpus</i> D.Don 1825	
<i>Celastrus monospermoides</i> Loes. 1910	<i>Celastrus apoensis</i> Elmer 1915 <i>Celastrus malayensis</i> Ridl. 1917
<i>Celastrus monospermus</i> Roxb. 1824	<i>Catha benthamii</i> Gardner & Champ. 1849 <i>Catha monosperma</i> Benth. 1842 <i>Celastrus benthamii</i> (Gardner & Champ.) Rehder & E.H.Wilson 1915 <i>Monocelastrus monospermus</i> (Roxb.) F.T. Wang & T. Tang 1951
<i>Celastrus novoguineensis</i> Merr. & L.M.Perry 1941	
<i>Celastrus orbiculatus</i> 'Diana'	
<i>Celastrus orbiculatus</i> 'Hercules'	
<i>Celastrus orbiculatus</i> 'Hermaphroditus'	
<i>Celastrus orbiculatus</i> 'JLS 88018 WI'	
<i>Celastrus orbiculatus</i> 'Major'	
<i>Celastrus orbiculatus</i> Thunb. 1784 non Hemsl. 1886	<i>Celastrus articulata</i> DC non Thunb. <i>Celastrus Tatarinowii</i> Rupr. 1857 <i>Celastrus orbiculatus</i> f. <i>papillosus</i> Nakai 1954 <i>Celastrus orbiculata</i> Thunb. <i>Catha articulata</i> G.Don 1832 <i>Celastrus articulatus</i> Thunb. 1893 <i>Celastrus articulatus</i> var. <i>pubescens</i> Makino 1893 <i>Celastrus articulatus</i> var. <i>stephanotiifolius</i> Makino 1926 <i>Celastrus insularis</i> Koidz. 1925 <i>Celastrus jeholensis</i> Nakai ex Nakai & Kitag. 1934 <i>Celastrus lancifolius</i> Nakai 1923 <i>Celastrus orbiculatus</i> var. <i>cuneatus</i> (Rehder & E.H.Wilson) Wuzhi 1979 <i>Celastrus orbiculatus</i> f. <i>major</i> Loes. 1902 <i>Celastrus orbiculatus</i> var. <i>punctatus</i> Rehder 1900 <i>Celastrus stephanotiifolius</i> (Makino) Makino 1926 <i>Celastrus strigillosus</i> Nakai 1926 <i>Celastrus tatarinowii</i> Rupr. 1857 <i>Celastrus versicolor</i> Nakai 1953 <i>Ilex leucantha</i> Hassk. 1858
<i>Celastrus pachyrachis</i> Lundell 1939	
<i>Celastrus panamensis</i> Lundell 1941	
<i>Celastrus paniculatus</i> subsp. <i>multiflorus</i> (Roxb.) D.Hou 1955	<i>Celastrus dependens</i> Wall. 1820 <i>Celastrus multiflorus</i> Roxb. 1824
<i>Celastrus paniculatus</i> subsp. <i>serratus</i> (Blanco) D.Hou 1955	<i>Celastrus polybotrys</i> Turcz. 1858

<i>Celastrus paniculatus</i> Willd. 1798	<i>Catha paniculata</i> Scheidw. 1842 <i>Ceanothus paniculatus</i> Roth 1821 <i>Celastrus alnifolius</i> D.Don 1825 <i>Celastrus euphlebiphyllus</i> (Hayata) Makino & Nemoto 1931 <i>Celastrus euphlebiphyllus</i> (Hayata)Kaneh. 1936 <i>Celastrus metzianus</i> Turcz.1858 <i>Celastrus nutans</i> Roxb.1824 <i>Celastrus pubescens</i> Wall.1831 <i>Celastrus rothianus</i> Schult. 1819 <i>Diosma serrata</i> Blanco 1837 <i>Euonymus euphlebiphyllus</i> Hayata 1915 <i>Scutia paniculata</i> G.Don 1832
<i>Celastrus pringlei</i> Rose 1899	<i>Celastrus longipes</i> Lundell 1939
<i>Celastrus punctatus</i> Thunb. 1784	<i>Celastrus articulatus</i> var. <i>punctatus</i> (Thunb.)Rehder 1900 <i>Celastrus crispulus</i> Regel 1860 <i>Celastrus elevativenius</i> Hayata 1916 <i>Celastrus geminiflorus</i> Hayata 1915 <i>Celastrus gracillimus</i> Hayata 1915 <i>Celastrus kiusianus</i> Franch. & Sav. 1878 <i>Celastrus leiocarpus</i> Hayata 1915 <i>Celastrus longeracemosus</i> Hayata 1915 <i>Celastrus punctatus</i> var. <i>microphyllus</i> H.L.Li & Ding Hou 1950 <i>Celastrus punctulatus</i> Siebold & Zucc. 1845
<i>Celastrus richii</i> A.Gray 1854	
<i>Celastrus rosthornianus</i> Loes. 1900	<i>Celastrus cavaleriei</i> H.Lév. 1914 <i>Celastrus loeseneri</i> Rehder & E.H.Wilson 1915 <i>Celastrus rosthornianus</i> var. <i>loeseneri</i> (Rehder & E.H.Wilson) C.Y.Wu ex Y.C.Ho 1981 <i>Celastrus rosthornianus</i> var. <i>rosthornianus</i>
<i>Celastrus scandens</i> 'Indian Brave'	
<i>Celastrus scandens</i> 'Autumn Revolutionbailumn'	
<i>Celastrus scandens</i> 'Swatazam' SWEET TANGERINE	
<i>Celastrus scandens</i> 'Indian Maiden'	
<i>Celastrus scandens</i> 'Bailumn' {Rodney Bailey, Bailey Nurseries Inc, 2008}	
<i>Celastrus scandens</i> L. 1753	<i>Celastrus scandens</i> Thunb. non L. <i>Celastrus bullatus</i> L. 1753 <i>Euonymus scandens</i> (L.)E.H.L.Krause 1902 <i>Evonymoides scandens</i> Medik. 1789
<i>Celastrus stylosus</i> subsp. <i>glaber</i> D.Hou 1955	<i>Celastrus crassifolius</i> Chen H.Wang 1939 <i>Celastrus hypoleucus</i> f. <i>puberulus</i> Loes. 1900
<i>Celastrus stylosus</i> var. <i>puberulus</i> (P.S.Hsu) C.Y.Cheng & T.C.Kao 1999	<i>Celastrus glaucophyllus</i> var. <i>puberulus</i> P.S.Hsu 1965
<i>Celastrus stylosus</i> Wall. 1824	<i>Celastrus stylosus</i> var. <i>angustifolius</i> C.Y. Chen & T.C. Kao 1983 <i>Celastrus stylosus</i> var. <i>stylosus</i>
<i>Celastrus vaniotii</i> (H.Lév.) Rehder 1933	<i>Celastrus spiciformis</i> var. <i>jaevis</i> Rehder & E.H.Wilson 1915 <i>Saurauia vaniotii</i> H. Lév. 1915 <i>Saurauia vaniotii</i> H.Lév. 1915
<i>Celastrus virens</i> (F.T.Wang & Tang) C.Y.Cheng & T.C.Kao 1999	<i>Monocelastrus virens</i> F.T. Wang & T. Tang 1951
<i>Celastrus vulcanicolus</i> Donn.Sm. 1916	<i>Celastrus chiapensis</i> Lundell 1939 <i>Celastrus siltepecanus</i> Lundell 1946
<i>Celastrus xizangensis</i> Y.R.Li 1981	

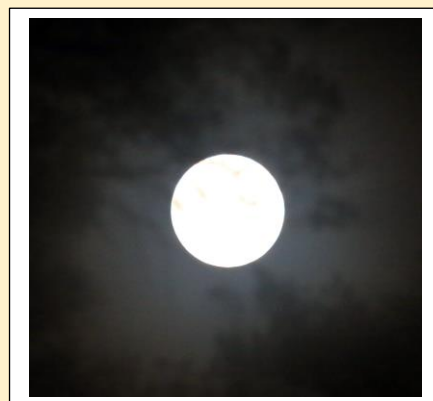
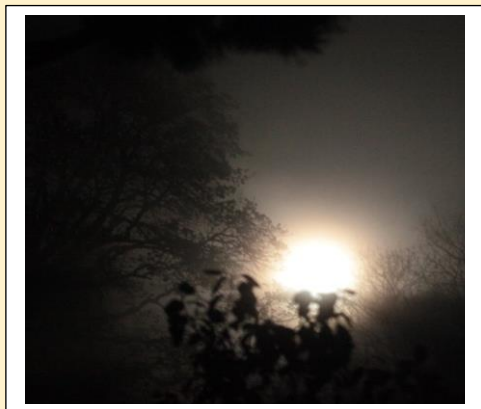
Cephalotaxus Siebold & Zucc. ex Endl. 1842 – Głowocis, rodzina Cephalotaxaceae – Głowocisowate

Do rodzaju należy 9 gatunków występujących w Azji Wschodniej. Są to zawsze zielone krzewy, w ojczyźnie także drzewa, zwykle dwupiennie. Gałęzie mają ułożone naprzeciwległe lub po kilka w okółkach. Pędy roczne i dwuletnie są zielone, naprzeciwległe; pączki dobrze widoczne, zielone i okryte licznymi łusko-igłami. Igły podobne są do roślin z rodzaju *Taxus*, stopniowo zaostrome, zwykle dłuższe niż u innych gatunków – do 9 cm długości, z białymi paskami. Ułożone są dwustronnie, prawie płasko lub podnoszą się do góry z przedziałem w kształcie litery V. Nasiona okryte są osnówką – podobne do małych śliwek, tak jakby duża pestka była okryta mięszem. Wszystkie taksony są wrażliwe na niskie temperatury. Pewne badania wskazują, że rośliny z tego rodzaju zawierają, podobnie jak cisy, taxol, substancję o działaniu antynowotworowym. Badania te roją duże nadzieje.

Cephalotaxus fortunei Hook. 1850 – Głowocis Fortune'a (**Głowocis chiński**)

Naturalnie występuje w Chinach gdzie jest małym, zawsze zielonym, dwupiennym drzewem wielopniowym do 10 m wysokości. W uprawie jest to krzew od 2 do 3 m wysokości. Igły są wielosezonowe, od 5 do 9 cm długości i od 3 do 4 mm szerokości, stopniowo zwężające się w ostry wierzchołek; ułożone regularnie dwustronnie, rzadko płasko z przegięciem ku dołowi. Nasiona mają okrywkę niebieskawozieloną, dojrzałe oliwkowobrązową. Jest niedostatecznie mrozoodporny, w młodości przemarza już przy minus 18 stopniach Celsjusza, ale odrasta. Wśród głowocisów, gatunek ten jest najbardziej wrażliwy na mróz. W Anglii uprawiany jest od 1848 roku, w Polsce od 1935. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1989 r. Gatunek ten jest wyjątkowo cenny w każdej kolekcji.

Cephalotaxus harringtonia (Knight ex J.Forbes)K.Koch 1873 – Głowocis japoński

Jest to gatunek azjatycki. Występuje w Północnych Chinach, Japonii, Korei, Mandżurii i na Syberii. Ten zaokrąglony, dwupienny, zawsze zielony krzew wolno dorasta u nas do 2 m wysokości (w naturze do 6 m wysokości). Po 10 latach uprawy ma około 1m wysokości i podobną szerokość. Wielosezonowe igły do 5(6) cm długości i 0,3 cm szerokości mają na spodniej stronie dwa równoległe, srebrzyste prążki. Owalne nasiona oliwkowozielone, dojrzewają we wrześniu w drugim roku. Okryte są mięsistą osnówką i zebrane po kilka na krótkich szypułkach, na dolnej stronie pędu. Mrozoodporność różna, w zależności od pochodzenia rośliny, i waha się od minus 20 °C (strefa USDA 6b) do powyżej minus 29 °C (strefa 5a – 4). Przy niższych temperaturach niektóre rośliny przemarzają, ale regeneruje. Wskazane jest by młode rośliny zabezpieczyć na zimę np. stroiszem lub odpowiednią włókniną (nie folią!). Lubi gleby kwaśne, ciężkie i gliniaste oraz stanowisko wilgotne i chłodne, cieniste. W Europie był uprawiany już w 1829 r. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1994 r.

Odmiana botaniczna *Cephalotaxus harringtonia* var. *drupacea* (Siebold et Zucc.)Koidz. 1930 – Głowocis japoński odm. pestkowata (Głowocis pestkowaty) jest włączana obecnie do gatunku. Naturalnie występuje w Północnych Chinach, Japonii, Korei, Mandżurii i Syberii. W uprawie dorasta do 1,5 m wysokości. Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale igły ma krótsze, 4,5 cm długości i około 3,0 mm szerokości, krótko i nagle zastrzone, z szarawymi paskami od spodu, ułożone gęsto z przedziałem w kształcie litery V. Kwiaty męskie znajdują się na szypułkach krótszych niż 1 cm długości. Jest dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C. Okaz męski w Arboretum Wojśławice w uprawie od 1994 r. Lubi gleby żyzne, próchnicze, dostatecznie wilgotne i stanowiska słoneczne, ciepłe, osłonięte od wiatrów.

Odmiana botaniczna *Cephalotaxus harringtonia* var. *koreana* (Nakai) Rehder – Głowocis japoński odmiana koreańska podobnie jak inne, jest włączana obecnie do gatunku. Występuje w Chinach i Korei. Igły ma płaskie i nie zakrzywione. Nasiona mają do 3 cm długości i są jadalne. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2008 r. Lubi gleby żyzne, próchnicze, dostatecznie wilgotne i stanowiska słoneczne, ciepłe, osłonięte od wiatrów. Odporny na choroby, szkodniki, sarny i jelenie. Australijska firma ChemGenex Pharmaceuticals Ltd. opracowuje terapię białaczkową o nazwie Omacetaxine pochodzącą z liści tego gatunku.

***Cephalotaxus harringtonia* 'Fastigiata'** - Głowocis japoński 'Fastigiata'

Odmiana ma wszelkie cechy gatunku, ale pokrój prawie kolumnowy. Pędy są sztywne i wzniesione prawie pionowo do góry. Igły ma błyszczące i ciemnozielone oraz ułożone spiralnie. Czasem dorasta u nas do 2 m wysokości. Odmiana jest dość mrozoodporna, do minus 23 °C (strefa USDA 6a) i mniej zmienna jak u gatunku. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2002 r.

***Cephalotaxus harringtonii* 'Korean Gold'** - Głowocis japoński 'Korean Gold'

Jest to karłowa odmiana o wzniesionym, kolumnowym pokroju osiagająca po 10 latach uprawy 0,5 m wysokości. Wszystkie gałęzie ma wzniesione pionowo. Otrzymano ją prawdopodobnie w Shibamichi Hontew w Japonii. Igły są wielosezonowe, długie do 8 cm, młode są cytrynowe, jasno żółte, starsze zielone. Młode igły są wrażliwe na silne promieniowanie słoneczne i często są przypalane. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2005 r. Odporny na sarny. Lubi gleby żyzne, próchnicze, dostatecznie wilgotne i stanowiska słoneczne,

ciepłe, osłonięte od wiatrów.

***Cephalotaxus harringtonia* 'Prostrata'** – Głowocis japoński 'Prostrata'

Odmianę znalazł Hornibrook i wprowadził do handlu Hillier w 1923 roku. Jest to zawsze zielony krzew dwupienny, wolno rosnący, niski, do około 1 m wysokości. Liście-igły ma miękkie, wielosezonowe, błyszczące, atrakcyjne, wiosną jasnozielone, później ciemnozielone, od 2 do 4 cm długości. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1994 r. Odporny na zjadanie przez sarny i jelenie. Lubi gleby żyzne, próchnicze, dostatecznie wilgotne i stanowiska słoneczne, ciepłe, osłonięte od wiatrów. Odmiana może być stosowana jako roślina okrywowa.

***Cephalotaxus sinensis* (Rehder & E.H.Wilson) H.L.Li 1954** - Głowocis chiński

Występuje w Azji, w środkowych i południowo-zachodnich Chinach. Krzew zawsze zielony, wolno rosnący do ok. 2,5 (4) m wysokości. Korowina łuszczy się dużymi płatkami różowo-fioletowymi. Igły ma zielone z dwoma białymi paskami od spodu, lekko pałkowato wygięte, ok. 6 cm długości. Roślina zwykle dwupienna. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1990 r. Lubi stanowisko półcieniste i gleby wilgotne i zasobne w wapń.

Tab. 55. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Cephalotaxus* – Głowocis uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2016/2017					
Nr Katalog, oferta:.	Nazwa rodzaju	nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
004184	<i>Cephalotaxus</i>	<i>fortunei</i> Hook.	"	89	Rogów
006861	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	02	Kórnik k/Poznań
006861	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	17	Poznań OB UAM
004186	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	'Fastigiata'	09	Wrocław (O.B.U.Wr)
004186	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	'Fastigiata'	03	Wrocław (O.B.U.Wr)
004186	<i>Cephalotaxus</i>	<i>Harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	'Fastigiata'	02	Wrocław (O.B.U.Wr)
021613	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	'Korean Gold'	05	Kubiczek, L. i K.
020506	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	'Prostrata'	94	Warszawa - Powsin
004185	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	71	Kórnik k/Poznań
004185	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	94	Wojsławice - Arboret.
019606	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	08	Gimborn Arboretum
012704	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	02	Rogów
012704	<i>Cephalotaxus</i>	<i>harringtonii</i> (Knight ex J.Forbes) K.Koch	"	90	Rogów

Tab. 56. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cephalotaxus* – Głowocis

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cephalotaxus</i> Siebold et Zucc. ex Endl. 1842	
<i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Brevifolia' Dall. & Jackson 1948{ }	
<i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Grandis' Hillier 1928 {HillierNur.}	

<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> Hook. 1850</p> 	<p><i>Cephalotaxus filiformis</i> Knight ex Gordon 1856 <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>concolor</i> Franch. 1899 <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>fortunei</i> <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>globosa</i> S.Y. Hu <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>pendula</i> Carrière 1855 <i>Cephalotaxus kaempferi</i> auct. 1858 <i>Cephalotaxus kaempferi</i> K.Koch. 1858 <i>Taxus fortunei</i> (Hook.) C.Lawson 1851</p>
	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Lion's Plume' {WillowoodArb.}</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Longifolia' Dall. & Jackson 1948</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Pendula' Nelson 1866 {<1866}</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Prostrata' Hillier 1964 {HillierNur. 1914}</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Prostrate Spreader' den Ouden/Boom 1964</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> 'Robusta' Carrière 1867</p>	
<p><i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>alpina</i> H.L.Li 1953</p>	<p><i>Cephalotaxus alpina</i> (H.L.Li)L.K.Fu 1984 <i>Cephalotaxus fortunei</i> subsp. <i>alpina</i> (H.L.Li) Silba 2007 <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>globosa</i> S.Y.He 1964</p>
<p><i>Cephalotaxus hainanensis</i> H.L.Li 1954</p>	<p><i>Cephalotaxus sinensis</i> subsp. <i>hainanensis</i> (H.L.Li)Silba 2007</p>

Cephalotaxus harringtonii (Knight ex J.Forbes)K.Koch 1873

Gimborn Arboretum

Cephalotaxus buergeri Miq. 1867
Cephalotaxus coriacea hort
Cephalotaxus drupacea f. *fastigiata* (Carrière) Pilg. 1903
Cephalotaxus drupacea f. *sphaeralis* (Mast.) Pilg. 1903
Cephalotaxus drupacea var. *harringtonii* (Knight ex J.Forbes)Pilg. 1903
Cephalotaxus drupacea Siebold et Zucc.1846,
Cephalotaxus drupacea var. *koreana* (Nakai)Hatus. 1934
Cephalotaxus drupacea var. *pedunculata* (Siebold & Zucc.)Miq. 1867
Cephalotaxus foeminea hort,
Cephalotaxus fortunei var. *foeminea* Carrière 1855
Cephalotaxus harringtonia (Knight ex J.Forbes)K.Koch 1873
Cephalotaxus harringtonia var. *fastigiata* (Carrière)Rehder
Cephalotaxus harringtonia var. *harringtonii*
Cephalotaxus harringtonii var. *koreana* (Nakai)Rehder
Cephalotaxus harringtonii f. *drupacea* (Siebold & Zucc.)Kitam 1974
Cephalotaxus harringtonii f. *fastigiata* (Carrière)Rehder 1949
Cephalotaxus harringtonii f. *sphaeralis* (Mast.)Rehder 1916
Cephalotaxus harringtonii subsp. *drupacea* (Siebold & Zucc.)Silba 2007
Cephalotaxus harringtonii subsp. *koreana* (Nakai)Silba 2007
Cephalotaxus harringtonii var. *drupacea* (Siebold & Zucc.)Koidz. 1930
Cephalotaxus harringtonii var. *fastigiata* (Carrière)C.K.Schneid. 1913
Cephalotaxus harringtonii var. *harringtonii*
Cephalotaxus harringtonii var. *sphaeralis* (Mast.)C.K.Schneid. 1913
Cephalotaxus koreana Nakai 1930
Cephalotaxus pedunculata Siebold ex Zucc. 1846
Cephalotaxus pedunculata var. *fastigiata* Carrière 1865
Cephalotaxus pedunculata var. *sphaeralis* Mast.
Nageia koraiana (Siebold ex Endl.)Kuntze 1891
Podocarpus drupacea hort.,
Podocarpus koraiana C. Siebold ex Endl. 1847
Podocarpus koraianus Siebold ex Endl. 1847
Taxus baccata Thunb. 1784
Taxus baccata Thunb. 1784 non L. 1753
Taxus coriacea hort.
Taxus coriacea Knight 1850
Taxus drupacea (Siebold & Zucc.) C.Lawson 1851
Taxus harringtonii Knight ex J.Forbes 1839
Taxus inukaja Knight 1850
Taxus japonica hort.
Taxus japonica Lodd. ex Gordon 1858
Taxus pedunculata (Siebold & Zucc.) C.Lawson 1851

Cephalotaxus harringtonii 'Augusta National'

Cephalotaxus harringtonia 'Augusta National'

Cephalotaxus harringtonii 'Duke Gardens' 1977 {DukeGard. 1958}

Cephalotaxus harringtonia 'Duke Garden'

Cephalotaxus harringtonii 'Earth Shade'

Cephalotaxus harringtonia 'Earth Shade'

Cephalotaxus harringtonii 'Fastigiata Aurea' de Vos 1874

Cephalotaxus harringtonia 'Fastigiata Aurea' de Vos 1874

Cephalotaxus harringtonii 'Fastigiata Aureovariegata' hort. ex Beissner 1987

Cephalotaxus harringtonia 'Fastigiata Aureovariegata' hort. ex Beissner 1987

Cephalotaxus harringtonii 'Fritz Huber'

Cephalotaxus harringtonia 'Fritz Hubert'

Cephalotaxus harringtonii 'Gimborn's Pillow' H.J.van de Laar 1987 {GimbornArb./KonijnCo.}

Cephalotaxus harringtonia 'Gimborn's Pillow' H.J.van de Laar 1987 {GimbornArb./KonijnCo.}
Cephalotaxus harringtonia 'Gimborns Pillow'
Cephalotaxus harringtonii 'Gimborns Pillow'

Cephalotaxus harringtonii 'Gnom' Hillier 1971 {HillierNur.} [mutacja z *C.h.* 'Fastigiata']

Cephalotaxus harringtonia 'Gnome'
Cephalotaxus harringtonii 'Gnome'

<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Fastigiata' (Carrière)C.K.Schneid. 1913 {<1913}</p> 	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Fastigiata'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Gold Splash'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Gold Splash'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Goodyear'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Goodyear'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Hedgehong'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Hedgehong'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Hills Long Leaf'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Hills Long Leaf'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Hills Short Leaf'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Hills Short Leaf'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Korean Gold' B. Klinger 1984 {Yinger 1977}</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Ogon Chosen' <i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Ogon Chosen Maki' <i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Korean Gold'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Lad' Barabits 1965{Hungary}</p> 	
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Mary Fleming'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Mary Fleming'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'McCorkle'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'McCorkle'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Nana'</p>	<p><i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Nana'</p>
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Noris Johnson'</p>	
<p><i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Plania' YEWTOPIA</p>	

<i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Prostrata' Hillier ex Hornibrook 1923 {HillierNur. 1920}	<i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Prostrata' Hillier ex Hornibrook 1923 {HillierNur. 1920} <i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Prostrate Form' Hillier ex Hornibrook 1923
	
Arboretum Wojsławice	
<i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Prostrate Spreader' Hillier ex Hornibrook 1923 {HillierNur. 1920}	
<i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Sea Island'	<i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Sea Island'
<i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>nana</i> (Nakai)Rehder 1941	<i>Cephalotaxus nana</i> Nakai 1919 <i>Cephalotaxus drupacea</i> var. <i>nana</i> (Nakai)Rehder 1923 <i>Cephalotaxus harringtonia</i> var. <i>nana</i> (Nakai)Rehder 1941 <i>Cephalotaxus harringtonii</i> subsp. <i>hokkaidoensis</i> Silba 2007 <i>Cephalotaxus nana</i> var. <i>adstringens</i> Nakai 1919
<i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>wilsoniana</i> (Hayata)Kitam. 1974	<i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>wilsoniana</i> (Hayata)Kitam 1974 <i>Cephalotaxus sinensis</i> subsp. <i>wilsoniana</i> (Hayata) Silba 2007 <i>Cephalotaxus sinensis</i> var. <i>wilsoniana</i> (Hayata)L.K.Fu et N.Li 1997 <i>Cephalotaxus wilsoniana</i> Hayata 1914
<i>Cephalotaxus harringtonii</i> 'Biltmore'	<i>Cephalotaxus harringtonia</i> 'Biltmore'
<i>Cephalotaxus koreana</i> Nakai 1930	
<i>Cephalotaxus lanceolata</i> K.M.Feng ex C.Y.Cheng W.C.Cheng & L.K.Fu 1975	<i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>lanceolata</i> (K.M.Feng ex C.Y.Cheng W.C.Cheng & L.K.Fu) Silba 1990 <i>Cephalotaxus fortunei</i> var. <i>lanceolata</i> (K.M.Feng)Silba 1990 <i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>latifolia</i> (W.C.Cheng & L.K.Fu)Silba <i>Cephalotaxus lancolata</i> K.M.Feng1990 <i>Cephalotaxus latifolia</i> W.C.Cheng & L.K.Fu ex L.K.Fu & R.R.Mill. <i>Cephalotaxus sinensis</i> var. <i>latifolia</i> W.C.Cheng & L.K.Fu
<i>Cephalotaxus latifolia</i> W.C.Cheng & L.K.Fu ex L.K.Fu & R.R.Mill 1999	<i>Cephalotaxus sinensis</i> subsp. <i>latifolia</i> (W.C.Cheng & L.K.Fu ex L.K.Fu & R.R.Mill) Silba 2007 <i>Cephalotaxus sinensis</i> var. <i>latifolia</i> W.C.Cheng & L.K.Fu 1988
<i>Cephalotaxus manii</i> Hook. f. 1886	<i>Cephalotaxus griffithii</i> Hook.f. 1888 <i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>thailandensis</i> Silba 2000 <i>Cephalotaxus mannii</i> subsp. <i>thailandensis</i> (Silba) Silba 2007
<i>Cephalotaxus oliveri</i> Mast. 1898	<i>Cephalotaxus griffithii</i> Oliv. 1891
<i>Cephalotaxus sinensis</i> (Rehder & E.H.Wilson)H.L. Li 1953	<i>Cephalotaxus drupacea</i> f. <i>globosa</i> Rehder & E.H.Wilson 1914 <i>Cephalotaxus drupacea</i> var. <i>sinensis</i> Rehder et E.H.Wilson 1914 <i>Cephalotaxus harringtonia</i> var. <i>sinensis</i> (Rehder ex E.H.Wilson) Rehder 1941 <i>Cephalotaxus harringtonii</i> var. <i>sinensis</i> (Rehder & E.H.Wilson) Rehder 1941 <i>Cephalotaxus latifolia</i> (K.M.Feng)L.K.Fu 1984 <i>Cephalotaxus sinensis</i> f. <i>globosa</i> (Rehder et E.H.Wilson)H.L.Li 1953 <i>Cephalotaxus sinensis</i> Li var. <i>latifolia</i> K.M.Feng 1975 <i>Cephalotaxus sinensis</i> var. <i>sinensis</i>

Cercidiphyllum Siebold & Zucc 1846 - Grujecznik, rodzina Cercidiphyllaceae - Grujecznikowate

Do rodzaju należą tylko 2 gatunki i występujące w Japonii, Chinach i w południowej Korei. Są to drzewa rozdzielнопłciowe, jednopienne, o liściach sezonowych, podobnych do *Cercis* - Judaszowiec (stąd nazwa), wytwarzające długo- i krótkopędy. Kwitną przed listnieniem na krótkich pędach. Kwiaty są pozbawione okwiatu.

Cercidiphyllum japonicum Siebold & Zucc. 1864 - Grujecznik japoński

Pokrój

Korowina

Liście

Kwiaty żeńskie

Kwiaty męskie

Jest to drzewo rozdzielнопłciowe, dwupienne, w uprawie do 15 m wysokości, w ojczyźnie do 30 m, często wielopniowe o koronie regularnej, szerokopiramidalnej i nisko ugałęzionej. Liście ma sezonowe, pojedyncze, naprzeciwległe, okrągłe lub jajowate do 8 cm długości, z sercowatą nasadą i brzegiem karbowane; w maju fioletowoczerwone lub brązowoczerwone, później górną niebieskawozieloną, spodem sinozieloną; jesienią żółte, pomarańczowe i czerwone (!). Kwitnie w czerwcu i maju przed rozwojem liści. Kwiaty są niepozorne, bez okwiatu i czerwone. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od prawie 100 lat. Młode rośliny są jednak bardzo wrażliwe i wymagają starannego okrywania. Dobrze rośnie na glebach świeżych, żyznych i wilgotnych oraz na stanowiskach półcienistych. Jest wrażliwy na suszę. Na glebach suchych i nasłonecznionych rośnie źle i wczesnie traci liście. Jest to drzewo przepięknej urody: wiosną pokryte czerwona „mgiełka” z kwiatów i młodych liści, latem sinozielone i wspaniale kolorowe jesienią. Opadłe liście, przy bezwietrznej pogodzie pięknie pachną słodkim piernikiem. Najlepiej prezentuje się w parkach lub dużych ogrodach, gdy jest sadzony pojedynczo lub w niewielkich grupach. Może być stosowany na formowane, wysokie żywopłoty

i szpalery. Surowcem leczniczym są: *Frondes* (gałązki), *Cortex* (kora) i *Folium Cercidiphylli* (liście). Zawierają takie substancje czynne jak: flawonoidy (taksyfolina, mirecytyna, kwarcetyna), fenolokwasy (kwas galusowy, kwas ellagowy), cercydyninę (=cercidin, związek fenolowy) oraz ellagotaniny (garbniki). Działa przeciwzapalnie, moczopędnie, hamuje degradację hialuronianów,

obniża stężenie glukozy we krwi, działa antyestrogennie, hamuje rozwój nowotworów, opóźnia powstawanie zmarszczek i inne.

***Cercidiphyllum japonicum* 'Rotfuchs'** – Grujecznik japoński 'Rotfuchs'

Jest to duży krzew lub małe drzewo do 5 metrów wysokości i 1 metra szerokości. Liście ma sezonowe, sercowate, młode czerwono-purpurowych, starsze ciemnozielono-purpurowe, jesienią bardzo dekoracyjne, żółte i żółto-pomarańczowe. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 stopni Celsjusza, ale młode rośliny są bardzo wrażliwe na niskie temperatury. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2012 r.

***Cercidiphyllum japonicum* 'Ruby'** – Grujecznik japoński 'Ruby'

Jest bardzo podobny do gatunku, ale rośnie wolniej i ma bardziej atrakcyjny, kolumnowy pokrój. Liście mają purpurowoczerwony odcień przez całe lato. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4), ale młode rośliny są bardziej wrażliwe. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2012 r.

***Cercidiphyllum magnificum* (Nakai) Nakai 1920** – Grujecznik wspaniały (**Grujecznik japoński odmiana wspaniała**)

Cercidiphyllum magnificum – kwiaty

Endemit ten występuje tylko na w centralnej części wyspy Honsiu w Japonii. Jest jak *Cercidiphyllum japonicum*, ale niższy, w ojczyźnie dorasta do 20 m wysokości. Liście ma zwykle większe jak u poprzedniego gatunku, do 10 cm długości i podobnej szerokości, sztywniejsze,

prawie okrągłe, u nasady głębiej sercowate. Owoce są dłuższe niż u *Cercidiphyllum japonicum*, grubsze i z mocno zagiętym wierzchołkiem. Mrozoodporny do minus 29 °C (USDA 4). W uprawie jest od około 1900 roku, w Polsce od 1928. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1994 r. Forma botaniczna *Cercidiphyllum japonicum* var. *magnificum* f. *pendulum* – Grujecznik japoński odmiana zwisająca włączana jest obecnie do gatunku, podobnie jak *Cercidiphyllum japonicum* var. *magnificum*. Gałązki ma cienkie, zwisające i pokrój płaczący. Bardzo mrozoodporny, powyżej minus 29 °C (USDA 4).

Tab. 57. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Cercidiphyllum* - Grujecznik uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
N r Katalog, oferta:..	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana Uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
003690	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i> Siebold & Zucc.	"	00	Berkeley, Kalifornia
003690	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i> Siebold & Zucc.	"		Oheimb
029317	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i>	'Chameleon'	13	Szewczykowie, M. J.
010752	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i>	'Pendulum'	15	Konieczko, P.
016908	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i>	'Rotfuchs'	12	Szmit, Ciechanów
010753	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>japonicum</i>	'Ruby'	12	Szmit, Ciechanów
010742	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>magnificum</i> (Nakai) Nakai	"	94	Esveld
010742	<i>Cercidiphyllum</i>	<i>magnificum</i> (Nakai) Nakai	"	03	Bergen

Tab. 58. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cercidiphyllum* – Grujecznik

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cercidiphyllum</i> Siebold et Zucc. 1846	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Amazing Grace' {Teodor Klein. Kentucky 2003}	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Aureum'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Boyd's Dwarf'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Chameleon'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Globe'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Göteborg'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Heronwood Globe'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'JWW3' RA	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'JWW4' GLOWBALL	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Krukenberg Dwarf'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Lime Ice'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Marioka Weeping'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Peach'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Pendulum' {Japonia ok. 1700}	<i>Cercidiphyllum japonicum</i> var. <i>magnificum</i> f. <i>pendulum</i> (Miyoshi) Ohwi non (Nakai) Nakai 1919 <i>Cercidiphyllum</i> 'Pendulum' <i>Cercidiphyllum japonicum</i> f. <i>pendulum</i> (Miyoshi) Ohwi
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Purpureum'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Raspberry'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Rotfuchs' RED FOX	<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Rotfuchs'
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Ruby'	<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Rubrum'
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Westonbirt'	
<i>Cercidiphyllum magnificum</i> (Nakai) Nakai 1920	<i>Cercidiphyllum magnificum</i> Nakai 1920 <i>Cercidiphyllum japonicum</i> var. <i>magnificum</i> (Nakai) Nakai 1919 non (Miyoshi) Ohwi

<i>Cercidiphyllum japonicum</i> Siebold & Zucc. ex J.J.Hoffm. & J.H.Schult.bis 1864	<i>Cercidiphyllum japonicum</i> f. <i>miquelianum</i> Inokuma 1937 <i>Cercidiphyllum japonicum</i> f. <i>pendulum</i> (Miyoshi ex Makino & Nemoto) Ohwi 1953 <i>Cercidiphyllum japonicum</i> Siebold et Zucc. 1852 <i>Cercidiphyllum japonicum</i> var. <i>pendulum</i> Miyoshi ex Makino & Nemoto 1931 <i>Cercidiphyllum japonicum</i> var. <i>sinense</i> Rehder & E.H.Wilson 1913 <i>Cercidiphyllum magnificum</i> f. <i>pendulum</i> (Miyoshi ex Makino & Nemoto) Spongberg 1979 <i>Cercidiphyllum ovale</i> Maxim. 1972
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Strawberry'	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> 'Tidal Wave'	

Cercis L. 1753 – Judaszowiec, rodzina Leguminosae – Strączkowe, podrodzina Caesalpinioideae – Brezylkowe

Do rodzaju należy 10 gatunków i 3 odmiany botaniczne występujące w Europie i wschodniej Azji. Taksony botaniczne uzupełnia 50 odmian uprawnych. Są to krzewy lub niewielkie drzewa z kwiatami i owocami na gałęziach, konarach lub pniach. Zjawisko takie nosi nazwę kauliflorii. Liście mają sezonowe, skrętoległe, całobrzegie z charakterystycznymi zgrubiałymi ogonkami przy nasadzie blaszki. Kwitną przed rozwojem liści w czerwcu i maju. Kwiaty mają różowe do białych, motylkowe, z 5 luźnymi płatkami; łódeczek brak. Wszystkie gatunki są wrażliwe na niskie temperatury. Wymagają gleb żyznych, wapiennych, miejsc w pełni słonecznych, ciepłych i osłoniętych. Są dość odporne na suszę.

Cercis canadensis L. 1753 – Judaszowiec kanadyjski

Występuje w naturze na wschodnich i środkowych terenach Ameryki Północnej. Jest to szeroko rozrośnięty krzew dorastający w ojczyźnie do 8–12 m wysokości, w uprawie do 3 m. Liście ma sezonowe, długoogonkowe, pojedyncze, szerokojajowate, 7–12 cm długości, zaokrąglone (!), często pokryte włoskami, u nasady płytko sercowate, ciemnozielone, młode brązowe, spodem szarzielone; zaczynają pojawiać się już podczas kwitnienia; jesienią są żółte. Kwitnie w kwietniu i maju. Kwiaty są małe, około 1 cm długości, motylkowate, miododajne, jasnoróżowe; zebrane

po 4–8 w pęczki, na cienkich szypułkach. Wyrastają nawet na grubych gałęziach. Owocem są strąki 6–8 cm długości, ale u nas zawiązują się sporadycznie. W zależności od pochodzenia jest mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a) lub do minus 29 °C (5a). W ostre zimy przemarza, ale regeneruje. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1990 r. Wymaga gleb żyznych, wapiennych, miejsc ciepłych, osłoniętych, w pełni nasłonecznionych; dość odporny na suszę. W uprawie jest w Anglii od 1641 roku, w Polsce od 1813, w Wojsławicach od 1990 r. Jest to krzew bardzo dekoracyjny i „przyciągający wzrok” w okresie kwitnienia (!). Cenny w ogrodach przydomowych i w kolekcjach. Poza Polską Zachodnią wskazane jest okrywanie na zimę stroiszem lub matami.

***Cercis canadensis* 'Covey' LAVENDER TWIST** – Judaszowiec kanadyjski 'Covey' LAVENDER TWIST

Odmianę znalazł w 1994 r., w prywatnym ogrodzie Pani Connie Covey w miejscowości Westfield w stanie Nowy Jork, opatentował i wprowadził do uprawy Tim Brotzman w Brotzman's Nursery. Jest to małe drzewko o koronie nie podnoszącej się, dorastające do m wysokości i do 3 m średnicy. Wysokość drzewka można podwyższyć prowadząc przewodnik do góry. Korona parasolowata z pędami nieco powyginanymi i łukowato wygiętymi ku ziemi. Prowadzona na niskiej podkładce lub na własnym korzeniu jest atrakcyjną rośliną okrywową. Liście są sezonowe, zaokrąglone, u nasady płytko sercowate, na wierzchołku dość ostro zakończone, cienkie, całobrzegie, błyszczące do 12 cm długości i podobnej szerokości. W młodości są fioletoworóżowe, później jasnozielone, jesienią żółte. Kwitnie na przełomie kwietnia i maja przed listnieniem. Kwiaty są motylkowe, do 1,5 cm długości, fioletoworóżowe, zebrane po kilka w pęczkach, wyrastają bezpośrednio na gałęziach i na pniu. Są słodkie i jadalne. Nasiona zebrane w płaskie, brązowe strąki. Mało mrozoodporny do minus 20°C (USDA 6b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku.

***Cercis siliquastrum* L. 1753** – Judaszowiec wschodni

Występuje w naturze od Półwyspu Bałkańskiego po Iran. Jest to krzew osiągający w uprawie 2–5 m wysokości, w ojczyźnie drzewo do 115 m, podobny do *Cercis canadensis*. Liście ma sezonowe, od 6 do 10 cm długości i od 10 do 12 szerokości, nerkowate lub sercowate, na wierzchołku zaokrąglone (!), u nasady głęboko sercowate, nagie, brzeg prześwitujący, matowo zielone z niebieskawym nalotem; młode brązowawe; jesienią żółte. Kwitnie w kwietniu i maju przed listnieniem. Kwiaty mają 2–2,5 cm długości, są motylkowate, miododajne i ciemnoróżowe. Zebrane są po 3–6 w pęczki na pniu, konarach i gałęziach. Strąki mają około 10 cm długości, są zielone do brązowych i wiszą na krzewie przez całą zimę. W zależności od pochodzenia jest od dostatecznie mrozoodpornego do minus 23 °C (USDA 6a) do zadawalająco mrozoodpornego do minus 26 °C (USDA 5b). W uprawie w krajach śródziemnomorskich jest od XVI wieku W Polsce w Królewskim Ogrodzie Króla Jana Kazimierza w Warszawie był uprawiany już przed 1651 rokiem (!). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1989 r.

Cercis chinensis Bunge – Judaszowiec chiński

Występuje na naturalnych stanowiskach w środkowych Chinach. Jest to krzew dorastający w uprawie do około 2 m wysokości, w ojczyźnie także małe drzewko do 6 m, gęsto rozgałęzione, zwarte i wyprostowane. Liście ma sezonowe, 5–12 centymetrów długości, okrągławe, intensywnie zielone, zaokrąglone, brzegiem biało przeświecające; jesienią żółte. Kwitnie w maju przed listnieniem. Kwiaty są małe, 1,5–2 cm długości, lawendoworóżowe; zebrane po 3–8 w grona. Strąki dochodzą do 12 cm długości. W zależności od pochodzenia jest mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a) lub do minus 29 °C (USDA 5a).

W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1990 r. W ostre zimy przemarza, ale regeneruje. Poza Polską Zachodnią wskazane jest okrywanie na zimę stroiszem lub matami

Arboretum Wojśławice

Tab. 59. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Cercis* – Judaszowiec uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
Nr Katalog, oferta:..	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
003691	<i>Cercis</i>	<i>canadensis</i> L.	"	90	Rogów
032782	<i>Cercis</i>	<i>canadensis</i>	'Appalachian Red'	16	Plantmar
032783	<i>Cercis</i>	<i>canadensis</i>	'Flame'	16	Plantmar
025270	<i>Cercis</i>	<i>canadensis</i>	'Silver Cloud'	09	Szewczykowie, M. J.
025429	<i>Cercis</i>	<i>canadensis</i> LAVENDER TWIST®	'Covey'	10	Szmit, Ciechanów
009220	<i>Cercis</i>	<i>chinensis</i> Bunge	"	90	Phenian (Pyohgyang)
033568	<i>Cercis</i>	<i>chinensis</i>	'Avondale'	16	Milczyński, M.
020948	<i>Cercis</i>	<i>gigantea</i> F.C. Cheng et Keng f.	"	06	Shanghai
003692	<i>Cercis</i>	<i>siliquastrum</i> L.	"	89	Tomszak, S.

Tab. 60. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cercis* - Judaszowiec

Nazwy akceptowane	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cercis canadensis</i> 'Ace of Heart'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Alba'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> f. <i>alba</i>
<i>Cercis canadensis</i> 'Appalachian Red'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Appalachia Red'

<i>Cercis canadensis</i> 'Bartlett King'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Bartlett King'
<i>Cercis canadensis</i> 'Bloodspot'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Cascading Hearts'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Covey' LAVENDER TWIST {Tim Brotzman, 1994/ Brotzman's Nursery}	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Covey'
<i>Cercis canadensis</i> 'Double Flame'	<i>Cercis canadensis</i> 'Flame Plena'
<i>Cercis canadensis</i> 'Dwarf White'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> f. <i>alba</i> 'Dwarf White'
<i>Cercis canadensis</i> 'Flame'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Flame'
<i>Cercis canadensis</i> 'Forest Pansy'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Forest Pansy'
<i>Cercis canadensis</i> L. 1753	<i>Cercis canadensis</i> f. <i>alba</i> Rehder 1907 <i>Cercis canadensis</i> var. <i>canadensis</i> <i>Cercis canadensis</i> f. <i>canadensis</i> <i>Cercis canadensis</i> f. <i>glabrifolia</i> Fernald 1936 <i>Cercis canadensis</i> var. <i>typica</i> M.Hopkins
<i>Cercis canadensis</i> 'Litwo' LITTLE WOODY	
<i>Cercis canadensis</i> 'Merlot'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Mimrouge3' RED FORCE	
<i>Cercis canadensis</i> 'Oklahoma'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>texensis</i> 'Oklahoma' <i>Cercis reniflora</i> 'Oklahoma'
<i>Cercis canadensis</i> 'Pauline Lily'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Pauline Lily'
<i>Cercis canadensis</i> 'Pinkbud'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Plena'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Royal White'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> f. <i>alba</i> 'Royal White' <i>Cercis canadensis</i> f. <i>alba</i> 'Royal White'
<i>Cercis canadensis</i> 'Ruby Atkinson'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Rubye Atkinson' <i>Cercis canadensis</i> 'Rubye Atkison'
<i>Cercis canadensis</i> 'Ruby Falls'	
<i>Cercis canadensis</i> 'Silver Cloud'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Silver Cloud'
<i>Cercis canadensis</i> 'Tennessee Pink'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Tennessee Pink'
<i>Cercis canadensis</i> 'Travelor'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>canadensis</i> 'Travelor' <i>Cercis canadensis</i> 'Traveler' <i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>texensis</i> 'Traveller' <i>Cercis canadensis</i> var. <i>texensis</i> 'Traveller'
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>mexicana</i> (Britton & Rose) M.Hopkins	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>Mexicana</i> <i>Cercis mexicana</i> Britton & Rose <i>Cercis mexicana</i> Rose 1930
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>mexicana</i> 'Bonita'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>mexicana</i> 'Bonita'
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>mexicana</i> 'NC-3'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>mexicana</i> 'NC-3'
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>orbiculata</i> (Greene) Barneby 1989	<i>Cercis occidentalis</i> var. <i>orbiculata</i> (Greene) Tidestr. 1941 <i>Cercis orbiculata</i> Greene 1912
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>texensis</i> (S.Watson) M.Hopkins	<i>Cercis reniformis</i> A.Gray <i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>texensis</i> (S.Wats.)E.Murray 1982 <i>Cercis canadensis</i> var. <i>texensis</i> (S.Wats.)E.Murray
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>texensis</i> 'Royalty'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>texensis</i> 'Royalty'
<i>Cercis canadensis</i> var. <i>texensis</i> 'Texas Star'	<i>Cercis canadensis</i> subsp. <i>texensis</i> 'Texas Star'
<i>Cercis canadensis</i> 'Witker's Pink Charm'	
<i>Cercis chinensis</i> 'Alba'	<i>Cercis chinensis</i> f. <i>alba</i>
<i>Cercis chinensis</i> 'Allegro'	
<i>Cercis chinensis</i> 'Avondale'	
<i>Cercis chinensis</i> Bunge	<i>Cercis chinensis</i> f. <i>rosea</i> P.S. Hsu 1966 <i>Cercis japonica</i> Planch. <i>Cercis pauciflora</i> H.L.Li
<i>Cercis chinensis</i> 'Don Egolf'	
<i>Cercis chinensis</i> 'Melon Beauty'	<i>Cercis canadensis</i> 'Melon Beauty'
<i>Cercis chinensis</i> 'Nana'	
<i>Cercis chinensis</i> 'Shirobana'	
<i>Cercis chingii</i> Chun	
<i>Cercis chuniana</i> F.P.Metcalf	<i>Cercis likiangensis</i> Chun
<i>Cercis glabra</i> Pamp.	<i>Cercis chinensis</i> auct. non Bunge <i>Cercis yunnanensis</i> Hu & Cheng
<i>Cercis griffithii</i> Boiss.	
<i>Cercis hebecarpa</i> (Bornm.) Ponert	<i>Cercis siliquastrum</i> var. <i>hebecarpa</i> Bornm. 1917

<i>Cercis</i> L. f. 1753	
<i>Cercis occidentalis</i> A.Gray	<i>Cercis arizonica</i> N.N.Dodge <i>Cercis arizonica</i> Patraw
<i>Cercis racemosa</i> Oliv.	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Afghan Deep Purple'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Alba'	<i>Cercis siliquastrum</i> f. <i>albida</i>
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Bodnant'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Carnea'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Fructa Rubra'	
<i>Cercis siliquastrum</i> L. 1753	<i>Cercis siliquastrum</i> subsp. <i>siliquastrum</i> <i>Siliquastrum orbicularis</i> Moench
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Penduliflora'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Rubra'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Sterilis'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Typ Rieder'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'Variegated'	
<i>Cercis siliquastrum</i> 'White Swan'	
<i>Cercis yunnanensis</i>	
<i>Cercis yunnanensis</i> 'Celestial Plum'	

***Chaenomeles* Lindl. 1821 – Pigwowiec, rodzina Rosaceae – różowate**

Do rodzaju należy, przy obecnej klasyfikacji (za :Int. The Plant List), 5 gatunków oraz 1 forma botaniczna, pochodzące z Azji Wschodniej oraz 4 mieszańce o ustalonym statusie , 5 o nie ustalonym i ponad 420 odmian uprawnych. Kwiaty mają duże, różnej barwy, 5- krotne, osadzone pojedynczo lub po kilka sztuk obok siebie. Kwitną na pędach dwuletnich lub starszych na ogół przed listnieniem. Owoce są różnego kształtu, na ogół jabłkowate i okrągłe, duże, zwykle żółte lub zielone, czasem z rumieniem i kropkowane. Są bardzo twarde, kwaskowate, pachnące i zawierają bardzo dużo witaminy C oraz pektyn. Wyśmienite owoce, ale trudne w obróbce, na różne przetwory: soki, galaretki i susz. Niezastąpione przy wyrobieniu nalewki, o wiele doskonalsze od pigwy (*Cydonia oblonga*). Są mrozoodporne, mało wrażliwe na choroby i szkodniki, odporne na suszę i warunki klimatu miejskiego. Są doskonałymi roślinami do tworzenia różnych barier obronnych i ochronnych. Bywają często używane w chińskiej, koreańskiej i japońskiej sztuce miniaturyzacji roślin i krajobrazu.

***Chaenomeles* x *californica* 'Gold Calif' – Pigwowiec kalifornijski 'Gold Calif'**

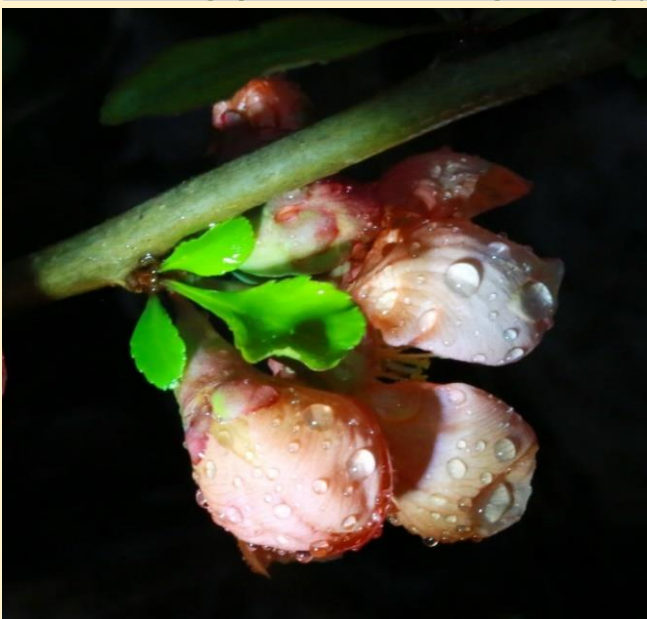
Owocowa, towarowa odmiana ukraińska zastrzeżona na terenie Polski od 2014 roku. Krzew o wzniesionym pokroju, silnie rosnący do 1.7 m wysokości i podobnej szerokości. Pędy prawie bezierniowe. Kwitnie na przełomie kwietnia i maja. Kwiaty jasnoróżowe. Owoce duże, elipsoidalne, 5-6 cm średnicy, waga do 180 g, Miąższ jest twardy, aromatyczny i kwaskowaty. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2006 roku.

Chaenomeles japonica (Thunb.) Lindl. ex Spach 1934 – Pigwowiec japoński

Pochodzi z Japonii. Jest to wolno rosnący, niski do 1 m wysokości, szeroko rozpostarty krzew o ciernistych gałęziach. Młode pędy są owłosione, starsze nagie. Liście sezonowe, szerokojajowate, 3-5 cm długości, nagie i błyszczące, tępo zakończone, grubo karbowano-piłkowane z dużymi przylistkami. Kwitnie przed listnieniem w kwietniu i maju. Kwiaty ceglastoczerwone, do 1 cm średnicy, po 3-4 razem. Owoce kuliste, 3-4 cm średnicy, zielonożółte z czerwonymi plamkami i nierówną, bruzdowaną powierzchnią. Mrozooodporny, do minus 29 °C (USDA 5a). Do Europy przywieziony w 1874 roku. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2008 roku. Owoce zawierają, między innymi: polifenole (protocyjanidyny, 284 mg/100g), oligomery procyjanidyn, (hamują aktywność metaloproteinaz), flawonole. Nasiona zawierają olej o wysokiej zawartości kwasu linolowego i oleinowego oraz naturalne antyoksydanty. W porównaniu z innymi znanymi olejami (migdałowym, sezamowym, makowym, z orzechów włoskich i laskowych, słonecznikowym, lnianym, dyniowym), olej z nasion pigwowca tłoczony na zimno ma najwyższą zawartość tokoferoli, β -karotenu i polifenoli. Owoce gatunku i odmian uprawnych wykazują właściwości przeciwzapalne, przeciwbólowe, przeciwskurczowe, antyoksydacyjne, immunoregulujące, przeciwbakteryjne, antynocycetywne. Działają one ochronnie na wątrobę i stosowane są w chorobie Parkinsona. Dojrzałe owoce są twarde, o smaku cierpko-kwaśnym i nie nadają się do bezpośredniego jedzenia. Ogromną ich zaletą jest silny i trwały aromat owoców. Znajdują zastosowanie w przemyśle spożywczym i kosmetycznym. Są także niezastąpionym owocem do wyrobu domowych nalewek, o wiele doskonalszych od nalewek z pigwy. Twarde owoce jest dobrze zamrozić (można je poszatkować) i dopiero takie, zamrożone, zalać alkoholem ok. 75 % (nie spirytusem).

***Chaenomeles japonica* 'Cido' – Pigwowiec japoński 'Cido'**

Krzew do okoo 1 m wysokości o pędach bezierniowych. Kwiaty bardzo liczne, pomarańczowe, miododajne. Owoce, jedne z największych, jabłkowate, aromatyczne, pachnace, jadalne i bardzo liczne. Kwitnie na przełomie kwietnia i czerwca. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojślawice w uprawie od 2012 roku.

Chaenomeles speciosa 'Falconnet Charlet' – Pigwowiec okazały 'Falconnet Charlet'

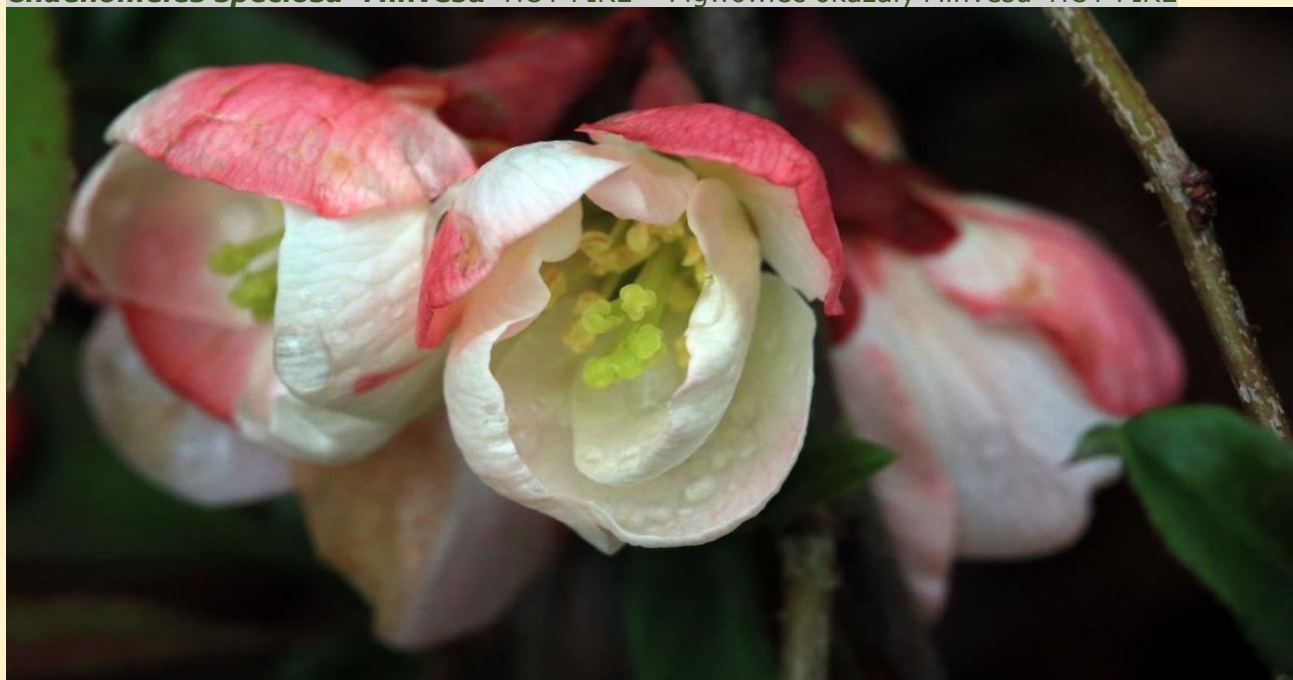
Krzew szeroki o splątanych i ciernistych pędach. Kwitnie na przełomie kwietnia i maja jak inne pigwowce. Kwiaty podwójne, łososioworóżowe, pachnące. Owoce zielono żółte. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojślawicach w uprawie od 2011 roku.

Chaenomeles speciosa 'Kinshiden' – Pigwowiec okazały 'Kinshiden'

Krzew duży, do 2 m wysokości. Kwitnie od kwietnia do maja. Kwiaty bardzo liczne, pełne lub półpełne, białe poprzez zielonkawe do żółtych, przyjemnie pachnące. Owoce jabłkowate, żółte, dojrzewają we wrześniu, są bardzo duże, wydłużone i czasem „żebrowane”. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku.

***Chaenomeles speciosa* 'Minvesu'** HOT FIRE – Pigwowiec okazały 'Minvesu' HOT FIRE

Odmianę wprowadzono do handlu w 2008 roku przez szkółkę Minier z Francji. Krzew do około 1,5 m wysokości i około 1,2 m szerokości o wyprostowanym pokroju. Pędy cierniste i posplatane. Kwitnie przed listnieniem, na zeszłorocznych pędach, wczesną wiosną. Kwiaty efektowne, intensywnie czerwone z żółtymi pręcikami. Owoce jabłkowształtne, zielonożółte. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku. Podobnie jak inne cierniste pigwowce świetny do różnych okryw i żywopłotów obronnych.

***Chaenomeles speciosa* 'Nivalis'** – Pigwowiec okazały 'Nivalis'

Krzew o zmiennym pokroju, szeroko rozpostarty, w młodości wyprostowany, duży do 2 m wysokości i 1,5 m szerokości. Pędy cierniste i gęsto splecione. Liście typowe. Młode przyrosty czerwono-brązowe. Kwitnie na zeszłorocznych pędach, przed listnieniem, pod koniec kwietnia i w maju. Kwiaty są bardzo efektowne, czysto białe, są duże do 8 cm średnicy, pojedyncze, zebrane po 2-4 razem. Owoce jabłkowształtne, do 8 cm średnicy, zielonożółte. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku. Doskonała odmiana na różne okrywy, pasy i żywopłoty obronne.

***Chaenomeles speciosa* 'Rubra'** – Pigwowiec okazały 'Rubra'

Odmiana pochodzi z Chin. Pędy z cierniami do 2-3 cm długości. Kwitnie od połowy kwietnia (czasem pod koniec marca) Kwiaty 3-4.5 cm średnicy, jaskrawoczerwone z żółtymi pręcikami w środku. Owoce dojrzewają w październiku i są bardzo aromatyczne i zielonożółte. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku.

***Chaenomeles speciosa* 'Yukigoten'** – Pigwowiec okazały 'Yukigoten'

Krzew o zmiennym pokroju, szeroko rozpostarty, w młodości wyprostowany osiągający 1,5 m wysokości. Pędy cierniste. Liście typowe. Młode przyrosty czerwonobrazowe. Kwitnie bardzo obficie, przed listnieniem na zeszłorocznych pędach. Kwiaty są bardzo atrakcyjne, pełne lub półpełne, białe, kremowobiałe i zielonkawobiałe z zielonym środkiem, skupione po 2-4. Czasem powtarza kwitnienie we wrześniu. Owoce jabłkowształtne, duże, po dojrzeniu żółte. Owoce jabłkowształtne, zielonożółte, bardzo twarde i aromatyczne. Mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku. Doskonała odmiana na różne okrywy, pasy i żywopłoty obronne.

***Chaenomeles x superba* (Frahm.) Rehder 1920 - Pigwowiec pośredni (Pigwowiec wspaniały, płożący)**

Jest to mieszaniec *Ch. japonica* z *Ch. lagenaria* o cechach pośrednich. Krzew wyprostowany jak u *Ch. lagenaria* o sztywnych i ciernistych gałęziach. Liście sezonowe, zmienne w kształcie i ostro piłkowane. Kwiaty duże, o zmiennej barwie, ciemnoczerwone lub amarantowoczerwone. Bardzo mrozoodporny, do minus 29°C (USDA 5a). W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 1928 roku.

***Chaenomeles x superba* 'Andenken an Karl Ramcke' – Pigwowiec pośredni 'Andenken an Carl Ramcke'**

Krzew niezbyt gęsty, rozłożysty dorastający do 1 m wysokości i nieco szerszy. Pędy silnie cierniste. Liście sezonowe, błyszczące, kontrastowo zielone z intensywnymi barwami kwitów. Kwitnie od kwietnia do maja. Kwiaty liczne w gęstych gronach są małe, najpierw intensywnie pomarańczowo-czerwone, później cynobrowe. Owoce jabłkowate, bardzo liczne, jasno żółte później buraczkowe w jasne kropki. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2006 roku.

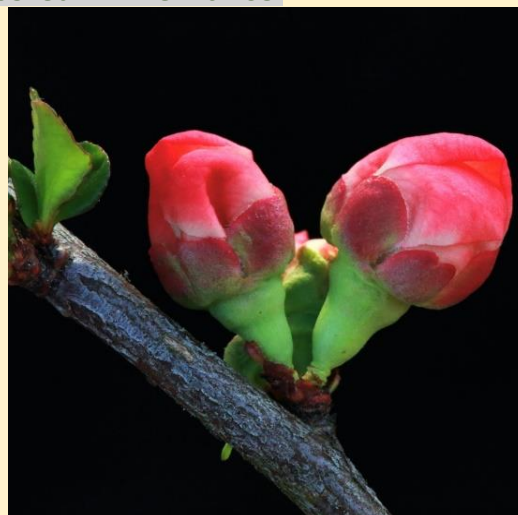
***Chaenomeles x superba* 'Clementine' – Pigwowiec pośredni 'Clementine'**

Niski, krzew rozłożysty do 1,5 m wysokości o cienkich, silnie pokładających się na ziemi, ciernistych pędach. Kwitnie bardzo obficie w kwietniu i maju. Kwiaty liczne i duże, jasnopomarańczowoczerwone. Owoce najpierw zielone, po dojrzeniu jaskrawo żółte, a po lekkim przemrożeniu

brązowopomarańczowe. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby W Arboretum w Wojśławicach w uprawie od 2008 roku.

***Chaenomeles x superba* 'Colour Trail'** – Pigwowiec pośredni 'Colour Trail'

Niski krzew dorastający do 0,7 m wysokości i podobnej szerokości. Pędy pokryte cierniami. Kwitnie od kwietnia do czerwca. Liście sezonowe, okrągławe, młode w odcieniach czerwieni. Kwiaty efektowne, liczne, pachnące w niezwykłych odcieniach różu i bieli. Jesienią są żółte, jabłkowształtne, aromatyczne owoce o średnicy 5 cm. Utrzymują się długo na krzewie, gdzie czasem schną, marszczą się i są wtedy podobne do owoców *Poncyrja trifoliata*. Bardzo mrozoodporny, do minus 29°C (USDA 5a) i niezwykle wytrzymały i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2008 roku. Odmiana sprawdza się jako roślina okrywowa. Z owoców można zrobić doskonałe nalewki.

***Chaenomeles x superba* 'Fire Dance'** – Pigwowiec pośredni 'Fire Dance'

Krzew gęsty, w starszym wieku kopulasty, dorasta do nieco ponad 1 m wysokości i znacznie szerszy. Pędy ma mocne, pokładające się po ziemi i pokryte cierniami. Liście sezonowe, ciemnozielone, błyszczące z dużymi przylistkami. Kwitnie na przełomie kwietnia i maja. Kwiaty bardzo liczne, ogniście czerwone z żółtymi pręcikami. Owoce jabłkowate, zielone i po dojrzeniu żółte. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26 °C (USDA 5b) i odporny na szkodniki, choroby i suszę. W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 2010 roku.

Chaenomeles x superba 'Jet Trail' – Pigwowiec pośredni 'Jet Trail'

Niski, rozłożysty krzew, dość szybko rosnący do 0,5 m wysokości i do 1,5 m szerokości. Pędy sztywne i bezcierniowe. Kwitnie na przełomie kwietnia i maja. Kwiaty drobne, białe z wyraźnym żółtym środkiem (pręciki). Owoce jabłkowate i żółte. Bardzo mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 2010 roku.

Chaenomeles x superba 'Nicoline' – Pigwowiec pośredni 'Nicoline'

Krzewy o luźnym pokroju, pokładający się, do około 1 m wysokości, kwitnie w kwietniu-maju. Kwiaty bardzo liczne, jaskrawo-czerwone. Owoce o średnicy ok. 5 cm, zielone, dojrzałe jasno-żółte. Bardzo mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 2003 roku.

***Chaenomeles x superba* 'Pink Lady'** – Pigwowiec pośredni 'Pink Lady'

Krzew do 1 m wysokości o luźnym pokroju. Kwitnie w kwietniu i maju. Kwiaty bardzo liczne, ciemnoróżowe. Owoce około 5 cm średnicy, najpierw zielone i po dojrzeniu jasno-żółte. Bardzo mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 1975 roku. Z owoców można zrobić doskonałe nalewki. Ze względu na wysoką zawartość witamy C są dobrym dodatkiem do herbat.

***Chaenomeles x superba* 'Salmon Horizon'** – Pigwowiec pośredni 'Salmon Horizon'

Krzew do 0,7 - 1 m wysokości i podobnej szerokości. Pędy pokryte cierniami, pokładają się. Liście sezonowe, eliptyczne do okrągławych, lekko błyszczące, młode w odcieniach czerwieni. Kwitnie w drugiej połowie maja. Kwiaty liczne, duże, łososioworóżowe do szkarłatnoczerwonych z żółtymi pręcikami. Owoce jabłkowształtne, o średnicy 5 cm, są wyśmienite na domowe nalewki, bardziej aromatyczne od *Cydonia oblonga*. Wystarczy zamrożone owoce zalać około 70% alkoholem i cierpliwie czekać. Bardzo mrozoodporny, do minus 29 °C (USDA 5a) i odporny na szkodniki i choroby. W Arboretum Wojsławice w uprawie od roku. W Arboretum w Wojsławicach w uprawie od 2008 roku. dobra odmiana jako roślina okrywowa. Z owoców można zrobić doskonałe nalewki. Ze względu na wysoką zawartość witamy C są dobrym dodatkiem do herbat.

Tab. 61. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Chaenomeles* – Pigwowiec uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

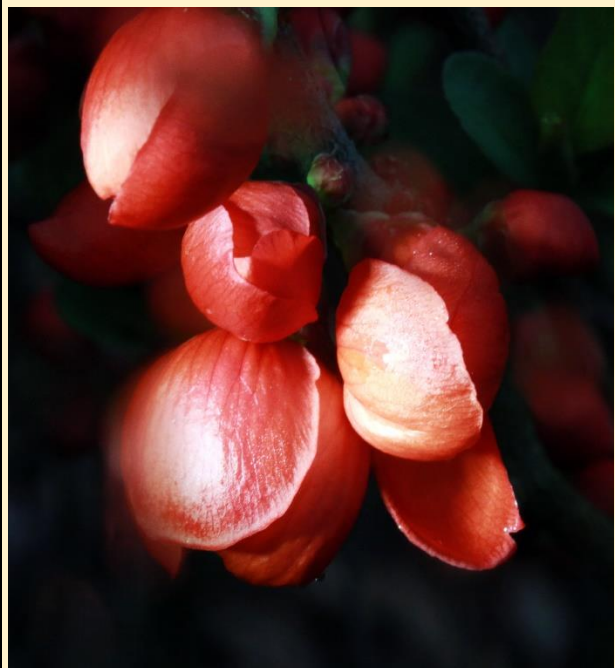
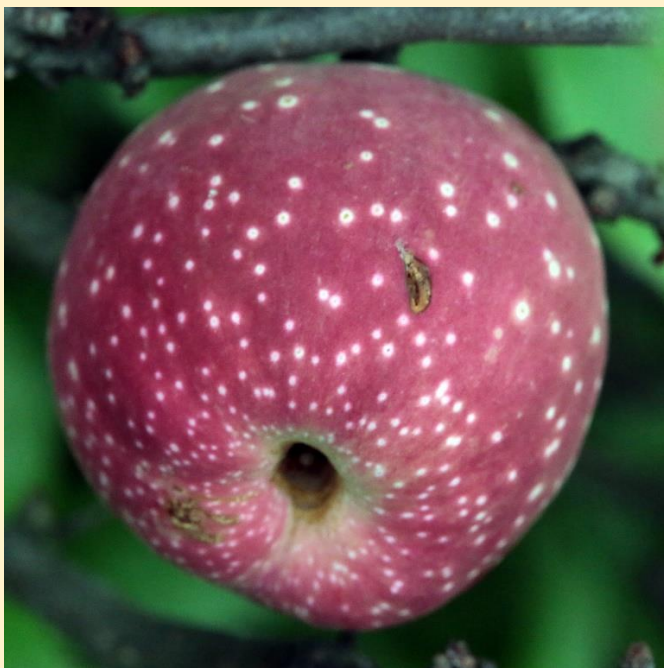
Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2017/2018					
nr Katalog, oferta:..	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	Odmiana uprawna	Rok intro.	Pochodzenie roślin
028789	<i>Chaenomeles</i>	x californica	'Gold Calif'	13	Carya
003694	<i>Chaenomeles</i>	japonica (Thunb.) Lindl.		08	Szmit, Ciechanów
027999	<i>Chaenomeles</i>	japonica	'Cido'	12	Szmit, Ciechanów
028000	<i>Chaenomeles</i>	japonica	'Red Joy'	12	Szmit, Ciechanów
028906	<i>Chaenomeles</i>	japonica	'Sargentii'	13	Hajdrowski, B.
026854	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Falconnet Charlet'	11	Hajdrowski, B.
028001	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Kinshiden'	12	Szmit, Ciechanów
028001	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Kinshiden'	12	Plantmar
015863	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Nivalis '	99	Boguccy
013787	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Rubra '	08	Szmit, Ciechanów
025432	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Simonii'	10	Szmit, Ciechanów
023285	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Yukigoten'	17	brak danych
023285	<i>Chaenomeles</i>	speciosa	'Yukigoten'	08	Szmit, Ciechanów
034543	<i>Chaenomeles</i>	speciosa DOUBLE TAKE PINK	'Pink Storm'	17	Szmit, Ciechanów
025431	<i>Chaenomeles</i>	speciosa HOT FIRE®	'Minvesu'	10	Szmit, Ciechanów
003698	<i>Chaenomeles</i>	x superba (Frahm.) Rehder	„	28	Oheimb
021369	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Andenken an Carl Ramcke'	06	Kurowski, L.
025433	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Cameo'	10	Szmit, Ciechanów
023672	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Clementine'	08	Szmit, Ciechanów
023673	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Colour Trail'	08	Szmit, Ciechanów
003696	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Crimson and Gold'	00	Wrocław (O.B.U.Wr)
013789	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Fire Dance'	01	Dębscy
013789	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Fire Dance'	05	Kurowski, L.
025434	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Flocon Rose'	10	Szmit, Ciechanów
014603	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Hollandia'	08	Szmit, Ciechanów
025435	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Jet Trail'	10	Szmit, Ciechanów
006420	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Nicoline'	03	Kurowski, L.
023674	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Orange Trail'	08	Szmit, Ciechanów
023674	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Orange Trail'	17	brak danych
021370	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Pink Lady'	75	brak danych
021370	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Pink Lady'	05	Kurowski, L.
023374	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Salmon Horizon'	08	Szmit, Ciechanów
021371	<i>Chaenomeles</i>	x superba	'Texas Scarlet'	05	Kurowski, L.

Tab. 62. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Chaenomeles* - Pigwowiec

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Chaenomeles</i> Lindl 1821	
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Arthur Colby' H.R.Kemmerer & J.C.McDaniels 1961 {Dr. Arthur Colby <1961/1961 (prawd. <i>C. xcalifornica</i> x <i>C. speciosa</i>)}	
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Aurora' Clarke Nurs. 1953 {W.B.Clarke (E92-4) <1953/1953}	<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Dawn'
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'California' Clarke Nurs. 1948 {W.B. Clarke (No. 327) <1948/1948}	<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'California' Clarke Nurs. 1940 (Gr. California)
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Cardinal' Clarke Nurs. 1947 {W.B. Clarke (DR-53) <1947/1947}	<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Cardinal Red' nn 1958
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Clarke's Giant Red' Clarke Nurs. 1956 {W.B. Clarkie <1956/1956}	<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Clark's Giant Red' <i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Clark's Giant'
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Deep Red' nn 1954 {W.B. Clarkie ok. 1946}	
<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Enchantress' Clarke Nurs. 1940	<i>Chaenomeles</i> x <i>californica</i> 'Enchantment' Harrison 1959

<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Fire' Clarke Nurs. 1944 {W.B. Clarke (no. 319) <1944/1944}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Flamingo' Clarke Nurs. 1944 {W.B. Clarke (no. DR-51) <1944/C.R.Jackman 1944}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Gold Calif'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> J.G & C.Weber [<i>C. cathayensis</i> × <i>C. superba</i>]	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Masterpiece' Clarke Nurs. 1940 {W.B. Clarkie (No. 322) <1940/1940}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Nasturtium' Clarke Nurs. 1951 {W.B. Clarkie <1951/1951}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Pink Beuty' Clarke Nurs. 1941 {W.B. Clarkie <1941/1941}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Rosy Morn' Clarke Nurs. 1951 {W.B. Clarke <1951/1948} (prawd. <i>C. xcalifornica</i> × <i>C. xsuperba</i>]	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'San Jose' Clarke Nurs. 1948 {W.B. Clarke <1948/1948}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Sunset Glow' Clarke Nurs. 1940 {W.B. Clarkie <1940/1940}	<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Sunset Glory' Krüssmann 1952 <i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Orange Glory' Bonnel Nurs. 1948 <i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'No. 314' <i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Sunset Gold' <i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Sweet Glow'
<i>Chaenomeles</i> × <i>clarkiana</i> [<i>C. cathayensis</i> × <i>C. xsuperba</i>]	
<i>Chaenomeles</i> × <i>clarkiana</i> 'Cynthia'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>clarkiana</i> 'Minerva'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Azalea' nn 1950 {W.B. Clarke 1950}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> (Frahm)Rehder 1920 (Superba) [<i>C. japonica</i> × <i>C. speciosa</i>]	<i>Chaenomeles eugenioides</i> var. <i>superba</i> (Frahm) Nakai 1923 <i>Chaenomeles maulei aulei</i> var. <i>superba</i> Frahm 1898 <i>Chaenomeles maulei</i> f. <i>superba</i> Leichtlin ex Zabel 1903 <i>Cydonia maulei</i> var. <i>atrosanguinea</i> Froebel ex Olbrich 1900 <i>Cydonia maulei</i> var. <i>superba</i> Frahm 1898 <i>Pseudocydonia sinensis</i> (błędnie)
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Abricot' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine/1908}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Apricot' <i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Apricot' Krüssmann 1937
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Afterglow' Wyman Nurs. 1961	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Alba' {Otto Froebel/ 1899}	<i>Cydonia japonica maulei alba</i> Froebel Nurs. 1899
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Andenken an Karl Tim' Nurs. 1949 {Karl Ramcke 1924/Tim Nurs. 1949}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Andenken an Karl Ramcke' <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Carl Ramcke' <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Andenken an Carl Ramcke' Krüssmann 1960
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Audrey'	

Chaenomeles × *superba* 'Andeken an Carl Ramcke'

Chaenomeles × *superba* 'Audrey'

Chaenomeles × *superba* 'Ballerina'

Chaenomeles × *superba* 'Benichidori' {K. Wada <1936}

Cydonia japonica 'Benichidori' Hakoneya Nurs. 1936

Chaenomeles × *superba* 'Boule de Feu' {Barbier Nurs. <1913}[C. 'Baltzii' × C. 'Maulei']

Chaenomeles × *superba* 'Boule de Feu' Kingsville Nurs. 1947

Chaenomeles × *superba* 'Bright Hedge'

Chaenomeles × *superba* 'Brilliant'

Chaenomeles × *superba* 'Brilliant'

Chaenomeles × *superba* 'Bunyardii' {George Bunyard/1907}[C. 'Maulei' × C. 'Umbilicata']

Pyrus japonica 'Bunyardii' Bunyard 1908

Chaenomeles × *superba* 'Cameo' Clarke Nurs. 1956 {W.B. Clarke/1956}

Chaenomeles × *superba* 'Cardinal'

Chaenomeles × *superba* 'Cardinal Red'

Chaenomeles × *superba* 'Champagne'

Chaenomeles × *superba* 'Charming'

Chaenomeles × *superba* 'Shell Pink' Monrovia Nurs.

Chaenomeles × *superba* 'Chochuragaki'

Chaenomeles × *superba* 'Choshan'

Chaenomeles × *superba* 'Chosan' Krüssmann 1960
Chaenomeles × *superba* 'Chosun'

Chaenomeles × *superba* 'Clementine'

<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Cole's Red' D.B. Cole/1941	<i>Chaenomeles lagenaria</i> Cole's Red Cole Nurs. 1941 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Sensational New Red' Cole Nurs. 1942
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Colette' {Heberay-Aubert Nurs. 1950}	<i>Chaenomeles japonica</i> 'Colette' Hemeray-Aubert Nurs. 1955
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Colour Trail'	
	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Columbia' {Barbier Nurs. <1908}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'American Variety' Ludwig Späth
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Coquelicot' Delanunay Nurs. 1958 {Francja <1958}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Coral Beauty' Clarke Nurs. 1949 {W.B. Clarke <1949 (DC-16)/1949}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Coral Sea' Clarke Nurs. 1943 {W.B. Clarke (DC-6) <1943/1943} [siewka z C. 'Candida']	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Corallina' {1934} (Californica ?) [C. <i>japonica</i> × C. <i>speciosa</i>]	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Coral Glow' Leonard Nurs. 1934 <i>Chaenomeles japonica corallina</i> Clarke Nurs. 1934
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Ernst Finken' Ruys Nurs. 1959 {H. Finken <1952/1952}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Andeken an Ernest Finken'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Etna' Ruys Nurs. 1953 {K. Verboom <1953} [siewka z C. 'Simonii' × nn C. × <i>superba</i>]	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Verboom's Vermilion' Krüssmann 1953
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Extus Acumineus' {RGB Kew <1959}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> f. <i>alba</i> (Froebel ex Olbrich) Rehder 1920	<i>Chaenomeles maulei</i> f. <i>alba</i> Froebel ex Zabel 1903 <i>Cydonia maulei</i> var. <i>alba</i> Froebel ex Olbrich 1900
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> f. <i>perfecta</i> (Froebel ex Olbrich) Rehder 1920	<i>Chaenomeles maulei</i> f. <i>grandiflora-perfecta</i> Froebel ex Zabel 1903
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> f. <i>rosea</i> (Froebel ex Olbrich) Rehder 1920	<i>Chaenomeles maulei</i> f. <i>grandiflora-rosea</i> Froebel ex Zabel 1903
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fanal'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fascination' 1958 {J. Mosel <1954/1954}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Renny Mossel'

<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Crimson and Gold' Clarke Nurs. 1939 {W.B. Clarke (no. 301) <1939/1939} [C. x<i>superba</i> 'Naranja' × C. x<i>superba</i> 'Sanguinea']</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Crimson and Red' <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Scarlet and Gold' Sunningdale Nurs. 1961</p>
	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Crimson Beauty' Milton Nurs. 1943 {Milton Nurs. ok. 1935}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Crimson King' Littlefield-Wymans Nurs. 1958</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Dart's Electra'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Della Robbia' Clarke Nurs. 1948 {W.B. Clarke (DN-4)/1945}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Double Red' Wyman Nurs. 1961 {Toichi Domoto <1942}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Double Vermilion' Clarke Nurs. 1936 {<1936}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Vermilion Double' Kingsville Nurs. 1947</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Dwarf Coral' 1954 {W.B. Clarke & Kluis Nurs. ok. 1946}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Early Apple Blossom' Clarke Nurs. 1940 {W.B. Clarke <1949 (no-344) <1940/1940}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Early Orange'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Ecarlate' Barbier Nurs. 1913 {<1913} [C. × <i>superba</i> 'Baltzii' × ×<i>superba</i> 'Maulei']</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Eclorate'</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Elly Mossel' Ruys Nurs. 1953 {J. Moser <1950/1950}</p>	<p><i>Chaenomeles lagenaria</i> Elly Mossel Tuys Nurs. 1953</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fire Dance' {K. Verboom <1953 /1953}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fire Dancer' <i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Fire Dance' 1953</p>
	

<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Flacon Rose'		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Follis Rubris' {Ludwig Späth <1887}		<i>Chaenomeles japonica foliis rubris</i> Späth Nurs. 1887 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rubrifolia' Späth Nurs. 1910
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fructico Alba' 1955 {<1929}		<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fructo Alba' 1942 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fructu Alba' 1929 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'White Fruit' Morton Arb.
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fruitlandi' Fruitland Nurs. 1959 {Fruitland Nurs. <1959/1959}		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Fusion'		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'George Landis' GL Arb. {George Landis 1946}		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Glowing-Embers' 1955 {Willis Nurs. <1954/1954}		<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Willis Strain' 1954 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Winter Cheer' <i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Glowing-Embers' Willis Nurs. 1955 <i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Winter Cheer' <i>Cydonia japonica</i> 'Winter Cheer' 1948
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Grandiflora Perfecta' {Otto Froebel <1900/1900}		<i>Cydonia maulei grandiflora perfecta</i> St. Olbrich 1900 <i>Chaenomeles</i> 'Grandiflora Perfecta' <i>Chaenomeles japonica grandiflora perfecta</i> Colby 1929 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> <i>Perfecta</i> Rehder 1920 non Clarke Nurs. 1935
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Grandiflora Rosea' {Otto Froebel < 1900/1900}		<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rosea' <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rosea grandiflora' Holden Arb. <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> f. <i>rosea</i> Rehder 1920 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Grandiflora' Kingsville Nurs. 1947 <i>Cydonia maulei grandiflora rosea</i> St. Olbrich 1900 <i>Chaenomeles rosea grandiflora</i>
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Grenade' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine <1908/1908}		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Harlequin' Clarke Nurs. 1949 {W.B. Clarke (no. E92/6) <1949/1949}		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Hever Castle' {Hever Castl <1940}		<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Heaver Castle' <i>Chaenomeles japonica</i> 'Heaver Castle' Hilliers Nurs. 1959
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'High Noon' H.R. Kemmerer & J.C. McDaniel 1961 {Dr. A. Colby (no.3) <1961/1961}		
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Hi-no-tsukasa' {K. Wada <1936}		<i>Cydonia japonica</i> 'Hi-no-tsukasa' Hakoney Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Interpitra' PINK TRAIL		<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Pink Trail'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Issai Red'		<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Issai Red'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Issai White'		<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Issai White'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Jane Taudevin' 1957 {C.H.Taudevin <1955}		

<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Jet Trail' Phytotektor 1961 {Harvey M. Templeton 1959/1961} [sport z C. 'Texas Scarlet']</p>	
	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Juliet' Clarek Nurs. 1940 {M.B. Clarke <1940/1940}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Kinjishi' {K. Wada <1939}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Kinshiden'</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Kinsh'</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Knap Hill Seedlings' {Knap Hill Nurs. <1937}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Kinshi' Hakoney Nurs. 1941 <i>Chaenomeles japonica</i> 'Knap Hill Seedlings' Knap Hill Nurs. 1937</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Mandarin' Clarke Nurs. 1947 {W.B. Clarke (intr. DC-7) <1947/1947}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Momijiyama' {K. Wada <1936/1936}</p>	<p><i>Cydonia japonica</i> 'Momijiyama' Hakoney Nurs. 1936</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Mounth Shasta' {W.B. Clarke 1949/1951}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Naranja' Clarke Nurs. 1934 { <1934/1934}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Alpina Naranja' <i>Chaenomeles japonica alpine naranja</i> Clarke Nurs. 1939</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'New Red Sensation'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Nishikichidon' {K. Wada <1939}</p>	<p><i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Nishikichidon' E.L.Kammerer 1954</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Knap Hill Scarlet' {A. Waterer <1891}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Leichtlinii' {prawd. Max Leichtlin, Niemcy}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Lemon and Lime'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Low'n White'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Margaret Adams' Clarke Nurs. 1949 {W.B. Clarke (intr. DC-24) <1949/1949}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Orange Beauty' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine <1908/1908}</p>	

<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Nicoline' nn 1954 {Dr. S.G.A.Doorenbos <1954/1956} [siewka 'Incendie' x 'Rowallane']</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Orange Flame' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine <1908/1908}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Orange Star' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine <1908/1908}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Orange Trail' Lemoine Nurs. 1908 {Victor Lemoine <1908/1908}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Otto Froebel' {<1899/1899}</p>	<p><i>Cydonia japonica maulei atrosanguinea</i> Froebel Nurs. 1899 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Atrosanguinea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea'</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Perfecta' Clarke Nurs. 1935</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Phylis Moore'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Pink Lady' Clarke Nurs. 1946 {W.B. Clarke (no. DC-11) <1946/1946}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Pink Princess' Corliss Nurs. 1957</p>
	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Porcelain Rose' {U.S.P.I.S. Gleen Dale <1960}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rakuyo' {W.B. Clarke <1936/Hakoney Nurs. 1936}</p>	<p><i>Cydonia japonica</i> 'Rakuyo' Hakoney Nurs. 1936</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Red Chief' Clarke Nurs. 1953 {W.B. Clarke <1953/Hakoney Nurs. 1953}</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Red Trail'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rosemary'</p>	
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rowallane' nn 1958 {H. Armytage Moore ok.1920}</p>	<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rowallana' Wister 1942 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rowalling Seedling' Donard Nurs. 1960 <i>Chaenomeles japonica</i> 'Rowallane Seedling' Hilliers Nurs. <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rowallane Seedling'</p>
<p><i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Roxana Foster' Clarke Nurs. 1951 {W.B. Clarke (DN-95 prawd.) <1951/Hakoney Nurs. 1951}</p>	

<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Rubra'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Ruby Glow' Clarke Nurs. 1947 {W.B. Clarke (no. E88-15) <1947/1947} [<i>C. xsuperba</i> × <i>C. speciosa</i>]	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Salmon Horizon' {Sunningdale Nurs <1936}	
	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Sanguinea' {<1903}	<i>Chaenomeles japonica sanguinea</i> Beissner 1903
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Sämlinge Von Andeken An Karl Ramcke' Tim Nurs. 1955 [siewka z <i>C. xsuperba</i> 'Andeken An Karl Ramcke']	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Scarlet'	<i>Chaenomeles maulei scarlet</i> Kingsville Nurs. 1947
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'SDunset'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Semperflorens' Hesse Nur. 1908 {Hermann Hesse 1901}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Shinonome' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1936}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Shirabotan' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1939}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Shirobatou' Torano Gard. 1956 <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Shirobotam' <i>Cydonia japonica</i> 'Shirobotan' Hakoney Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Simonii'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Spring Fashion' H.R. Krammerer & J.C.Mc Daniel 1961 {Dr. A. Colby (no. 10) <1961}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Stanford Red' Clarke Nurs. 1940 {W.B. Clarke <1940}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Sunset Golden'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Sunset' nn 1946 {Toichi Domoto <1942}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Double Orange' Domoto Nurs. ok. 1942
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Superba' {prawd. Niemcy <1898}	<i>Chaenomeles maulei</i> var. <i>superba</i> 1898
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Texas Scarlet' Clarke Nurs. 1951 {W.B. Clarke (no. DC-125) <1951}	<i>Chaenomeles</i> 'Texas Scarlet'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Thornless Pink' Stribbling Nurs. 1958	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Tortuosa' {<1929}	<i>Chaenomeles maulei</i> var. <i>tortuosa</i> Nakai 1929
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Tremonia'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Ulidia' {Slieve Donard Nurs. ok. 1945/ok. 1955} {siewka z <i>C. 'Rowallane'</i> }	<i>Chaenomeles maulei</i> 'Ulidia' Donard Nurs. 1960
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Vermilion' Barbiers Nurs. 1913 {/1913} [<i>C. 'Baltzii'</i> × <i>C. 'Maulei'</i>]	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Vermilion' <i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Red Flowers'
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Vesuvius' {K. Verboom 1953} { <i>C. 'Simonii'</i> × nn <i>C. xsuperba</i> }	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Wakaba' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Wakaba' Hakoney Nurs. 1936

<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'White Snow'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Willis Strain' Willis Nurs. 1953	
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Yaegaki' {K. Wada <1936}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Chosan' nn 1950 <i>Cydonia japonica</i> 'Yakegaki' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Youki Gotin'	
<i>Chaenomeles</i> 'Winter Flowering'	
<i>Chaenomeles</i> × <i>vedrariensis</i> hort. ex Vilm. 1934	
<i>Chaenomeles</i> × <i>vilmoriniana</i> 'Afterglow' Clarke Nurs. 1947 {W.B. Clarke (no. E.90-2) <1947/1947}	
<i>Chaenomeles</i> × <i>vilmoriniana</i> J.G.C.Weber 1963 [<i>C. cathayensis</i> × <i>C. speciosa</i>]	
<i>Chaenomeles</i> × <i>vilmoriniana</i> 'Mount Everest' Clarke Nurs. 1940 {W.B. Clarke (no.355) <1940/1940}	<i>Chaenomeles</i> × <i>californica</i> 'Mount Everest' <i>Chaenomeles</i> 'Mt. Everest' Krüssmann 1952
<i>Chaenomeles</i> × <i>vilmoriniana</i> 'Vedrariensis' {Philippe de Vilmorin 1928} [<i>C. cathayensis</i> × <i>C. speciosa</i> (lub <i>C. japonica</i>)]	<i>Chaenomeles</i> × <i>vilmoriniana</i> 'Hybryda' Lemoine Nurs. 1928 <i>Chaenomeles</i> hybrid <i>vedrariensis</i> Lemoine Nurs. 1930
<i>Chaenomeles</i> 'Akebono' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada}	
<i>Chaenomeles</i> 'Albo-Lineata'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Albo-lineata' <i>Chaenomeles japonica albo-lineata</i> BuysSENS Nurs. 1933
<i>Chaenomeles</i> 'Arthur Hill' {Hill Nursery, Dundee, 1961}	
<i>Chaenomeles</i> 'Argentea' {<1933}	<i>Chaenomeles japonica argentea</i> BuysSENS Nurs. 1933
<i>Chaenomeles</i> 'Atrocaulis' {<1930}	<i>Chaenomeles japonica atrocaulis</i> Waterer's Nurs. 1930
<i>Chaenomeles</i> 'Benibotan' {<1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Benibotan' Hakoneya Nurs. 1930
<i>Chaenomeles cathayensis</i> (Hemsl.) C.K.Schneid. 1906	<i>Chaenomeles lagenaria</i> var. <i>cathayensis</i> (Hemsl.)Rehder 1915 <i>Chaenomeles lagenaria</i> var. <i>wilsoni</i> Rehder 1915 <i>Chaenomeles speciosa</i> var. <i>cathayensis</i> (Hemsl.) H.Hara 1957 <i>Chaenomeles speciosa</i> var. <i>wilsonii</i> (Rehder) H.Hara 1957 <i>Chaenomeles cathayensis</i> (Hemsl.) C.K.Schneid. 1906 <i>Cydonia cathayensis</i> (Hemsl.) Hemsl. 1901 <i>Cydonia japonica</i> var. <i>cathayensis</i> (Hemsl.) Cardot 1918 <i>Pyrus cathayensis</i> Hemsl. 1887
<i>Chaenomeles</i> 'Chojubai Red'	
<i>Chaenomeles</i> 'Carmine Queen' Sunningdale Nurs. 1936 {<1936}	
<i>Chaenomeles</i> 'Choshun' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Choshun' Hakoneya Nurs.1936
<i>Chaenomeles</i> 'Clayden' nn 1847	
<i>Chaenomeles</i> 'Coral Red' Sunningdale Nurs. 1936 {<1936/1936}	
<i>Chaenomeles</i> 'Crippsi' Wister 1942 {<1942}	
<i>Chaenomeles</i> 'Deep Salmon'	
<i>Chaenomeles</i> 'Dixie Scarlet' Hastings Seeds 1962 {Harvey M. Templeton <1962/Hastings Seeds 1962}	
<i>Chaenomeles</i> 'Dwarf Orange Red' W. Allan Nurs. 1960 {Walter Allan <1960}	
<i>Chaenomeles</i> 'Embers'	
<i>Chaenomeles</i> 'Friesdorfer 18'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Friesdorfer 18'
<i>Chaenomeles</i> 'Friesdorfer 205'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Friesdorfer Typ 205' <i>Chaenomeles</i> 'Friesdorfer Typ 205'
<i>Chaenomeles</i> 'Friesdorfer Hybride'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Friesdorfer Hybride'
<i>Chaenomeles</i> 'Gerhard Bose'	
<i>Chaenomeles</i> 'Hakugyoku' {K. Wada <1835}	<i>Cydonia japonica</i> 'Hakugyoku' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> 'Hibotan' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	

<i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. ex Spach. 1834	<i>Aronia japonica</i> hort. ex K.Koch 1869 <i>Chaenomeles japonica</i> (Thunb.) Lindl. 1822 <i>Chaenomeles japonica</i> Lindl. <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>japonica</i> (Thunb.)Lindl. ex Spach <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>maulei</i> (Mast.) Lavall,e 1877 <i>Chaenomeles maulei</i> (Mast.) C.K.Schneid. 1906 <i>Chaenomeles maulei</i> (Mast.) Lavall,e ex Zabel 1903 <i>Chaenomeles maulei</i> (T.More) C.K.Schneid. <i>Chaenomeles maulei</i> C.K.Schneid. 1906 <i>Chaenomeles maulei</i> L. <i>Chaenomeles trichogyna</i> Nakai 1916 <i>Choenomeles japonica</i> Lindl. 1822 <i>Cydonia japonica</i> (Thunb.) Pers. 1806 <i>Cydonia japonica</i> Pers. <i>Cydonia japonica</i> var. <i>typica</i> Makino 1908 <i>Cydonia maulei</i> Mill. <i>Cydonia maulei</i> T.Moore 1875 <i>Pseudochaenomeles maulei</i> Carrière Carrière 1882 <i>Pyrus japonica</i> Thunb. 1780 <i>Pyrus maulei</i> Mast. 1874 <i>Pyrus pseudochaenomeles</i> Carrière 1882
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Alpina'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Aurea' 1942 (Waysside Gard. <1942})	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Cido'	
	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Cido Red'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Clarke's White'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Dart's Coperpower'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Dorothy Rowe' {Dubois Niurs. <1960}	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Dwarf Poppy' {Arb. Wageningen, 1960}	
<i>Chaenomeles japonica</i> fo. <i>tricolor</i> (Parsons & Sons) Rehder 1949	<i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>tricolor</i> hort. ex Rehder 1927 <i>Chaenomeles maulei</i> var. <i>tricolor</i> hort. ex Rehder 1914 <i>Cydonia maulei</i> var. <i>tricolor</i> Rehder 1900
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Issai Red'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Issai White'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Maulei' {Japonia <1869}	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Maulei Seedlings' {Van Gert Nurs. 1896 [siewka z C.j. 'Maulei']}	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Maulei Superba' {Van Gert Nurs. 1896 [siewka z C.j. 'Maulei']}	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Motala'	
<i>Chaenomeles japonica</i> nn 1954 'Dwarf Poppy Red' {W.B. Clark ok. 1946/Kluis Nurs., Boskoop}	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Orange Beauty'	<i>Chaenomeles xsuperba</i> 'Orange Beauty'
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Pygmea'	<i>Chaenomeles japonica</i> 'Pygmy'
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Pygmea Alba'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Red Joy'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Rising Sun'	

<i>Chaenomeles japonica</i> 'Sargentii' {1899}	<i>Chaenomeles maulei</i> var. <i>alpina</i> <i>Cydonia maulei</i> var. <i>alpina</i>
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Taoojishi'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Tiochisii'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Tricolor' 1887 {<1887}	
<i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>alpina</i> Maxim. 1873	<i>Chaenomeles</i> 'Alpina' <i>Chaenomeles alpina</i> (Maxim.) Koehne 1890 <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>pygmaea</i> Maxim. 1873 <i>Chaenomeles maulei</i> var. <i>sargentii</i> Mottet 1911 <i>Cydonia sargentii</i> Lemoine 1900 <i>Pyrus sargentii</i> (Lemoine) S.Arn. 1902
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Wolf's Glory'	
<i>Chaenomeles japonica</i> 'Zöge'	
<i>Chaenomeles</i> 'Kimpo' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kimpo'
<i>Chaenomeles</i> 'Kogyoku' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	
<i>Chaenomeles</i> 'Koshi-no-Homare' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Koshi-no-Homare' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> 'Koshi-no-Yuki' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Koshi-no-Yuki' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> 'Lewalliensis' {<1960}	
<i>Chaenomeles</i> 'Notorp's Hybrid' {<1956}	<i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Notorp's Hybrid' Notorp Nurs. 1956
<i>Chaenomeles</i> 'Pink Perfection' Harrison 1959 {<1959}	
<i>Chaenomeles</i> 'Port Elliot' {<1962}	
<i>Chaenomeles</i> 'Purity' nn 1946 {Toichi Domoto <1946}	
<i>Chaenomeles</i> 'Not Minerva'	
<i>Chaenomeles</i> 'Pink Queen'	
<i>Chaenomeles</i> 'Red Chief'	
<i>Chaenomeles</i> 'Riccartonii' Harrison 1959 {Deans Bush <1959}	
<i>Chaenomeles</i> 'Rosy Red' nn 1954 {WS.B. Clarke (no.326) <1954}	<i>Chaenomeles</i> 'Salmon Queen' Sunningdale Nurs. 1961 <i>Chaenomeles</i> 'Salmonea Queen'
<i>Chaenomeles</i> 'Shasta' {Toichi Domoto 1946}	
<i>Chaenomeles</i> 'Single White' W.Allan Nurs. 1953	
<i>Chaenomeles</i> 'Red Kimono'	
<i>Chaenomeles</i> 'Salmonea' Bruno 1890	
<i>Chaenomeles</i> 'Scarff's Red'	
<i>Chaenomeles</i> 'Shokko' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wasa <1941}	
<i>Chaenomeles sinensis</i> (Dum.Cours.) Koehne 1890	<i>Chaenomeles chinensis</i> (Dum.Cours.) Koehne 1890 <i>Cydonia chinensis</i> Lindl. 1825 <i>Cydonia sinensis</i> (Dum.Cours.) Thouin 1812 <i>Cydonia vulgaris</i> Pavol. 1908 <i>Malus communis</i> var. <i>chinensis</i> (Dum.Cours.) Wenz. 1883 <i>Malus sinensis</i> Dum.Cours. 1811 <i>Pseudocydonia sinensis</i> (Dum.Cours.) C.K.Schneid. 1906 <i>Pyrus chinensis</i> (Dum.Cours.) Poir. 1816 <i>Pyrus chinensis</i> Spreng. 1825 <i>Pyrus sinensis</i> (Dum.Cours.) Poir. 1816
<i>Chaenomeles</i> 'Sinica' Bean 1914	
<i>Chaenomeles</i> 'Snowbird' Weston Nurs. 1958	
<i>Chaenomeles speciosa</i> (Sweet) Nakai 1929	<i>Chaenomeles cardinalis</i> (Carrière) Nakai 1918 <i>Chaenomeles eburnea</i> (Carrière) Nakai 1918 <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>cardinalis</i> Carrière 1872 <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>eburnea</i> Carrière 1872 <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>genuina</i> Maxim. 1873 <i>Chaenomeles lagenaria</i> (Loisel.)Koidz. 1909 <i>Chaenomeles lagenaria</i> Koidz. 1909 <i>Chaenomeles lagenaria</i> Loisel. 1815 <i>Cydonia japonica</i> auct. <i>Cydonia japonica</i> var. <i>lagenaria</i> (Loisel.) Makino 1908 <i>Cydonia lagenaria</i> Loisel. 1815 <i>Cydonia speciosa</i> Sweet 1918 <i>Cydonia speciosa</i> Sweet 1818

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alarm' 1959 {ok. 1935/ Harrison Nurs. <1935}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Cincta' {Louis van Houtte <1896}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Cintra' <i>Chaenomeles japonica alba cincta</i> Beissner 1903
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Cincta Plena' Barbier Nurs. 1896	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Cintra Plena'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Floribunda' {Anglia <1889}	<i>Chaenomeles japonica alba floribunda</i> Carrière 1889 <i>Chaenomeles lagenaria floribunda</i> Bean 1925 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Floribunda'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Grandiflora' Carrière 1876 {Paryż 1869}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Grandiflora Carrierei' Morel 1909	<i>Chaenomeles japonica alba grandiflora Carrierei</i> Morel 1909
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Grandiflora Plena'	<i>Chaenomeles japonica alba grandiflora plena</i> Froebel Nurs. 1880 <i>Chaenomeles japonica grandiflora plena</i> Goldring 1891 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Plena' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Albo Pleno' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora Plena'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Picta' {Ludwig Späth <1887}	<i>Chaenomeles japonica alba picta</i> Späth Nur. 1887 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Albo-picta'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Punctata Rosea' Letellier Nur. 1897	<i>Chaenomeles japonica alba punctata rosea</i> <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Punctata Rosea'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Rosea' Wister 1942 {Ludwig Späth <1897}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Albo-rosea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosalba'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Semiplena' Froebel Nur. 1880 {Otto Froebel <1873}	<i>Cydonia japonica alba simplex</i> <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Albosempleno' <i>Cydonia japonica flore albo semipleno</i> A. Leroy Nur. 1873
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Simplex' 1873 {Parsons Nur. < 1873}	<i>Chaenomeles japonica simplex</i> Parsons Nur. 1873
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Variegata'	<i>Chaenomeles japonica alba variegata</i> Simon-Louis Nurs. 1886-1887 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Variegata' Simon-Louis Nurs. 1900-1901
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Angustifolia' {Japonia <1913}	<i>Chaenomeles angustifolia</i> Koidzumi 1913
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Apple Blossom' Clarke Nurs. 1937 {Leonard Nurs. <1932}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrococcinea' {<1909}	<i>Chaenomeles atrococcinea</i> Morel 1909
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrococcinea Plena' {Louis van Houtte < 1869}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrococcinea Flore Plena' Van Houtte Nurs. 1869 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Coccinea Plena' <i>Chaenomeles japonica coccinea plena</i> Minier Nurs. 1960
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrococcinea Semi-plena' {Simon-Louis Nurs. < 1886}	<i>Chaenomeles atrococcinea semi-plena</i> Simon-Louis Nurs. 1886
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea' {Moerloose, Belgia < 1856}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Dark Crimson' Ellwanger & Barry Nurs. 1867 <i>Cydonia japonica flore atrosanguinea</i> Papeleu Nurs. 1852 <i>Cydonia japonica</i> var. <i>atrosanguinea</i> Lemaire 1856 <i>s Cydonia japonica flore purpurea</i> Weisse 1895 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea Plena' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore purpurea'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea Semiplena'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Aurantiaca Semiplena' {Moerloose, Belgia <1856}	<i>Cydonia japonica</i> var. <i>aurantiaca semiplena</i> Lemaire 1856
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Aurea'	<i>Chaenomeles japonica aurea</i> Parsons 1873
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Aurora' {<1868}	<i>Chaenomeles japonica aurora</i> Lebas 1868
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Baltzii' Späth Nurs. 1887 {Ludwig Späth <1885}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Blood Red' Leonard Nurs. 1933 {<1933}	

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Bonifre' Clark Nurs. 1935 {<1935}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Branka'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Brilliant' Leonard Nurs. 1939 {<1939}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Mesman' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Brilliant'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Bugeuati' {Francja <1877}	<i>Chaenomeles japonica</i> 'Bugeuati' Arb. Segreaiantum 1877
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Camelliiflora' Späth Nurs. 1910 {<1910}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Camelia-Bloemige'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Candicans'	<i>Pyrus japonica candicans</i> Nicholson 1894
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Candida' Dickison Nurs. 1889{1868}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Candida' <i>Chaenomeles japonica candida</i> Lebas 1868
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Candidissima' Defosse-Thuillier Nurs. 1874 {Japonia <1813}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Blush' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Blush Japan' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Japan Blush' Parsons Nurs. 1840 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Japan White' California Nurs. 1888 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'White' Strong Nurs. 1874
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Cardinalis' {Moerloose, Belgia ok. 1855}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Cardinal' <i>Chaenomeles japonica</i> var. <i>cardinalis</i> Lemaire 1856
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Candidissima' Vollert Nurs. 1899 {Niemcy 1821}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Albicans' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Albiflora' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Albo' <i>Cydonia japonica flore albo</i> Loudon 1838 <i>Cydonia speciosa</i> var. <i>albiflora</i> Guimpel et. al. 1825
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Carnea' {<1868}	<i>Chaenomeles japonica carnea</i> Lebas 1868 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flora Carnea' Simon-Louis Nurs. 1911 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flora carneo' <i>Cydonia japonica flore carneo</i> Papeleu Nurs. 1852
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Carnea Plena' Parsons Nurs. 1887 {<1887}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Citripoma' {Francja 1869}	<i>Cydonia citripoma</i> Carriere 1876
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Coccinea' {Moerloose 1855}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Coccinea Erecta' Priceton Nurs. 1834 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Coccineo' <i>Cydonia japonica flore coccinea</i> Papeleu Nurs. 1852 <i>Cydonia japonica</i> var. <i>coccinea</i> Lemaire 1856
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Contorta' {Japonia/ Toichi Domoto Nurs. Ok. 1929}	<i>Chaenomeles superba contorta</i> Clarke Nurs. 1942 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Tortuosa' <i>Chaenomeles eugenioides</i> var. <i>totuosa</i> 1923
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Contorted Red'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Contorted Salmon'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Contorted White'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Coquelicot'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Crimson and Gold' {1939}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Deep Pink' Arnold Arb. 1950	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Diane'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Doctor Bang's Pink' {Interstate Nurs. <1955}7uy	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Dr. Bang's Pink'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Dolichocarpa' {Niemcy <1913}	<i>Chaenomeles japonica dolichocarpa</i> Depken 1913
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Dwarf Red' {Lady Cranborne <1951}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Eburnea' Carrière 1872 {Japonia/Siebold 1918 ?}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Echo' H. R. Kemmerer & J. C. McDanie 1961 {dr. A. Colbt, Illinois < 1961/1961}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Elly Mossel' {1950}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Emerald Spreader'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Etna' {1953}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Eugenioides' {<1915}	<i>Chaenomeles eugenioides</i> Koidzumi 1915
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Euphrosyne' Cheal. Nur. 1931 {Cheal Nurs. <1931}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Exilis' {Otto Froebel 1843}	<i>Cydonia japonica exilis</i> Froebel Nur. 1844

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Eximia' {Otto Froebel <1880}	<i>Cydonia japonica eximia</i> Froebel Nur. 1880
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Extus Coccinea' Carrière 1872 {Belgia <1867}	<i>Cydonia japonica</i> var. <i>extus coccinea</i>
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Falconnet Charlet'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Falconnet' Falconet Nur. 1960 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Falconnet Carlet' Bodkoop 1854 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Falconnet Charlot' Koankie Nur. 1959 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Falconnet Scarlet' Delaunay Nur. 1959 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosea Plena'
	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fanal'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fascination' {1954}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fastigiata' {<1873}	<i>Chaenomeles japonica fastigiata</i> A.Leroy Nurs. 1873
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fire Dance' {1953}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fireball' {Anglia <1940}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Alba Fructu Odorata' {1856 ?}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fructu Odoratissima' Wister 1955 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Fructu Odoratissimo' <i>Cydonia japonica fructu odoratissimo</i> Lemaire 1856 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Alba Odorans' nn 1856
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Albo Fructu Odorata' {Moerloose <1852}	<i>Cydonia japonica flore albo fructu odorata</i> Papeleu Nurs. 1852
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Albo Inermis' {Moerloose <1852}	<i>Cydonia japonica flore albo inermis</i> Papeleu Nurs. 1852 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Inermis' <i>Cydonia japonica inermis</i> nn 1857
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Aurantiaca'	<i>Cydonia japonica flore albo aurantiaca</i> Papeleu Nurs. 1856
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Kermesino'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Purpurea'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Floribus roseis' <i>Cydonia japonica</i> var. <i>alfa floribus roseis</i> Siebold 1830 <i>Cydonia japonica flore</i> Siebold 1844
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Roseo' {Japonia <1830/Siebold 1830}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Rubro Aurantiaca' {Moerloose 1852}	<i>Chaenomeles japonica aurantiaca</i> Prince Nurs. 1856 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Aurantiaca' <i>Cydonia japonica flore rubro aurantiaca</i> Papeleu Nurs. 1852
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Follis Variegatis' {<1873}	<i>Chaenomeles foliis variegatis</i> A. Leroy Nurs. 1873 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Variegatis' <i>Chaenomeles japonica variegates</i> Beissner et al. 1903
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Forescate'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Gandavensis' {prawd. Belgia <1878}	<i>Cydonia japonica gandavensis</i> 1878
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Gaujardii' {Moerloose <1860}	<i>Cydonia japonica Gaujardii</i> Lemaire 1860
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Geisha Girl'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Gigantea' {<1856}	<i>Chaenomeles japonica gigantea</i> Prince Nurs. 1869
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora' {<1869}	<i>Cydonia japonica grandiflora</i> van Houtte Murs. 1869
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora Alba Plena'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora Perfecta'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora Plena'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grayshott Salmon'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Hanazano' {K. Wada <1886}	<i>Cydonia japonica Hanazano</i> Hakoneya Nurs. 1886

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Histrich' {<1886}	<i>Cydonia japonica histarix</i> Simon-Louis Nurs. 1886
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Hot Fire'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Ignea' {<1886}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Ignis' <i>Chaenomeles japonica ignis</i> Letellier Nurs. 1897 <i>Chaenomeles japonica ignea</i> Simon-Louis nurs. 1886
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Incendie'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Japanese Scarlet' {<1934}	<i>Chaenomeles japonica Japanese scarlet</i> Clarke Nurs. 1834
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Jimmy's Choice' nn Am. Nurs. 1960 {James J. Kelley 1960}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kan-Toyo-Nishiki' Hakoney Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kermesina' {1915}	<i>Chaenomeles japonica kermesina</i> Späth Nurs. 1915
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kermesina Semiplena' Späth Nurs. 1915 {Ludwig Späth <1915}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kermesina Semi-plena' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kermesiana semi plena' Kingsville Nurs. 1947
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kinshiden'	
	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Knap Hill Radiance' Knap Hill Nurs. {< 1948}	<i>Chaenomeles lagenaria Knap Hill radiance</i> nn 1948
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Knap Hill Scarlet' {1891}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Knap Hill Seedlings'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kokko' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1936}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Kokuko' <i>Cydonia japonica kokuko</i> Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Lady Emily Swartz' Parsons Nurs. 1884 {< 1984}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Leonard's Velvety' Leonard Nurs. 1932 {Leonards Nurs. < 1932/1932}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Leonard's Variety' Wyman Nurs. 1961
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Little Darling'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Lutea' {1841/1844}	<i>Pyrus japonica lutea</i> <i>Chaenomeles japonica yellow</i> Hoyt Nurs. 1897
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Lutea Macrantha'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Macrocarpa'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbilicata Macrocarpa' <i>Cydonia japonica umbilicata macrocarpa</i> Papeleu Nurs. 1852
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Mallardii' {<1857}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Mallordu' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Mallordi' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Millardi' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Marmorata' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Maillardii'

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Minvesu' HOT FIRE	
	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerheimii'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerloesii' {Moerloose, Belgia, 1903}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerlooesi' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerloesei' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerloosii' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerlosii' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moorlozi' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Moerlosii' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Maerloosii'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Monstruosa'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Multiflora'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nana'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nana Compacta'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Navel'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Neka-nishiki'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivalis' {1881}	<i>Chaenomeles</i> × <i>superba</i> 'Nivalis' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'White' Clarke Nurs. 1937 non Strong Nurs. 1874 <i>Chaenomeles lagenaria white</i> Clarke Nurs. 1937
	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivalis Major'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivea'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivea Extus Coccinea' {1867}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Extus'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Nivea Intus Kermesina' {1887}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Orange' {1908}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Orange Scarlet'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Orange Star'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Ormon Scarlet'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Ormond Crimson'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Papeleui'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pedunculata'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pendula'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Permesina Semiplena'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Phyllis Moore'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Phyllis Moore'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pigmani' {Kallay Nurs. 1954}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pigmaea'

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pinkstripe'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Piriformis'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Plena' {Japonia <1960}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Port Eliot'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Princeps'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Princesse Emilie Soutzo'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Emilie Soutzo'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Purpurea' {Otto Froebel < 1880}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea Flore Plena' <i>Cydonia japonica atrosanguinea plena</i> Froebel Nurs. 1880
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Pyrifolrmis'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rakuyo'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Red'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Red Ruffles'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Red Sprite'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Red Upright'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rinho'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosea Grandiflora'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora rosea' <i>Cydonia japonica grandiflora rosea</i> L.Leroy Nurs. 1913
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosea Plena' {1878}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore plena' non 'Flore pleno' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Plena Rosea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore rosea plena' <i>Cydonia japonica flore plena</i> Waterer's Nurs. 1938 <i>Cydonia japonica flore plena rosea</i> Hillier Nurs. 1942 <i>Cydonia japonica flore pleno</i> Hillier Nurs. 1930 non Waterer's Nur. 1938 <i>Cydonia japonica flore rosea</i> Sheridian Nurs. 1961
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosea Semiplena'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Grandiflora roseo-semiplena' <i>Chaenomeles japonica grandiflora roseo-semiplena</i> Späth Nur. 1915 <i>Chaenomeles lagenaria grandiflora semiplena</i> Colby 1929
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosemoor Seedling'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rosepink'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra' {1844}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore rubro' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Floribus Puniceus' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Japan Scarlet' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Upright' Adam Nurs. 1957 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Upright Red' Burr. Nurs. 1958 <i>Cydonia japonica flore rubro</i> Siebols 1844 <i>Cydonia japonica Japan Scarlet</i> Parson s Nurs. 1840 <i>Cydonia japonica var. alfa floribus puniceis</i> Siebold 1830
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra Aurantiaca Duplex Nova'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra Grandiflora'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra Plena' {1844}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Double Scarlet' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Plena' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore Pleno' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Flore rubro' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra Pleno' <i>Cydonia japonica flore pleno</i> Hillier Nurs. 1851 <i>Cydonia japonica flore rubro</i> Siebold 1844
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra Semiplena'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Double Flowering' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra semi pleno' <i>Cydonia japonica flore semi-pleno</i> Loudon 1838
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra-aurantiaca'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubro-aurantiaca'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Russel's Red'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Salicifolia'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Sarmentosa'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Semperflorens'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Shirataum'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simikenriana'	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simonii' Wyman 1961 {1961}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguinea' Wyman 1961 (C. x <i>superba</i> var. <i>atrosanguinea</i>)

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simonii' {Simon-Louis Nurs. <1882 [siewka z <i>C.s.</i> 'Atrosanguinea']}	<i>Chaenomeles japonica</i> 'Simonii' André 1883 <i>Chaenomeles japonica simonis</i> Van Gert Nurs. 1893 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Limonii' Arb. Washington <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simon' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simonis' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Simonsii' not <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Atrosanguine' Wyman 1961 & <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Rubra'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Snow' Clarke Nurs. 1945 {W.B. Clarke/1945}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'DN-10' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Snow White' <i>Chaenomeles lagenaria</i> 'Snow White' Light Tree Nurs. 1958
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Snow Queen' Hilliers Nurs. 1958 {<1942}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Spitfire' nn 1949 {Wayside Gardens <1949/1949}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Upright Spitfire' Wayside Nurs. 1958
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Splendens' {<1893}	<i>Chaenomeles japonica splendens</i> Van Geert Nurs. 1893
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Starlight' HR.Kemmerer & J.C.McDaniel 1961 {Dr. A. Colby <1961/1961}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Striata' {<1873}	<i>Chaenomeles striata</i> A.Leroy Nurs. 1873
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Sulphurea Perfecta' {Louis van Houtte <1867}	<i>Cydonia japonica aurea</i> <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Sulphurea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Sulphurea aurea' Dickison Nurs. 1904 <i>Chaenomeles japonica sulphurea</i> Desfose é-Thuillier Nurs. 1874 <i>Chaenomeles japonica sulphurea perfecta</i> Van Houtte Nurs. 1867
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Taioh-Nishiki' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Toyo-nishiki' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Taroyishi'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Taiojishi' E.L.Kammerer 1954 {K.Wada, Hakoneya Nurs. <1939}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Tiochisi'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Tani-no-Youki' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Tani-no-Youki' Hakoney Nurs. 1936
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Tatsugashira' {Cason Gard. 1930}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Texas Pink' Willis Nurs. 1957 {<1867}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Toyo-Nishiki' Hakoney Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Toyonishiki' E.L. Kammerer 1954
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbilicata Nana' {Moerloose <1852}	<i>Cydonia japonica umbilicata nana</i> Papeleu Nurs. 1852
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Upright Pink' Burr Nurs. 1958 {<1958}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbilicata' {1847}	<i>Chaenomeles japonica umbellicata</i> Kelways Nurs. 1928 <i>Chaenomeles japonica umbellicata rosea</i> Van Houtte Nurs. 1867 <i>Chaenomeles japonica umbicillata</i> Prince Nurs. 1856 <i>Chaenomeles japonica umbicillata rosea</i> Prince Nurs. 1860 <i>Chaenomeles lagenaria umbellata</i> Jackman Nurs. 1936 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Imbricata' Carrière 1886 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbellata' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbellicata' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbellicata rosea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbicillata' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbicillata rosea' <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbilisata' Kluis & Koning Nurs. 1940 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Umbilitica' Kelways Nurs. 1940 <i>Chaenomeles speciosa</i> 'Unbilicata Roseaa' Bunyard 1908 <i>Cydonia japonica</i> var. <i>umbilicata</i> Sieb. & de Vriese 1848
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Van Aerschodti' Van Geert Nurs. 1893 {<1893}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Variegata' {<1869}	<i>Cydonia japonica variegata</i> Van Houtte Nurs. 1869

<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Versicolor Lutescens' {<1865}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Versicolor Lutea' <i>Chaenomeles japonica versicolor lutea</i> Van de Boom Nurs. 1907 <i>Chaenomeles versicolor lutescens</i> A. Leroy Nurs. 1865
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Versicolor' Osborn Nurs. 1870 {<1870}	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Versicolor Plena'	<i>Cydonia japonica versicolor plena</i> nn 1878
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Versicolor Semiplena' {Otto Froebel <1880}	<i>Cydonia japonica versicolor semiplena</i> Froebel Nurs. 1880
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'White Upright' Burr. Nurs. 1958	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Upright White'
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Yukigoten'	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Ykigoten'
	
<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Yuyo' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	<i>Chaenomeles speciosa</i> 'Yuga'
<i>Chaenomeles thibetica</i> T.T.Yu 1963	
<i>Chaenomeles</i> 'tall Large Flowering Salmon' W.Allan Nurs. 1960	
<i>Chaenomeles</i> 'Tattagawa' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Tattagawa' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> 'Temmei' {<1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Temmei' Hakoneya Nurs. 1936
<i>Chaenomeles</i> 'Terra Cotta' Wister 1942	
<i>Chaenomeles</i> 'Thornless Crimson' {Glenn Dale <1960}	
<i>Chaenomeles</i> 'Tsukasa-Botan' Hakoneya Nurs. 1941 {K. Wada <1941}	<i>Chaenomeles</i> 'Tskasi'
<i>Chaenomeles</i> 'Umbato' {<1947}	<i>Cydonia umbato</i> Roemer 1847
<i>Chaenomeles</i> 'Winter Flowering' Duncan & Davies Nurs. 1926	
<i>Chaenomeles</i> 'Woking Star' {<1962}	
<i>Chaenomeles</i> 'Yokuku' Harrison 1959 {<1959}	
<i>Chaenomeles</i> 'Zabelii' 1960 {V. Babes, Rumunia}	
<i>Chaenomeles</i> 'Zunsetsu' {K. Wada <1936}	<i>Cydonia japonica</i> 'Zunsetsu' Hakoneya Nurs. 1936

Clerodendrum L. 1753 – Szczęśliń, rodzina Lamiaceae – Jasnotowate

Do rodzaju *Clerodendrum* należy 310 gatunków, 1 podgatunek, 8 odmian botanicznych i 1 mieszańiec międzygatunkowy krzewów, małych drzew i pnączy rosnących w tropikach i subtropikach. Liście mają pojedyncze, sezonowe lub wielosezonowe i kwiaty zrosłopłatkowe. Wszystkie są bardzo wrażliwe na mrozy.

Clerodendrum bungei Steud. 1840 – Szczęśliń Bungego

Pochodzi z Chin. Jest to u nas półkrzew, szybko rosnący w naturze do 1,8 m wysokości, w uprawie do 1 m, o wyprostowanych pędach. Liście ma sezonowe, owalne, brzegiem ząbkowane, w młodości purpurowo zielone, później ciemnozielone z lekkim bordowym nalotem, od spodu mogą być owłosione, po rozterciu cuchnące. Kwitnie na pędach jednorocznych, na przełomie lipca i sierpnia. Kwiaty są bardzo efektowne, intensywnie pachnące, od różowych do purpurowych, około 1,5 cm średnicy, zebrane w luźne kwiatostany do 20 cm średnicy. Owoce równie atrakcyjne, pomarańczowe. Są lubiane przez motyle, podobnie jak Budleje. W dobrych warunkach klimatycznych może łatwo się rozprzestrzeniać (W Nowej Zelandii jest rośliną inwazyjną). Nie mrozoodporny, do minus 15 °C (USDA 7b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2001 roku. W naszych warunkach części nadziemne przemarzają i regenerują. Odwar z liści stosuje się zewnętrznie jako środek przeciwjaskrowy, przeciw robakom, przeciwzapalny i wiatropędny.

Clerodendrum trichotomum Thunb. 1784 – Szczęśliń trójdzielny (Szczęśliń późny)

Występuje we wschodnich Chinach, Japonii, na Półwyspie Koreańskim, Tajwanie i na Filipinach. W naturze jest to wyprostowany krzew lub małe drzewo do około 8 m wysokości. W uprawie nie przekracza 1,5 m. Różne części rośliny są lekko owłosione i roztarte nieprzyjemnie pachną. Liście są sezonowe, trójkątnojajowate, duże, do 20 cm długości i 10 szerokości, ciemnozielone, od spodu szorstkie i łatwo wędzną. Kwitnie późno, od sierpnia do października. Kwiaty są białe z czerwonym kielichem, zrosłopłatkowe z cienką rurką i pięcioma wydłużonymi płatkami korony. Tworzą bardzo atrakcyjne, luźne, szczytowe kwiatostany. Oryginalne, wyjątkowo dekoracyjne owoce są błyszczące, niebieskie i osadzone na mięsistym, czerwonym kielichu. Gdy się pojawiają trudno obok nich przejść obojętnie. Szczęślin trójdzielny jest wrażliwy na mrozy i u nas prawie corocznie przemarza. Polecany jest tylko do uprawy amatorskiej w najcieplejszych regionach kraju. Nie mrozoodporny, do minus 15 °C (USDA 7b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2008 roku.

Tab. 63. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Clerodendrum* – Szczęślin uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana uprawna'	Rok intro.	Pochodzenie
012695	<i>Clerodendrum</i>	<i>bungei</i> Steud.	"	01	Erdotelek Arb., Eger
005131	<i>Clerodendrum</i>	<i>trichotomum</i> Thunb.	"	08	Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 64. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Clerodendrum* – Szczęślin

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Clerodendrum</i> L. 1753	
<i>Clerodendrum</i> × <i>speciosum</i> Dombrain 1869 [<i>C. splendens</i> × <i>C. thompsoniae</i>]	
<i>Clerodendrum bungei</i> 'Pink Diamond'	
<i>Clerodendrum bungei</i> Steud. 1840	<i>Clerodendrum foetidum</i> Bunge 1883 <i>Clerodendrum bungei</i> var. <i>bungei</i> <i>Clerodendrum foetidum</i> Bunge 1833 <i>Clerodendrum fragrans</i> var. <i>foetidum</i> Bakh.1921 <i>Clerodendrum yatschuense</i> H.J.P.Winkl. 1922 <i>Pavetta esquirolii</i> H.Lév. 1914 <i>Volkameria bungei</i> (Steud.) Lavallée 1877
<i>Clerodendrum chinense</i> 'Turcamelia'	
<i>Clerodendrum myricoides</i> 'Ugadense'	
<i>Clerodendrum paniculatum</i> L.1767	<i>Caprifolium paniculatum</i> Noronha 1790 <i>Cleianthus coccineus</i> Lour. ex B.A.Gomes 1868 <i>Clerodendrum diversifolium</i> Vahl 1791 <i>Clerodendrum pyramidale</i> Andrews 1811 <i>Volkameria angulata</i> Lour. <i>Volkameria diversifolia</i> Vahl 1791
<i>Clerodendrum philippinum</i> 'Pleniflorum'	
<i>Clerodendrum splendens</i> G.Don 1824	<i>Clerodendrum aurantium</i> G.Don 1824 <i>Clerodendrum giletii</i> De Wild. & T.Durand 1899 <i>Clerodendrum rollissonii</i> Rollisson 1870 <i>Clerodendrum splendens</i> var. <i>giletii</i> (De Wild. & T.Durand) B.Thomas 1963 <i>Siphonanthus splendens</i> (G.Don) Hiern 1900
<i>Clerodendrum trichotomum</i> 'Carnaval'	
<i>Clerodendrum trichotomum</i> 'Harlequin'	
<i>Clerodendrum trichotomum</i> 'Purple Blaze'	

Clerodendrum trichotomum Thunb. 1784

Rostrup

Clerodendrum serotinum Carrière 1867
Clerodendrum trichotomum f. *albicaipum* Satomi 1963
Clerodendrum trichotomum var. *esculentum* Makino
Clerodendrum trichotomum var. *esculentum* Makino 1917
Clerodendrum trichotomum var. P.S.Hsu 1965
Ovieda trichotoma (Thunb.) Baill. 1891
Siphonanthus trichotomus (Thunb.) Nakai 1922
Siphonanthus trichotomus Nakai
Siphonanthus trichotomus var. *esculentus* (Makino) Nakai 1922

Clerodendrum trichotomum var. *fargesii* (Dode)Rehder 1916

Clerodendrum fargesii Dode 1907
Clerodendrum koshunense Hayata 1911
Clerodendrum yakusimense (Nakai) Nakai 1927
Siphonanthus trichotomus var. *fargesii* (Dode) Nakai 1922
Siphonanthus yakusimensis Nakai 1922

Clerodendrum trichotomum var. *ferrugineum* Nakai 1917

Siphonanthus trichotomus var. *ferrugineus* (Nakai) Nakai 1923

Clerodendrum trichotomum 'Variegatum'

Clerodendrum trichotomum var. *fargesii* 'Variegatum'

Clerodendrum umbellatum Poir. 1804

Clerodendrum congense Engl. 1887
Clerodendrum cordifolium (Hochst.) A.Rich. 1850
Clerodendrum hirsutum G.Don 1824
Clerodendrum scandens P.Beauv. 1806
Clerodendrum scandens var. *asperifolium* B.Thomas 1936
Clerodendrum scandens var. *speciosum* B.Thomas 1936
Clerodendrum simplex G.Don 1824
Clerodendrum umbellatum f. *scandens* (P.Beauv.) Moldenke 1983
Clerodendrum umbellatum var. *speciosum* Moldenke 1946
Volkameria cordifolia Hochst. 1842

* - Pozostałe 905 nazw taksonów botanicznych, do wglądu w The Plant List <http://www.theplantlist.org/>

***Clethra* L. 1753** – Orszelina, rodzina Verbenaceae – Werbenowate

Do rodzaju należy około 91 gatunków i 5 odmian botanicznych występujących w Azji Wschodniej, na Wyspach Kanaryjskich, w Ameryce Północnej i Południowej. Są to krzewy i drzewa o liściach sezonowych lub wielosezonowych i różnych częściach pokrytych gwiazdkowatymi włoskami. Liście mają skrętoległe i niepodzielne. Kwiaty są obupłciowe, białe i zebrane w szczytowych wiechach lub gronach. Owocem jest 3-klapowa torebka.

***Clethra alnifolia* L. 1753** – Orszelina zwyczajna, rodzina Verbenaceae – Werbenowate

Występuje na wschodnich terenach Stanów Zjednoczonych, od Texasu do Maine. W uprawie jest gęstym krzewem, o sztywno wyprostowanych gałęziach, dorastającym do 1,5 m wysokości, w ojczyźnie do 3 m. Rozrasta się szeroko, gdyż tworzy podziemne rozłogi. Liście ma sezonowe, odwrotniejącowate, 5–10 cm długości, ostro piłkowane, obustronnie mniej więcej nagie (!). Kwiaty są białe, rozwijają się w końcu lipca i w sierpniu i intensywnie pachną. Zebrane są w wąskie, sztywne i wzniesione grona 5–15 cm długości. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 29 stopni Celsjusza (USDA 4). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1928 roku. Jest najbardziej mrozoodporną z orszelin. Wymaga wilgotnej i kwaśnej gleby – w naturze rośnie na mokrych łąkach i bagnach, wysokiej wilgotności powietrza, stanowisk osłoniętych i półcienistych. Jest to oryginalny i pięknie kwitnący krzew, często sadzony razem z różanecznikami.

***Clethra alnifolia* 'Clea'** - Orszelina zwyczajna 'Clea'

Odmianę wyhodowano w Danii i wprowadzono do handlu w 1991 roku w Holandii. Jest to nieregularny, gęsty, zakrąglony, o wzniesionych pędach i dorastający do 2(3) m wysokości krzew. Liście sezonowe, do 10 cm długości, wąskojajowate, ząbkowane, młode omszone, ciemnozielone, jesienią atrakcyjnie żółte. Kwitnie w lipcu i sierpniu, czasem później. Kwiaty dzwonkowate, białe, lekko różowe, intensywnie słodko pachnące, atrakcyjne dla owadów, bardzo miododajne, zebrane w długie, kłosowate do 15 cm kwiatostany. mrozoodporny, do minus 26°C (USDA 5b). W ostre zimy czasem przemarza, ale dobrze regeneruje. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2014 roku.

***Clethra alnifolia* 'Paniculata'** – Orszelina zwyczajna 'Paniculata'

Odmianę otrzymano w Anglii przed 1770 rokiem. Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale rośnie silniej, ma liczniejsze kwiaty, białe, zebrane nie w gronach!, a w szerokich wiechach do 10 cm średnicy. Bardzo mrozoodporny powyżej minus 29 °C (USDA 4). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku. Odmiana ta jest zdecydowanie ładniejsza od gatunku.

***Clethra alnifolia* 'Pink Spire'** – Orszelina zwyczajna 'Pink Spire'

Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ma liście błyszczące i kwiaty różowo zabarwione. Podobna jest do *Clethra alnifolia* 'Rosea'. Bardzo mrozoodporna, powyżej minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku.

***Clethra alnifolia* 'Rosea'** – Orszelina zwyczajna 'Rosea'

Odmianę otrzymano przed 1906 rokiem. Wygląda prawie identycznie jak gatunek, ale pąki ma różowe, kwiaty jasnoróżowe i mniej liczne. Bardzo podobna jest do *Clethra alnifolia* 'Pink Spire'. Mrozoodporna do minus 26 °C (USDA 5b). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1993 roku.

Clethra barbinervis Siebold & Zucc. – Orszelina szara

Rośnie we wschodnich Chinach, w Korei i w Japonii. Najczęściej spotkać ją można w posyciu widnych lasów liściastych na glebach raczej suchych. Jest wysokim, kandelabrowym krzewem do 9 m wysokości w naturze, u nas do 2-3 m. Kora atrakcyjnie łuszcząca się. Liście sezonowe, eliptyczne, ząbkowane, 5 cm długie, z wąską, klinową podstawą, zebrane czasem w rozetki na końcach pędów, nerwy od spodu owłosione, ciemnozielone z wierzchu i jasnozielone od spodu, jesienią pomarańczowe, czasem żółte lub czerwone. Kwitnie w drugiej połowie lata. Kwiaty białe, atrakcyjne dla motyli i pszczoł, są dzwonkowate zebrane w intensywnie pachnące, 15 cm kłosowate kwiatostany. Mrozoodporny, do minus 29°C (USDA 5), ale wymaga zimowych osłon przed wiatrem. W Europie w uprawie od 1870 roku. W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1989 roku. Nie lubi stanowisk słonecznych. Jest odporne na szkodniki. Orszelina szara ma wyjątkową zdolność kumulowania w liściach pobieranego z gleby kobaltu. Taka metoda otrzymywania kobaltu została nawet opatentowana w USA.

Clethra fargesii Franch. 1895 – Orszelina Fargesa

Występuje w zachodnich i środkowych Chinach. Jest wyprostowanym krzewem w uprawie osiągającym 0,5–1 m wysokości, w ojczyźnie 4 m wysokości i 3 m szerokości. Liście ma sezonowe, do 14 cm długie, jajowate do lancetowatych, ciemnozielone, zwykle nagie; jesienią czerwone i żółte. Kwitnie w sierpniu i wrześniu. Kwiaty osiągają 6 mm średnicy i są kubeczkowate, białe i pachnące. Zebrane są w łukowate, wierzchołkowe grona 17–25 cm długie. Dostatecznie mrozoodporny do minus 23 °C (USDA 6a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 1989 roku. Lubi gleby żyzne, świeże i stanowiska słoneczne do półcienistych.

Tab. 65. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Clethra* – Orszelina uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2017/2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaj	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
003685	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i> L.	"	92	Esveld
003685	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i> L.	"	13	Grochowski, T.
003685	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i> L.	"	28	Oheimb
027054	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Anne Bidwell'	11	Szewczykowie, M. J.
030794	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Clea'	14	Muras, P.
027055	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Hokie Pink'	11	Szewczykowie, M. J.
027056	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Hummingbird'	11	Szewczykowie, M. J.
009238	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Paniculata'	93	Esveld
009239	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Pink Spire'	93	Esveld
009239	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Pink Spire'	13	Grochowski, T.
009239	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Pink Spire'	16	Plantmar
009239	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Pink Spire'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)
009239	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Pink Spire'	03	Esveld
009290	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Rosea'	07	Wrocław (O.B.U.Wr)

Index Plantarum Arboretum Wojsłwoce 2017/2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaj	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
009290	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Rosea'	00	Esveld
023326	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Ruby Spice'	11	Szmit, Ciechanów
023326	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Ruby Spice'	15	Sęktas, St.
027057	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'September Beauty'	11	Szewczykowie, M. J.
027058	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i>	'Sixteen Candles'	11	Szewczykowie, M. J.
028747	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i> SUGARTINA®	'Crystalina'	13	Synowiec, M.
028748	<i>Clethra</i>	<i>alnifolia</i> VANILLA SPICE®	'Caleb'	13	Synowiec, M.
009340	<i>Clethra</i>	<i>barbinervis</i> Siebold & Zucc.	"	89	Kjoto (1)
009237	<i>Clethra</i>	<i>fargesii</i> Franch.	"	93	Esveld

Tab. 63. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Clethra* –Szczęślin

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Clethra</i> L. 1753	<i>Junia</i> Adans. <i>Volkameria</i> P.Browne 1756 not L. 1753 (Lamiaceae) not L. ex Kuntze 1898 (Pedaliaceae) not Heist. ex Fabr. 1759 (Lamiaceae) <i>Tinus</i> L. 1759, not Mill. 1754 (Caprifoliaceae) not Kuntze 1891 (Primulaceae), <i>Gillena</i> Adans. 1763 <i>Cuellaria</i> Ruiz & Pav <i>Crossophrys</i> Klotzsch <i>Kowalewska</i> Turcz.
<i>Clethra acuminata</i> Michx. 1803	<i>Clethra alnifolia</i> var. <i>michauxii</i> (Courtois) G.Nicholson 1886 <i>Clethra glauca</i> Pers. 1805 <i>Clethra glauca</i> Steud. 1803 <i>Clethra michauxii</i> Courtois 1833 <i>Clethra montana</i> Fraser ex Loisel. 1812
<i>Clethra alcoceri</i> Greenm. 1905	
<i>Clethra alexandri</i> Griseb. 1859	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Alba'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Ann Bidwell'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Ann's Bouquet'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Arnold Arboretum Selection'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Belmonte'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Bumblebee'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Calicos Corner'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Chattanooga'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Clea'	
	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Compacta'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Connecticut Pink'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Creel's Calico'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Creel's Canary'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Crystalina' SUGARTINA	

<i>Clethra alnifolia</i> 'Darwish'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Earthshade'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Fern Valley Late Sweet'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Fern Valley Pink'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Fingle Dwarf'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Fingle Dwarf'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Hokie Pink'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Hummingbird'	
<i>Clethra alnifolia</i> L. 1753	 <p> <i>Clethra alnifolia</i> f. <i>alnifolia</i> <i>Clethra alnifolia</i> f. <i>paniculata</i> (Sol.) Beissn. <i>Clethra alnifolia</i> f. <i>rosea</i> Rehder <i>Clethra alnifolia</i> f. <i>scabra</i> (Pers.) Zabel <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>alnifolia</i> <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>denudata</i> Aiton <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>glabella</i> Michx. <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>michauxii</i> (Courtois) G.Nicholson <i>Clethra alnifolia</i> f. <i>paniculata</i> (Sol.) Beissn. <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>paniculata</i> (Aiton) Rehder <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>paniculata</i> (Sol.) G.Nicholson <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>paniculata</i> (Sol.) G.Nicholson <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>paniculata</i> (Aiton) Rehder <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>pubescens</i> Aiton <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>scabra</i> (Pers.) G.Nicholson <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>tomentosa</i> Michx. <i>Clethra angustifolia</i> DC. <i>Clethra angustifolia</i> Raf. <i>Clethra annamensis</i> Dop </p>
<i>Clethra alnifolia</i> 'Lady Pinkwater'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Lonestar'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Minbarb'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Nana'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Nova Scotia'	
<i>Clethra alnifolia</i> 'Paniculata' {Anglia <1770}	 <p><i>Clethra paniculata</i> Aiton 1789</p>

<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Pink Spire'</p> 	<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Pinkspire'</p>
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Planting Fields Pink'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Roadhouse'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Rosea' {<1906}</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Ruby Spice'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'September Beauty'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Sherry Sue'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Sixteen Candles'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Stone's Hardy Strain'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Summer Snowstorm'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Sweet Suzanne'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Tom's Compact'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Vanilla Spice'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'White Star'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'White Water'</p>	
<p><i>Clethra alnifolia</i> 'Wild Thing'</p>	
<p><i>Clethra arborea</i> Aiton 1789</p>	<p><i>Clethra arborea</i> Vent. 1804 <i>Clethra cordata</i> Raf. 1840 <i>Clethra secundiflora</i> Decne. 1877</p>
<p><i>Clethra arfakana</i> Sleumer 1967</p>	
<p><i>Clethra barbinervis</i> 'Great Star'</p>	
<p><i>Clethra barbinervis</i> 'Jane Platt'</p>	
<p><i>Clethra barbinervis</i> Siebold & Zucc. 1846</p> 	<p><i>Clethra barbinervis</i> var. <i>kawadana</i> (Yanagita) H. Hara <i>Clethra bicolor</i> Kunth <i>Clethra bimatrix</i> Standl. & Steyerm. <i>Clethra canescens</i> Forbes & Hemsl. <i>Clethra canescens</i> hort. <i>Clethra japonica</i> Thunb. ex Steud. 1840 <i>Clethra kawadana</i> Yanagita 1927 <i>Clethra stolonifera</i> Nakai 1953 <i>Clethra wuyishanica</i> R.C.Ching ex L.C.Hu 1979 <i>Clethra wuyishanica</i> var. <i>erosa</i> L.C.Hu 1979</p>

<i>Clethra delavayi</i> Franch.1895	<i>Clethra cavaleriei</i> var. <i>leptophylla</i> L.C.Hu 1979 <i>Clethra cavaleriei</i> var. <i>subintegrifolia</i> R.C.Ching ex L.C.Hu 1979 <i>Clethra delavayi</i> var. <i>delavayi</i> <i>Clethra delavayi</i> var. <i>glabra</i> S.Y.Hu 1960 <i>Clethra delavayi</i> var. <i>lanata</i> S.Y.Hu 1960 <i>Clethra delavayi</i> var. <i>yuiana</i> (S.Y.Hu) C.Y.Wu & L.C.Hu 1979 <i>Clethra dentata</i> Aiton <i>Clethra divaricata</i> Loisel. <i>Clethra dombeyi</i> Turcz. <i>Clethra elongata</i> J.J.Sm. [Illegitimate] <i>Clethra esquirolii</i> H.Lév. 1912 <i>Clethra euosmoda</i> Dop 1929 <i>Clethra lancilimba</i> C.Y.Wu 1965 <i>Clethra lineata</i> H.Lév. 1913 <i>Clethra longibracteata</i> Sleumer 1935 <i>Clethra minutistellata</i> C.Y.Wu 1965 <i>Clethra monostachya</i> Rehder & E.H.Wilson <i>Clethra monostachya</i> var. <i>cuprescens</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra monostachya</i> var. <i>lancilimba</i> (C.Y.Wu) C.Y.Wu & L.C.Hu 1979 <i>Clethra monostachya</i> var. <i>minutistellata</i> (C.Y.Wu) C.Y.Wu & L.C.Hu 1979 <i>Clethra monostachya</i> var. <i>trichopetala</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra nanchuanensis</i> var. <i>albescens</i> L.C. Hu 1979 <i>Clethra nanchuanensis</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra purpurea</i> var. <i>microcarpa</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra purpurea</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra sinica</i> K.S.Hao 1937 <i>Clethra yuiana</i> S.Y.Hu 1960
<i>Clethra elongata</i> Rusby 1907	<i>Clethra esquirolii</i> H.Lév. <i>Clethra euosmoda</i> Dop
<i>Clethra fabri</i> Hance 1883	<i>Clethra annamensis</i> Dop 1928 <i>Clethra fabri</i> var. <i>brevipes</i> L.C.Hu 1976 <i>Clethra fabri</i> var. <i>laxiflora</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra liangii</i> H.L.Li 1943 <i>Clethra smithiana</i> var. <i>latifolia</i> C.Y.Wu 1965 <i>Clethra smithiana</i> W.P.Fang 1939 <i>Clethra tonkinensis</i> Dop 1928
<i>Clethra fagifolia</i> Kunth 1819	<i>Clethra fagifolia</i> var. <i>fagifolia</i> <i>Clethra fagifolia</i> var. <i>macrophylla</i> Kuntze 1891 <i>Clethra fagifolia</i> var. <i>microphylla</i> Kuntze 1891
<i>Clethra fagifolia</i> var. <i>bicolor</i> (Kunth) Sleumer 1967	<i>Clethra bicolor</i> Kunth 1819
<i>Clethra fargesii</i> Franch 1895	<i>Clethra brachypoda</i> L.C.Hu 1979 <i>Clethra brachystachya</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra magnifica</i> W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra magnifica</i> var. <i>trichocarpa</i> L.C.Hu 1979
<i>Clethra ferruginea</i> (Ruiz & Pav.) Link & Spreng. 1825	<i>Clethra divaricata</i> Loisel. 1812 <i>Cuellaria cuneata</i> Rusby 1907 <i>Cuellaria divaricata</i> Duham. 1801 <i>Cuellaria ferruginea</i> Ruiz & Pav. 1798 <i>Cuellaria mathewsii</i> Turcz. 1863
<i>Clethra fimbriata</i> Kunth 1819	<i>Clethra brevifolia</i> Benth. 1846 <i>Clethra punctata</i> Turcz. 1863
<i>Clethra formosa</i> E.Alfaro & J.F.Morales 2006	
<i>Clethra fragrans</i> L.M.González & R.Delgad. 2006	
<i>Clethra gelida</i> Standl. 1938	
<i>Clethra guyanensis</i> Klotzsch ex Meisn. 1863	<i>Clethra guyanensis</i> var. <i>brevis</i> J.F.Macbr. <i>Crossophrys guianensis</i> Klotzsch ex Meisn. 1863
<i>Clethra hartwegii</i> Britton 1914	<i>Clethra galeottiana</i> Briq. 1919
<i>Clethra hendersonii</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra hirsutovillosa</i> S.Valencia & Cruz Durán 2011	
<i>Clethra</i> 'Hokie Pink'	
<i>Clethra javanica</i> Turcz. 1863	<i>Clethra javanica</i> var. <i>javanica</i>

<i>Clethra kaipoensis</i> H.Lév. 1912	<i>Clethra brammeriana</i> Hand.-Mazz. 1921 <i>Clethra kaipoensis</i> var. <i>kaipoensis</i> <i>Clethra kaipoensis</i> var. <i>paucinervis</i> L.C.Hu 1979 <i>Clethra kaipoensis</i> var. <i>polyneura</i> (H.L.Li) W.P.Fang & L.C.Hu 1979 <i>Clethra kwangsiensis</i> S.Y.Hu 1960 <i>Clethra pinfaensis</i> H.Lév. 1912 <i>Clethra polyneura</i> H.L.Li 1943
<i>Clethra kebarensis</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra lanata</i> M.Martens & Galeotti 1842	<i>Clethra augustinensis</i> Briq. 1919 <i>Clethra broadwayana</i> Briq. 1919 <i>Clethra confertifolia</i> Ernst 1874 <i>Clethra costaricensis</i> Britton 1914 <i>Clethra kenoyeri</i> Lundell 1941 <i>Clethra panamensis</i> Standl. & L.O.Williams 1950 <i>Clethra salvadorensis</i> Britton 1914 <i>Clethra smithii</i> Briq. 1919
<i>Clethra licaniooides</i> Standl. & Steyerem. 1943	
<i>Clethra longispicata</i> J.J.Sm. 1922	<i>Clethra elongata</i> J.J.Sm. 1920
<i>Clethra luzmariae</i> L.M.González 1998	
<i>Clethra mexicana</i> DC. 1839	<i>Clethra integrifolia</i> Moc. & Sessé ex DC. 1839 <i>Clethra ovalifolia</i> Moc. & Sessé ex DC. 1839 <i>Clethra palmeri</i> Britton 1914 <i>Clethra quercifolia</i> Lindl. 1842
<i>Clethra michoacana</i> C.W.Ham. 1985	
<i>Clethra monostachya</i> Rehder et Wilson	
<i>Clethra nicaraguensis</i> C.W.Ham. 1985	
<i>Clethra nutantiflora</i> Standl. & L.O.Williams ex A.Molina 1968	
<i>Clethra oaxacana</i> C.W.Ham. 1985	
<i>Clethra obovata</i> (Ruiz & Pav.) G.Don 1834	<i>Clethra dombeyi</i> Turcz. 1863 <i>Clethra machrostachya</i> Duham. 1801 <i>Clethra macrostachya</i> Loisel. 1812 <i>Cuellaria brasiliensis</i> Cham. 1833 <i>Cuellaria micrantha</i> Remy 1847 <i>Cuellaria obovata</i> Ruiz & Pav. 1798
<i>Clethra occidentalis</i> (L.) Kuntze 1891	<i>Clethra angustifolia</i> DC. 1839 <i>Clethra bimatrix</i> Standl. & Steyerem. 1943 <i>Clethra bracteata</i> Griseb. 1859 <i>Clethra caloneura</i> Standl. & L.O.Williams 1950 <i>Clethra grisebachii</i> Merr. 1948 <i>Clethra hondurensis</i> Britton 1914 <i>Clethra integerrima</i> (Turcz.) L.M.González 2006 <i>Clethra jamaicensis</i> Britton 1914 <i>Clethra kowalewskii</i> Turcz. 1863 <i>Clethra macrophylla</i> M.Martens & Galeotti 1842 <i>Clethra obliquinervia</i> Standl. 1940 <i>Clethra schlechtendalii</i> Briq. 1919 <i>Clethra serrulata</i> (Turcz.) Turcz. 1863 <i>Clethra spicigera</i> Meisn. 1863 <i>Clethra tinifolia</i> Sw. 1788 <i>Kowalewskia integerrima</i> Turcz. 1859 <i>Kowalewskia serrulata</i> Turcz. 1859 <i>Styrax tinifolius</i> (Sw.) G. Don 1837 <i>Tinus occidentalis</i> L. 1759 <i>Tinus volckameria</i> Crantz 1766
<i>Clethra oleoides</i> L.O.Williams 1965	
<i>Clethra ovalifolia</i> Turcz. 1863	<i>Clethra cutervoana</i> Szyszyl. 1894
<i>Clethra pachecoana</i> Standl. & Steyerem. 1940	
<i>Clethra pachyphylla</i> Merr. 1918	
<i>Clethra papuana</i> J.J.Sm. 1914	<i>Clethra papuana</i> var. <i>papuana</i>
<i>Clethra parallelinervia</i> Gust. 1992	
<i>Clethra parvifolia</i> Lundell 1937	
<i>Clethra pedicellaris</i> Turcz. 1863	<i>Clethra obovata</i> var. <i>sprucei</i> Meisn. 1863
<i>Clethra peruviana</i> Szyszyl. 1894	
<i>Clethra petelotii</i> Dop & Troch.-Marq. 1932	
<i>Clethra poilanei</i> Gagnep. ex Dop 1928	<i>Clethra polyneura</i> H.L.Li
<i>Clethra pringlei</i> S.Watson 1890	

<i>Clethra pulgarensis</i> Elmer 1913	
<i>Clethra purpusii</i> L.M.González 2006	
<i>Clethra pyrogena</i> Sleumer 1967	<i>Clethra quercifolia</i> Lindl.
<i>Clethra repanda</i> Turcz. 1863	<i>Clethra ocanensis</i> Turcz. 1863
<i>Clethra retivenia</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra revoluta</i> (Ruiz & Pav.) Spreng. 1825	<i>Clethra nervosa</i> Loisel. 1812 <i>Cuellaria revoluta</i> Ruiz & Pav. 1798
<i>Clethra rosei</i> Britton 1914	<i>Clethra confusa</i> Briq. 1919 <i>Clethra guadalajarensis</i> Briq. 1919 <i>Clethra obovata</i> Hook. & Arn. 1838
<i>Clethra rugosa</i> Steyer. 1967	
<i>Clethra scabra</i> Pers. 1805	<i>Clethra alnifolia</i> f. <i>scabra</i> (Pers.) Zabel 1903 <i>Clethra alnifolia</i> var. <i>scabra</i> (Pers.) G.Nicholson 1896 <i>Clethra brasiliensis</i> Cham. & Schltdl. 1833 <i>Clethra brasiliensis</i> var. <i>bracteata</i> Meisn. 1863 <i>Clethra brasiliensis</i> var. <i>reticulata</i> Meisn. 1863 <i>Clethra brasiliensis</i> var. <i>venosa</i> Meisn. 1863 <i>Clethra gardneri</i> Turcz. 1863 <i>Clethra laevigata</i> Meisn. 1863 <i>Clethra maromensis</i> Villa 1960 <i>Clethra micrantha</i> Remy 1847 <i>Clethra scabra</i> Loisel. 1812 <i>Clethra scabra</i> var. <i>laevigata</i> (Meisn.) Sleumer 1967 <i>Clethra scabra</i> var. <i>scabra</i> <i>Clethra scabra</i> var. <i>venosa</i> (Meisn.) Sleumer 1967 <i>Crossophrys brasiliensis</i> (Cham. & Schltdl.) Klotzsch ex Meisn. 1863 <i>Crossophrys chamissonis</i> Klotzsch ex Meisn. 1863
<i>Clethra skutchii</i> Standl. & Steyer. 1940	
<i>Clethra sleumeriana</i> K.S.Hao 1937	
<i>Clethra suaveolens</i> Turcz. 1863	<i>Clethra glaberrima</i> Lundell 1937 <i>Clethra matudae</i> Lundell 1937 <i>Clethra nubium</i> Standl. & L.O.Williams 1950 <i>Clethra vulcanicola</i> Standl. 1923
<i>Clethra sumatrana</i> J.J.Sm. 1910	<i>Clethra longipedicellata</i> Merr. 1934 <i>Clethra pubifolia</i> Merr. 1934 <i>Clethra pulcherrima</i> Ridl. 1923
<i>Clethra sumbawaensis</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra symingtonii</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra talamancana</i> C.W.Ham. 1985	
<i>Clethra tomentella</i> Rolfe ex Dunn 1922	
<i>Clethra tomentosa</i> 'Cottondale'	
<i>Clethra tomentosa</i> 'Woodlander's Sarah'	
<i>Clethra tomentosa</i> 'Woodlanders Form'	
<i>Clethra tutensis</i> C.W.Ham. 1985	
<i>Clethra tuxtensis</i> L.M.González 2006	
<i>Clethra uleana</i> Sleumer 1967	
<i>Clethra vicentina</i> Standl. 1923	<i>Clethra johnstonii</i> Standl. & Steyer. 1940 <i>Clethra molinae</i> Standl. & L.O.Williams 1950 <i>Clethra viridifolia</i> Standl. & L.O.Williams 1950

Colutea L. 1753 – Moszenki (*Truszczelina*), rodzina Fabaceae – Bobowate

Do rodzaju należy 25 gatunków i 4 podgatunki występujące w naturze w południowej Europie, północnej Afryce i południowo-zachodniej Azji oraz 1 mieszańiec międzygatunkowy i nie mniej niż 5 odmian uprawnych. Są to krzewy dorastające do 2-5 m z gałązkami bez cierni lub z drobnymi cierniami. Liście sezonowe, ustawione skrętolegle, czasem w pęczkach, nieparzystopierzaste. Listki całobrzegie lub drobno karbowane, zwykle nagie. Kwiaty motylkowate, żółte, pomarańczowe lub brązowoczerwone zebrane w długoszypułkowe grona. Strąki, pergaminowate, pęcherzowato rozdęte i po wyschnięciu szeleszczące. Nie pękają i długo utrzymują się na gałęziach. Rośliny mało wymagające i mało atrakcyjne.

Colutea arborescens L. 1753 – Moszenki południowe (*Moszeniec południowy, Colutea południowa, Truszczelina południowa, Truszczelina drzewiasta*)

Występuje w Europie Południowej i Afryce Północnej. Krzew do 4 m wysokości, dość szybko rosnący i rzadko ugałęziony. Młode pędy owłosione. Liście złożone, długości do 13 cm, o 3-6 parach całobrzegich listków. Poszczególne listki, o długości ok. 2,5 cm, są płytko wycięte na szczycie, na spodniej stronie przylegająco owłosione. Przylistki występują tylko u nasady liścia (brak ich przy poszczególnych listkach), są trójkątne, krótkie i szerokie. Kwitnie w maju i czerwcu oraz powtarza kwitnienie do jesieni. Kwiaty są żółte z czerwoną plamką na żągielku. Strąk jasnozielony lub zaczerwieniony do 8 cm długości. Nasiona trujące. Zadawalająco mrozoodporny,

do minus 26°C (USDA 5b). W ostrzejsze zimy przemarza, ale dobrze regeneruje. Młode pędy są chętnie zjadane przez zające i sarny.

Colutea × *media* Willd. – Moszenki pośrednie

Mieszaniec gubi dolne pędy i ogałaca się. Liście niebieskawozielone, mniejsze od moszenek południowych. Kwiaty od czerwono-brązowych do ciemnopomarańczowych. Zadawalająco mrozoodporny, do minus 26°C (USDA 5b). W ostrzejsze zimy przemarza, ale dobrze regeneruje. Młode pędy są chętnie zjadane przez zające i sarny.

Tab. 67. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Colutea* - Moszenki

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Colutea</i> L. 1753	
<i>Colutea</i> × <i>media</i> 'Copper Beauty'	
<i>Colutea</i> × <i>media</i> Wild. 1809 {Francja <1623?} [<i>C. arborescens</i> × <i>C. orientalis</i>]	<i>Colutea media</i> Willd. ?
<i>Colutea abyssinica</i> Kunth & Bouche	<i>Colutea istria</i> sensu auct.
<i>Colutea acutifolia</i> Shap.	
<i>Colutea afghanica</i> Browicz	
<i>Colutea arborescens</i> 'Bullata' {<1902}	
<i>Colutea arborescens</i> 'Crispa' {<1864}	
<i>Colutea arborescens</i> L. 1753	<i>Colutea arborea</i> "sensu auct., p.p." <i>Colutea arborescens</i> subsp. <i>arborescens</i> <i>Colutea melanocalyx</i> sensu auct.

<i>Colutea arborescens</i> subsp. <i>gallica</i> Browicz	<i>Colutea brevialata</i> Lange <i>Colutea arborescens</i> f. <i>brevialata</i> (Lange) Browicz 1963 <i>Colutea hispanica</i> Talavera & Arista 1998
<i>Colutea arborescens</i> subsp. <i>hispanica</i> (Talavera & Arista) Mateo & M.B.Crespo 2001	
<i>Colutea arborescens</i> 'Sunset'	
<i>Colutea arborescens</i> 'Sunshine'	
<i>Colutea arborescens</i> 'Variegata'	
<i>Colutea armena</i> Boiss. & A.Huet	<i>Colutea arborescens</i> "sensu Grossh.,p.p."
<i>Colutea atabaevii</i> B.Fedtsch.	<i>Colutea kopetdaghensis</i> B.Fedtsch.
<i>Colutea atlantica</i> Browicz	<i>Colutea arborescens</i> sensu auct. <i>Colutea arborescens</i> subsp. <i>atlantica</i> (Browicz) Ponert
<i>Colutea brachyptera</i> Sumnev.	<i>Colutea jarmolenkoi</i> var. <i>hirsuta</i> Browicz
<i>Colutea bushei</i> (Boiss.) Shap.	<i>Colutea persica</i> var. <i>bushei</i> Boiss.
<i>Colutea cilicica</i> Boiss. et Bal. 1856	<i>Colutea longialata</i> Koehne 1906 <i>Colutea melanocalyx</i> hort. non Boiss. <i>Colutea arborescens</i> subsp. <i>cilicica</i> (Boiss. & Balansa) Ponert <i>Colutea melanocalyx</i> sensu Webb
<i>Colutea delavayi</i> Franch.	
<i>Colutea gifana</i> Parsa	
<i>Colutea gracilis</i> Freyn & Sint.	<i>Colutea cruenta</i> sensu auct. <i>Colutea persica</i> var. <i>gracilis</i> (Freyn) Parsa
<i>Colutea istria</i> Mill.	<i>Colutea halepica</i> Lam.
<i>Colutea jarmolenkoi</i> Shap.	<i>Colutea brachyptera</i> sensu auct.
<i>Colutea komarovii</i> Takht.	
<i>Colutea melanocalyx</i> Boiss. non hort.	
<i>Colutea multiflora</i> Ali	<i>Colutea multiflora</i> Chaparenkon ex Aiton
<i>Colutea nepalensis</i> Sim.	<i>Colutea arborescens</i> var. <i>nepalensis</i> (Sims) Baker <i>Colutea persica</i> var. <i>buhsei</i> sensu Rech.f. <i>Colutea rostrata</i> "Gilli,p.p.B"
<i>Colutea orientalis</i> Mill. 1768	<i>Colutea cruenta</i> Aitch. <i>Colutea aperta</i> Moench <i>Colutea cruenta</i> Aiton <i>Colutea purpurea</i> Lavallee <i>Colutea sanguinea</i> Pall.
<i>Colutea paulsenii</i> Freyn	<i>Colutea canescens</i> Shap. <i>Colutea mesantha</i> Shaparenko ex S. I. Ali <i>Colutea paulsenii</i> var. <i>canescens</i> Browicz <i>Colutea paulsenii</i> subsp. <i>mesantha</i> (Shaparenko ex S. I. Ali) S. I. Ali <i>Colutea paulsenii</i> subsp. <i>paulsenii</i> <i>Colutea rostrata</i> "Gilli,p.p.A" <i>Colutea rostrata</i> Gilli
<i>Colutea paulsenii</i> subsp. <i>mesantha</i> (Ali) Ali	<i>Colutea guntensis</i> Rassulova & Sharipova <i>Colutea karakoramensis</i> Kitam. <i>Colutea mesantha</i> Ali <i>Colutea paulsenii</i> var. <i>menantha</i> (Ali) Browicz
<i>Colutea paulsenii</i> subsp. <i>orbiculata</i> (Sumnev.) Yakovlev	
<i>Colutea persica</i> Boiss.	
<i>Colutea porphyrogramma</i> Rech.f.	
<i>Colutea tomentosa</i> (DC.) Thunb. 1800	
<i>Colutea uniflora</i> Beck	

Comptonia L'Hérit. ex Ait. – Komptonia, rodzina Myricaceae – Woskownicowate

Jest to rodzaj monotypowy. Rośliny z tego rodzaju, poza żyjącym gatunkiem, znane są z flor kopalnych, głównie z miocenu.

Comptonia peregrina (L.) J.M. Coult. – Komptonia amerykańska

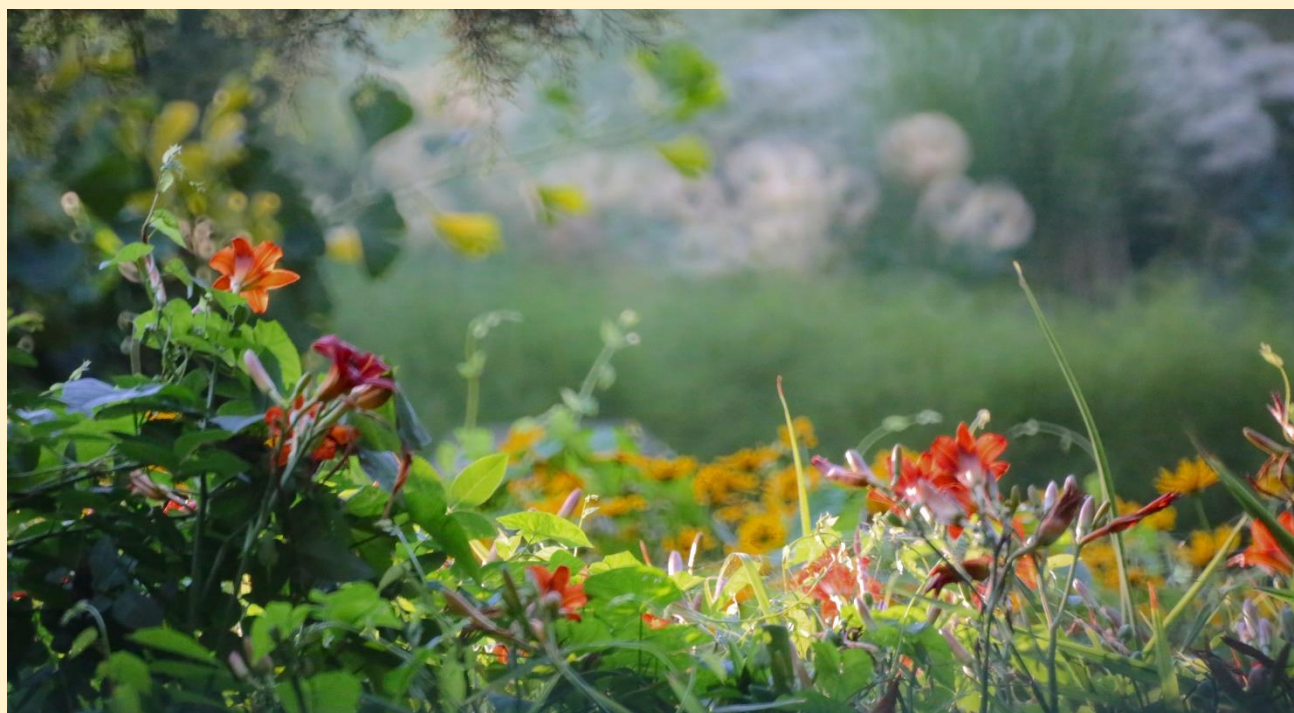
Występuje we wschodniej Ameryce Północnej, głównie w Stanach Zjednoczonych. Jest to gęsty krzew od 0,5 do 1,5 metra wysokości, pachnący, z różnymi częściami owłosionymi, często z licznymi odrostami z korzeni. Pędy ma brązowe, łamliwe i odstająco owłosione. Liście są sezonowe, skrętoległe, pachnące, bardzo wąskie, pierzastosiecznie powcinane, podobne do niektórych paproci. Kwitnie w maju i czerwcu. Kwiaty są bezkwiatowe, rozdzielнопłciowe, zwykle jednopienne i niepozorne. Bardzo mrozoodporna powyżej minus 29 °C. W Arboretum Wojśławice w uprawie od 2012 roku.

Tab. 68. Wykaz gatunków i odmian różnych prowienencji żywych roślin z rodzaju *Comptonia* – Komptonia uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojśławice 2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaju	Nazwa gatunkowa lub (i) HANDLOWA	'Odmiana uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
027627	<i>Comptonia</i>	<i>peregrina</i> (L.) J.M. Coult.	"	12	Synowiec, M.
027627	<i>Comptonia</i>	<i>peregrina</i> (L.) J.M. Coult.	"	13	Kujawa, A.
027627	<i>Comptonia</i>	<i>peregrina</i> (L.) J.M. Coult.	"	14	Synowiec, M.

Tab. 69. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Comptonia* – Komptonia

Nazwa akceptowana	Nazwa historyczna
<i>Comptonia peregrina</i> (L.) Coult. 1894	<i>Comptonia asplenifolia</i> (L.) L'Hér. ex Aiton 1789 <i>Comptonia aspleniifolia</i> (L.) Banks ex Gaertn. 1790 <i>Comptonia ceterach</i> Mirb. 1804 <i>Comptonia peregrina</i> var. <i>asplenifolia</i> (L.) Fernald 1938 <i>Comptonia peregrina</i> var. <i>peregrina</i> <i>Comptonia peregrina</i> var. <i>tomentosa</i> A.Chev. 1901 <i>Liquidambar asplenifolia</i> (L.) C.F. Ludw. 1783 <i>Liquidambar peregrina</i> L. 1753 <i>Myrica aspleniifolia</i> L. 1753 <i>Myrica comptonia</i> C. DC. <i>Myrica peregrina</i> (L.) Kuntze 1891

Coriaria L. 1753 - Garbownik, rodzina Coriariaceae - garbownikowate

Rodzaj obejmujący 14 gatunków, 2 podgatunki i 2 mieszańce, należy do monotypowej rodziny Coriariaceae – garbownikowate i klasyfikowanej do rzędu dyniowców – Cucurbitales. Większość gatunków występuje w obszarze śródziemnomorskim lub w cieplejszych strefach: Meksyku, Argentynie, Nowej Zelandii, Himalajach i Chinach. Są to kłączowe byliny, krzewy i małe drzewa osiągające 6 m wysokości. Liście mają naprzeciwległe, z blaszką liściową niepodzielną, całobrzegą, zwykle lancetowatą do owalnej. Liście znacznie różnią się wielkością. Kwiaty są drobne, obupłciowe lub jednopłciowe. Owocami są niełupki, które w liczbie pięciu lub dziesięciu rozwijają się zamknięte mięsniącymi i zabarwiającymi się na żółto, czerwono lub czarno płatkami. Niewiele z nich ma szansę na uprawę w Polsce. Najbardziej mrozoodporny, choć niedostateczny, jest pochodzący z Japonii *Coriaria japonica* – garbownik japoński. Niektóre gatunki są silnie trujące.

Coriaria japonica L.- Garbownik japoński

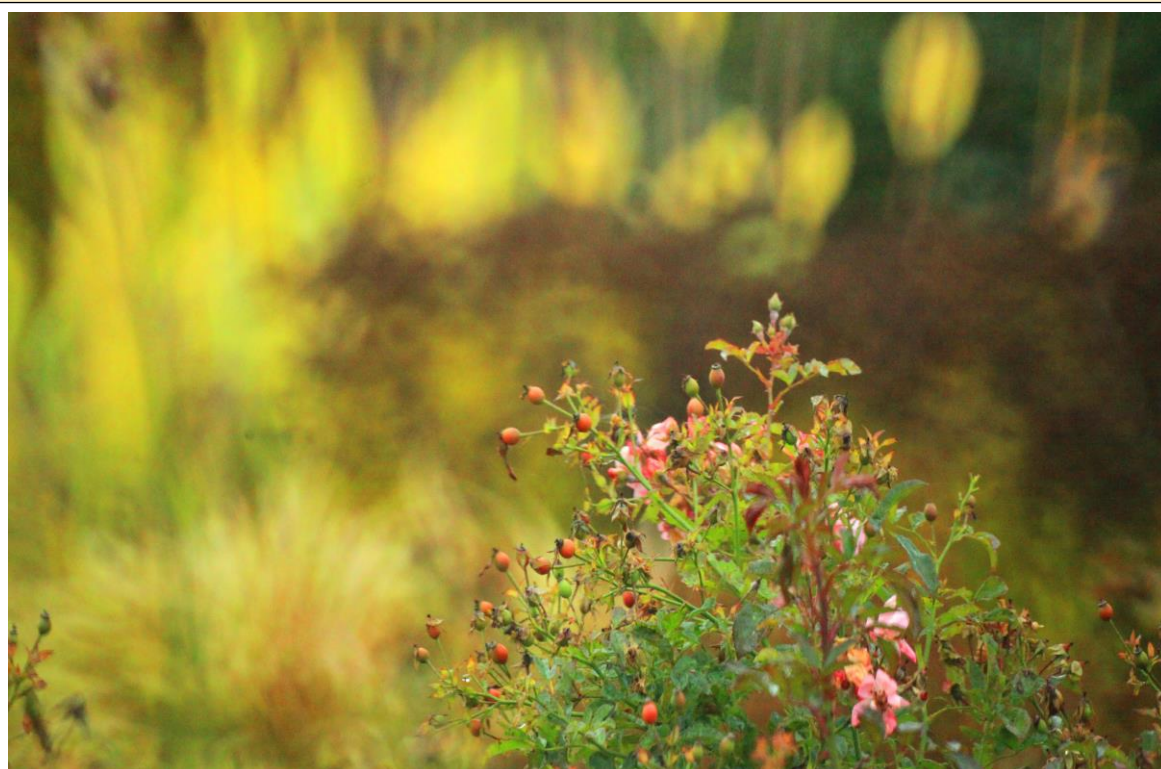
Jest endemitem rosnącym na wysokości 1400-2000 m n.p.m. w górskich zaroślach w Bontoc, Lepanto i Benguet (Japonia) i prawdopodobnie na Tajwanie. Gatunek ten ma egzotyczny wygląd – jest niskim krzewem o ukośnie wyrastających, żółtobrązowawych lub czerwonych pędach, dorastający do około 1,5 m średnicy. Po surowych zimach zachowuje się u nas jak bylina, ale regeneruje uszkodzenia. Liście są lancetowate, wydłużone, jasnozielone do 8 cm długości. Wiosną, na przełomie maja i czerwca pojawiają się niepozorne kwiaty – żółte męskie i różowe żeńskie, zebrane w wiechy, wyrastające na ubiegłorocznych pędach. Główną jego ozdobą są pięciokrotne owoce, niełupki zamknięte w mięsistej owocni, początkowo ciemnoróżowe, następnie granatowo-czarne, kształtem przypominające biskupie nakrycie głowy. Preferuje gliniaste, wilgotne gleby i słoneczne, dobrze osłonięte stanowiska. Polecana jest do ogrodów kolekcjonerskich. W Wojsławicach rośnie od 2003 roku. Mrozoodporna do minus 23°C (USDA 6a). Zarówno owoce jak i cała roślina jest toksyczna i trująca. Przez atrakcyjne owoce jest niebezpieczna dla dzieci. Liście owoce i korzenie zawierają: trujący glikozyd coriamyrtin (corrymyrtin, ten sam co w jagodach *Coriaria myrtifolia* – rośliny uznanej z jedną z najbardziej neurotoksycznych w basenie Morza Śródziemnego), fitosterole, dimetyloeter kwasu elagenowego, korymyrtin, b-butin, naringeninę, kwas ursolowy, kwas triterpenowy, kobiarynę, angustifolin, tutin, kwercetin, kemferol i kobiarynę. Niektóre z tych substancji są wykorzystywane są w leczeniu schizofrenii i w dermatologii.

Tab. 70. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Coriaria* – Garbownik uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2018					
nr Katalog, oferta:.	Nazwa Rodzaju	Nazwa odmianowa lub (i) HANDLOWA	'Odmian a uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
008416	<i>Coriaria</i>	<i>japonica</i> A. Gray	"	04	Belgia - zakupione
008416	<i>Coriaria</i>	<i>japonica</i> A. Gray	"	09	Warszawa - Powsin

Tab. 71. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Coriaria* – Garbownik

Nazwa akceptowana, preferowana	Nazwy synonimowe, historyczna i inne
<i>Coriaria angustissima</i> Hook.f. 1864	
<i>Coriaria arborea</i> Linds. 1868	<i>Coriaria arborea</i> var. <i>arborea</i>
<i>Coriaria duthiei</i> D.K.Singh & Pusalkar 2009	
<i>Coriaria japonica</i> A.Gray 1859	<i>Coriaria japonica</i> subsp. <i>japonica</i>
<i>Coriaria japonica</i> subsp. <i>intermedia</i> (Matsum.) T.C.Huang 1992	<i>Coriaria intermedia</i> Matsum. 1898 <i>Coriaria summicola</i> Hayata 1915
<i>Coriaria kingiana</i> Colenso 1844	<i>Coriaria lurida</i> var. <i>undulata</i> (Petrie) Allan 1931 <i>Coriaria thymifolia</i> var. <i>undulata</i> Petrie 1921
<i>Coriaria kweichovensisa</i> Hu 1936	
<i>Coriaria lurida</i> Kirk 1899	<i>Coriaria luracparva</i> Allan 1927
<i>Coriaria myrtifolia</i> L. 1753	<i>Coriaria hermaphrodita</i> Turra 1765 <i>Coriaria tinctoria</i> Dulac 1867
<i>Coriaria nepalensis</i> Wall. 1832	<i>Coriaria sinica</i> Maxim. 1881 <i>Morus calva</i> H. Lév. 1914
<i>Coriaria plumosa</i> W.R.B.Oliv. 1942	<i>Coriaria lurida</i> var. <i>parviflora</i> Cockayne & Allan 1926
<i>Coriaria pottsiana</i> W.R.B.Oliv. 1942	
<i>Coriaria pteridoides</i> W.R.B.Oliv. 1942	<i>Coriaria lurida</i> var. <i>acuminata</i> Cockayne & Allan 1926
<i>Coriaria ruscifolia</i> L. 1753	<i>Coriaria ruscifolia</i> subsp. <i>ruscifolia</i> <i>Coriaria sarmentosa</i> G.Forst. 1786 <i>Coriaria tutu</i> Linds.
<i>Coriaria ruscifolia</i> subsp. <i>microphylla</i> (Poir.) J.E.Skog 1972	<i>Coriaria atropurpurea</i> Moc. & Sessé ex DC. 1824 <i>Coriaria microphylla</i> Poir. 1804 <i>Coriaria papuana</i> Warb. 1892 <i>Coriaria phyllicifolia</i> Humb. & Bonpl. ex Willd. 1806 <i>Coriaria thymifolia</i> Humb. & Bonpl. ex Willd. 1806 <i>Heterocladus caracasanus</i> Turcz. 1847 <i>Heterophylleia caracasanus</i> (Turcz.) Turcz. 1891
<i>Coriaria</i> × <i>sarlurida</i> Cockayne & Allan 1927	
<i>Coriaria</i> × <i>sarmangusta</i> Allan 1927	
<i>Coriaria terminalis</i> Hemsl. 1892	<i>Coriaria terminalis</i> var. <i>terminalis</i>

Cudrania – Kudrania, rodzina Moraceae – Morwowate

Kilkanaście taksonów mogących należeć do tego rodzaju nie ma jeszcze jednoznacznie określonego statusu.

Cudrania tricuspidata (Carrière) Bureau 1877 – Kudrania trójklapowa

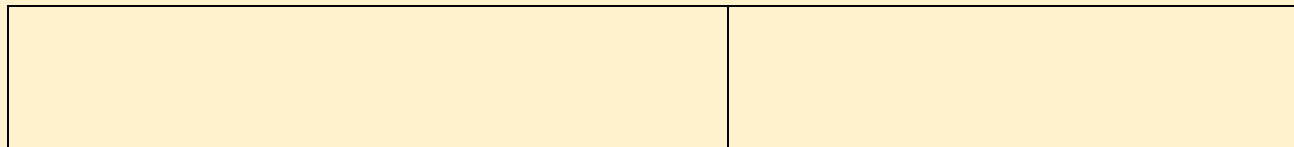
Pochodzi ze wschodniej części Chin, gdzie rośnie na wysokości od 500 do 2200 m nad poziomem morza. Była wykorzystywana, między innymi, do karmienia jedwabników. Jest to krzew lub niewysokie drzewo dwupienne lub jednopienne podobne do morwy. W naturze dorasta do 6 m wysokości i takiej samej szerokości. Gałęzie pokryte są licznymi cierniami. Liście ma sezonowe. Kwitnie w lipcu. Jest atrakcyjna ze względu na czerwone, jadalne, słodkie owoce i podobne z wyglądu do malin, a ze smaku do fig. Mrozoodporna do minus 29 °C (USDA 5a). W Arboretum Wojsławice w uprawie od 2006 roku. Lubi gleby zasadowe, lekkie, piaszczyste, stanowisko słoneczne i zaciszne. Roślina ma zastosowanie w medycynie wschodniej. Ekstrakty z liści hamują aktywność lipazy trzustkowej. Sugeruje to, że mogą być użyteczne w leczeniu otyłości.

Tab. 73. Wykaz gatunków i odmian różnych prowienencji żywych roślin z rodzaju *Cudrania* – Kudrania uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2018					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
008848	<i>Cudrania</i>	<i>tricuspidata</i> (Carriere) Bureau	"	06	Wrocław (O.B.U.Wr)

Tab. 72. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cudrania* - Kudrania

Nazwa akceptowana i o nie ustalonym statusie	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cudrania acuminata</i> Miq. 1854	
<i>Cudrania amboinensis</i> (Blume) Miq. 1859	
<i>Cudrania bodinieri</i> H.Lév. 1914	
<i>Cudrania cambodiana</i> Gagnep. 1926	
<i>Cudrania crenata</i> C.H.Wright 1890	
<i>Cudrania grandifolia</i> Merr. 1921	
<i>Cudrania jinghongensis</i> S.S.Chang 1984	
<i>Cudrania poilanei</i> Gagnep. 1926	
<i>Cudrania pubescens</i> Trécul 1847	
<i>Cudrania spinosa</i> Hochr. 1910	
<i>Cudrania sumatrana</i> Miq. 1851	
<i>Cudrania thorelii</i> Gagnep. 1926	
<i>Cudrania tricuspidata</i> (Carrière) Bureau ex Lavallée 1877	
<i>Cudrania triloba</i> Hance 1868	

Cunninghamia R. Br. ex Rich. et A. Rich. 1826 – Kuningamia, rodzina Cupressaceae –
Cypriśnikowate

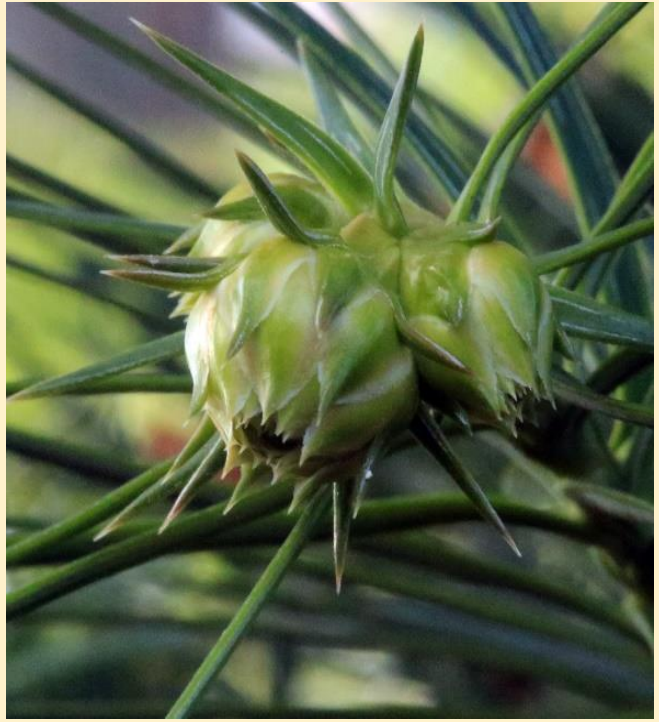
Do rodzaju należą dwa gatunki występujące w Chinach, północnym Wietnamie, Laosie i być może w Kambodży. Jest to drzewo wiecznie zielone dorastające w naturze do 50 m wysokości. Nazwę rodzaju nadano ku czci James Cunninghama, brytyjskiego lekarza, który wprowadził ten gatunek do uprawy w 1702 roku i botanika Allana Cunninghama.

Cunninghamia lanceolata (Lamb.)Hook 1827 – Kuningamia lancetowata (Stroigła chińska)

kwiaty męskie

młoda szyszka

prolifkacja

młody pęd

korowina na młodym pędzie i starym pniu

W Polsce niekiedy nazywana jest też stroigłą chińską. Nazwa naukowa gatunku upamiętnia Jamesa Cunninhama – lekarza brytyjskiego w Chinach, który przesłał pierwsze okazy do Anglii. Jest to małe drzewko iglaste, do około 10 m wysokości, w ojczyźnie – w środkowych i południowych Chinach, drzewo do 45, najczęściej wielopniowe, rozdzielнопłciowe, jednopienne, o koronie stożkowatej i gałęziach ustawionych w okółkach. Gałązki boczne stopniowo zasychają i opadają wraz z igłami. Pędy roczne są zielone. Igły ma wielosezonowe, długie, do 7 cm długości, z wierzchu zielone, od spodu z dwoma szerokimi białymi paskami, mocno spłaszczone, wąskolancetowate, drobno piłkowane, zbiegające po pędach, sztywne, skórzaste, stopniowo zwężające się i zakończone kolczastym wyrostkiem, silnie kłujące; ułożone skrętolegle, gęsto, rozłożone na dwie strony i przegięte ku dołowi. Szyszki w młodości są zielone, później brązowe; dojrzewają w pierwszym roku i pozostają dłużej. Niekiedy przez szyszkę przerasta pęd, podobnie jak u *Cryptomeria japonica*. Zjawisko to nosi nazwę proliferacji. Gatunek jest tolerancyjny w stosunku do gleby, wymaga miejsc osłoniętych, ciepłych i zimowego okrycia, szczególnie w młodości. Jest wrażliwy na niskie temperatury, zwłaszcza wczesną zimą, ale łatwo regeneruje uszkodzenia i tworzy odrosty z szyi korzeniowej. Odrzuca martwe końce gałęzi i w tym miejscu wytwarza pąki i pędy przybyszowe. Mrozoodporność w dużym stopniu jest zależna od pochodzenia, od minus 18 °C do 26°C (USDA 7a/6a). W Arboretum Wojśławice w uprawie od 1994 r. Jest to egzotyczne i oryginalne drzewko podobne do araukarii, która ma jednak igły całobrzegie i nie ma białych pasków od spodu. Jest unikatem, spotykanym tylko w najcieplejszych regionach kraju, ale częściej od drugiego, podobnego gatunku *Cunninghamia konishii*.

***Cunninghamia lanceolata* 'Glauca' – Kuningamia lancetowata 'Glauca'**

Odmiana jest bardzo podobna do gatunku, ale rośnie wolniej i igły ma niebiesko-zielone. W zależności od typu, do zadawalająco mrozoodporna do minus 26 °C (USDA 5b). W Wojsławicach w uprawie od 1991 roku.

Tab. 74. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju *Cunninghamia* – Kuningamia uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Index Plantarum Arboretum Wojsławice 2018/2019					
nr katalog.	Nazwa Rodzaju	nazwa gatunkowa	'Odmiana Uprawna'	Rok introdukcji	Pochodzenie
004247	<i>Cunninghamia</i>	<i>lanceolata</i> Hook.	"	94	Sęktas, St.
008508	<i>Cunninghamia</i>	<i>lanceolata</i>	'Glauca'	91	Rogów

Tab. 75. Różnorodność biologiczna w rodzaju *Cunninghamia* – Kuningamia

Nazwa akceptowana	Nazwy synonimowe, historyczne i inne
<i>Cunninghamia</i> R. Br. ex Rich. et A. Rich. 1826	<i>Belis</i> Sallisb. 1807 <i>Raxopitys</i> J.Nelson 1866
<i>Cunninghamia konishii</i> Hayata 1908	<i>Cunninghamia lanceolata</i> (Lamb.)Hook. var. <i>konishii</i> (Hayata)Fujita 1932 <i>Cunninghamia kawakamii</i> Hayata 1915

Literatura i pomocne linki

- Abreu**, C.G., Carvalho, L., Gaspar, M.J., Gomes, A.L., Colaço, J., and Cardoso, A.O. (1998): Assessment of resistance to chestnut ink disease. *Acta Horticulturae* 494: 363-367
- Abreu**, C.G., Coutinho, J.F., Cardoso, A.O., and Campos, J.A., (1993): Suppressive soils and chestnut ink disease. In: Proceedings of the International Congress on Chestnut s. 533-536
- AGM Plants** - Ornamental, Royal Horticultural Society, <https://www.rhs.org.uk/plants/pdfs/agm-lists/agm-ornamentals.pdf> , Dostęp: 24.09.2018, 02.03.2021
- Aguilar**, F.X., Cernusca, M.M., and Gold, M.A., (2009): Exploratory assessment of consumer preferences for chestnut attributes in Missouri. *Hort Technology* 19(1): 216-223
- Ai**, C.X., Yu, X.M., Shen, G.N., Qin, Z.H., Tian S.L., and Xu L., (2012): Allele frequency analysis of Chinese
- Ainsworth**, M., (2010): Chestnut blight starts to bite. *The Weekly Times (Australia)* September 22, 2010 Wednesday First Edition p. 16. Ainsworth, M. 2010B. Chestnut blight spreads. *The Weekly Times (Australia)* October 13, 2010 Wednesday First Edition p. 33.
- Aldrich**, P.R., Jagtap, M., Michler, C.H., and Romero-Severson, J. (2003): Amplification of North American red oak microsatellite markers in European white oaks and Chinese chestnut. *Silvae Genetica* 52 (3-4): 176-179.
- Alexander**, M.T., (2000). Conservation of *Castanea dentate* genetic resources of the southeastern United States. Thesis presented for the Master of Science Degree, The University of Tennessee at Chattanooga.
- Álvarez-Álvarez**, P., Barrio-Anta, M. and Diéguez-Aranda U., (2006): Differentiation of sweet chestnut (*Castanea sativa* Mill.) cultivars by leaf, nut and burr dimensions. *Forestry* 79(2): 149-158
- Anagnostakis**, S.L. (2012): Cultivars of Chestnuts. The Connecticut Agricultural Experiment Station. www.ct.gov/caes. 101
- Anagnostakis**, S.L., (1987): Chestnut blight: the classical problem of an introduced pathogen. *Mycologia* 79(1): 23-37 Arboretum Wojsławice www.arboretumwojswlawice.pl/ , dostęp: 2001-2021
- Baket**, Philippine Medicinal Plants. <http://www.stuartxchange.org/Baket.html>
- Barreira** João C. M., José Alberto Pereira, M. Beatriz P. P. Oliveira, Isabel C. F. R. Ferreira, (2009): Sugars Profiles of Different Chestnut (*Castanea sativa* Mill.) and Almond (*Prunus dulcis*) Cultivars by HPLC-RI. *Plant Foods for Human Nutrition*, 65/1:38-43
- Bärtels** A., (1991): Gartengehölze. Bäume und Sträucher für mitteleuropäische und mediterrane Gärten. Stuttgart: Eugen Ulmer, – 606 s.
- Bean**, W.J., (1976): Trees and Shrubs Hardy in the British Isles. Vol I. A-C Eight edition. John Murray publishers. 845 pp.
- Borges** Olga Pires, Jose Soeiro Carvalho, Paula Reis Correia, Ana Paula Silva, (2006): Lipid and fatty acid profiles of *Castanea sativa* Mill. Chestnuts of 17 native Portuguese cultivars. *Journal of Food Composition and Analysis*, 20/2:80-89. (On-line) <https://www.sciencedirect.com/science/article/>, Dostęp: 2018.03.23
- Browicz** K., (1963): A suplement to the monograph of the genus *Colutea* L. *Arb. Kórnickie* 12:33-43.
- Browicz** K., (1963): Monografia rodzaju *Colutea* L. *Arb. Kórnickie* 8:5-28.
- Brummit** R. K. (red.), Powell C.E. (red.), (1996): *Autors of plant names: a list of authors of scientific names of plants*
- Bugała** W., (1991): *Drzewa i krzewy*. PWRiL Warszawa, 1991, s. 556-561
- Bugała** W., (2000) *Drzewa i krzewy*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, – 614 s., wyd. III.
- Bujdosó** Géza. International breeding trends and the most important new cultivars of nuts W: Zsuzsanna Békefi et al. Evaluation fruit cultivars. CUFHSMH Budapest; <https://www.tankonyvtar.hu/>
- Bujdosó** Géza. International breeding trends and the most important new cultivars of nuts W: Zsuzsanna Békefi et al. Evaluation fruit cultivars. CUFHSMH Budapest; <https://www.tankonyvtar.hu/>
- Cercidiphyllum japonicum*. W: *Durr's Encyclopedia of Trees and Shrubs*. (on-line) <https://books.google.pl/> Dostęp: 2018.08.30
- Christenhusz**, M. J. M. & Byng, J. W., (2016): The number of known plants species in the world and its annual increase. *Phytotaxa*. Magnolia Press. 261 (3): 201-217
- Christenhusz**, M.J.M., Reveal, J.L. A. Farjon, M.F. Gardner, R.R. Mill, and M.W. Chase , (2011): A new classification and linear sequence of extant gymnosperms. *Phytotaxa* 19: 55-70.
- Chung** J. D.; Lin, T. P.; Tan, Y. C.; Lin, M. Y.; Hwang, S. Y., (2004): Genetic diversity and biogeography of *Cunninghamia konishii* (Cupressaceae), an island species in Taiwan: A comparison with *Cunninghamia lanceolata*, a mainland species in China. *Molecular Phylogenetics and Evolution*. 33 (3): 791-801.
- Clethra*. The plant list. <http://www.theplantlist.org> dostęp: 22.03.2018
- Clethra*. W: International Register of Ornamental Plants: Woody Plants: OROC <https://books.google.pl/boo=f=false> dostęp: 2018.09.10
- Colutea*. W: The Plant List. <http://www.theplantlist.org/tpl1.1/search?q=Ampelopsis> dostęp: 2018.09.12
- Comptonia*. W: The Plant List. <http://www.theplantlist.org/tpl1.1/record/kew-2733828> Dostęp: 2018.09.14
- Craddock**, J.H., Alexander, M.T., Alexander, S.H., Bramblett, J.L. and Worthen, L.M. (2005). Chestnut Cultivar Evaluations in Tennessee: Orchard Establishment and early germplasm characterization. *Acta Hort.* 693, 465-470, Cultivars of Woody Plants (On-line) <https://cultivar.org/>
- Cunninghamia*. W: The Plant List. <http://www.theplantlist.org/tpl1.1/search?q=Ampelopsis> dostęp: 2018.09.12
- CWP: Hatch** L.C. (2019, 2020, 2021): Hatch,s Cultivars of Woody Plants. ed. 2020-2021, <http://www.cultivar.org/>
- Czekalski** M., (2005): *Liściaste krzewy ozdobne*. PWRiL Poznań, s. 180.
- Dale** Nancy, (2000): Flowering Plants of the Santa Monica Mountains. 2nd Ed., s. 166-167 *Drzewoznawstwo (praca zbiorowa)*. Warszawa: PWRiL, – 797 s.
- Encyclopedia** of Vascular Plants, (2017): Richmond, Chicago: Kew Publishing, The University of Chicago Press, 2017, s. 555-557.
- Farljon** A. (2001): World checklist and bibliography of Conifers. Second edition. The Royal Botanic Gardens, Kew, s. - 309.
- FOC: Wu** Zhengyi, Peter H. Raven & Hong Deyuan, (1994, 2004 online) *Flora of China*, Royal Botanic Gardens, Kew and the Missouri Botanical Garden, <http://www.efloras.org/flora>, dostęp: 02.03.2021
- Frodin** G.F., Govaerts R., (1998): World checklist and bibliography of *Fagales* (*Betulaceae*, *Corylaceae*, *Fagaceae* and *Ticodendraceae*). Royal Botanic Gardens , – 407 s.
- Future Gardens, Internet: <https://www.futuregardens.pl/coriaria-nepalensis.html> , dostęp 30.01.2018

- Gerard**, William R. (1896) Plant names of Indian origin_II. Garden and Forest. volume 9, no. 436. s. 262
- Geyer**, Wayne A. Patrick J. Broyles, John M. Row, (2010): Southern *Catalpa bignonioides* Walt. Plant Symbol https://www.nrcs.usda.gov/Internet/FSE_PLANTMATERIALS/publications/kspmcpg9634.pdf Dostęp: 2018.08.26
- Griffiths** M., (1994): Index of garden plants. The new Royal Horticultural Society dictionary of gardening. Bath: The Bath Press, repr.1997, – 1234 s.
- Gursztyn** Lucjan. e-Katalog: . *Chaenomeles speciosa*. http://www.e-Katalog_oferta:roslin.pl/, dostęp: 2018.03.27
- Hachmann** H., (1998): SortimentsKatalog: 1998-2000. Kiel, Nieswand-Druck GmbH, – 224 s.
- Hassler** Michael, (2004-2021): Flora Germanica, The fern and flowering plants of Germany. Version 7.32, www.flora-germanica.de/d/ dostęp: 01.03.2021
- Hatch** L. C., (2000): NOSindex. internet: http://members.tripod.com/~Hatch_L/nosdex.html
- Heywood** V. H., Brummitt R. K., Culham A., Seberg O., (2007): Flowering plant families of the world. Firely Books, Ontario, s. 111.
- Hoffman** M.H.A, (2016): List of Woody Plants. Naktuinbouw, The Netherlands, – 1080 s.
- Hou** D., (1955): A revision of the genus *Celastrus*. Annals of the Missouri Botanical Garden, 42: 215–302 <http://www.esveld.nl/forms/dankaan.html>
- IKRBG**: (1997): Index Kewensis on compact disc, version 2.0. Royal Botanic Gardens KEW, Oxford: Oxford University Press, CD-ROOM
- INCA**: [Internet Nursery Catalog Archive](https://archive.org/). <https://archive.org/>, dostęp: 02.03.2021
- IPNI**: The International Plant Names Index. <https://www.ipni.org/>, dostęp: 02.03.2021
- IUCN**: International Union for Conservation of Nature Red, <https://www.iucnredlist.org/>, dostęp: 02.03.2021
- Jensen** N. (1994): Guide til Arboretet i Hørsholm (Guide to the Arboretum in Hørsholm). Dansk Dendrologisk Årsskrift. 12:1-237.
- Jong** Dr. P.C., (2008): *Carpinus*-overzicht van het sortiment. Dendroflora 45: s.26-46
Katalog: Arboretum Gaston Allard Arboretum Gaston Allard - https://pl.gaz.wiki/wiki/Arboretum_Gaston_Allard
(Dawniej Arboretum de la Maulévrier Arboretum Gaston Allard)
Katalog: Arboretum Leśne w Sycowie <http://www.arboretumlesne.poznan.lasy.gov.pl/>
Katalog: Arboretum SGGW w Rogowie <http://arboretum.sggw.pl/>
Katalog: Belmont Nursery, <http://belmontnursery.com/>
Katalog: Catswold Garden Flowers, Sands Lane, Badsey, Evesham, <https://www.cotswoldgardenflowers.co.uk/>
Katalog: Cedar Lodge Nursery, Tasmania, <https://conifers.co.nz/>
Katalog: Cripps Nursery, Tunbridge Wells, Kent, NIC, England; <https://www.crippspg.co.uk>
Katalog: E-Katalog roślin, Związek Szkółkarzy Polskich, (2017-2021): <https://www.e-katalogroslin.pl/>
Katalog: Firma. C. Esveld, (1984-2018): <http://www.esveld.nl/>
Katalog: Forest Farm (2017): www.forestfarm.com
Katalog: Horstmann Nursery, Schneverdingen, <https://www.baumschule-horstmann.de/>
Katalog: Iseli Nursery, Boring, OR, USA; <https://www.iselinursery.com/>
Katalog: Jedeloch Nursery, Oldenburg, <https://www.jeddeloh.de/en/>
Katalog: Kenwith Nursery, Bideford, Devon, England <https://www.kenwithconifernursery.co.uk/>
Katalog: Monrovia Nursery, Azusa, California, USA, <https://www.monr>
Katalog: Monterey Bay Nursery, <https://montereybaynsy.com/>
Katalog: Moreau Nursery, Fontenay-aux-Roses, Paris, France, <https://www.fontenay-aux-roses.fr/>
Katalog: **Nowak** T.J.(red.), Grzeszczak-Nowak H., (red.), (2018): Katalog 1000 polskich odmian roślin. Agencja Promocji Zieleni Sp. z o.o. Wrocław-Warszawa, -512s.
Katalog: Raraflora Nurseries, Feastarville, Australia, <https://raraflora.com.au/>
Katalog: Raywood Nurseries, Delamere, Australia <http://www.raywood.com.au/>
Katalog: Ron Radford, Cedar Lodge Nursery, Nowa Zelandia, <https://conifers.co.nz/>
Katalog: San Marcos Growers, Santa Barbara, USA, <https://www.smgrowers.com/plantindx.asp>
Katalog: Szewczyk J. i M., (2009-2019):. <http://www.szkolka-szewczyk.pl/>
Katalog: Szkoła Bąblin (2015-2018), <http://bablin.pl/katalog-roslin>
Katalog: Szkoła Krzewów Ozdobnych Zymon (205-2020), <http://zymon.pl/>
Katalog: Szkoła Roślin Ozdobnych Ważyńscy (2005-2020), <http://www.wazyńscy.pl/katalog/pl>
Katalog: Szkoła Szmit, (2005-2020): <http://szmit.pl/>
Katalog: Szkoła Konieczko (2012-2019), <https://www.drzewa.com.pl/169-lisciaste-p-pis>
Katalog: Szkoła Kórnickie (2009-2019):. www.szolkikornickie.pl/
Katalog: Szkoła Kurowscy (1990-2020). <https://kurowski.pl/pl/katalog-roslin>
Katalog: Taverna Peter., Wawerly Ridge Road, Crafers, S. Australia
Katalog: VlietNursey, Boskoop, Nederland, <https://www.detelefoonqids.nl/van-vliet/boskoop/7-1/>
Katalog: Wayside Gardens, <https://www.waysidegardens.com/>
Katalog: Wells Nursery, Mt. Vernon, Washington, USA, <http://wellsnurseries.com/>
Katalog: Willowood Arboretum, Rutgers University, Gladstone, N.J., <https://www.willowwoodarboretum.org/>
Katalog: Yamina Rare Plants Nursery, Montbulk, Victoria, Australia, <https://www.yaminarareplants.com.au/>
Katalog: Yerba Buena Nursery, <https://www.yerbabuenanursery.com/>
- Kelly** J. (red.) (1995): The Hillier gardener's trees & shrubs. Winchester: Hillier Nurseries, David & Charles Book, – 640 s.
- Krüssmann** G., Manual of cultivated plants. Timber Press, Portland, Oregon, 1995.
- Kurata** Satoru, (1974): Illustrated Important Forest Trees of Japan Vol 2. (2nd edition) Chikyusha Co. Ltd. Tokyo. -265 s.
- Laar** H. van de, JONG P.C. de, (1995): List of names of woody plants. Boskoop: Proefstation voor de Boomkwekerij, – 426 s.
- Lange** J., (1999): Kulturplanternes Indførselshistorie i Danmark indtil midten af 1900-talet. (Introduction History of Cultivated Plants in Denmark up to the middle of the 20th century). DSR Forlag, Frederiksberg C. -458 s.
- Latocha** Piotr, (2018): Rośliny okrywowe na terenach zurbanizowanych. <https://www.zszp.pl/pliki/ZWKokrywweWK.pdf> dostęp: 2018.03.26
- Li** Jianhua, Michael S. Dosmann, Peter Del Tredici, (2002): Systematic Relationship of Weeping Katsura Based on Nuclear Ribosomal. HORTSCIENCE 37(3):595–598

- Linne**, Carolus von Linne. (1753): *Species Plantarum*. 1st edition. 1753. volume 2. p. 622
- Lu S.Y.**, T.Y. Chiang, K.H. Hong and T.W. Hu, (1999): Re-examination of the taxonomic status of *Cunninghamia konishii* and *C. lanceolata* based on the RFLPs of a chloroplast trnD-trnT spacer. *Taiwan Journal of Forest Science*. 14: 13–19.
- Mabberley D.J.**, (1998) *The Plant Book*. The Bath Press, Bath, -858 s.
- Mahn**-Jo Kim, Uk Lee, Yunmi Park, (2014): 'Jahong': A New Indigenous Korean Chestnut Cultivar with Reddish Burrs. *HortScience*, vol. 49 no. 12 1588-1589. <http://hortsci.ashspublishations.org/content/49/12/1588.full> Dostęp:2018.08.23
- Marczyński Sz.**, *Campsis*. W: *Clematis – Źródło dobrych pnączy* (on-line), <https://www.clematis.com.pl/> Dostęp: 2018.08.21
- Marinoni** Daniela, Aziz Akkak, Giancarlo Bounous, Keith J. Edwards, Roberto Bota, (2003): Development and characterization of microsatellite markers in *Castanea sativa* (Mill.). *Molecular Breeding*, 11-2: 127-136. (On-line)
- Metaxas** Ana Maria, (2013): Chestnut (*Castanea* spp.) cultivar for commercial chestnut production in Hamilton County, Tennessee. (on-line) <https://scholar.utc.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1479&context=theses> Dostęp:2018.08.22
- Milczyński** Maciej. e-Katalog: Roślin. *Chaenomeles x superba* 'Fire Dance'. <http://www.e-Katalog.oferta:roslin.pl/plants/1323.pigwowiec-posredni-fire-dance-chaenomeles-superba-fire-dance>. Dostęp:2018.03.27
- Naborska** Agata, Dzwoniarska Magdalena, Thiem Barbara, (2014): Owoce pigwowca japońskiego (*Chaenomeles japonica* (Thunb.) Lindl. ex Spach) źródłem substancji biologicznie aktywnych. *Postępy Fitoterapii* 4: 239-246
- Norio** Takada, Sogo Nishio, Masahiko Yamada, Yutaka Sawamura, Akihiko Sato, Toshio Hirabayashi, Toshihiro Saito, (2012): Inheritance of the Easy-peeling Pellicle Trait of Japanese Chestnut Cultivar Porotan. *HortScience* July 2012 vol. 47 no. 7 845-847. <http://hortsci.ashspublishations.org/content/47/7/845.full> Dostęp: 2018.08.23
- Olsen** O. et al., (1997): *Havens Planteleksikon. Træer og Buske*. (Danish Plant Encyclopedia, Trees & Bushes). Det Danske Haveselskab Publisher, 674 s.
- Olsen** Richard T., Kirkbridge Josef. H. jr, (2017) Taxonomic revision of the genus *Catalpa* (Bignoniaceae). *Brittonia*.) https://www.researchgate.net/publication/316469995_Taxonomic_revision_of_the_genus_Catalpa_Bignoniaceae . Dostęp: 2018.08.26
- OROC: Hatch** L.C. (2019, 2020, 2021): International Register of Ornamental Plants: Woody Plants: <http://www.cultivar.org/>
- PF:** Plant Finder [on-line]. www.missouribotanicalgarden.org/PlantFinder
- Pijut** Paula M. *Cedrus* – the true cedars. <https://www.google.com/.....lvJXZ9VFkY0> Dostęp: 2018.08.28; s.218-224,
- Pijut** Paula M., *Colutea* L. blader-senna. https://www.fs.fed.us/nrs/pubs/jrnl/2008/nrs_2008_pijut_003.pdf Dostęp: 2018.09.12
- IPNL:** Plant List: The International Plant Name List; Royal Botanic Gardens, Kew and the Missouri Botanical Garden, <http://www.theplantlist.org/>, dostęp: 2007-2019
- Platt** K., (1999): Plant names A-Z. Sheffield: Karen Platt, – 256 s. Poradnik zdrowia. <http://www.poradnikzdrowie.pl/zdrowie/> dostęp: 2014-2018
- Reichhof** J., Steibach G. (red.) (1998): Wielka encyklopedia drzewa krzewy. Muza S.A.
- Różański** R., (2011-2019): *Medycyna dawna i współczesna*. <https://rozanski.li/>, dostęp: 2011-2019 s.; <http://www.rbqkew.org.uk/cgi-bin/web.dbs/authform.plhttp://www.rbqkew.org.uk/cgi-bin/web.dbs/authform.pl>
- Saito** T. Kotobuki K., Sawamura Y., Takada N., Hirabayashi T., Sato A., Shoda M., Terai O., Nishibata T., Kashimura Y., Abe K., Nishio S., Kihara T., Suzuki K., Uchida M., (2015): New Japanese chestnut cultivar 'Mikuri' (*Castanea crenata* Sieb. et Zucc). *Bulletin of the NARO Institute of Fruit Tree Science* 2015 No.19:1-9. <https://www.cabdirect.org/cabdirect/abstract/20153243271> , Dostęp:2018.08.23
- Schmidt** Eric, *Clerodendrum*s for Central Florida. <https://www.leugardens.org/wp-content/uploads/2014/07/Clerodendrum.pdf> , dostęp: 22.09.2018
- Seneta** W., (1994): *Comptonia*. W: *Drzewa i krzewy liściaste*. C. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T.C: 165-166.
- Seneta** W., (1994): *Coriaria*. W: *Drzewa i krzewy liściaste*. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, T.C: 166-168.
- Stevens** P.F.(2001): *Angiosperm Phylogeny Website* , dostęp 2011-10-12
- Szydło** W., e-Katalog: <http://www.e-Katalog.oferta:roslin.pl/> , dostęp 09.02.2018
- Takada** N., Sogo Nishio, Masahiko Yamada, Yutaka Sawamura, Akihiko Sato, Toshio Hirabayashi, Toshihiro Saito, (2012): Inheritance of the Easy-peeling Pellicle Trait of Japanese Chestnut Cultivar Porotan. *HortScience* July 2012 vol. 47 no. 7 845-847 <http://hortsci.ashspublishations.org/content/47/7/845.full>
- Thomas** John Hunter, Parnell Dennis R., (1974): *Native Shrubs of the Sierra Nevada*, University of California Press, 1974, s. 70-77
- Tomżyńska** M.: Roślina Tygodnia Związek Szkółkarzy Polskich. <https://www.zszp.pl/?id=30&nid=448&lang=1> dostęp: 2018.03.27
- Tripp** Kim E., (1995): *Cephalotaxus*: The Plum Yews. *Arnoldia* 1995 Spring, s.25-39. <http://arnoldia.arboretum.harvard.edu/pdf/articles/1995-55-1-cephalotaxus-the-plum-yew.pdf> Dostęp: 2018.08.29
- Tropicos:** *Tropicos*, <https://www.tropicos.org/home>, dostęp: 02.03.2021
- Ulińska** D., *Cassiope* 'Edynburg'. W: E-Katalog: roślin ZSz.P. (on-line), Dostęp: 2018.08.21
- WCSP:** *World Checklist of Selected Plant Families* , <https://wccsp.science.kew.org/p>, dostęp: 02.03.2021
- Weber** Claude, (1963): Cultivars in the genus *Chaenomeles*. *Arnoldia* 23/3:17-75
- Weber** Claude, (1964): The genus *Chaenomeles* (*Rosaceae*). *Jour. Arnold. Arbor.* 45 (3): 161-205
- Welch** H., Haddow G., (1993): *The World Checklist of Conifers*. Landsman's Bookshop Ltd., s. -427.
- White** Orland E., Wray M. Bowden, (1947): Oriental and American Bittersweet Hybrids. *Journal of Heredity*. 38 (4): 125-128
- Wikidata:** *Wikidata*, <https://www.wikidata.org/> , dostęp: 02.02.2021
- Wikimedia:** www.commons.org/ ,dostęp: 2017-2020
- Wikipedia:** www.wikipedia.pl/ ,dostęp: 2016-2020
- WPD:** Woody Plants Database – Cornell University, (2021): <http://woodyplants.cals.cornell.edu>, dostęp: 01.03.2021
- Zander** R., Encke F., Buchheim G., Seybolds, (1984): *Handwörterbuch der Pflanzennamen*. 13., neubearbeitete und erweiterte Auflage. Ulmer, Stuttgart, –770 s.

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Cudrania*

- Acta Phytotax. Sin.* 22: 64 19
Ann. Sci. Nat., Bot. III, 8: 125 1847.
Bull. New York Bot. Gard. 6: 271 1910.

Bull. Soc. Bot. France 72: 808 1925 publ. 1926.
 Énum. Arbres 243 1877.
 Fl. Ned. Ind. 1(2): 290 1859.
 J. Linn. Soc., Bot. 26: 469 1890.
 Philipp. J. Sci. 18: 52 1921.
 Repert. Spec. Nov. Regni Veg. 13: 265 1914.
 Syst. Verz. Ind. Archip. 90 1854

Czasopisma zawierające szczegóły taksonomiczne o roślinach z rodzaju *Cunninghamia*

Acta Phytotax. Sin. 20: 230 1982.
 Comm. Bot. Conif. Cycad. 80 1826.
 Descr. Pinus 1: 52 1803.
 Encycl. 6: 523 1804.
 Fl. Cochinch. 579 1790.
 Gard. Chron. III, 43: 194 1908.
 Gard. Dict. ed. 8 2 1768.
 Icon. Pl. Formosan. 5: 207 1915.
 J. Int. Conifer Preserv. Soc. 7: 23 2000.
 Monde Pl. 2(16): 20 1914
 Pinaceae 97 1866.
 Rep. Bot. Soc. Exch. Club Brit. Isles 1916: 618 1917.
 Traité Gén. Conif. ed. 2: 229 1867.
 Trans. Linn. Soc. London 8: 315 1807.
 Trans. Nat. Hist. Soc. Taiwan 22: 49, 476 1932.

Spis fotografii

Campsis grandiflora – Milin wielkokwiatowy str. 322
Campsis radicans – Milin amerykański str. 323, 326
Campsis radicans 'Flava' – Milin amerykański 'Flava' str. 324, 327
Carpinus betulus 'Albo-variegata' – Grab pospolity 'Albo-variegata' str. 329, 334
Carpinus betulus 'Columnaris' – Grab pospolity 'Columnaris' str. 329
Carpinus betulus 'Fastigiata' – Grab pospolity 'Fastigiata' str. 330
Carpinus betulus 'Foliis Argenteovariegatis Pendula' – Grab pospolity 'Foliis Argenteovariegatis' str. 330
Carpinus betulus 'Lockglo' ROCKHAMOTON RED – Grab pospolity 'Lockglo' ROCKHAMOTON RED str. 331
Carpinus betulus 'Punctata' – Grab pospolity 'Punctata' str. 332, 337
Carpinus betulus str. 336
Carpinus japonica Blume 1851 – Grab japoński str. 333, 338
Cassiope 'Edynburg' – Kasjopeja 'Edynburg' str. 341
Castanea pumila (L.) Mill. 1768 – Kasztan karłowaty str. 343, 354
Castanea sativa 'Aureomarginata' – Kasztan jadalny 'Aureomarginata' str. 346
Castanea sativa Mill. 1768– Kasztan jadalny str. 344, 345
Catalpa × *erubescens* 'Purpurea' – Surmia pośrednia 'Purpurea' str. 361
Catalpa bignonioides 'Aurea' – Surmia zwyczajna 'Aurea' str. 361
Catalpa bignonioides Walter 1788 – Surmia zwyczajna str. 358, 359, 360, 362, 365
Catalpa ovata G.Don. 1837 – Surmia żółtokwiatowa str. 362
Ceanothus × *delilianus* Spach 1834 str. 367
Ceanothus × *pallidus* 'Marie Simon' str. 368
Ceanothus americanus L. 1753 – Prusznik amerykański str. 365
Cedrus libani A.Rich. 1823 - Cedr libański str. 376, 377,
Celastrus orbiculatus Thunb. 1784 - Dławisz okrągłolistny str. 388
Cephalotaxus fortunei Hook. 1850 – Głowocis Fortune'a str. 393, 397
Cephalotaxus harringtonia (Knight ex J.Forbes)K.Koch 1873 – Głowocis japoński str. 394, 398
Cephalotaxus harringtonia 'Fastigiata' - Głowocis japoński 'Fastigiata' str. 395, 399
Cephalotaxus harringtonii 'Korean Gold' - Głowocis japoński 'Korean Gold' str. 395
Cephalotaxus harringtonii 'Lad' str. 399
Cephalotaxus harringtonii 'Prostrata' str. 400
Cephalotaxus sinensis (Rehder & E.H.Wilson) H.L.Li 1954 - Głowocis chiński str. 396
Cercidiphyllum japonicum Siebold & Zucc. 1864 – Grujecznic japoński str. 402
Cercidiphyllum magnificum (Nakai)Nakai 1920 – Grujecznic wspaniały str. 403
Cercis canadensis 'Covey' LAVENDER TWIST – Judaszowiec kanadyjski 'Covey' LAVENDER TWIST str. 407
Cercis canadensis L. 1753 – Judaszowiec kanadyjski str. 406
Cercis chinensis Bunge – Judaszowiec chiński str. 408
Cercis siliquastrum L. 1753 – Judaszowiec wschodni str. 407, 408
Chaenomeles × *californica* 'Gold Calif' – Pigwowiec kalifornijski 'Gold Calif' str. 411
Chaenomeles × *superba* 'Andenken an Karl Ramcke' – Pigwowiec pośredni 'Andenken an Carl Ramcke' str. 416, 422
Chaenomeles × *superba* 'Clementine' – Pigwowiec pośredni 'Clementine' str. 416
Chaenomeles × *superba* 'Fire Dance' – Pigwowiec pośredni 'Fire Dance' str. 417, 426
Chaenomeles × *superba* 'Jet Trail' – Pigwowiec pośredni 'Jet Trail' str. 418, 426
Chaenomeles × *superba* 'Nicoline' – Pigwowiec pośredni 'Nicoline' str. 418, 427
Chaenomeles × *superba* 'Pink Lady' – Pigwowiec pośredni 'Pink Lady' str. 419, 427, 428,
Chaenomeles × *superba* 'Salmon Horizon' – Pigwowiec pośredni 'Salmon Horizon' str. 419
Chaenomeles × *superba* 'Colour Trai' str. 417, 423
Chaenomeles × *superba* 'Crimson and Gold' str. 423
Chaenomeles × *superba* 'Flacon Rose' str. 425

Chaenomeles × *superba* 'Hollandia' str. 426
Chaenomeles japonica (Thunb.) Lindl. ex Spach 1934 – Pigwowiec japoński str. 412
Chaenomeles japonica 'Cido' – Pigwowiec japoński 'Cido' str. 412
Chaenomeles japonica 'Aurea' str. 431
Chaenomeles speciosa 'Falconnet Charlet' – Pigwowiec okazały 'Falconnet Charlet' str. 413, 436,
Chaenomeles speciosa 'Kinshiden' – Pigwowiec okazały 'Kinshiden' str. 413, 437
Chaenomeles speciosa 'Minvesu' HOT FIRE – Pigwowiec okazały 'Minvesu' HOT FIRE str. 414, 438
Chaenomeles speciosa 'Nivalis' – Pigwowiec okazały 'Nivalis' str. 414, 438
Chaenomeles speciosa 'Rubra' – Pigwowiec okazały 'Rubra' str. 415
Chaenomeles speciosa 'Yukigoten' – Pigwowiec okazały 'Yukigoten' str. 415, 441
Clerodendrum trichotomum str. 442, 444, 446
Clerodendrum bungei Steud. 1840 – Szczęśliń Bungego str. 443
Clethra alnifolia L. 1753 – Orszelina zwyczajna str. 447, 451
Clethra alnifolia 'Paniculata' – Orszelina zwyczajna 'Paniculata' str. 448, 451
Clethra alnifolia 'Pink Spire' – Orszelina zwyczajna 'Pink Spire' str. 448, 452
Clethra barbinervis Siebold & Zucc. – Orszelina szara str. 449, 452
Clethra alnifolia 'Clea' – Orszelina zwyczajna 'Clea' str. 447, 450
Colutea × *media* Willd. – Moszenki pośrednie str. 458
Colutea arborescens L. 1753 – Moszenki południowe str. 456
Comptonia peregrina (L.) J.M. Coult. – Komptonia amerykańska str. 460, 461
Coriaria japonica L. – Garbownik japoński str. 462, 463, 464
Cudrania tricuspidata (Carrière) Bureau 1877 – Kudrania trójklapowa str. 467
Cunninghamia lanceolata (Lamb.) Hook 1827 – Kuningamia lancetowata str. 468, 469
Cunninghamia lanceolata 'Glaucua' – Kuningamia lancetowata 'Glaucua' str. 470
Fotografie pomocnicze: str. 335, 340, 348, 357, 385, 387, 390, 392, 393, 394, 401, 405, 430, 453, 461

Spis tabel

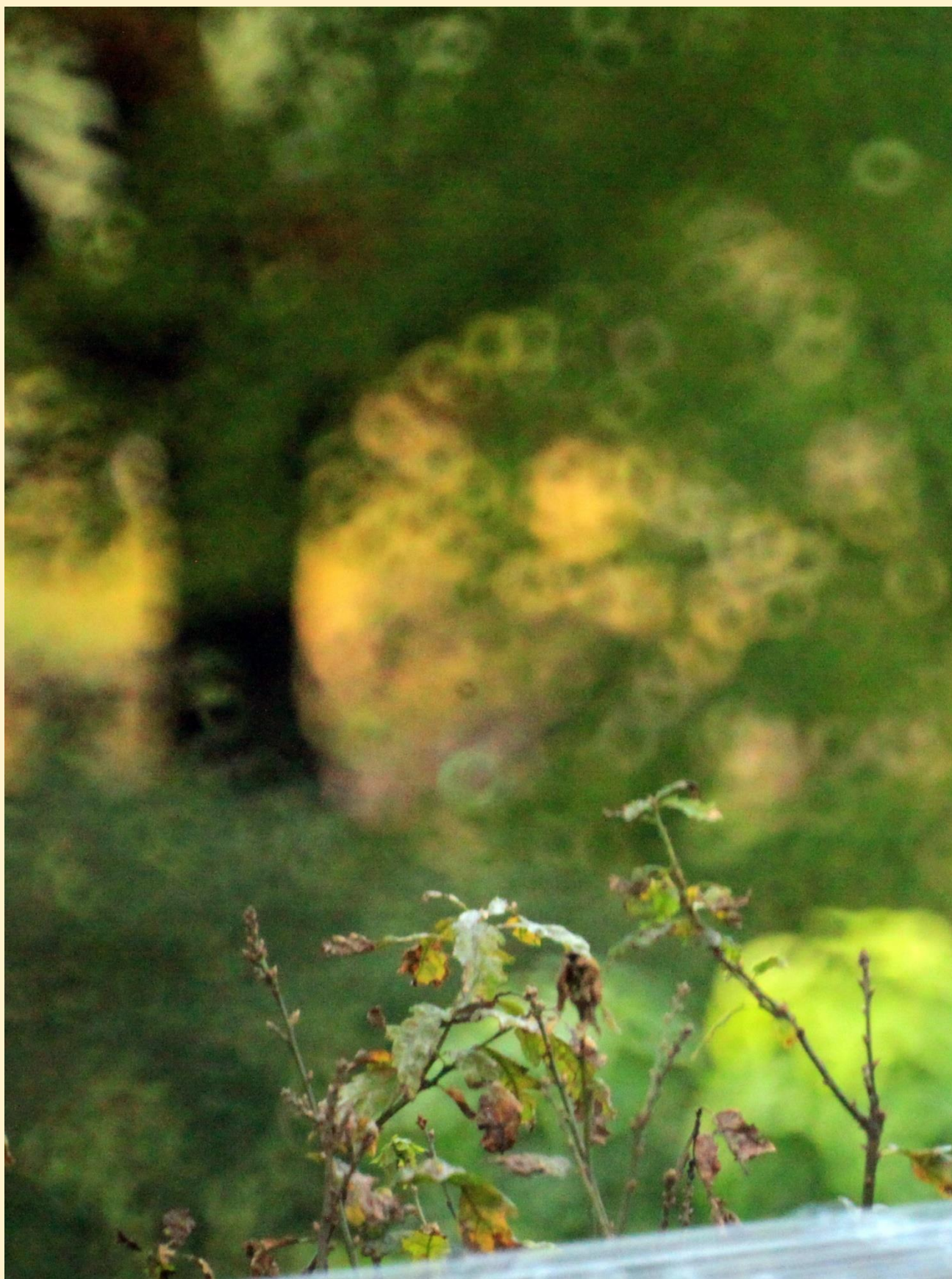
Tab. 40. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Campsis** – **Milin** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 325
Tab. 41. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Campsis** – **Milin** str. 325
Tab. 42. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Carpinus** – **Grab** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 333
Tab. 43. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Carpinus** – **Grab** str. 334
Tab. 44. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cassiope** – **Kasjopeja** str. 341
Tab. 45. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Castanea** – **Kasztan** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 346
Tab. 46. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Castanea** – **Kasztan** str. 347
Tab. 47. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Catalpa** – **Surmia** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 363
Tab. 48. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Catalpa** – **Surmia** str. 363
Tab. 49. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Ceanothus** – **Prusznik** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 366
Tab. 50. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Ceanothus** – **Prusznik** str. 367
Tab. 51. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cedrus** – **Cedr** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 380
Tab. 52. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cedrus** – **Cedr** str. 380
Tab. 53. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Celastrus** – **Dławisz** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 389
Tab. 54. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Celastrus** – **Dławisz** str. 389
Tab. 55. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cephalotaxus** – **Głowocis** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 397
Tab. 56. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cephalotaxus** – **Głowocis** str. 397
Tab. 57. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cercidiphyllum** – **Grujecznik** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 396
Tab. 58. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cercidiphyllum** – **Grujecznik** str. 404
Tab. 59. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cercis** – **Judaszowiec** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 408
Tab. 60. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cercis** – **Judaszowiec** str. 408
Tab. 61. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Chaenomeles** – **Pigwowiec** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 420
Tab. 62. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Chaenomeles** – **Pigwowiec** str. 420
Tab. 63. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Clerodendrum** – **Szczęśliń** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 445
Tab. 64. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Clerodendrum** – **Szczęśliń** str. 445
Tab. 65. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Clethra** – **Orszelina** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 449
Tab. 66. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Clethra** – **Szczęśliń** str. 450
Tab. 67. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Colutea** – **Moszenki** str. 458
Tab. 68. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Comptonia** – **Komptonia** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 461
Tab. 69. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Comptonia** – **Komptonia** str. 461
Tab. 70. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Coriaria** – **Garbownik** uprawianych w Arboretum Wojsławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 464
Tab. 71. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Coriaria** – **Garbownik** str. 465

Tab. 72. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cudrania** – **Kudrania** uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań str. 467

Tab. 73. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cudrania** – **Kudrania** str. 467

Tab. 74. Wykaz gatunków i odmian różnych proveniencji żywych roślin z rodzaju **Cunninghamia** – **Kuningamia** uprawianych w Arboretum Wojśławice dla zachowania różnorodności botanicznej i w gotowości do badań

Tab. 75. Różnorodność biologiczna w rodzaju **Cunninghamia** – **Kuningamia**

Projekt graficzny i skład: Tomasz J. Nowak

Korekta: autorska

Fotografie: T.J. Nowak, str. 306 H. Grzeszczak-Nowak

Wydawca: T.J. Nowak

[e-mail: nowaktj@nowaktj.pl](mailto:nowaktj@nowaktj.pl)

Druk: Colorand Photobook

190, Zaczernie, 36-062 Zaczernie; ww.colorland.pl

ISBN 000-00-000000-0-0

Nakład: jednostkowy, na prawach maszynopisu

Kopiowanie fotografii i tekstów dla celów komercyjnych
wyłącznie za zgodą autora

Nie przeznaczone do sprzedaży

Niemcza, Wojsławice, 2021

Notatnik ogrodnika

Tomasz Jan NOWAK

Tom II

Campsis
Carpinus
Cassiope
Castanea
Catalpa
Ceanothus
Cedrus
Celastrus
Cephalotaxus
Cercidiphyllum
Cercis
Chaenomeles
Clerodendrum
Colutea
Coriaria
Cudrania
Cunninghamia

Wojślawice, 2021